

Beleids- en begrotingstoelichting

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Begrotingsuitvoering 2024

Caroline Gennez

Vlaams Minister van Welzijn, Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	11
III. SAMENVATTING	11
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	14
1. Transversale en horizontale doelstellingen	14
1.1. Vlaams Actieplan Armoedebestrijding	14
1.2. Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan	14
1.3. Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan	14
1.4. Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden	14
1.5. Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld	15
1.6. Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie	15
1.7. Luchtbeleidsplan 2030	15
1.8. De 7 transitieprioriteiten.....	15
2. Overkoepelende strategische doelstellingen	16
2.1. We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD kwaliteit)	16
2.2. We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid).....	16
2.3. We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie)	17
2.4. We ambiëren 'Health en Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies)	18
V. BELEIDSVELD WELZIJN	19
1. ISE BELEIDSONDERSTEUNING.....	19
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	19
SD 1: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitoverschrijdende impact heeft.	19
OD 1.1: We coördineren de uitvoering van het nieuw kwaliteitsdecreet.	19
OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.	20
OD 1.3: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care.....	22
OD 1.4: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.	22
OD 1.5: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen en investeren in samenwerking met andere Europese regio's.	23

OD 1.6: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren.....	23
SD 2: Kwaliteit	23
OD 2.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden	23
OD 2.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact	25
SD 3: All policies.....	25
OD 3.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst	25
OD 3.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens.....	26
SD 4: Innovatie	26
OD 4.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid.....	26
OD 4.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid en een data-gedreven beleid	27
OD 4.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data.....	27
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	29
1.2.1. Departement Zorg.....	29
1.2.3. Overige entiteiten onder gezag	33
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ).....	33
2. ISE Welzijnswerk.....	34
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	35
SD 1: Toegankelijkheid	35
OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten.....	35
OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder.....	36
OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren	36
OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk	37
SD 2: Innovatie	39
OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven	39
SD 3: All policies.....	39
OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig	39
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	40
1.2.1. Departement Zorg.....	40
3. ISE Vlaams intersectoraal akkoord	43
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	44
SD 1: Kwaliteit	44

OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord 6 uit	44
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	44
3.2.1. Departement Zorg.....	45
VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG	46
1. ISE Algemeen gezondheidsbeleid	46
1.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	46
1.1.1. Departement Zorg.....	46
2. ISE Preventie	46
2.1 Strategische en operationele doelstellingen.....	47
SD 1: All policies.....	47
OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid	47
SD 2: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid.....	49
OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving	49
OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen	50
OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken	51
SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten	51
OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid	51
OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen	52
OD 3.3: We ontwikkelen een preparedness programma	53
SD 4: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade	55
OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat.....	55
SD 5: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid	56
OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt	56
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	57
2.2.1. Departement Zorg.....	57
3. ISE Woonzorg en eerste lijn	62
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	63
SD 1: Kwaliteit	63
OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening	63
SD 2: Toegankelijkheid	63
OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.....	63

OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening	64
SD 3: Innovatie	67
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten	67
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	67
3.2.1. Departement Zorg.....	68
4. ISE Gespecialiseerde Zorg	71
4.1 Strategische en operationele doelstellingen	71
SD 1: Kwaliteit	71
OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie	72
OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg	72
SD 2: Toegankelijkheid	72
OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg	72
OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod	75
SD 3: Innovatie	77
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten	77
4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	77
4.2.1. Departement Zorg.....	78
VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN	79
1. ISE Jeugdhulp	79
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	80
SD 1: Kwaliteit	80
OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier.....	80
OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap	80
OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie	81
SD 2: Toegankelijkheid	81
OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren	81
OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit.....	81
OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod	82
SD 3: Innovatie	82

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening	82
OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven	83
SD 4: All policies.....	83
OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid	83
OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers	84
SD 5: Armoedebestrijding.....	84
OD 5.1: In kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp	84
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	85
1.2.1. Departement Zorg.....	85
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	86
Entiteit: Opgroeien Regie.....	86
2. ISE Groeipakket.....	87
2.1 Strategische en operationele doelstellingen	87
SD 1: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid	87
OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag'	87
OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig	88
OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten.....	88
SD 2: Innovatie	90
OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid	90
OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning	90
OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor	91
SD 3: Toegankelijkheid	91
OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding	91
SD 4: All policies.....	92
OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen.....	92
OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket	92
OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijlagen aan te passen naar de levensstandaard van het land	93

SD 5: Armoedebestrijding.....	93
OD 5.1: We blijven het Groeipakket, met name de sociale toeslag en de selectieve participatietoeslag, gericht inzetten in de strijd tegen kinderarmoede	93
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	94
2.2.1. Departement Zorg.....	94
2.2.2. Overige entiteiten onder gezag	95
Entiteit: Agentschap Opgroeien Regie	95
2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	96
Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG).....	96
2.2.4 Overige entiteiten onder toezicht	97
Entiteit: Private uitbetalingsactoren.....	97
3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid	98
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	98
SD 1: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven	98
OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat	99
OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangerschappen	99
OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen.....	100
SD 2: Toegankelijkheid	100
OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner.....	100
OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven....	101
OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit, de toegankelijkheid, de financiële leefbaarheid en de werkbaarheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in een traject naar werk	102
SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert.....	104
SD 4: Kwaliteit	105
OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren.....	105
OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers	107
SD 5: All policies.....	107
OD 5.1: We realiseren, met oog voor de versterkte regierol van lokale besturen, de versterking van de Huizen van het Kind en de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten	107
OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier	107
SD 6: Innovatie	107

OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken	108
OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers	108
SD 7: Armoedebestrijding.....	109
OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede	109
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	109
3.2.1. Departement Zorg.....	110
3.2.2. Overige entiteiten onder gezag	110
Entiteit: Opgroeien regie	110
VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP.....	113
1. ISE Personen met een handicap.....	113
1.2 Strategische en operationele doelstellingen	114
SD 1: Kwaliteit	114
OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan.....	114
OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten.....	114
OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen.....	115
OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening inzake hulpmiddelen en aanpassingen	115
SD 2: Toegankelijkheid	116
OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit.....	116
OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen	118
OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten.....	119
OD 2.4: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen.....	119
OD 2.5: We verschuiven middelen van structuren naar personen.....	120
OD 2.6: Personen met een gelijke zorgzwaarte krijgen een gelijke financiering	120
OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid	120
OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning	120
OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen ...	121
SD 3: Innovatie	122
OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan.....	122
OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens	122
OD 3.3: We investeren in onlinehulp, in elk geval in de vorm van chathulp..	123

SD 4: All policies.....	123
OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden.....	123
OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen	123
OD 4.3: We versterken onze samenwerking met lokale besturen en stimuleren lokale initiatieven inzake zorg en ondersteuning	123
OD 4.4: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover	124
SD 5: Armoedebestrijding.....	124
OD 5.1: We voeren de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten door met aandacht voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen	124
OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties	124
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	125
1.2.1. Departement Zorg.....	125
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	126
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	126
IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING.....	139
1. ISE Vlaamse sociale bescherming.....	139
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	139
SD 1: Toegankelijkheid	139
OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht.....	139
OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep	139
OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning	140
OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg.....	140
OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig.....	140
OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming	141
OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor.....	141
OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen.....	141
OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB	141
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	142
1.2.1. Departement Zorg.....	142

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	150
Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming	150
X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR	159
1. ISE Zorginfrastructuur	159
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	159
SD 1: Toegankelijkheid	159
OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies.....	159
OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid.....	160
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	161
1.2.1. Departement Zorg.....	161
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	165
Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)	165
XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	171
1. Apparaatskredieten	171
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld.....	178
XII. LIJST MET AFKORTINGEN	179
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	181
XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'.....	193
XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'.....	194
XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJKE HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'	204

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Met deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) in het kader van de begrotingsuitvoering 2024 rapporteer ik over de initiatieven, realisaties en inzet van middelen in 2024 binnen de bevoegdheid Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

III. SAMENVATTING

Voor een samenvattend overzicht van de belangrijkste beleidslijnen voor 2024 verwijzen we naar de overkoepelende strategische doelstellingen. Onder die noemer brengen we de hoofdlijnen samen van het beleid dat in 2024 is gerealiseerd.

TOTAAL – WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	66.842	25.991	0	16.643.020	15.890.363
BA-JR 2024	66.842	25.991	0	16.846.147	16.110.000
BU 2024	167.642	26.549	0	16.974.388	16.052.320

PROGRAMMA GC – WELZIJN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	220	0	0	610.601	625.431
BA-JR 2024	220	0	0	651.963	674.052
BU 2024	1.068	0	0	645.836	664.910

PROGRAMMA GD – GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	4.689	25.991	0	285.185	292.805
BA-JR 2024	4.689	25.991	0	332.251	338.376

BU 2024	25.847	26.549	0	292.683	296.364
----------------	--------	--------	---	---------	---------

PROGRAMMA GE – OPGROEIEN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	6.898.769	6.855.139
BA-JR 2024	0	0	0	6.918.926	6.892.184
BU 2024	0	0	0	6.958.042	6.892.183

PROGRAMMA GG – PERSONEN MET EEN BEPERKING

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	2.799.113	2.091.919
BA-JR 2024	0	0	0	2.827.496	2.117.665
BU 2024	0	0	0	2.827.496	2.117.665

PROGRAMMA GH – SOCIALE BESCHERMING

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	40.000	0	0	5.171.996	5.175.096
BA-JR 2024	40.000	0	0	5.230.034	5.236.142
BU 2024	40.000	0	0	5.075.617	5.217.162

PROGRAMMA GI – ZORGINFRASTRUCTUUR

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	21.933	0	0	877.356	849.973
BA-JR 2024	21.933	0	0	885.476	851.581
BU 2024	100.727	0	0	1.174.714	864.036

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

1.1. Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) werd verder uitgevoerd. We verwijzen voor de uitgebreide bespreking naar de BBT uitvoering 2024 - Armoede.

1.2. Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan

We nemen een belangrijke rol op bij de realisatie van het Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). We vermelden illustratief een aantal van de acties die uitgevoerd werden in 2024. We hebben ook in 2024 de teams Kind en Gezin van Opgroeien ingezet op een kwaliteitsvolle ondersteuning van gezinstrajecten tijdens de eerste 1.000 dagen (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE preventieve gezinsondersteuning). In afwachting van intersectorale richtlijnen in verband met vrijheidsbeperkende maatregelen, implementeerden we zoveel mogelijk de bestaande richtlijnen via een driejarig ondersteuningstraject. De aanbevelingen uit de intersectorale richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie in de brede residentiële jeugdhulp hebben we ingeschreven in het wijzigingsdecreet van het decreet rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp. Voor meer toelichting over bovenstaande acties zie Beleidsveld welzijn, ISE Beleidsondersteuning. We bleven via het project 'Over drempels' inzetten op de samenwerking met lokale besturen, jeugdhulporganisaties en vrijetijdsaanbod (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE jeugdhulp). We hebben ook de opleidingen en terugkomdagen mediacoach verdergezet en uitgebreid (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

1.3. Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan

In de uitvoering van het integratie- en gelijkekansenbeleidsplan (HIGKP) zetten we prioritair in op de doelstelling 'Samenleven begint bij het leren van elkaar. We hebben bijvoorbeeld het aantal OverKop-huizen in 2024 uitgebreid tot 70 (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

1.4. Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden

In de uitvoering van het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (STRAP) zetten we prioritair in op de (psychosociale) begeleiding van de gedetineerden en geïnterneerden. We vermelden illustratief een aantal van de uitgevoerde acties.

We zetten prioritair in op de (psychosociale) begeleiding door de CAW (zie beleidsveld Welzijn, ISE welzijnswerk, OD 1.4). In het kader van de stijgende detentiecapaciteit hebben we bijvoorbeeld bijkomend geïnvesteerd in het project TANDEM (Toeleiding en aanmelding na detentie en meer), dat focust op het helpen van gedetineerden met geestelijke gezondheidsproblemen in het vinden van gepaste zorg- en hulpverlening na detentie (zie ook beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Gespecialiseerde zorg).

We hebben daarnaast ook een aantal acties gericht op personen met een handicap gerealiseerd. Het evaluatieonderzoek over het VAPH-beleid ten aanzien van geïnterneerden en gedetineerden is afgerond in oktober 2024. Het is intussen gepubliceerd op de website van het VAPH. We hebben een vervolgproject opgezet

gericht op het ontwikkelen van tools en methodieken voor een autisme-vriendelijke gevangenis. We volgden ook ontwikkelingen op het vlak van dubbeldiagnose en het aanbod gericht op geïnterneerde personen met een handicap. Deze acties vallen onder het beleidsveld Personen met een handicap, ISE Personen met een handicap.

1.5. Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld

In de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld nemen we een belangrijke rol op gelinkt aan onze expertise rond welzijnswerk, slachtofferhulp en preventiebeleid. We gaven uitvoering aan de maatregelen waartoe we ons engageerden. In het kader van de strijd tegen kindermisbruik hebben we nu een structurele financiering voor Stop it Now! gerealiseerd (zie beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk). We hebben gedetineerden verder ondersteund in hun ouderrol (zie beleidsveld Opgroeien, ISE Preventieve gezinsondersteuning).

1.6. Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

In de uitvoering van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie namen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering. In het voorjaar van 2025 werken we mee aan de eindrapportage en de analyse van het aflopende actieplan (zie beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning, OD 1.2). In het raam van het ontwikkelde decretale kader voor de lokale integrale veiligheidscellen in Vlaanderen namen we onze actieve rol verder op in functie van de afstemming van trajecten inzake radicalisering met focus op kinderen en jongeren (zie beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

1.7. Luchtbeleidsplan 2030

Luchtverontreiniging kan een belangrijke impact op onze gezondheid hebben. Om de thematiek leefomgevingskwaliteit vanuit gezondheid lokaal sterker te implementeren, werden 2 VTE thematische ondersteuning 'Gezonde Publieke Ruimte' van de Medisch Milieukundigen van de Gezondheidsmakers voorzien. Er werden daarnaast ook acties uitgevoerd gericht op het binnenmilieu. Zo werd ingezet op ventilatie, maar ook op het in kaart brengen van binnenmilieu luchtverontreiniging in kinderdagverblijven en woningen in sociaal kwetsbare situaties. Op 30 april 2024 werd de nieuwe gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg aangenomen in het Vlaams Parlement. In het strategisch plan (hoofdstuk 3.1) steekt de gezondheidsimpact van Luchtkwaliteit (Fijn stof en stikstofdioxide) nog steeds met kop en schouders boven de andere vormen van milieu-gerelateerde gezondheidsimpact uit. In de Environmental Health Impact Simulator (E-HIS), die een update kreeg in 2024, wordt deze gezondheidsimpact voor Vlaanderen gevisualiseerd samen met de gezondheidskost tot op het geografisch niveau van een statistische sector. Deze acties vallen onder beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie.

1.8. De 7 transitieprioriteiten

Wat de transitieprioriteit 'energie en klimaat' betreft, hebben we de verschillende sectoren verder ondersteund bij de verduurzaming van hun infrastructuur, door ze tijdig richting zero-emissie te brengen door het aanbieden van energieaudits, renteloze energieleningen en klimaatsubsidies (zie beleidsveld Zorginfrastructuur, ISE Zorginfrastructuur).

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

2.1. We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD kwaliteit)

We hebben het kader voor kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning verder uitgebouwd. Centraal in het kwaliteitsdecreet staat het belanghebbendenoverleg. Het kaderbesluit van 3 mei 2024 regelt nu de organisatie van dit belanghebbendenoverleg of 'kwaliteitstafels'. Vanwege het belang van een co-creatie, is de Vlaamse Raad WVG gevraagd om dit belanghebbendenoverleg mee voor te bereiden.

Naast het creëren van een robuust regelgevend kader rond de kwaliteit van zorg en ondersteuning, is het van cruciaal belang dat we ook de handhavingsketen stroomlijnen en versterken. In 2024 heeft Zorginspectie verdere stappen gezet om haar capaciteit te versterken, voortbouwend op de inspanningen van 2023. Deze groeibeweging gaat gepaard met een interne structurele hervorming, waarbij leidinggevenden meer ondersteuning krijgen van stafmedewerkers, inspecteurs-experten en inspecteurs-supervisors. Ondanks een inwerkfase van gemiddeld één jaar, heeft de uitbreiding al een duidelijke invloed gehad op het aantal inspecties, dat is gestegen van ongeveer 3.500 in 2022 naar 4.200 in 2024.

We hebben ook de nodige aandacht gegeven aan het implementatieproces van het monitoringsinstrument MeMoQ voor de kinderopvang. Het team kinderopvang van Zorginspectie meet (Me) en monitort (Mo) de pedagogische kwaliteit (Q) in de kinderopvang met het intussen bijgestuurde wetenschappelijke instrument MeMoQ.

Naast de controlerende opdracht werd ook ingezet op de andere opdrachten van Zorginspectie (beleidsondersteuning, rol in de regie van het toezicht, schakel in de handhavingsketen, informeren). Zo werd vorig jaar bijvoorbeeld met alle betrokken functionele entiteiten een samenwerkings- en overlegstructuur ingesteld. Verder werden er opnieuw verschillende beleidsrapporten aangeleverd.

2.2. We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid)

We hebben de voor 2024 geplande uitbreidingen uitgevoerd met als doelstelling het verhogen van de toegankelijkheid van de zorg en ondersteuning. Illustratief vermelden we bijvoorbeeld de opstart van twee nieuwe diensten gezinszorg, de uitbreiding van de capaciteit van de Centra voor Geestelijke Gezondheid (CGG) waarbij we ook in 2024 bijkomende middelen toekenden aan zeven CGG's in ondergefinancierde regio's, ... In 2024 investeerden we ook verder in uitbreiding van het aanbod in de kinderopvang. We voorzagen onder andere bijkomend budget voor 3.000 nieuwe plaatsen T1 en 2.000 nieuwe plaatsen T2. Zo kon iedere nieuwe plaats met vrije prijs de basissubsidie (trap 1) krijgen. Tot slot is het zorginvesteringsplan voor personen met een handicap verder uitgevoerd waardoor we nu bijvoorbeeld onmiddellijk een persoonsvolgend budget ter beschikking stellen aan de automatische-toekenningsgroepen.

In 2024 hebben we onze inspanningen voortgezet om een antwoord te kunnen bieden op de sterke stijging van crisishulpvragen in de jeugdhulp met de uitvoering van het crisis- en investeringsplan jeugdhulp. Alle voorziene acties zijn opgestart. Het ging zowel om crisismaatregelen om het tekort aan capaciteit op korte termijn aan te pakken, als investeringen om op middellange termijn het gezins- en jeugdhulpbeleid te versterken. Deze inspanningen omvatten onder andere versterking van de crisismeldpunten van de CAW's met elk 1VTE, versterking van

de hulplijnen, extra investeren in perinatale mentale gezondheid, het opzetten van een proefproject om de samenwerking tussen jeugdhulp en gezinshulp te verbeteren, het versterken van multifunctionele centra om kinderen en jongeren met complexe ondersteuningsvragen beter te ondersteunen, ...

Bij het uitbreiden van de capaciteit is het essentieel om ook in te zetten op het aantrekken en waarborgen van voldoende en gekwalificeerde professionals. We bleven dan ook bijzondere aandacht besteden aan de personeelsuitdagingen in ons domein. Zo hebben we in 2024 verschillende initiatieven uitgerold, gericht op het bevorderen van instroom zoals de verdere uitbouw van Careër met een carrièretest, de campagne 'always on', ... Daarnaast hebben we ook gewerkt aan initiatieven gericht op het versterken van competenties zoals onder andere de voorbereidingen voor het beroepskwalificatiedossier voor een graduaatsopleiding kinderopvang en het microdegree zorgkundige. Tot slot ondersteunden we de Dag van de Zorg, een dag waarop werken in de zorg positief in de kijker geplaatst wordt.

In 2024 hebben we verder ingezet op samenwerking en coördinatie tussen de verschillende niveaus in functie van geïntegreerde zorg en ondersteuning.

Met het initiatief "Zorgzame Buurten" stimuleerden we de afgelopen jaren gemeenschapsgerichte projecten die de sociale cohesie willen versterken en de toegankelijkheid van zorgdiensten verbeteren op het niveau van de buurt. Uit een eerste onderzoek naar de impact van zorgzame buurten bleek dat bewoners ook effectief sneller hun weg vinden naar professionele dienstverlening en dat professionals uit de buurt elkaar beter kennen. Na twee jaar projecttijd kozen 129 zorgzame buurten er in Vlaanderen en Brussel voor om gedurende een derde jaar verder te werken aan de verduurzaming van hun zorgzame buurt (tot eind februari 2025).

Het lokale niveau speelt een cruciale rol in het streven naar een meer geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid waarin we laagdrempelige, gepaste en toegankelijke zorg en ondersteuning willen bieden aan kinderen, jongeren en hun context. In functie hiervan hebben we verschillende pilootprojecten opgestart. Zo werken een aantal projecten aan de uitbouw van de Huizen van het Kind als geïntegreerde basisvoorzieningen.

We stroomlijnden de organisatie van de eerste lijn. De zorgraden gingen in 2024 in transitie waarbij onder andere een sterke focus lag op de afstemming met het lokaal sociaal beleid van de lokale besturen in de eerstelijnszone. De zorgraden werden ook uitgebreid met voorzieningen gericht op kinderen en jongeren en personen met een handicap. We zetten ook de nodige regelgevende stappen om de begrippen zorgcoördinatie en casemanagement, belangrijke bouwstenen in het realiseren van geïntegreerde zorg en ondersteuning, te verankeren.

2.3. We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie)

Het afgelopen jaar hebben we nieuwe stappen gezet in de digitale transformatie van onze eigen dienstverlening. We hebben ons verder voorbereid op de ingebruikname van CoBHRA+ (de interbestuurlijke kruispuntbank met de identificatiegegevens van de actoren in de zorg) en zijn klaar om CoBRHA+ te voeden en te gebruiken op het moment dat CoBRHA+ in productie gaat. We hebben daarnaast geïnvesteerd in het uittesten van moderne technologieën om onze processen te optimaliseren en de efficiëntie te verhogen, zoals de inzet van artificiële intelligentie (AI). De interne chatbot FLORIS, waarmee dossierbeheerders interactief informatie kunnen opvragen over de juridische

kaders van het Groeipakket, werd bijvoorbeeld eind 2024 ontwikkeld en zal eind 2025 in gebruik worden genomen. Daarnaast hebben we onze e-loketten verbeterd, waardoor gebruikers sneller en eenvoudiger toegang hebben tot onze diensten en informatie. We vermelden illustratief de verbeteringen in functie van toegankelijkheid van het e-loket mijnvaph.be.

We hebben verder ingezet op een betrouwbare en transparante gegevensuitwisseling tussen professionals en met de gebruiker, wat essentieel is om geïntegreerde zorg en ondersteuning te realiseren. PARKOUR, een veilig digitaal ecosysteem waar de jongere vanaf 13 jaar aan het roer zit van zijn traject, is verder uitgebouwd op basis van testen. Ook Alivia, het digitaal zorg- en ondersteuningsplan, hebben we verbeterd op vlak van functionaliteiten. Zo is de toegang voor leden van het zorgteam bijvoorbeeld sterk vereenvoudigd.

2.4. We ambiëren 'Health en Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies)

Gezondheid en welzijn zouden centraal moeten staan in al ons beleid, ongeacht de sector. We hebben dan ook intensief samengewerkt met verschillende partners en niveaus om een geïntegreerde aanpak te realiseren.

Samenwerking op Vlaams niveau is essentieel voor het succesvol implementeren van het principe "Health en Wellbeing in All Policies". Een goed voorbeeld hiervan is onze samenwerking tussen het preventief gezondheidsbeleid en omgeving in het kader van milieugezondheidszorg. De nieuwe gezondheidsdoelstelling voor milieugezondheidszorg wordt bijvoorbeeld gezamenlijk opgevolgd met Omgeving gezien de verbinding met andere beleidstrajecten zoals de 'visie Zeer Zorgwekkende Stoffen'. Daarnaast hebben we nauw samengewerkt op het gebied van PFAS, zowel wat betreft monitoring als onderzoek.

Samenwerking met het lokale en federale niveau is van cruciaal belang voor het realiseren van een coherent en effectief beleid. We vermelden hier de uitvoering van het interfederaal plan geïntegreerde zorg. Eind 2023 sloten we hiervoor een protocolakkoord af. In 2024 hebben we onder andere het programma rond kwetsbare zwangeren uitgewerkt zodat de implementatie in 2025 kan opstarten. Hiervoor werkten we intensief samen met de expertisecentra kraamzorg, de zorggraden, VIVEL, de Huizen van het Kind en de aangestelde implementatiecoaches.

Samenwerking met het Europese niveau is essentieel, aangezien de impact van Europese beleidsmaatregelen en initiatieven op onze sectoren steeds groter wordt. Het jaar 2024 was op dat vlak een bijzonder jaar. Van 1 januari tot 30 juni 2024 nam België het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (EU) waar. We hebben belangrijke thema's voor WVG tijdens deze periode actief in de kijker gezet met onder andere de organisatie van een aantal conferenties. In voorbereiding op de implementatie van de verordening voor een Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (European Health Data Space — EHDS) hebben we een Vlaamse Health Data Space getest voor het secundair hergebruik van gezondheidsgegevens in Vlaanderen.

V. BELEIDSVELD WELZIJN

1. ISE BELEIDSONDERSTEUNING

In het kader van de fusie tussen het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid is bekeken of zaken gestroomlijnd kunnen worden. Het ISE Algemeen gezondheidsbeleid en het ISE Beleidsondersteuning omvatten beiden meer algemene, coördinerende opdrachten. Het inhoudelijk en budgettair luik is dan ook samengevoegd onder één ISE, het ISE beleidsondersteuning (beleidsveld Welzijn).

Dit inhoudelijk structuurelement omvat taken en activiteiten die betrekking hebben op het ondersteunen, het coördineren en het ontwikkelen van het beleid. Het gaat om een gevarieerd palet van taken en opdrachten die bij uitstek een entiteitsbreed, beleidsdomeinbreed of zelfs beleidsdomeinoverschrijdend karakter hebben. Illustratief vermelden we in dat verband de uitvoering van het ouderenbeleidsplan, internationaal beleid, ... We concretiseren dat onder de begrotingsartikelen in kwestie.

Prestatie-informatie: uitvoering van het eenzaamheidsplan

De Vlaamse Regering maakte een prioriteit van de strijd tegen eenzaamheid in Vlaanderen door de opmaak van een Vlaams eenzaamheidsplan 2021 – 2024 over alle leeftijden heen met acties vanuit de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen. In het plan zijn er 33 acties opgenomen.

We hebben momenteel geen nieuwe waarden ten opzichte van de BBT opmaak 2024. Het eenzaamheidsplan liep ten einde in 2024. In 2025 maken we een globale evaluatie op van het eenzaamheidsplan waarbij zal worden nagegaan hoeveel van de verschillende acties effectief zijn uitgevoerd. Dit dient als voorbereiding voor de opmaak van een nieuw eenzaamheidsplan.

De budgetten werden ingezet vanuit de betrokken agentschappen. Deze indicator geeft uitvoering aan 'OD1.2: we coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen' onder 'SD1: we coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft'.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft.

OD 1.1: We coördineren de uitvoering van het nieuw kwaliteitsdecreet.

Op 3 mei 2024 keurde de Vlaamse Regering het kaderbesluit tot uitvoering van het decreet van 5 mei 2023 over de kwaliteit van zorg in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, wat betreft de organisatie van het belanghebbendenoverleg, definitief goed. Het kaderbesluit bepaalt dat voor een beleidsdomeinbreed belanghebbendenoverleg de leden van de intersectorale kamer van de Vlaamse Raad WVG worden uitgenodigd. Vanwege het belang van een co-creatief proces vanaf het begin, is de Vlaamse Raad WVG gevraagd om dit belanghebbendenoverleg voor te bereiden in samenwerking met de administratie WVG. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

In 2024 werd de proeftuin voor het waarderingsplatform verder voorbereid en het platform ging in april van dat jaar van start. Gedurende 2024 werden inspanningen

geleverd om voorzieningen en zorgaanbieders uit de vier sectoren (ouderenzorg, kinderopvang, jeugdhulp en personen met een handicap) warm te maken voor deelname aan de proeftuin. De evaluatie van de proeftuin staat gepland voor de eerste helft van 2025.

OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.

De verschillende acties van het eenzaamheidsplan werden verder uitgevoerd. In 2025 zal een eindevaluatie uitgevoerd worden, met het oog op de opmaak van een nieuw eenzaamheidsplan. De beleidsuitgaven werden aangerekend op de begrotingsartikels van de betrokken agentschappen.

We hebben verder uitvoering gegeven aan de acties die omschreven staan in het ouderenbeleidsplan. In het voorjaar van 2025 zal een eindevaluatie van het huidige plan plaatsvinden, die samen met een omgevingsanalyse, en middels een participatief traject, vorm zal geven aan een nieuw ouderenbeleidsplan. De beleidsuitgaven werden aangerekend op de begrotingsartikels van de betrokken agentschappen.

In uitvoering van het actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie namen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering. We zagen erop toe dat de acties van ons beleidsdomein (verder) werden uitgevoerd. Daarnaast namen we onder meer deel aan het rondetafelgesprek "Naar een toekomstbestendig (de-)radicaliseringsbeleid", de "interactieve inspiratiedag i.v.m. nieuw actieplan radicalisering" en de werkgroep PSY in de schoot van OCAD ("opvolging van individuen gekend voor een radicaliseringsproblematiek waarbij een (sterk vermoeden van) psychische problematiek speelt"). Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend. Deze actie is gelinkt aan het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie.

In het kader van de uitvoering van het strategisch plan autisme heeft de Vlaamse Vereniging Autisme (VVA) met haar sensibiliseringsacties, waaronder inleefsessies en het platform Participate, opnieuw meer burgers bereikt. Daarnaast heeft het Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP) aangepaste richtlijnen bekendgemaakt voor suïcidepreventie bij personen met autisme. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

We stemden de ontwikkelingen met betrekking tot de preventie en de kwaliteitsvolle toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen het beleidsdomein verder af. Het Steunpunt WVG kreeg de opdracht voor het voeren van een onderzoek naar de ontwikkeling van een geïntegreerde richtlijn voor het beleidsdomein WVG. Daarin worden de bestaande richtlijnen voor de residentiële brede jeugdhulp en de residentiële gezondheidszorg geïntegreerd en gaat specifieke aandacht naar de doelgroep ouderen en volwassen personen met een handicap. De beleidsuitgaven hiervoor werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. De aanbevelingen uit de intersectorale richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie in de brede residentiële jeugdhulp hebben we ingeschreven in het wijzigingsdecreet van het decreet rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp. Het wijzigingsdecreet werd op 27 april 2024 goedgekeurd door het Vlaams Parlement en bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Hiermee is voor de voorzieningen voor minderjarigen onder Opgroeien en VAPH een sluitend, juridisch kader uitgewerkt, dat op 7 mei 2027 in voege treedt (in tussentijd blijft het oude decreet nog van toepassing). We hebben de implementatie van de afsprakennota voor registratie van afzondering en fixatie verkend. Het referentiekader voor de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische diensten in de algemene ziekenhuizen (A- en K- diensten) met

betrekking tot vrijheidsbeperkende maatregelen werd afgewerkt en bezorgd aan de voorzieningen. Het ondersteuningstraject 'omgaan met vrijheidsbeperkende maatregelen' is lopende. Er wordt onder andere verder gewerkt aan het ontsluiten van pedagogisch didactisch materiaal en het organiseren van leercontexten. Deze acties zijn gelinkt aan het JKP.

Het crisis- en investeringsplan jeugdhulp zet in op zowel crisismaatregelen die het tekort aan capaciteit op korte termijn moeten helpen oplossen als investeringen en maatregelen die op middellange termijn het geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid versterken. Alle voorziene acties zijn intussen opgestart. Een deel van de beleidsuitgaven voor dit plan werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

132 lokale besturen en zorgorganisaties gingen samen met hun netwerk aan de slag om van hun buurt een zorgzame buurt te maken. Na twee jaar projecttijd kozen 129 zorgzame buurten er in Vlaanderen en Brussel voor om gedurende een derde jaar verder te werken aan de verduurzaming van hun zorgzame buurt, tot eind februari 2025. In het voorjaar van 2024 leverde het SWVG een onderzoeksrapport op. Uit het rapport blijkt onder meer dat – op minder dan 2 jaar - bewoners een plek vonden die van hen is en dat meer buurtbewoners bereikt worden, dat bewoners sneller hun weg vinden naar professionele dienstverlening en dat professionals uit de buurt elkaar beter kennen. Naast het onderzoeksrapport stelde het SWVG ook een toolbox op waarmee het werkveld verder aan de slag kan. Zowel de onderzoeksresultaten als de ervaringen van het begeleidende consortium als de ervaringen van de zorgzame buurten zelf, werden gedeeld tijdens een symposium in april 2024 met meer dan 700 aanwezigen. We zetten het voorbije jaar ook verder in op het verspreiden van kennis en informatie inzake zorgzame buurten, waaronder het materiaal van het symposium via onze website, nieuwsbrieven, enz., en dit zowel op Vlaams als internationaal niveau. We organiseerden een stakeholdertraject om de stakeholders zowel te informeren over zorgzame buurten als te bevragen. De beleidsuitgaven voor zorgzame buurten werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT. Deze acties zijn gelinkt aan het JKP.

De Green Deal Duurzame Zorg telt intussen 226 deelnemers, die elk binnen hun eigen organisatie aan de slag zijn met hun duurzame acties. In 2024 werd een monitoringstool uitgewerkt om de voortgang van de acties op te volgen. Binnen het lerend netwerk hebben we verschillende activiteiten georganiseerd om de deelnemers te informeren, inspireren en samenwerkingen te stimuleren. Door de keuze van een aantal concrete objectieven binnen de governance kan er de volgende twee jaar doelgericht (samen)gewerkt worden. De beleidsuitgaven voor de Green Deal Duurzame Zorg werden aangerekend op het begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Zowel de zorgsector als de samenleving vragen om een toekomstplan, gezien de grote uitdagingen in zorg en ondersteuning. Met het BVR van 7/6/2024 tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor de begeleiding, ondersteuning en uitvoering van het traject intersectorale langdurige zorg komen we tegemoet aan deze vragen. Op basis van een toekomstverkenning, onder de noemer 'Toekomst Zorg', brengen we diverse initiatiefnemers in de zorg die nu al innovatief werken, relevante stakeholders en beleid samen en worden zij uitgedaagd om toekomstmodellen en projecten uit te denken en in praktijk te brengen om een antwoord te bieden op de uitdagingen van de toekomst. In het najaar van 2024 hebben we in samenwerking met een wetenschappelijk consortium de opstart voorbereid. De beleidsuitgaven voor het traject Toekomst Zorg werden aangerekend op het begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT.

OD 1.3: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care

We zetten de herijking van Flanders' Care verder en bekeken mogelijke pistes. We droegen bij aan de initiatieven van, en ontsluiten mee de ontwikkelingen in, het Impulsprogramma Innovatie in Gezondheid en Zorg en van de speerpuntcluster Health (Medvia). Ook in 2024 ondersteunden we de Dag en Week van de Zorg met als doel de zorg- en welzijnssector op een positieve manier op de kaart te zetten. Het thema van de Dag en Week van de Zorg van 2024 was "de Troeven van de Zorg". In aanloop naar de Dag van de Zorg worden de zorg- en welzijnssector een week lang positief in de kijker gezet met sensibiliserende acties en campagnes. De grootschalige opendeurdag op 27 maart 2024 bood een interactieve kijk achter de schermen van een 200-tal zorgorganisaties. Er waren 150.000 bezoekers. Verder volgen we ook internationale ontwikkelingen m.b.t. innovatie op. De beleidsuitgaven voor Flanders' Care werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Daarnaast stemden we de ontwikkelingen met betrekking tot de inzet van online en blended hulp binnen het beleidsdomein WVG verder af. Het Steunpunt WVG kreeg de opdracht voor een onderzoek naar het opmaken van een kwaliteitskader voor de ontwikkeling en het gebruik van ICT-technologie in het kader van onlinehulp in WVG-sectoren. De incentives-projecten Onlinehulp 2022-2023 werden succesvol afgerond. In het voorjaar van 2024 hebben we een nieuwe oproep gelanceerd voor incentives op het gebied van digitale zorg, hulpverlening en ondersteuning. Na een grondige beoordeling van de ingediende projectvoorstellen, zijn vijf projecten geselecteerd en inmiddels van start gegaan. Om deze projecten optimaal te ondersteunen, is er individuele begeleiding voorzien via het netwerk Onlinehulp-Vlaanderen. Tot slot stuurden we het project VV114 'Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering' aan met als doel het realiseren van een kwalitatief en duurzaam ondersteuningsaanbod voor onze voorzieningen op het vlak van online en blended hulp. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. Voor het project VV114 'Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering' werden de uitgaven aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht.

OD 1.4: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.

Op basis van een tussentijdse evaluatie heeft het Steunpunt Mens en Samenleving (kortweg SAM vzw) de werking bijgestuurd. De werking wordt nu opgebouwd volgens drie grote programmalijnen (toegankelijke hulp- en dienstverlening, sociale bescherming garanderen en sociale inclusie) die inhoudelijk richting geven, maar ook toelaten om voldoende synergie te creëren tussen onderling verbonden thema's. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) heeft in 2024 sterk ingezet op de verdere bekendmaking en verfijning van de algemene intersectorale richtlijn diagnostiek (AIRD). Zo zijn de principes uit de AIRD en de Richtlijn Casusformulering bijvoorbeeld vertaald naar praktische toepassingen die het brede veld tijdens workshops kon ontdekken. De beleidsuitgaven voor het KCD werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor wat betreft de basissubsidie en op begrotingsartikel GM0-AGHF2YA-WT voor wat betreft de opdrachten in verband met de Vlaamse sociale bescherming (VSB).

Het Steunpunt WVG, erkend voor de periode 2021-2026, bleef ook in 2024 een strategische partner voor het wetenschappelijk onderbouwen en evalueren van het

beleid. Via een ruim consortium met een uitgebreide expertise voerde het Steunpunt WVG ook in 2024 zowel langlopend onderzoek uit als onderzoek dat inspeelt op recente trends en acute vragen. De beleidsuitgaven voor het Steunpunt WVG werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.5: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen en investeren in samenwerking met andere Europese regio's.

Van 1 januari 2024 tot 30 juni 2024 nam België het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (EU) waar. Hiervoor organiseerden we twee internationale conferenties: een Europese Sociaalwerkconferentie (april) en een conferentie binnen het thema geïntegreerde zorg (mei). Bovendien droegen we ook bij aan de conferentie pandemische paraatheid en de conferentie gepersonaliseerde geneeskunde die door het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) getrokken werden. Daarnaast bleven wij alle reguliere werkzaamheden van de EU via de vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de EU opvolgen. In 2024 lag de focus op dossiers die onder de bevoegdheid van WVG vallen in haar hoedanigheid van assessor Volksgezondheid tijdens het voorzitterschap. Zo leverden we via het EU-besluitvormingsproces een bijdrage aan de ontwikkeling van de Verordening betreffende een Europese Ruimte voor Gezondheidsgegevens (European Health Data Space). Bijkomend stemden we de Vlaamse posities en voorbereidingen af in de Health Data Region Board, samen met vertegenwoordigers van het departement EWI en Digitaal Vlaanderen. Ook intern werden de nodige acties gestart voor het uitvoeren en de implementatie van de aankomende verordening. We verkenden de mogelijkheid van een impactanalyse. In het kader van de Health Data Region Board hielden we rekening met 'health in all policies' en het gegeven dat ook andere entiteiten de beleidslijnen inzake welzijn en volksgezondheid kunnen helpen ondersteunen. We namen als assessor Volksgezondheid tijdens het voorzitterschap ook een rol op tijdens de uitgestelde COP10 van de WHO in Panama met betrekking tot de Framework Convention on Tobacco Control. We verzekerden ook een meerwaarde door met andere regio's en landen samen te werken via de bestaande Europese en globale netwerken: EUREGHA, EHTEL, ECHAlliance en het WHO Europe Regions for Health Network, alsook via het versterken van onze bilaterale overeenkomsten zoals met Catalonië, Schotland, Wales, Chili en Taiwan. Het budget voor het Belgisch Europees Voorzitterschap werd aangerekend op GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.6: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren

Gezien de gestegen bouw- en rentekosten hebben we samen met verschillende stakeholders onderzocht hoe we de bestaande reserves beter kunnen activeren om een betaalbare en kwalitatieve infrastructuur te realiseren.

SD 2: Kwaliteit

OD 2.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden

In 2024 hebben we verschillende initiatieven uitgerold om instroom te bevorderen, competenties te versterken en de aantrekkelijkheid van zorgberoepen te vergroten. Dit omvat onder andere een promotiecampagne, de ontwikkeling van kwalificerende opleidingen en de verbetering van stages in de zorg- en welzijnssector. Daarnaast werd er ingezet op economische migratie, thematische samenwerkingen en digitalisering van erkenningsprocedures. Ook de subquota binnen geneeskunde en tandheelkunde werden bepaald.

Er is verder ingezet op het promoten van werken in de gezondheidszorg- en welzijnssectoren, onder meer door de koepelbranding "Career". Op 8 februari 2024 is de nieuwe fase in de uitbouw van de website voorgesteld aan de pers. Het is nu mogelijk om een carrièretest te doen zodat geïnteresseerden toegeleid kunnen worden naar de juiste opleiding of het juiste beroep voor instromers en zij-instromers. Daarnaast werd er ingezet op een 'always on campagne' op sociale media én was er zichtbare reclame in steden en lijncommunicatie over Career. Een nieuwe aanbesteding werd opgemaakt onder leiding van VIVO voor resterende acties in 2024-2025.

Voor het microdegree zorgkundige hebben drie Vlaamse hogescholen (Arteveldehogeschool, HOGENT en VIVES) een opleidingsprogramma en lespakketten tot zorgkundige aanvullend op de opleiding ergotherapie uitgewerkt. De doelstelling was tweevoudig:

- Heroriënteren: de studenten die de opleiding tot ergotherapeut niet afmaken, maar wel het certificaat van zorgkundige behaald hebben, kunnen nog altijd tewerkgesteld worden als zorgkundigen.
- Excelleren: extra opleidingsonderdelen inpassen in het huidig programma.

Zo kunnen zowel studenten ergotherapie in opleiding, als afgestudeerde ergotherapeuten het attest van zorgkundige halen. In oktober 2024 is dit programma voor het eerst gestart. Een concordantietabel werd opgesteld om de competenties van zorgkundigen te koppelen aan de leerresultaten van de ergotherapie-opleidingen. Waar nodig werden onderdelen uit de opleiding verpleegkunde toegevoegd. Aan het partnerschap werd hiervoor een subsidie toegekend. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GHF2TG-WT.

Het structureel instroomkanaal, waarmee we gezondheidszorg- en welzijnsorganisaties de mogelijkheid bieden om niet of niet voldoende gekwalificeerd personeel tewerk te stellen met een contract van onbepaalde duur en deze personen structureel mee te verankeren in de basisfinanciering, is verder uitgebouwd. Tot op 31/01/2025 heeft VIVO 695 premie-aanvragen ontvangen.

De proeftuin sociale economie-zorg, waarbij doelgroepwerknemers uit de sociale economie worden ingeschakeld in gezondheidszorg- en welzijnsvoorzieningen ter ondersteuning van het personeel in die voorzieningen, is afgelopen. In totaal ging het om 44 samenwerkingsverbanden waar Train the trainer/mentoropleidingen zijn opgestart, net als leerplekondersteuning.

Daarnaast zijn de kwalificerende sectorale opleidingen verdergezet.

Een denktank over de mogelijkheden rond economische migratie werd vormgegeven onder leiding van de zorgambassadeur. Het doel van deze denktank was nadenken over de mogelijkheden rond economische migratie, het bekijken van good practices en het formuleren van aanbevelingen. Het economische aspect van migratie staat centraal met de klemtoon op een 'én én'-verhaal: én buitenlands talent aantrekken, én ons eigen arbeidspotentieel verder aanboren om tegemoet te komen aan de noden van de arbeidsmarkt.

De Dag van de Zorg is opnieuw doorgegaan op 17 maart 2024 met als focusthema Troeven in zorg (zie ook OD 1.3).

Een kwaliteitsvolle stage realiseren is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van het onderwijs, het werkveld, en zeker ook van de toekomstige professionals zelf. Onder leiding van de zorgambassadeur werd

verschillende malen met het werkveld, onderwijs en studenten samengezeten ter voorbereiding van een stagecharter dat in 2025 zal worden afgewerkt.

Wegens de verlenging van de bachelor verpleegkunde van drie naar vier jaar, wordt er sinds 2020 tijdelijk een eenmalige onkostenvergoeding van €1.000 uitbetaald aan studenten die in dat academiejaar een diploma van bachelor in de verpleegkunde behaald hebben met een studieomvang van 240 studiepunten. Deze vergoeding heeft tot doel de instroom in de opleiding te bevorderen. Wegens het uitblijven van de invoering van een statuut voor verpleegkundigen in opleiding op federaal niveau, werden ook in 2024 de onkostenvergoedingen uitbetaald door het Departement Zorg. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet in de digitalisering van de erkenningsprocedures van zorgverleners. Het portaal en e-loket werden verder verbeterd, terwijl de nieuwe management- en operationele dashboards via het ZorgAtlas Data Platform werden geïntroduceerd (zie ook OD 2.2). Daarnaast werd de automatische doorstroom van dossiers via eCad, de databank van alle beroepsbeoefenaars, gerealiseerd voor de beroepsgroep van de tandartsen. Ook werd gewerkt aan de automatische aflevering van erkenningen voor paramedische beroepen en kinesitherapeuten via de LED-databank.

De Vlaamse Planningscommissie heeft als doel het medische aanbod te spreiden, de wachttijden voor de patiënten te verlagen en zo de kwaliteit van zorg te verhogen. De Vlaamse Planningscommissie doet dit door de toegang tot de opleidingen arts en tandarts te regelen door het bepalen van subquota. In 2024 werd op basis van de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie over de subquota voor 2027, een Besluit van de Vlaamse Regering gepubliceerd dat de subquota voor 2027 vastlegt. Eind 2024 volgden de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie over de subquota voor 2028.

In 2024 liep – onder de vleugels van Sterk Sociaal Werk – een project rond arbeidskrapte binnen het sociaal werk. Naast analyse van de cijfers en een bevraging van onderwijspartners en het werkveld heeft dit project als doel om te komen tot een concreet actieplan met acties op korte en lange termijn. We verwachten de resultaten van dit project in de zomer van 2025.

De beleidsuitgaven voor OD 2.1. werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT, tenzij anders vermeld.

OD 2.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact

Om de Vlaamse Planningscommissie te ondersteunen in haar adviesverlening over de subquota binnen de geneeskunde en tandheelkunde, werden in 2024 verdere verbeteringen aangebracht aan het datadashboard van de Vlaamse Planningscommissie. Dit datadashboard voorziet via het ZorgAtlas Data Platform de Vlaamse Planningscommissie van relevante en actuele data omtrent het zorgaanbod en de zorgvraag binnen de genees- en tandheelkunde.

SD 3: All policies

OD 3.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst

We hebben de vooropgestelde actie gerealiseerd. .

OD 3.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens

We bleven ook in 2024 samenwerken met de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB). De Academie ondersteunt het beleid verder met de organisatie van verschillende symposia en adviseert gericht over de volksgezondheid, de uitoefening van de geneeskunde, opleiding en vorming en onderzoek. De beleidsuitgaven voor de KAGB werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

CEBAM vzw (Gezondheid en Wetenschap) is een belangrijke partner voor het geven van evidence based gezondheidsinformatie. We willen het beleid inzake het versterken van gezondheidsvaardigheden verder vormgeven het komende jaar en onder meer bekijken of en welke samenwerkingen rond dit thema kunnen worden gestimuleerd. Daarom is beslist om CEBAM vzw voor het kalenderjaar 2025 nog te subsidiëren op basis van het uitgavendecreet. De beleidsuitgaven voor CEBAM vzw werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

SD 4: Innovatie

OD 4.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid

Het gegevensdelingsplatform en Vlaamse gezondheidskluis Vitalink is een cruciale en verbindende (technische) partner voor alle digitaliseringsinitiatieven in de zorg- en hulpverlening en ondersteuning aan de burger. Voor de digitale gegevensdeling maakt Alivia gebruik van het nieuwe gegevensdelingsplatform Vitalink - Fast Healthcare Interoperability Resources (FHIR). De FHIR-omgeving is het resultaat van een evolutie naar het gebruik van internationale standaarden en geheel nieuw sinds het voorjaar van 2024. Daarnaast zijn de resultaten van de bevolkingsonderzoeken nu beschikbaar binnen deze vernieuwde omgeving. Een belangrijke uitbreiding is de ondersteuning van Vaccinnet 2.0 in Vitalink, waarvoor een nieuw gegevenstype werd toegevoegd volgens de internationale informatiestandaard HL7 FHIR in de testomgeving van Vitalink FHIR. Verder werd een analyse opgestart om informatie uit het kindrapport van Opgroeien te delen via Vitalink FHIR, en werden opportuniteiten binnen de interfederale context verkend. Eveneens werden de eerste stappen gezet om verbinding te maken tussen Vitalink (primaire gebruik) en het ZorgAtlas Data Platform (secundaire gebruik). Daarnaast is intensief onderzocht hoe het papieren zwangerschapsattest vervangen kan worden door een digitale oplossing via Vitalink FHIR, wat resulteerde in een mogelijk oplossingsvoorstel. Ook werden mogelijke oplossingsrichtingen verkend om de gegevensdeling van het Gezondheidskompas en de Gezondheidsgids via Vitalink FHIR te ondersteunen, in samenwerking met partners zoals VITO, Domus Medica en Athumi (SOLID). Vitalink heeft ook bijgedragen aan de realisatie van engagementen uit het interfederale actieplan eGezondheid en elementen uit het ontwerp van het samenwerkingsakkoord eHealth & BelRAI.

De engagementen voor een interfederale samenwerking rond digitale zorg werden vastgelegd in het protocolakkoord eHealth, ondertekend op 28 juni 2023. Samen met het protocolakkoord van BelRAI en geïntegreerde zorg vormt dit een belangrijk afsprakenkader voor de interfederale samenwerking. In 2024 werd voorzien in de voortzetting van het afsprakenkader en toegewerkt naar een finaal voorstel van samenwerkingsakkoord. Daarnaast is een analyse opgestart om te komen tot een oplossingsvoorstel voor de gegevensuitwisseling tussen de regionale gezondheidskluizen. Ook werd het traject voor het instemmingsdecreet opgestart.

We werkten in 2024 samen met IMEC vzw. Doel is om actoren in zorg en welzijn toegang te laten vinden tot innovatieve technologieën en bedrijven en overheden te ondersteunen om hun ICT-oplossingen te laten toetsen op de correcte implementatie van (internationale) standaarden. IMEC vzw werkte aan een interoperabiliteits- en validatielabo. Daarnaast gaf IMEC ondersteuning bij de realisatie en het gebruik van Vitalink voor digitale gegevensdeling in de zorg- en hulpverlening en in de uitvoering van een beleid eGezondheid Vlaanderen.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT en GB0-1GCF2BB-WT.

OD 4.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid en een data-gedreven beleid

We bleven verder inzetten op e-loketten voor de digitale interactie tussen de overheid en de erkende zorgvoorzieningen. Zo werd eCalcura ingebouwd in het generieke e-loket van het departement Zorg en in 2024 in gebruik genomen, als vervanger van de RaaS-toepassing van het RIZIV. eCalcura staat in voor de berekening van de basistegemoetkoming voor zorg voor de sectoren:

- woonzorgcentra al dan niet met een bijbehorend centrum voor kortverblijf;
- centra voor dagverzorging met bijzondere erkenning;

en van de tegemoetkoming voor de maatregel "vrijstelling van arbeidsprestaties en eindeloopbaan" voor volgende sectoren:

- woonzorgcentra al dan niet met een bijbehorend centrum voor kortverblijf;
- centra voor dagverzorging met bijzondere erkenning;
- mobiele palliatieve begeleidingsequipes;
- psychiatrische verzorgingstehuizen;
- sommige revalidatievoorzieningen;
- initiatieven beschut wonen;
- centra voor kortverblijf type 3.

We bleven verder loyaal meewerken aan CoBRHA en CoBRHA+ (de interbestuurlijke kruispuntbank met de identificatiegegevens van de actoren in de zorg). In principe is Vlaanderen zo goed als klaar om CoBRHA+ te voeden en te gebruiken op het moment dat CoBRHA+ in productie gaat. We doen beroep op het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal voor de nodige budgettaire ondersteuning.

Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 4.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data

We zijn gestart met de voorbereiding van de evaluatie van het huidige decreet gegevensdeling. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

We evalueren de werking van het Vlaams Agentschap voor Samenwerking door Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ). VASGAZ zal in de toekomst anders bestuurd worden, geïnspireerd op de werking van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. We werken hiervoor verschillende pistes uit. Het voorstel omvat een stappenplan om de herijking te realiseren in een tijdspanne van 2 tot 3 jaar vanaf 2025. Dit vormt de basis om de governance van de digitale zorg in Vlaanderen te realiseren.

Het verhogen van de datakwaliteit en het aanscherpen van de datagovernance van de Sociale Kaart was één van de belangrijkste doelstellingen van 2024 en daar zijn stappen vooruit gezet. Qua functionele uitbreiding zijn de woonzorgcentrumfiches toegevoegd aan de Sociale Kaart. Hierdoor zijn gegevens van woonzorgcentra ook vindbaar via de Sociale Kaart. Daarnaast werd verder geïnvesteerd in het stabiliseren van de applicatie zodat er in 2025 doorontwikkeling mogelijk is. Deze ontwikkelingen gebeurden met relancemiddelen (VV120: Verbeteren van de Sociale Kaart).

We hebben op 10 september 2024 de vernieuwde Rechtenverkenner gelanceerd. Deze tool is het resultaat van een sterke samenwerking tussen Departement Zorg en Digitaal Vlaanderen, Agentschap Binnenlands Bestuur, VVSG, Kenniscentrum Vlaamse Steden en SAM vzw. Pilootversies werden uitvoerig door testers gebruikt, zodat er bij de ontwikkeling maximaal met de behoeftes van die eindgebruiker rekening kon gehouden worden. Er is ook ingezet op een duidelijke datagovernance en op afspraken met de productverantwoordelijken van de Interbestuurlijke en Lokale Producten- en Dienstencatalogus (IPDC/LPDC) van de Vlaamse overheid, die als brondatabank fungeren voor Rechtenverkenner. Het resultaat is dat de kwaliteit van de informatie in IPDC/LPDC verbeterd is. Daarnaast investeerden we in het mobiliseren van de lokale besturen zodat ze hun lokale sociale rechten invoeren in LPDC. De financiering van de ontwikkeling van Rechtenverkenner 2.0 gebeurde met relancemiddelen (VV119: Ontwikkelen rechtenverkenner 2.0 met een meer gebruiksvriendelijke tool in sterke samenwerking met de lokale besturen). Dit project kadert ook in het VAPA 2020-2024.

Het uitbouwen van een data-onderbouwde organisatie is een traject dat over een langere termijn verloopt. We hebben verder gewerkt aan het ontwikkelen, ontsluiten, uitbreiden en beveiligen van het ZorgAtlas Platform (zie ook 4.1). Om duurzaam data-ondersteuning te garanderen, blijven we inzetten op de uitwerking van een overkoepelende data-architectuur en zetten we verder stappen in de privacy en security van de achterliggende structuren in samenspraak met de Data Protection Officer. In aansluiting met de verordening voor een Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (European Health Data Space — EHDS) testten we een Vlaamse Health Data Space voor het secundair hergebruik van gezondheidsgegevens in Vlaanderen en werd die gelinkt aan het ZorgAtlas Platform. Met het "Vlaamse Health Data Space R&D project" hebben we een ecosysteem uitgewerkt om data omtrent gezondheid en welzijn te delen tussen stakeholders. We investeerden ook in het gebruik van AI en data science modellen (descriptieve/predictieve/prescriptieve modellen) ingebed in het ZorgAtlas Data Platform. Er werd o.a. een start gemaakt van de ontwikkeling van een predictiemodel voor zorgzwaarte, een rekenmodel voor de financiering van Zorgraden, een Zorgprognose projectiemodel, een predictief datamodel voor artsenquota, een rekenmodel voor de ziekenhuisbedcapaciteit i.f.v. de ZorgStrategische Planning, een tool voor zorgtoeslagevaluatie, een proof of concept voor het gebruik van foundation models voor parlementaire vragen, een anomalie-detectie-tool voor Woonzorg en een aanzet tot detectie-tool voor Klachten, Inspectie & Beleid (KIB) voor de Zorgsector. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BB-WT. Daarnaast werden middelen uit het plan Vlaamse Veerkracht ingezet (Elektronisch Patiëntendossier - Geïntegreerd Zorg En Ondersteuningsplan, VV116).

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	331.740	364.840	367.830	343.519	378.076	377.691
Toe-lagen IS	25	25	25	25	25	25
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	331.765	364.865	367.855	343.544	378.101	377.715

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GCF2BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de ondersteuning en de ontwikkeling van het beleid. Dit gebeurt vooreerst door middel van communicatie over het gevoerde beleid ten aanzien van de welzijns- en gezondheidssector, via diverse kanalen.

Verder worden een aantal advies- en overlegorganen ondersteund (o.a. Technische Commissie Brandveiligheid, de Adviserende Beroepscommissie van het beleidsdomein WVG, Commissie Zorgstrategie, de commissies zorgberoepen). Dit artikel omvat ook IT-middelen met een externe finaliteit en middelen voor digitalisering en de ondersteuning van gegevensdeling in de zorg. Daarnaast worden subsidies aan de Vlaamse Ouderenraad, het Centrum voor Diagnostiek, SAM vzw, steunpunt mens en samenleving, SOM vzw, CEBAM en IMEC op dit begrotingsartikel aangerekend.

Met deze middelen gebeurt ook de opvolging van, en de participatie aan, het internationale en Europese beleid. Het laten uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is een andere bestemming van de middelen met daarbij de subsidie aan het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Ten slotte zijn er de subsidies voor innoverende projecten, subsidies in het kader van autisme, de subsidiëring van projecten online hulpverlening en niet elders allocerbare subsidies voor de uitvoering van sociale akkoorden.

Op dit begrotingsartikel worden ook de middelen voorzien voor transversale thema's zoals Integrale Jeugdhulp, Zorgambassadeur en arbeidsorganisatie en retentie.

Daarnaast bevat dit artikel ook kredieten voor uitgaven die voortvloeien uit het beheer van het Paleis der Academiën en de voormalige Koninklijke Stallingen waar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België ondergebracht is en voor de werking van deze Academie. Tenslotte bevat dit artikel ook de opbrengsten van de Nationale Loterij.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen;
- OD 1.3: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care;
- OD 1.4: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers;
- OD 1.5: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen en investeren in samenwerking met andere Europese regio's;
- OD 2.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden;
- OD 2.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact;
- OD 3.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst;
- OD 3.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens;
- OD 4.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid;
- OD 4.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid en een data-gedreven beleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	327.710	360.622	363.713	337.924	372.169	372.579

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 32.912 keuro VAK en 34.245 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 111 keuro VAK en 589 keuro VEK herverdeeld voor de uitgaven in het kader van het Europees voorzitterschap (VR 2024 2203 DOC.0349/2);
- Er werd 100 keuro VAK en VEK herverdeeld voor een project in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal (VR 2024 2106 DOC.0953);
- Er werd 3.551 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen,

sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);

- Er werd 138 keuro VAK en VEK herverdeeld in functie van de waarderingstool (VR 2024 0706 DOC.0839);
- Er werd 29.100 keuro VAK en VEK herverdeeld voor het financieren van de toeslag op de eindejaarspremie 2024 (MB van 13 december 2024);
- Er werd een totaal van 1.736 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 1.414 keuro voor VV144 'Zorgzame buurten: versterken van buurtgerichte lokale initiatieven', 167 keuro voor VV114 'Digitale hulpverlening: kwaliteitsbevordering' en 155 keuro voor VV116 'Elektronisch patiëntendossier: geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan' (MB van 26 april 2024);
- Er werd vanuit dit artikel 881 keuro VEK herverdeeld in functie van de correcte aanrekening van uitgaven en het optimaal inzetten van de VEK-kredieten (MB van 3 september 2024, MB van 27 november 2024 en MB van 9 december 2024);
- Tot slot werd er vanuit dit artikel 88 keuro VAK en VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2BB-WT voor de financiering van de aankoop van gegevensregisters (MB van 29 maart 2024).

De uitvoering in kolom BU 2024 is hoger dan het budget voorzien in kolom BA-JR 2024 als gevolg van het boeken van een anomalie van 3.520 keuro in VAK en VEK in functie van de correcte afrekening van IFIC-rechtenbedragen uit het verleden.

GB0-1GCF2BB-WT – BELEIDSINFORMATIE EN DATA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er zijn steeds meer data die we kunnen inzetten voor beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering, maar ook voor operationele doeleinden. Daarom blijven we verder investeren in het ontwikkelen, ontsluiten en beveiligen van het ZorgAtlas Data Platform. Dit performante platform voedt het beleid met betrouwbare data en zet data om naar informatie en kennis, die we in de toekomst ook toegankelijk kunnen maken voor burgers, lokale besturen, universiteiten en zorg- en welzijnsactoren. We hanteren daarbij internationale standaarden en maken werk van een toekomstgerichte architectuur en infrastructuur, die toelaat om de verzamelde gegevens te hergebruiken voor population health & care management. Wat op zijn beurt beleidsevaluaties en het maken van beleidskeuzes kan ondersteunen. Daarnaast zal de informatie bruikbaar zijn voor wetenschappelijk onderzoek. We exploreren ook nieuwe mogelijkheden om gezondheidsinformatie uit diverse gegevensbronnen en netwerken te ontsluiten voor de burger en voor actoren in de zorg.

Deze aanpak zal op termijn de basis versterken voor een 'population health & care management'. Via het verzamelen, analyseren en ontsluiten van gegevens en indicatoren willen we, vertrekkend vanuit het individu, tendensen aggregeren naar het niveau van subpopulaties die dan op hun beurt geëxtrapoleerd kunnen worden naar de totale populatie.

We blijven verder investeren in de maturiteit van het ZorgAtlas Data Platform. Dit doen we door een privacy-werking structureel op te zetten, aanvullen van het verwerkingsregister, uitvoeren van pentesting, stappen voorwaarts zetten m.b.t. de uitbouw van een data catalog, metadata en een business glossary. Dit zijn enkele bouwstenen van een data management systeem.

We blijven continu de architectuur en de infrastructuur van het ZorgAtlas Data Platform optimaliseren.

Ook in 2024 hebben we ingezet op het verder uitbouwen van ons data science platform dat ons de mogelijkheid geeft om predictieve en descriptieve modellen te ontwikkelen door gebruik te maken van machine learning technieken en GenAI. We wensen naast business intelligence ook in te zetten op AI. De focus ligt vooral op modellen ter ondersteuning van het beleid.

Samen met Digitaal Vlaanderen (ADV) (relanceproject 'gemeente zonder gemeentehuis') en athumi, zetten we in 2024 verder in op de ontwikkeling van een platform voor het digitaliseren van de aangifte van een overlijden. Dit kan zorgen voor een snellere, meer efficiënte en kwaliteitsvollere verwerking van de sterftecertificaten voor verschillende actoren. Daarnaast zetten we ook in op het moderniseren van de lopende processen en verwerking van de sterftecertificaten binnen Departement Zorg.

Daarnaast testten we een Vlaamse 'Health Data Space', gelinkt aan het ZorgAtlas Data Platform, wat ons moet klaar maken voor de (digitale) uitdagingen in de toekomst m.b.t. gezondheids- en welzijnszorg. Deze 'dataruimte' moet gezondheids- en welzijnsdata op een veilige manier ontsluiten via een decentrale werkwijze voor onderzoek, innovatie en beleid. We lijsten de ethische, privacy, juridische en governance voorwaarden op voor een Vlaamse Health Data Space en zetten use cases op om via BI snelle analyses uit te voeren en daar beleidsacties op te enten. We slaan hierbij bruggen naar de andere Vlaamse entiteiten (EWI, athumi, Digitaal Vlaanderen, FTI,..) en met de federale overheid.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 4.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid;
- OD 4.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid en een data-gedreven beleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.030	4.118	4.117	5.595	5.807	5.112

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 88 keuro VAK en 212 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 88 keuro VAK en VEK herverdeeld van begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor de financiering van de aankoop van gegevensregisters (MB van 29 maart 2024);
- Er werd 124 keuro VEK herverdeeld in functie van de correcte aanrekening van uitgaven en het optimaal inzetten van de VEK-kredieten (MB van 27 november 2024).

Het VAK-budget werd voor 99,97% benut en het VEK-budget werd voor 88,03% benut. Het VEK-budget is niet volledig benut kunnen worden doordat bepaalde opdrachten vertraging opliepen waardoor er minder VEK-budget kon worden aangewend dan oorspronkelijk ingeschat.

GB0-1GCF2BY-IS – EVA VASGAZ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het EVA VASGAZ. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het EVA VASGAZ.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	25	25	25	25	25	25

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft de jaarlijkse toelage aan EVA VASGAZ.

GB0-1GCF4BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	100	0	0	100	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren in 2024 geen onderzoeksprojecten die gefinancierd werden door externe partners zodat geen nieuwe uitgaven werden voorzien. De 100 keuro middelen zijn het resultaat van ontvangsten uit het verleden i.v.m. cofinanciering van wetenschappelijk onderzoek en de aanmaak en verspreiding van publicaties.

1.2.3. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)

Omschrijving

Het Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ) heeft als missie het bevorderen en regelen van de samenwerking op het vlak van gegevensdeling, zowel tussen de actoren in de zorg met het oog op de verbetering van de kwaliteit van zorg, als tussen actoren in de zorg en de administratie om zorggebruikers op een administratief vereenvoudigde wijze rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving inzake de Vlaamse sociale bescherming en de zorgverzekering. VASGAZ wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit vierentwintig leden met aantoonbare deskundigheid, met inbegrip van een voorzitter en een ondervoorzitter, en met behoud van de toepassing van artikel 18, §2 van het Kaderdecreet. Daarnaast

wonen ook een vertegenwoordiger van de dienstenintegratoren eHealth en Vlaamse Dienstenintegrator de vergaderingen met raadgevende stem bij. Het Agentschap heeft geen eigen personeel. De diensten worden door het personeel van het beleidsdomein WVG geleverd.

Ontvangsten

Het agentschap beschikt over een toelage van 25 keuro.

Uitgaven

Het agentschap heeft voor 2 keuro uitgaven gerealiseerd.

2. ISE Welzijnswerk

Hier worden de middelen voor het beleid rond welzijnswerk opgenomen. Welzijnswerk is een brede term die het beleid omvat dat zich richt tot alle zorgvragers met een brede welzijnsvraag. Concreet gaat het om het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid. Ook de uitvoering van het decreet van 5 oktober 2017 houdende de werk- en zorgtrajecten maakt deel uit van het welzijnswerk. Dat geldt ook voor het autonoom vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.

Prestatie-informatie: het bereik van de CAW's

In 2023 bereikten de CAW's 123.435 cliënten: 105.912 cliënten in onthaal (waarvan 31.445 niet-geïdentificeerde cliëntcontacten) en 30.153 cliënten in begeleiding. Er werden 304.293 hulpverlenende cliëntcontacten geregistreerd in onthaal en 305.176 in begeleiding. In begeleiding is het aanbod gemoduleerd in 26 verschillende modules (bv. bezoekeruimte, begeleiding slachtofferschap, preventie uithuiszetting, ...). In 2023 werden 29.061 begeleidingsmodules ingezet.

Voor hun reguliere werking ontvingen de 11 CAW's in 2023 een subsidie-enveloppe van in totaal 124.009.266,51 euro.

In onthaal focust de hulpverlening op onder meer vraagverheldering, rechtendetectie, directe hulp, adviesverlening, doorverwijzing en toeleiding. In begeleiding werkt de hulpverlener methodisch met de cliënt rond gezamenlijk geformuleerde doelstellingen om de ervaren problemen aan te pakken. Sommige cliënten worden zowel in onthaal als in begeleiding voortgeholpen, anderen enkel in onthaal of enkel in begeleiding.

In vergelijking met de cijfers uit de BBT opmaak 2024, die gingen over het jaar 2022, is het aantal bereikte cliënten in 2023 met 5,12% toegenomen (+6.011). Het aantal cliënten in onthaal nam toe met 4,58%, in begeleiding steeg het aantal cliënten met 6,62%. De cijfers voor 2024 zijn op dit moment nog niet beschikbaar. De cijfers voor 2024 zullen beschikbaar zijn vanaf medio 2025.

Met deze indicator volgen we de realisatie van de operationele doelstelling 'We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk' onder SD1 Toegankelijkheid op.

Prestatie-informatie: het aanbod binnen het autonoom vrijwilligerswerk

Ten opzichte van de BBT opmaak 2024 zijn cijfers beschikbaar over zowel 2023 als 2024.

Op basis van de ingediende jaarverslagen van de organisaties autonoom vrijwilligerswerk, registreerden we in 2024 33.944 vrijwilligers (+33 t.o.v. 2023) die aan de slag waren binnen de 148 erkende organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. Deze 148 erkende organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk ontvingen in 2024 in totaal 1.479.998,63 euro aan subsidies.

Het aantal vrijwilligers biedt geenszins een indicatie over de mate van inzet. Een vrijwilliger die één dag per jaar wordt ingezet, telt uiteraard een lagere inzet dan een vrijwilliger die gedurende een jaar wekelijks 5u als vrijwilliger wordt ingeschakeld.

De subsidiëring van de organisaties die erkend zijn als organisatie voor autonoom vrijwilligerswerk geeft uitvoering aan de strategische doelstelling "Toegankelijkheid" (SD1). De voorgestelde cijfers brengen de realisatie van operationele doelstelling "OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder" in beeld.

Prestatie-informatie: het aanbod aan arbeidsmatige activiteiten (AMA)

In 2024 waren er 3.686 AMA-overeenkomsten, 3.522 personen die AMA uitvoerden en 142 voorzieningen met een erkenning als begeleider AMA. De top 3 van de voorzieningen met de meeste overeenkomsten in 2023 ziet er als volgt uit:

- Beschut Wonen: 1.760
- OCMW (incl. verenigingen): 627
- Voorziening erkend door VAPH: 502

Voor het aanbod aan arbeidsmatige activiteiten kenden we in 2024 in totaal een budget toe van 4.305.661,42 euro.

Deze cijfers tonen een stijging aan van het aantal AMA-overeenkomsten (+382) en deelnemers (+393) aan AMA in het welzijns- en gezondheidsbeleid ten opzichte van 2022.

We geven een apart cijfer voor het aantal overeenkomsten en het aantal personen, aangezien één persoon ook meerdere lopende overeenkomsten kan hebben.

De activiteiten in het kader van het werk- en zorgdecreet geven uitvoering aan de strategische doelstelling "Health and Wellbeing in all policies" (SD3 All Policies). De voorgestelde cijfers brengen de realisatie in beeld van operationele doelstelling "OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig".

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten

Het actieplan Sterk Sociaal Werk heeft een looptijd van 2020 tot en met 2024. Ook in 2024 gingen we dus verder aan de slag met de acties uit het actieplan. In 2024 legden we de focus voornamelijk op de krapte op de arbeidsmarkt en rechtvaardige duurzaamheid. Daarnaast werd in 2024 heel wat werk verzet in functie van de European Social Work Conference van eind april 2024. Deze internationale conferentie, in kader van het Europees voorzitterschap, werd opgebouwd rond drie thema's: (1) sociaal werk en klimaatverandering, (2) sociaal werk en migratie en (3) sociaal werk en digitalisering. De conferentie was een succes met 460 inschrijvingen, waarvan 125 deelnemers en sprekers uit het buitenland. Het Vlaams platform Sterk Sociaal Werk bleef de vorderingen van het actieplan verder opvolgen en bijsturen waar nodig.

De regionale platformen gingen ook in 2024 verder aan de slag met de praktijkwerkers uit hun regio. Zij zetten in op het creëren van verbinding en ontmoeting tussen sociaal werkers. Op 19 maart 2024 gingen, naar aanleiding van World Social Work Day, opnieuw verschillende activiteiten door. Los daarvan werden er, vanuit de regionale platformen, doorheen het jaar webinars,

praktijksafari's, studiedagen, enz. georganiseerd met het oog op deskundigheidsbevordering en praktijkuitwisseling.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD we versterken het sociaal werk in haar basisopdrachten' werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2ED-WT.

OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder

We bleven in 2024 verder inzetten op het versterken van de eigen krachten en mogelijkheden van de burger en zijn omgeving, onder meer via de subsidiëring van LUS vzw, BurgersAanZet, het Platform Zelfzorg Oost-Vlaanderen en Trefpunt Zelfhulp. Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2ED-WT.

Gezien het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk pas sinds 2024 werkt met een meerjarenplan 2024-2025, hebben we dit nauw opgevolgd. Ook de voorbereidende besprekingen naar aanloop van het nieuwe meerjarenplan 2026-2030 van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk werden opgestart. Dit gebeurde in afstemming met het Departement Cultuur dat het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk subsidieert in het kader van het Gecoördineerd Vlaams Vrijwilligersbeleid. Daarnaast subsidieerden we 148 organisaties die erkend zijn als organisatie voor autonoom vrijwilligerswerk. We bleven verder actief participeren aan het Vlaams Gecoördineerd Vrijwilligersbeleid gecoördineerd door de minister bevoegd voor Cultuur. Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EB-WT.

OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren

De lokale besturen werden in 2024 verder ondersteund in hun regierol inzake GBO-samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO).

In het kader van de verduurzaming van de werkingsprincipes van het geïntegreerd breed onthaal binnen de GBO-samenwerkingsverbanden hebben we een traject gelopen met de Vlaamse stuurgroep GBO. Een visietekst en bijhorend actieplan waren hiervan het resultaat. In november en december 2024 gingen de kernpartners van de Vlaamse stuurgroep in gesprek met de regionale GBO-samenwerkingsverbanden en het werkveld in elke provincie om dit actieplan toe te lichten en tools aan te reiken om met dit actieplan concreet aan de slag te gaan op lokaal niveau. Vanuit deze input zal het jaarplan 2025 van de Vlaamse stuurgroep GBO vorm krijgen om zo de verduurzaming van de werkingsprincipes GBO op lokaal niveau optimaal te ondersteunen.

Specifiek voor wat het lokaal sociaal beleid in Brussel betreft, werd in 2021 een convenant afgesloten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). De uitvoering van het meerjarenplan van de VGC wordt nauwgezet opgevolgd. In 2024 werden de acties in dit kader verdergezet.

De beleidsuitgaven voor voormelde acties werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2ED-WT.

Het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' voorzag in een bijkomende financiering van VVSG en SAM vzw inzake het ondersteuningsaanbod voor de GBO-samenwerkingsverbanden. Oorspronkelijk kende de projectperiode voor deze bijkomende ondersteuning een looptijd tot eind 2023, maar de organisaties stelden de vraag om het aanbod, zonder bijkomende middelen, te kunnen verderzetten tot eind 2024. Ze konden dus ook in 2024 de ondersteuning van de GBO-

samenwerkingsverbanden verderzetten. VVSG bood via vorming rond regie en SD (Service Design)-trajecten een concreet aanbod op maat. Daarnaast werd via SAM ingezet op vormingen voor basismedewerkers van de samenwerkingsverbanden GBO. Ook werd door SAM de uitwisseling van goede praktijken gestimuleerd via de Online Community GBO. We zetten ook in op uitwisseling en expertisedeling via de uitwisselingsmomenten GBO.

Ook in 2024 investeerden we dankzij het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' extra in de uitbouw van de GBO-samenwerkingsverbanden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het project 'welzijn op school' richtte zich in eerste instantie op drie Brusselse lokale besturen, namelijk Jette, Koekelberg en Anderlecht. De beleidsuitgaven voor voormelde acties, alsook voor de acties vanuit het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' in het kader van geïntegreerd breed onthaal (actie 149) werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT. De actie rond het GBO is gelinkt aan het VAPA.

OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk

In 2024 werd het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk aangepast, waarbij onder meer de werkingsgebieden van de CAW's werden gealigneerd op de eerstelijnszones en referentieregio's. De erkenningsbesluiten van de CAW's zijn hierop aangepast. In 2024 hebben we ook een nieuw model voor het beleidsplan van 2025 in overleg met de sector opgemaakt.

Tot het einde van 2024 werden de CAW's tijdelijk versterkt met 29,28 VTE voor het realiseren van een hulpaanbod voor mensen die omwille van de energiecrisis in de problemen (dreigen te) geraken. In totaal hebben de CAW's 15.531 cliënten voortgeholpen met een hulpvraag die rechtstreeks aan de energiecrisis gelinkt kan worden, waarnaast diverse acties zijn opgezet die niet in cliëntregistratie zijn opgenomen. De beleidsuitgaven voor deze tijdelijke versterking werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

In kader van het crisis- en investeringsplan jeugdhulp werden de CAW's sinds eind 2023 tijdelijk versterkt. De crisismeldpunten kregen elk een uitbreiding met 1 VTE om de stroom aan aanmeldingen beter te kunnen hanteren en waar mogelijk ook crisisinterventies op te zetten. Deze uitbreiding loopt tot 31/08/2025. We zien dat het aantal vragen voor consult en dispatch binnen de crisismeldpunten ook in 2024 bleef stijgen. Daarnaast werden de CAW's, binnen datzelfde plan, sinds eind 2023 ook versterkt voor het aanbieden van crisisbegeleiding voor ouders en crisisopvang voor gezinnen. Op die manier creëerden we een extra aanbod aan crisishulpverlening. De meerwaarde van de CAW's ligt daarbij op hun generalistische aanpak en focus op alle levensdomeinen. Deze uitbreiding loopt tot 31/10/2025. De beleidsuitgaven voor deze tijdelijke versterkingen werden aangerekend op begrotingsartikel 1GCF2BA-WT.

We gaven uitvoering aan verschillende aanbevelingen uit de Resolutie Ouderenmis(be)handeling. Zo bundelden 1712 en VLOCO de krachten om de problematiek van ouderenmis(be)handeling onder de aandacht te brengen in diverse media en werd ingezet op een verdere bekendmaking van 1712 bij de burger en VLOCO bij professionals. VLOCO zette ook in op de ontwikkeling en verspreiding van sensibiliserend materiaal rond ouderenmis(be)handeling, de verspreiding van het risicotaxatie-instrument en het generiek stappenplan dat kan gebruikt worden bij ouderenmis(be)handeling en het vormen van (toekomstige) professionals. De beleidsuitgaven voor deze acties werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

De samenwerkingsverbanden schuldhelpverlening, waarvan de CAW's het budgethouderschap opnemen, werden tijdelijk versterkt in het kader van de energiecrisis van 1/09/2022 tot 31/12/2024. De focus van de versterking lag op een brede sensibilisering, proactieve informatieverstrekking en preventieve acties om te vermijden dat mensen, die omwille van de energiecrisis in de problemen dreigden te raken of geraakten, te lang wachtten om hulp te zoeken. De subsidie werd aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

CAW Antwerpen werd met ingang van 1 januari 2024 buiten programmatie versterkt om de opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel met verzwarende omstandigheden aan te sturen en te coördineren. Payoke ontving naast de jaarlijkse subsidie bijkomende middelen om de psychosociale begeleidingscapaciteit te verhogen. Een stuurgroep met Payoke, Pag-Asa, CAW Antwerpen en vertegenwoordigers van Vlaamse en federale overheid werd geïnstalleerd om het beleid en de werking van de betrokken diensten beter op elkaar af te stemmen. De beleidsuitgaven voor de opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

In 2024 hebben we opnieuw aan de 11 CAW's en de CAW-groep subsidies toegekend vanuit het noodfonds Oekraïne voor de versterking van het aanbod psychosociale eerstelijns hulp bij persoonlijke en psychische problemen voor personen op de vlucht uit Oekraïne en hun directe sociale omgeving, zodanig dat dit gelijkloopt met het statuut "tijdelijk ontheemden". In 2024 bedroeg het totaal aantal bereikte nieuwe cliënten in onthaal en nieuwe anonieme onthaalcontacten 1.846. Er waren 280 cliënten in begeleiding in 2024. De meest voorkomende modules in begeleiding waren 'begeleiding persoonlijke problemen', 'begeleiding precair verblijf' en 'begeleiding relatie- en gezinsproblemen'. De beleidsuitgaven voor dit project werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

Hulp- en dienstverlening aan personen in detentie

Binnen het STRAP (strategisch plan hulp- en dienstverlening) lag en ligt de focus op een drietal acties:

- onthaal, het zoeken naar nieuwe samenwerkingsmodellen en instrumenten om de effectiviteit van onthaalpraktijken in gevangnissen te verbeteren: het traject om aan de slag te gaan met de aanbevelingen van het rapport van SAM is nog lopende;
- sociale netwerken: het opstellen van een handelingskader voor de CAW's dat ze kunnen gebruiken om te komen tot herstel van relaties tussen gedetineerden en hun sociale netwerk en het inzetten van dit netwerk bij re-integratie is afgerond;
- HDV-plan (hulp- en dienstverleningsplan): de pilootprojecten rond de ontwikkeling en implementatie van een hulp- en dienstverleningsplan voor gedetineerden zijn afgelopen. De resultaten van het project worden op een symposium voorgesteld midden 2025.

We hebben de federale ontwikkelingen op vlak van de uitbreiding van de capaciteit binnen de gevangnissen op de voet opgevolgd.

Bestrijding van seksueel geweld

In het kader van de strijd tegen kindermisbruik hebben we nu een structurele financiering voor Stop it Now! gerealiseerd.

De beleidsuitgaven voor de acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT. Bovenstaande actie is gelinkt aan het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.

SD 2: Innovatie

OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven

We zetten blijvend in op online- en telefonische hulpverlening. Verschillende hulplijnen kregen ook in 2024 versterking voor hun chataanbod vanuit het Crisis- en investeringsplan Jeugdhulp. Deze uitbreiding loopt door tot en met 14 oktober 2025. De beleidsuitgaven werden aangerekend op de begrotingsartikels van de betrokken entiteiten. Op het einde van 2024 kreeg hulplijn 1712 verder ook bijkomende middelen i.k.v. de uitwerking van hun communicatieluik met de daaraan gekoppelde campagnes. Verder werd ook de subsidie voor de versterking van de hulplijn (in totaal 2,5 VTE) verlengd. Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

SD 3: All policies

OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig

Het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten werd vernieuwd in 2022. De operationalisering van de nieuwe regelgeving gebeurde in fasen. De regelgeving voor de onthaaltrajecten bij het GBO en de activeringstrajecten trad in werking op 1 juli 2023. Sindsdien is er voor elke werk- en zorgregio een gemandateerd samenwerkingsverband Zorg dat de casemanagers Zorg aanlevert en deelnemers aan activeringstrajecten ondersteunt. De focus hierin ligt op de nieuwe samenwerkingsvormen die de vernieuwde regelgeving met zich meebrengt, en op inhoudelijke ondersteuning met extra aandacht voor organisaties die nog niet vertrouwd zijn met de activeringstrajecten. De onthaaltrajecten bij het GBO zijn ook opgestart. We vermeldde dat al onder OD 1.3 'We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren'. Voor arbeidsmatige activiteiten, zowel in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid als in de sociale economie, trad de regelgeving in werking vanaf 1 januari 2024. Het nieuwe e-loket voor erkende begeleiders arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid werd dan ook in gebruik genomen op 1 januari 2024. Het e-loket komt tegemoet aan de vraag naar administratieve vereenvoudiging en stelt gebruiksvriendelijkheid voorop: alle administratieve informatie wordt voor erkende begeleiders gebundeld en is raadpleegbaar op een gepersonaliseerde pagina.

De beleidsuitgaven voor deze acties werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT. Bovenstaande actie is gerelateerd aan het VAPA.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	155.264	161.794	152.933	158.315	167.404	158.959
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	155.264	161.794	152.933	158.315	167.404	158.959

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GCFAEA-OW – WELZIJNSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel dient voor de ontvangsten uit terugvorderingen van subsidies in het kader van welzijnswerk. Terugvorderingen doen zich voor als een subsidie niet of onvoldoende inhoudelijk of financieel wordt verantwoord.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	220	0	0
BA-JR 2024	220	0	0
BU 2024	1.068	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden in 2024 meer terugvorderingen uitgevoerd dan initieel geraamd. Deze raming werd gebaseerd op het aantal terugvorderingen van 2023. De reden waarom dit in 2024 hoger is kan gevonden worden in eenmalige afrekeningen die hoger zijn uitgevallen dan geraamd. Bij enkele organisaties werden de subsidies volledig teruggevorderd door het ontbreken van een verantwoording. Ook werden reserves die de grens voor reserveopbouw overschreden, teruggevorderd.

Uitgaven

GB0-1GCF2EA-WT – WELZIJNSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zijn de subsidies opgenomen voor de CAW's, de centra voor teleonthaal en de samenwerkingsverbanden voor schuldhelpverlening. Daarnaast zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan welzijnsorganisaties.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 Toegankelijkheid en SD 3 All policies, meer bepaald:

- OD 1.1 We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten;
- OD 1.2 We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder;
- OD 1.3 We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren;
- OD 1.4 We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk;
- OD 3.1 We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	143.266	149.784	145.846	146.293	155.361	152.013

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 6.518 keuro VAK en 9.068 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 4.620 keuro VAK en 4.420 keuro VEK herverdeeld vanuit de provisie voor het Noodfonds Oekraïne: 4.620 keuro VAK en 4.243 keuro VEK voor de tijdelijke versterking van de capaciteit van de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) voor het aanbieden van psychosociale eerstelijns hulp bij persoonlijke en psychische problemen aan vluchtelingen uit Oekraïne en hun directe sociale omgeving en 177 keuro VEK voor de tijdelijke versterking van de regierol van de lokale besturen binnen de samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal (GBO) specifiek ten aanzien van de Oekraïense vluchtelingen (VR 2024 2604 DOC.0585/2TER);
- Er werd 1.898 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd 1.979 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 311 keuro voor VV116 'Opvolging actieplan mentaal welzijn', 1.575 keuro voor VV149 'Ondersteuning Buurtwerk' en 93 keuro voor VV142 'Versterking aanpak Intrafamiliaal geweld' (MB van 26 april 2024 en MB van 2 december 2024);

- Er werd tot slot nog 771 keuro VEK herverdeeld ter compensatie van de nog te verwachten vereffeningen op de relevante allocaties (MB van 3 september 2024 en MB van 27 november 2024).

Het VAK-budget werd voor 97,37% benut en het VEK-budget werd voor 97,85% benut.

GB0-1GCF2EB-WT – VRIJWILLIGERSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet bevat de subsidies aan de erkende organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. Bij een aantal organisaties werden GESCO-projecten geregulariseerd.

Binnen dit begrotingsartikel is ook een subsidie opgenomen voor vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 3.1 Toegankelijkheid, meer bepaald:

- OD 1.2 We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.007	2.008	1.983	2.031	2.041	2.015

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 1 keuro VAK en 10 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 1 keuro VAK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2);
- Er werd 10 keuro VEK herverdeeld in functie van de correcte aanrekening van uitgaven en het optimaal inzetten van de VEK-kredieten (MB van 3 september 2024).

Het VAK-budget werd voor 98,75% benut en het VEK-budget werd voor 98,73% benut.

GB0-1GCF2ED-WT – LOKAAL SOCIAAL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Hier zijn de kredieten opgenomen voor het lokaal sociaal beleid en voor het geïntegreerd breed onthaal. Daarnaast zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan organisaties die het lokaal sociaal beleid ondersteunen en organisaties voor de vermaatschappelijking van de zorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.398	2.399	2.339	2.398	2.399	2.305

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 1 keuro VAK en 1 keuro VEK herverdeeld in 2024 in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2).

Het VAK-budget werd voor 97,50% benut en het VEK-budget werd voor 96,08% benut.

GB0-1GCF2EE-WT – WERK-ZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Hier zijn de kredieten opgenomen voor de uitvoering van het werk en zorgdecreet.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	7.593	7.603	2.765	7.593	7.603	2.626

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 10 keuro VAK en 10 keuro VEK herverdeeld in 2024 in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2).

Het VAK-budget werd voor 36,37% benut en het VEK-budget werd voor 34,54% benut. Ten gevolge van de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving is overgestapt naar een nieuw betaalritme. Hierdoor zijn de kosten in het kader van het werk-zorgdecreet die betrekking hebben op het 2de semester 2024 aangerekend op het boekjaar 2025. Er zullen verdere stappen ondernomen worden om in de toekomst aan te rekenen op het boekjaar waarop de uitgaven betrekking hebben.

3. ISE Vlaams intersectoraal akkoord

De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren uit de private en publieke sector sluiten meerjarige intersectorale sociale akkoorden ("VIA", Vlaams Intersectoraal Akkoord). In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken rond de verhoging van de koopkracht van de personeelsleden, de verbetering van de kwaliteit van het werken en de uitbreiding van het aanbod.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord 6 uit

VIA6 is afgesloten op 30 maart 2021 en loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025. De uitvoering van de afgesproken maatregelen gebeurt gefaseerd. We zagen erop toe dat de afspraken die gemaakt zijn in VIA6 in 2024 verder werden uitgevoerd en dan in het bijzonder dat:

- het nieuwe functieclassificatiesysteem met bijhorend loonhuis (IF.IC) verder werd uitgerold;
- de maatregelen rond de verbetering van de kwaliteit van werken en het aantrekken van extra personeel (in-, -zij- en doorstroom) werd verdergezet. Hierbij lag de focus vooral op het actieplan (zij-)instroom (zie ook OD 2.1 We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden);
- de structurele gegevensvergaring en monitoring van de uitvoering van VIA6 verder werd geoperationaliseerd.

Op het begrotingsartikel CB0-1CBG2AI-PR werden de kredieten voor de uitvoering van VIA6 samengebracht. Vanuit deze provisie worden de kredieten dan jaarlijks herverdeeld naar de verschillende begrotingsartikels in de verschillende beleidsdomeinen die bij de uitvoering van VIA6 betrokken zijn. Sinds 2023 gebeurt de toekenning van de VIA-budgetten via de begrotingsopmaak en -aanpassingen van de desbetreffende administraties.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	123.572	125.304	125.048	123.572	128.547	128.235
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	123.572	125.304	125.048	123.572	128.547	128.235

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GCF2FA-WT – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel zijn kredieten opgenomen voor de gedeeltelijke uitvoering van VIA4, VIA5 en VIA6. Het gaat om subsidies aan Verso, VIVO en het Sociaal Fonds voor de non-profit voor de private sector. Daarnaast zijn er subsidies aan de Gemeenschappelijke Sociale Dienst voor de Lokale Besturen voor Vlaanderen en aan de VVSG voor de publieke sector. De betaling van de middelen voor VIA4, VIA5 en VIA6 aan de personeelsleden, gefinancierd door de sociale maribel gebeurde door de sociale fondsen sociale maribel. Hiervoor werden subsidies toegekend. De middelen voor de tweede pensioenpijler ter uitvoering van VIA4 en VIA5 staan eveneens op dit artikel.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 Kwaliteit, meer bepaald: OD 1.2 We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	123.572	125.304	125.048	123.572	128.547	128.235

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 1.732 keuro VAK en 4.975 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 1.732 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd 3.243 keuro VEK herverdeeld in het kader van de uitvoering van het relanceproject VV45 'Inzetten op kwaliteit en 'Good governance' van WZC & vooruitschuif nieuw beleid' (MB van 26 april 2024).

Het VAK-budget werd voor 99,80% benut en het VEK-budget werd voor 99,76% benut.

VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

1. ISE Algemeen gezondheidsbeleid

In het kader van de fusie tussen het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid is bekeken of zaken gestroomlijnd konden worden. Het ISE Algemeen gezondheidsbeleid en het ISE Beleidsondersteuning omvatten beiden meer algemene, coördinerende opdrachten. Daarom is het inhoudelijk en budgettair luik samengevoegd onder één ISE, het ISE Beleidsondersteuning (beleidsveld Welzijn). We verwijzen voor de inhoudelijke toelichting dus naar dat ISE.

1.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

1.1.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GDFIA-OW – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de terugbetalingen ontvangen van eerder uitbetaalde voorschotten van subsidies die niet of onvoldoende verantwoord werden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	2.000	0	0
BA-JR 2024	2.000	0	0
BU 2024	23.864	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel werden in 2024 voornamelijk terugvorderingen ontvangen naar aanleiding van de afrekening van subsidies:

- Afrekening van subsidies in het kader van IFIC (5.288 mio);
- Afrekening van compensatiebudget binnen de revalidatieovereenkomsten (13.181 mio);
- Andere afrekeningen incl. correcties (5.395 mio).

2. ISE Preventie

Dit structurelement bevat de uitgaven voor het bevorderen en het beschermen van de gezondheid, het voorkomen en de vroegdetectie van (infectie)ziekten en aandoeningen en het voorkomen en zo nodig indijken van ziekte-uitbraken. De doelstelling is het realiseren van gezondheidswinst op bevolkingsniveau en het verkleinen van sociale ongelijkheden op het vlak van gezondheid. We streven naar een universeel, toegankelijk basisaanbod preventieve gezondheid voor alle Vlamingen.

Het bevorderen van de gezondheid door een gezonde leefstijl heeft effect op veel risico's en ziekten. We zetten daarom in op versterkende factoren die bijdragen tot

een gezondere leefstijl en gedragsverandering bij alle burgers. We werken daarnaast ook aan een gezonde leefomgeving. Beleidsacties die dit realiseren vinden grotendeels buiten de klassieke gezondheidszorg ("de huisarts", "de specialist", "het ziekenhuis") plaats, nl. op plaatsen waar mensen langdurig en gewoonlijk verblijven (werk, school, ...). Soms volstaat dit alles niet om het risico op een ziekte te voorkomen en is het nodig het bewustzijn rond een probleem te verhogen (huidkanker, mentale gezondheid), te vaccineren of is het zinvol om voorstadia, risico's of ziekten op te sporen op een moment dat een behandeling erger kan voorkomen of schadebeperking aangewezen is (zoals onder andere bij diabetes, zeldzame ziekten en kanker).

Een onderbouwd preventief gezondheidsbeleid vertrekt van degelijke data over de gezondheid van de bevolking, met bijzondere aandacht voor groepen die in één of meer opzichten kwetsbaar zijn. De essentie van preventief gezondheidsbeleid is een populatiebenadering. Met behulp van diverse bronnen wordt op basis van gezondheidsindicatoren de (evolutie van de) gezondheidstoestand of gezondheidsgedrag van de Vlaamse bevolking in kaart gebracht.

Prestatie-informatie: dekkingsgraad voor het Bevolkingsonderzoek baarmoederhals-, borst-, en dikkedarmkanker

Voor het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker, Borstkanker en Dikkedarmkanker waren de totale dekkingsgraad in 2023 respectievelijk 66,1%, 65,6% en 64%, een stabilisering tot lichter stijging t.o.v. cijfers van 2021. Voor de organisatie van deze drie bevolkingsonderzoeken naar kanker werd in totaal in 2024 een budget van 9.486.541 euro toegekend.

De cijfers worden jaarlijks geactualiseerd in het jaarrapport Bevolkingsonderzoeken naar kanker. Eind 2024 werden deze resultaten gepubliceerd voor het jaar 2023. De cijfers van 2024 zullen ter beschikking zijn eind 2025. Deze indicator geeft de proportie personen weer uit de volledige doelgroep die deelnamen aan het bevolkingsonderzoek in jaar 2023 of een screening buiten het bevolkingsonderzoek kregen in 2023 of niet in aanmerking kwamen voor screening in jaar 2023 omwille van een uitsluiting of een screening binnen of buiten het bevolkingsonderzoek in het voorgaande jaar.

Deze indicator geeft een partieel beeld van de realisatie van OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: All policies

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

Binnen het landbouwbeleid wordt gewerkt aan een gezond voedselbeleid. Met Sport Vlaanderen nemen we initiatief naar scholen, sportclubs en werk om gezond bewegen te stimuleren en sedentarisme te beperken. Ook de beleidsdomeinen onderwijs, mobiliteit, omgeving, werk, enz. hebben aandacht voor de effecten van hun beleid op de gezondheid van de burgers.

De Green Deal Eiwitshift geeft handvaten voor de verdere uitwerking en het concreter maken van het uitgangspunt 'eet in verhouding meer plantaardige dan dierlijke voeding'. Dit is gerealiseerd in het halfhalf-narratief, dat werd geïntegreerd in de boodschappen bij de voedingsdriehoek.

Er werd een nieuwe vijfjarige (2025-2029) beheersovereenkomst gesloten met de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg als partnerorganisatie voor de ondersteuning van CLB's inzake preventieve gezondheidszorg.

In 2024 werden de resultaten van het onderzoek 'preventief gezondheidsbeleid in onderwijs' beschikbaar gesteld. Via dit onderzoek kregen we inzichten in de noden en knelpunten van scholen bij het opmaken van een kwaliteitsvol preventief gezondheidsbeleid, evenals aanbevelingen om het beleid effectiever te maken.

Het aanbod van kwaliteitsvolle materialen voor relationele en seksuele vorming bij kinderen en jongeren wordt continu uitgebreid, verbeterd en gepromoot opdat er in de verschillende beleidsdomeinen gebruik van kan gemaakt worden. Er werd onder meer ingezet op nieuw lesmateriaal 'Mijn wens, mijn grens' voor de leeftijdsgroepen 14- tot 16-jarigen en 16- tot 18-jarigen. Het vlaggensysteem werd geüpdatet en online ter beschikking gesteld en een herwerking van 'Tussen de Lakens' is voorbereid. Speciaal voor jongeren met een verstandelijke beperking ontwikkelde Sensoa ten slotte visuele en concrete stappenplannen in verband met sexting.

In 2024 werd de nieuwe toolbox veilige publieke ruimte ontwikkeld en klaargemaakt voor lancering. Hiermee kunnen lokale besturen vanaf 2025 aan de slag om op lokaal niveau beleid te voeren ter preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Sensoa ontwikkelde eerder al het Sensoa Vlaggensysteem dat doorvertalingen kreeg voor sectoren en situaties als het jeugdwerk, onderwijs, sport en de werkvloer. Daar blijven we op inzetten. Nu breiden we de principes ook uit naar het lokaal bestuur.

De opvolging van de uitvoering van het nationale HIV-plan gebeurt door regelmatig overleg in de Interkabinettenwerkgroep Preventie. In Vlaanderen is er, op basis van de meest recente gegevens van Sciensano over de risicogroepen, alvast ingezet op een uitbreiding van de terreinwerking van mannen die seks hebben met mannen naar mensen met een migratieachtergrond in kwetsbare situaties.

In het kader van de Algemene Cel Drugs werkten we mee aan de uitvoering van het interfederaal tabaksplan. In 2024 is de wet van 22 december 2009 rond uitbreiding van een rookverbod gewijzigd en deze werd mee ondersteund door het consortium tabak. In samenwerking met FOD Volksgezondheid, Generatie Rookvrij en de Gezondheidsmakers/Gezond in Brussel werden webinars gericht naar organisaties binnen de setting zorg en welzijn, onderwijs en lokale besturen, georganiseerd. In deze webinars werd de nieuwe wetgeving verder toegelicht en hoe dit inpast in een ruimer rookbeleid. Eveneens in het kader van de Algemene Cel Drugs werd gewerkt aan het interfederaal alcoholplan. In Vlaanderen voerden we in 2024 een bijkomende sensibiliseringscampagne uit met oog op verschuiven van de sociale norm voor alcoholgebruik, genaamd 'is het altijd alcoholtijd'.

We hebben veel aandacht voor Milieugezondheidszorg o.a. door een operationalisering van Health in all Policies. Voor concrete toelichting verwijzen we naar ISE preventie SD4: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade.

Sinds 1/1/2025 is de hervorming van de Logowerking gefinaliseerd en zijn er twee Logo's actief: één voor het Nederlandse taalgebied en één voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. In het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Logo's blijft de naam 'Logo's' in gebruik. De naam van de Logo's is sinds 1/1/2025 vervangen door Gezondheidsmakers (voor het Nederlandse taalgebied) en Gezond in Brussel (voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad).

We hebben de lokale besturen verder ondersteund in de uitbouw van een duurzaam lokaal preventief gezondheidsbeleid onder meer via heel concrete ondersteuning door de intergemeentelijke preventiewerkers en aan de hand van de leidraad Gezonde Gemeente. Het aanbod waarbij lokale besturen, mits een eigen bedrage, een lokale gezondheidsenquête konden organiseren, werd na evaluatie niet verdergezet.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.1 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

SD 2: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid

OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving

In 2024 voerden we het eerste deel van het voortraject uit naar een opvolger van de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'. In samenwerking met relevante experts en preventieorganisaties werd een evaluatie van de voorbije periode opgemaakt op basis van de beschikbare indicatoren, en werd een omgevingsanalyse uitgewerkt als basis voor de ontwikkeling van een nieuwe doelstelling en een nieuw plan. Er werd ook een voorstel uitgewerkt voor het bepalen van prioriteiten voor de toekomst.

Preventie van tabak en middelengebruik

Het aanbod aan rookstopbegeleiding door tabakologen werd regelgevend verankerd waardoor meer rechtszekerheid gecreëerd werd voor zowel tabakologen als burgers die een beroep doen op dit aanbod. In september 2024 hebben we de succesvolle campagne 'ga voor een frisse start' opnieuw gelanceerd met als doel rookstopintenties bij rokers om te zetten naar concrete acties. De jaarlijkse jongerencampagne ter preventie van roken van het consortium tabak werd versterkt met een subsidie specifiek om bijkomend aandacht te vestigen op preventie van vaperen bij jongeren.

Gezonde leef- en voedingsomgeving

De beheersovereenkomst met Eetexpert als partnerorganisatie voor eet- en gewichtsproblemen 2019-2023 werd verlengd met 2 jaar tot en met 2025. Hiermee continueren we het beleid dat inzet op preventie, vroegdetectie en vroeginterventie bij eet- en gewichtsproblemen en de toeleiding naar gepaste zorg. Zo ontwikkelden we op basis van nodenverkenning materialen en een vormingspakket met webinar voor professionals in de (top)sportsector, zoals sportartsen en sportdiëtisten. Voor huisartsen ontwikkelden we een draaiboek ter ondersteuning van hun vroegdetectie en -interventie bij de doelgroep kinderen met overgewicht en obesitas met beperkte gezondheidsrisico's.

In het voorjaar van 2024 liep een communicatiecampagne om het project 'Bewegen op Verwijzing' meer zichtbaarheid te geven. Daarnaast werd een interprofessionele training uitgerold, gericht op eerstelijnsprofessionals in zes pilootregio's ter versterking van kennis, vaardigheden en positieve attitude m.b.t. dit project. Het bereik van het project 'Bewegen op Verwijzing' kende een sterke groei in 2024 (+48% t.o.v. 2023).

We voerden het programma HALT2diabetes en de groepssessies gezonde voeding op verwijzing (VOV) verder uit. In 2024 steeg het aantal deelnemende eerstelijnszones tot 30. Daarmee is HALT2Diabetes in ongeveer de helft van Vlaanderen actief. Verder zijn er ook al meer dan 100 Vlaamse diëtisten opgeleid om op een professionele en wetenschappelijk verantwoorde manier personen met

een verhoogd risico op diabetes type 2 te begeleiden rond het belang van gezonde voeding. Naast HALT2diabetes en VOV, werd het programma 'Zoet Zwanger' voortgezet. Ook binnen dit programma zagen we een toename van deelnemers. Zo nam het totaal aantal registraties voor Zoet Zwanger in 2024 toe met circa 9% t.o.v. 2023.

In samenwerking met Sport Vlaanderen werd de bestaande sport- en beweegscan voor bedrijven uitgebreid voor het luik sedentair gedrag en bewegen. Via het project 'Warme Bedrijven' van partnerorganisatie geestelijke gezondheidsbevordering The Human Link werden in 2024 de stappen gezet om een gelijkaardige oefening te doen voor mentale gezondheid op het werk.

Seksuele gezondheid

Eind 2024 werd een plan voor de vernieuwing en verruiming van de terreinwerking seksuele gezondheid gepresenteerd. De nieuwe terreinwerking zal gericht zijn op personen met een migratieachtergrond in kwetsbare situaties en op de organisaties waar deze personen verblijven of contact mee hebben. Hierin past ook de herwerking van Zanzu, een site met betrouwbare informatie over seksuele gezondheid in meerdere talen.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.1 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen

Het derde Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2022 – 2030 (VAS III) vormt het kader voor de realisatie van de gezondheidsdoelstelling 'suïcidepreventie' die stelt dat het aantal zelfdodingen in 2030 met 10% moet gedaald zijn ten opzichte van referentiejaar 2020. De uitvoering van een aantal van de acties van VAS III gebeurt via beheersovereenkomsten. Om continuïteit van het beleid te garanderen, sloten we vanaf 2024 nieuwe beheersovereenkomsten met een partnerorganisatie voor suïcidepreventie en een terreinorganisatie voor laagdrempelige telezorg.

Daarnaast gaven we verder uitvoering aan de projecten die eind 2023 werden opgestart in het kader van VAS III, namelijk:

- De ontwikkeling van een toolbox waarmee sleutelpersonen binnen organisaties op een zelfstandige en laagdrempelige manier aan de slag kunnen gaan rond suïcidepreventie op de werkvloer;
- De ontwikkeling van ondersteunend materiaal voor hulpverleners om met kinderen en jongeren in gesprek te gaan rond hun suïcidedgedachten en een zelfhulpapp voor suïcidale jongeren;
- Het uitvoeren van nodenonderzoek en de ontwikkeling van concrete materialen om hulpzoekend gedrag te faciliteren in het kader van suïcidepreventie bij mannen;
- Ter uitvoering van VAS III werden in 2024 volgende projecten opgestart:
 - De ontwikkeling van interventies en methodieken gericht op de doelgroep gedetineerden op basis van nodenonderzoek en in samenspraak met het werkveld;
 - De ontwikkeling van een autismevriendelijke versie van de bestaande zelfhulpapp 'Think Life'.

Al deze projecten hebben een looptijd van 24 maanden.

Bovenop de acties binnen de beheersovereenkomst met het Consortium Geestelijke Gezondheidsbevordering, zoals de ontwikkeling van laagdrempelige

groepstrajecten rond de geluksdriehoek, een ondersteunende werkomgeving en initiatieven voor maatschappelijk kwetsbare groepen, hebben we in 2024 Expeditie Geluk verder uitgebouwd en meer dan 20.000 leerlingen bereikt, hebben we een subsidie toegekend aan de Vlaamse Logo's, Te Gek!? en Gezond Leven ter versterking van de 10-daagse van de Geestelijke Gezondheid met focus op mentale veerkracht in de samenleving.

In 2024 hebben we de visie en de beleidsprioriteiten voor geestelijke gezondheidsbevordering geactualiseerd om de nieuwe gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder' resultaatgerichter in te vullen. Dit heeft geleid tot een beleidsplan met doelstellingen, acties en monitoringindicatoren, gebaseerd op een participatief en wetenschappelijk traject.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.2 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

Begin 2024 werd de huidige gezondheidsdoelstelling voor de bevolkingsonderzoeken naar kanker geëvalueerd en de resultaten hiervan werden gepresenteerd in een symposium in maart 2024. Daarna werd het traject gestart richting een nieuwe gezondheidsdoelstelling op basis van een grondige omgevingsanalyse. In het najaar 2024 werd een stakeholdersessie georganiseerd om input te verzamelen over de nieuwe trends en ontwikkelingen waarmee rekening moet gehouden worden bij de formulering van een nieuwe doelstelling, preventiestrategieën en actieplan.

Intussen gaan de geplande werkzaamheden verder. Het jaarrapport met de resultaten voor 2023 van de drie bevolkingsonderzoeken naar kanker werd eind 2024 gepubliceerd.

De BLIK- en communityprojecten, die gericht zijn op het verhogen van de participatie van de nooit-deelnemers, werden in 2024 afgerond. In de loop van 2025 zal de evaluatie van deze projecten beschikbaar zijn en basis vormen voor eventuele verdere actie. Daarnaast werden ook grote mediacampagnes gevoerd tijdens de piekmomenten (januari, maart en oktober) voor de drie bevolkingsonderzoeken naar kanker.

De voorbereidingen voor de uitbreiding van het bevolkingsonderzoek 'Aangeboren aandoeningen bij pasgeborenen' met de opsporing van Severe Combined Immunodeficiency werden in 2024 opgestart maar niet afgerond. De voorbereidende validatiestudie zal in 2025 worden verdergezet.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten

OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid

In 2024 werden de vaccins die opgenomen zijn in het vaccinatieprogramma gratis ter beschikking gesteld aan de vaccinatoren via het bestel- en registratiesysteem van de Vlaamse overheid voor vaccins. Dit aanbod neemt het grootste deel van het budget voorzien voor een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid in.

De ontwikkeling van de opvolger van het bestaande bestel-, distributie- en registratiesysteem met uitgebreidere functionaliteiten (Vaccinnet 2.0) werd gestart in 2024 (zie ook OD 4.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid).

In het voorjaar 2024 werd de nieuwe gezondheidsdoelstelling vaccinaties met bijbehorend actieplan bekrachtigd door de Vlaamse regering en het Vlaams parlement.

Voor personen met beperkte toegang tot vaccinatie via het reguliere gezondheidssysteem blijft een outreach-vaccinatieaanpak beschikbaar via een mobiel vaccinatieteam. Ook werd het griepvaccinatiebeleid voor ouderen, risicogroepen en zorgverleners verder verankerd en geïmplementeerd. Bewoners van woonzorgcentra, voorzieningen voor personen met een handicap en langdurig opgenomen psychiatrische patiënten krijgen kosteloos de gratis griepvaccins aangeboden. Voor daklozen kan vaccinatie eveneens via het mobiele vaccinatieteam worden voorzien.

Vaccinatie tegen COVID-19 wordt nu jaarlijks voorzien, geïntegreerd binnen de eerstelijnsgezondheidszorg.

We zetten sterk in op informatieverstrekking en communicatie over vaccins en vaccinatie naar diverse doelgroepen.

Tijdens de Vaccinatieweek lanceerden we een vernieuwd, overkoepelend merk voor campagnes over vaccinaties met bijhorende communicatiestrategie. Het merk verhoogt de herkenbaarheid van de campagnes (nieuwe slogan, terugkerend beeld, lay-out van de website) en de nieuwe communicatiestrategie zorgt voor regelmatige communicatie over vaccinatie gedurende het hele jaar, ook niet gebonden aan een specifieke campagne. Daarnaast werkten we actief aan educatie en sensibilisering van vaccinatoren via verschillende mediakanalen met 'reels', getuigenissen, podcasts

Er worden jaarlijks verschillende campagnes gevoerd rond vaccinatie: covid- en griepcampagne, campagnes rond zwangerschaps- of reisvaccinatie, kindervaccinaties Dit jaar werd tijdens de zomermaanden een campagne rond zwangerschapsvaccinatie uitgerold waarbij extra aandacht besteed werd aan de immunisatiecampagne tegen 'respiratoir syncytieel virus' of RSV.

Door de grootschalige mazelenuitbraken in 2024 waren we genooddaakt een extra mazelencampagne uit te werken die zich focuste op de vaccinatie van 30-40-jarigen en zorgverleners. Mede door de campagne en media-aandacht steeg de vraag naar vaccins, waardoor extra vaccins voorzien moesten worden.

Alle bovenstaande beleidsuitgaven voor OD 3.1. werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

Er is een samenwerkingsovereenkomst met Vivalis waardoor zij vaccins kunnen afnemen voor het aanbieden van gratis vaccins in Brussel. Daarnaast is er een samenwerkingsovereenkomst met de FOD vreemdelingenzaken waardoor zij vaccins kunnen afnemen van de Vlaamse tenders voor inhaalvaccinatie van asielzoekers bij binnenkomst in België. Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF4JA-WT.

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

We waarborgden een continue actualisering van de richtlijnen inzake infectieziekten, zodat op basis van wetenschappelijk onderbouwde inzichten doeltreffende voorzorgsmaatregelen konden worden genomen. Dit geldt zowel voor individuele meldingen als voor meldingen binnen collectieve settings waarvoor Vlaanderen bevoegd is.

Om de meldings- en opvolgingssystemen voor infectieziekten te optimaliseren, zowel in periodes van relatieve rust als tijdens crisissituaties, werd verder gewerkt aan de ontwikkeling van geavanceerde ICT-tools, waaronder het Samenwerkingsplatform Uitbraak Management (SUM). In dit kader werd beslist om het ORKA-systeem uit te faseren en over te stappen naar SUM als uniek registratiesysteem via een gefaseerd implementatieplan.

De surveillance van COVID-19 werd ononderbroken voortgezet en versterkt om ook andere respiratoire epidemische pieken tijdig te detecteren. Het winterplan werd geformuleerd en geïmplementeerd. Daarnaast werd verder gewerkt aan een early warning-systeem voor de detectie van toenames in infectieziekten, met als doel de tijdige implementatie en opvolging van gepaste interventiemaatregelen.

Binnen het NAP AMR-project (Nationale Actieplan Antimicrobiële Resistentie) werden verschillende stappen ondernomen ter voorbereiding van het nieuwe plan voor 2025-2029 zoals het formuleren van nieuwe doelstellingen.

Met het oog op de preventie van zorggerelateerde infecties in residentiële ouderenzorg werden in 2024 diverse initiatieven ondernomen, waaronder voorbereiding handhygiënecampagnes, de ontwikkeling en update van werkinstrumenten infectiepreventiebeleid en de implementatie van de campagne urinewegeninfecties. Hoewel aanzienlijke vooruitgang werd geboekt, kon de structurele verankering van het infectiepreventiebeleid in woonzorgcentra via aanpassingen in het Woonzorgdecreet in 2024 niet worden gerealiseerd.

We volgden de ontwikkelingen op in het kader van de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg gezien het een unieke kans biedt om het preventieve gezondheidsbeleid binnen detentieomgevingen te versterken. Er werd o.a. ingezet op screening en linkage to care voor hepatitis C en het opstellen van een praktische richtlijn scabiës. Voor tuberculose werd ingezet op het optimaliseren van de descreening.

Alle beleidsuitgaven voor OD 3.2 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

OD 3.3: We ontwikkelen een preparedness programma

We hebben in 2024 de inhoudelijke bouwstenen surveillance, contact tracing, vaccinatie, werkracht en strategische stock verder uitgewerkt, alsook voorzien in de noodzakelijke juridische en ICT- en datatechnische ondersteuning.

Om een generic preparedness plan op te stellen, werd gestart met de ontwikkeling van een generiek voorbereidingsplan dat voortbouwt op het bestaande federale GPP. Dit plan beschrijft en bereidt de processen, rollen en verantwoordelijkheden die nodig zijn bij verdere opschaling van de inhoudelijke bouwstenen. Daarnaast werden ook de ondersteunende bouwstenen in kaart gebracht die nodig zijn voor deze verder opschaling, waaronder communicatie, IT-systemen, beleidsinformatie en data, workforce, welzijnskader en het juridisch kader. Bij de verdere uitwerking van het generic preparedness plan houden we rekening met de aanbevelingen van de European centers of diseases control (ECDC), gebaseerd op hun beoordeling van de crisishetbaarheid van België in mei 2024.

Om de bouwstenen snel en flexibel schaalbaar te maken, werd verder gewerkt aan de versterking van de reserve-eenheid paraatheid (REP). In 2024 werden voor het vaste deel van de REP 10 VTE aangeworven. Bovendien werden de juridische en inhoudelijke voorbereidingen getroffen voor de aanwerving en opleiding van de 300 oproepbare krachten binnen deze REP.

Alle draaiboeken werden tussentijds geëvalueerd en afgestemd met inhoudelijke teams en getest tijdens crisisoefeningen. Zo namen we onder andere deel aan een interfederale oefening met federale en gefedereerde entiteiten, gericht op governance bij een vogelgriepuitbraak met mogelijke mens-op-mens-transmissie.

Communicatie speelt een cruciale rol in elke fase van opschaling tijdens crisissen. Daarom wordt gewerkt aan een apart draaiboek voor crisiscommunicatie. Er werd een pragmatische en generieke aanpak gevolgd, waarbij ready-to-use hulpmiddelen zoals checklists, sjablonen en onepagers voorbereid werden om snel en flexibel te kunnen reageren tijdens crisissituaties. Daarnaast is het belangrijk dat de nodige tools en plannen klaarstaan, zodat het crisiscommunicatieteam onmiddellijk en effectief aan de slag kan gaan. Ook werd het crisiscommunicatienetwerk met andere overheden verder uitgebouwd om een snelle en consistente verspreiding van crisisinformatie te garanderen.

Voor de bouwsteen 'surveillance' werd enerzijds in overleg met Sciensano voorzien in bijkomende surveillance van infectieziekten in het kader van pandemische paraatheid. De bijkomende surveillance maakt deel uit van een nationaal plan waarin alle betrokken overheden hun verantwoordelijkheid opnemen binnen de eigen bevoegdheden. . Anderzijds werd voorzien in de automatische rapportering van meldingsplichtige infectieziekten op basis van de registratie in SUM via het Zorgatlas-dataplatform. Dit laat toe om het verloop van een uitbraak, epidemie of pandemie in 'near real-time' op te volgen en zo het beleid te informeren of de impact van beleidsmaatregelen te evalueren. Criteria voor early warning (vroegtijdig oppikken van een signaal) werden uitgewerkt en zullen in de automatische rapportering van meldingsplichtige infectieziekten geïntegreerd worden.

Voor de bouwsteen contact tracing werd de module voor tuberculose binnen SUM in 2024 volledig afgerond, waardoor contacten op een meer geautomatiseerde wijze kunnen worden opgespoord en opgevolgd. Daarnaast is de samenwerking met het VRGT (Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding) binnen SUM afgerond, wat de samenwerking efficiënter en conform de GDPR-wetgeving maakt. Voor de verdere ontwikkeling van contact tracing voor andere infectieziekten via SUM werd in 2024 een functionele analyse uitgevoerd..

Voor de bouwsteen vaccinatie werd een eerste behoefteanalyse voor de crisiswerking binnen Vaccinnet 2.0 uitgevoerd, en de mogelijkheid tot koppeling van vaccinatieregisters en infectieziekteregisters maakt integraal deel uit van de hogervermelde overeenkomst voor bijkomende crisissurveillance met Sciensano.

Het Facilitair Bedrijf zette in 2024, op vraag van en in samenwerking met, de Crisis Preparedness Cel (CPC) een openbare aanbesteding in de markt voor een logistieke partner die zowel stockage, verzekering, handling, distributie en ontmanteling van vervallen goederen op zich kan nemen. De opdracht werd gegund aan Nektari vzw. Omtrent het voorraadbeheersysteem en het bestelsysteem voor persoonlijke beschermingsmateriaal werd in 2024 gekozen om dit te implementeren in Vaccinnet 2.0.

Het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid werd in verschillende fasen gewijzigd. Een aantal wijzigingen die meegenomen zijn,

zijn gelinkt aan het uitbouwen van een preparedness programma zoals het regelen van o.a. uitgebreider de meldingsplicht van meldingsplichtige infectieziekten, het bron- en contactonderzoek en de registratie van immunisaties.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

SD 4: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

Op 30 april 2024 werd met een zeer brede meerderheid de nieuwe gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg aangenomen in het Vlaams Parlement. De gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg werd als volgt geformuleerd; *'Tegen 2030 is er een gunstige tendens van de milieugerelateerde ziektelast van de Vlaming. We streven naar een gezonder leven van de Vlaming door de impact te verlagen van klimaatverandering, de blootstelling aan zeer zorgwekkende stoffen en van factoren die de leefomgevingkwaliteit bepalen zoals lucht- en geluidspollutie'*. Dit wordt op een strategisch niveau gealigneerd met het omgevingsbeleid via een halfjaarlijks gezamenlijk managementcomité Omgeving-Zorg.

Bij het doorvoeren van het principe Health in all Policies werd ook aan Milieugezondheidszorg veel aandacht gegeven. Dit met samenwerkplatformen zoals het platform gezonde publieke ruimte, het kernteam Zeer Zorgwekkende Stoffen alsook het hieraan verbonden werkgroep humane Zeer Zorgwekkende Stoffen, het overleg rond de opmaak van een beleidsvisie vectoren en vector-overdraagbare aandoeningen, de protocolovereenkomst OVAM-Zorg, het overleg drinkwater met VMM, ... Er werd samengewerkt in diverse actieplannen: PFAS, dioxines en dl-PCB's, NAPED, het loodactieplan dat in herziening is, ... Samen met Omgeving werd een overheidsdracht gegund om het concept gezondheids- en milieugebruiksruimte te verkennen, en werd er een humane biomonitoring (HBM) m.b.t. lood en arseen uitgevoerd in Hoboken. Het HBM-project naar lood-in-bloed in de omgeving van de stationsbuurt stad Antwerpen loopt nog. Voor de omgeving van de luchthaven Brussel-Nationaal-Luchthaven werd een onderzoeksvoorstel gezondheidsspoor voor monitoring en surveillance van geluid en ultra-fijn stof uitgewerkt. De groepsresultaten van het grootschalig bloedonderzoek PFAS in de 5-km zone rondom 3M-Zwijndrecht werden voorbereid voor communicatie, maar kende vertraging omwille van een extra validatiestudie die uitgevoerd moest worden. Hierdoor werd het programma voor gezondheidsopvolging in die regio en de start van de 10-jarige longitudinaal wetenschappelijke studie naar de blootstelling-effect relatie PFAS uitgesteld. Aan het Steunpunt Omgeving & Gezondheid werd de concrete opdracht gegeven PFAS-in-bloed te analyseren bij een nieuwe cohorte volwassenen (voor kinderen was dit al voorzien).

Het klimaatgezondheidsplan werd meer operationeel doorvertaald in de gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg met focus op 2030. De gezondheidsuitdagingen en hieraan gekoppelde maatregelen werden gevisualiseerd op de website van het Departement Zorg. De focus in 2024 lag op het warmteplan uitvoeren, tools zoals de hitte-impacttool en de hittekwetsbaarheidsskaarten, een overheidsopdracht rond de impact van pollen onder druk van de klimaatsverandering, monitoring – communicatie – en bestrijdingsplannen rond muggen en door muggen overdraagbare ziekten, ...

De partnerorganisatie milieugezondheidszorg heeft ondersteuning geboden bij het doorvertalen van wetenschappelijke methodieken naar de praktijk; zoals het handelingskader PFAS, een literatuurstudie rond het risico op blootstelling aan UFP

en geluid in de buurt van luchthavens, het doorrekenen en visualiseren van de geluidsimpact van de luchthaven Brussel-Nationaal, de impact van nabijheid van groen op geestelijke gezondheid, ... De oproep voor een nieuwe partnerorganisatie 'Water bestemd voor menselijke aanwending' werd i.s.m. de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) ingevuld, en voorbereid. Het consortium VITO-Buildwise wordt de partnerorganisatie met ingang vanaf 1 januari 2025. Vanuit een gezondheidskundige risicoanalyse werd tekst en uitleg voorzien rond niet-genormeerde stoffen zoals 1,2,4-triazool en TFA in drinkwater.

Er werden 2 VTE thematische ondersteuning van de medisch milieukundigen gesubsidieerd bij de Gezondheidsmakers (vroegere Logo's) om de inzichten rond gezonde publieke ruimte bekeken door een gezondheidsbril, naar de lokale actoren te brengen. In navolging van de wijziging van VLAREM m.b.t. zwemmen in open water, werd in samenspraak met Sport Vlaanderen gewerkt aan een richtlijn voor risicobeoordelingen. Zodoende kan er lokaal initiatief genomen worden om proefprojecten hierrond te starten.

Er werd ingezet op een kwaliteitskader ventilatie t.a.v. de zorgsector. Bij een selectie kinderdagverblijven en woningen in een sociaal kwetsbare wooncontext werd er een meetcampagne uitgevoerd naar vervuilende stoffen (zowel chemisch als biotisch) in het binnenmilieu.

Alle beleidsuitgaven voor SD 4 aangaande Milieugezondheidszorg werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT, acties m.b.t. PFAS of Lood-in-bloed in de omgeving van Umicore werden cf. het preventiedecreet art 54 aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF4JA-WT (i.e., het fonds Preventief Gezondheidsbeleid).

SD 5: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid

OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt

De Preventiebarometer is een representatieve survey die de kennis, intenties, attitudes en vaardigheden van Vlamingen onderzoekt om gezonder te leven. De eerste editie werd uitgevoerd in 2022 en de resultaten werden gepubliceerd in 2023. In 2024 werd de eerste editie geëvalueerd en de tweede editie van de Preventiebarometer ontwikkeld. De vragenlijst blijft grotendeels hetzelfde om vergelijkingen over de jaren heen mogelijk te maken. De resultaten van de Preventiebarometer (eerste editie) werden in 2024 gebruikt in de eindevaluatie en omgevingsanalyse van het Strategisch Plan 'De Vlaming leeft Gezonder in 2025'.

De Preventiepeiling is een bevraging van de evolutie van het preventieve gezondheidsbeleid in 12 gekozen (sub)settings. De Preventiepeiling werd tegen einde 2024 voor een 7de keer uitgevoerd, zowel het thematisch deel als het algemeen deel. De resultaten ervan werden gecommuniceerd naar de deelnemende settings. Specifiek voor de setting lokale besturen werd een online platform opgeleverd waar de besturen zelf de resultaten kunnen analyseren en vergelijken. De resultaten werden ook gebruikt in de eindevaluatie en omgevingsanalyse van het Strategisch Plan 'De Vlaming leeft Gezonder in 2025'.

De 2 bovenstaande beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

De gegevens die CLB's registreren bij de uitvoering van systematische contacten bij alle kinderen en jongeren van 3 tot 15 jaar in Vlaanderen (waarbij aspecten van

gezondheid, groei en ontwikkeling van leerlingen via standaardrichtlijnen worden gemeten en opgevolgd) bieden een goed inzicht in de gezondheidsstatus van de Vlaamse leerlingenpopulatie. Sinds eind 2024 stromen deze gepseudonimiseerde gegevens opnieuw door naar het Departement Zorg. Het gaat om data over thema's zoals bijvoorbeeld BMI, visus, gehoor, pubertaire ontwikkeling en mondgezondheid, waarmee gezondheidsindicatoren kunnen worden ontwikkeld om het preventiebeleid te evalueren en bij te sturen.

De beleidsuitgave aangaande de doorstroming van deze gepseudonimiseerde gegevens naar het Departement Zorg werd aangerekend op begrotingsartikel middelen uit het plan Vlaamse Veerkracht ingezet (Elektronisch Patiëntendossier - Geïntegreerd Zorg En Ondersteuningsplan, VV116).

Ook de gegevens van de Health Behavior In School Aged Children studie (HBSC) werden gebruikt voor de eindevaluatie en omgevingsanalyse van "de Vlaming leeft gezonder in 2025".

De beleidsuitgave aangaande HBSC-studie 2021-2024 en 2025-2028 werd aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PREVENTIE, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	87.147	125.378	96.512	94.137	125.465	88.546
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	87.147	125.378	96.513	94.137	125.465	88.546

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

2.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GDF2JA-OI – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de toegewezen ontvangsten aangerekend vanuit het MINA-fonds.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	25.300	0
BA-JR 2024	0	25.300	0
BU 2024	0	25.300	0

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de ontvangstenzijde van een begrotingsfonds. In het kader van de regeling 'de vervuiler betaalt' werd er vanuit het MINA-fonds, in het kader van de saneringsovereenkomst met 3M, 25,3 miljoen ontvangen in het fonds Preventief Gezondheidsbeleid. Het gaat om middelen die enkel binnen dit kader kunnen worden aangewend cf. Artikel 54/1 van het Preventiedecreet (decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid) voor initiatieven zoals bepaald in de overeenkomst van 28 oktober 2022 tussen de Vlaamse overheid en lokale belanghebbenden (het saneringsverbond). Deze middelen zullen nu en in de volgende jaren aangewend worden in het kader van deze overeenkomst.

GB0-9GDFTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de toegewezen ontvangsten aangerekend in het kader van Europese projecten, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en overeenkomsten met de andere regio's (in het kader van het gebruik van Vaccinnet+ voor registratie van COVID-19 vaccinaties), overeenkomsten met Brussel (o.a. in het kader van de aankoop van vaccins en de verwerking van geboorte- en sterftecertificaten) en overeenkomsten met FOD (o.a. voor de aankoop van vaccins in het kader van het asielbeleid) en in het kader van de regeling 'de vervuiler betaalt' om een aantal uitgaven in verband met het preventieve gezondheidsbeleid mee te betalen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	691	0
BA-JR 2024	0	691	0
BU 2024	0	1.249	0

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de ontvangstenzijde van een begrotingsfonds. Het bedrag bij 'BA 2024' is een raming opgenomen bij begrotingsaanpassing 2024 van de verwachte ontvangsten op dit begrotingsartikel.

Bij begrotingsaanpassing werd een toegewezen ontvangst geraamd van 691 keuro. In realiteit werden volgende toegewezen ontvangsten op dit begrotingsfonds gerealiseerd voor een bedrag van 973 keuro:

- aankoop vaccins Brussel: 74 keuro;
- sterftecertificaten: 61 keuro;
- vaccins in het kader van het asielbeleid: 328 keuro;
- samenwerkingsovereenkomst met Umicore: 239 keuro;
- financiering gebruik Vaccinnet+ voor registratie van COVID-19 vaccinaties: 271 keuro.

Daarnaast werd er een vordering ontvangen van Stora Enso in het kader van een legionella-uitbraak en de werkingskosten die hiermee gepaard gingen (264 keuro) en een eerste schijf van een terugvordering in het kader van de participatie aan een Europees project (EHR@EU data space for primary use) van 11 keuro.

Uiteindelijk werden in totaal 1.249 keuro ontvangsten op dit fonds gerealiseerd (naar boven afgerond bedrag, de som van de hierboven opgesomde bedragen is 1.248 keuro).

Uitgaven

GB0-1GDF2JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat kredieten voor preventief gezondheidsbeleid dat milieugezondheidszorg, infectieziektebestrijding, vaccinatie, gezondheidsbevordering en vroegdetectie omvat. Specifiek worden volgende zaken hiermee gefinancierd:

- protocolakkoorden en samenwerkingsovereenkomsten in het kader van preventief gezondheidsbeleid;
- het locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (Logo's);
- intergemeentelijke preventiewerking (gereguleerde subsidie);
- partnerorganisaties (meerjarige beheersovereenkomsten), organisaties met terreinwerking (meerjarige beheersovereenkomsten) en andere preventie-initiatieven, onder meer de realisatie van de 5 Vlaamse gezondheidsdoelstellingen en andere thema's in kader van het preventief gezondheidsbeleid o.a. het beleid rond schadebeperking, seksuele gezondheid, andere bevolkingsonderzoeken in het kader van ziektepreventie, preventieve mondzorg en rookstopbegeleiding;
- projectsubsidies preventief gezondheidsbeleid;
- de aankoop van vaccins;
- de ontwikkeling en het onderhoud van IT-systemen in het kader van preventief gezondheidsbeleid o.a. Vaccinnet en SUM;
- profylactische maatregelen en campagnes in verband met gemelde infectieziekten en outbreakmanagement;
- ondersteunende werkgroepen voor de uitvoering van initiatieven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid;
- evaluaties van preventieprogramma's, -strategieën en -methodieken;
- subsidie voor het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek;
- Crisis preparedness cel (CPC);
- coronaprovisie voor het uitvoeren van de covid-vaccinatie;
- Oekraïneprovisie voor het vaccineren van Oekraïense ontheemden;
- bloedonderzoeken PFAS van de bevolking uit omgeving Zwijndrecht, de MMK ondersteuning PFAS in Zwijndrecht en proof of concept studie rond milieugerelateerde gezondheidsschade.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid;
- OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving;
- OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen;
- OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken;
- OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid;
- OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen;
- OD 3.3: We ontwikkelen een preparedness programma;
- OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat;
- OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	84.310	93.867	93.839	91.883	93.551	87.058

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 9.557 keuro VAK en 1.668 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 113 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne in het kader van de vaccinatie van Oekraïense ontheemden (VR 2024 2604 DOC.0585/2TER);
- Er werd 1.555 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de coronaprovisie in het kader van de herfstvaccinatiecampagne Covid-19 in 2024 (VR 2024 2911 DOC.1220/2BIS);
- Er werd 7.889 keuro VAK en 0 keuro VEK herverdeeld voor Vaccinnet 2.0 vanuit begrotingsartikel GB0-1GIF5SX-IS (VR 2024 1907 DOC.1023/7).

Het VAK-budget werd voor 99,97% benut en het VEK-budget werd voor 93,06% benut.

Het VEK-budget is niet volledig kunnen benut worden door:

- De aanbesteding van de strategische stock werd op de laatste Vlaamse Regering goedgekeurd, waardoor het VEK niet kon benut worden in 2024 (VR 2024 2012 DOC. 1298-1);
- In 2022 werd een overheidsopdracht gegund in het kader van bloedonderzoeken PFAS van de bevolking uit de omgeving van Zwijndrecht. Vooraf werd de responsgraad geschat op 40% van de totale doelgroep. Deze werd niet behaald, dus werd er in 2024 minder vereffend dan verwacht. De oplevering van de overheidsopdracht loopt nog verder in 2025;

- Daarnaast liepen bepaalde opdrachten vertraging op of werden subsidies later opgestart dan gepland waardoor er minder VEK-budget kon worden aangewend.

GB0-1GDF4JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze kredieten worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten, de aankoop van vaccins door Brussel en federaal (in het kader van het asielbeleid) en een aantal uitgaven in verband met het gezondheidsbeleid mee te betalen in het kader van de regeling de 'vervuiler betaalt'.

Ten laste van dit Fonds worden de regelingen voorzien in uitvoering van artikel 19 tot en met 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen.

Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Departement Zorg aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de oprichting van een netwerk voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid (principe vervuiler betaalt).

Dit budget draagt bij aan de realisatie van volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid;
- OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken;
- OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen;
- OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.837	31.511	2.673	2.254	31.914	1.488

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom 'BA' is de raming opgenomen bij begrotingsaanpassing 2024 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel; het bedrag in kolom 'BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (5.039 keuro VAK en 5.441 keuro VEK) verhoogd met de werkelijk gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2024 (26.472 keuro VAK en VEK).

Het bedrag in de kolom begrotingsuitvoering (2.673 keuro VAK en 1.488 keuro VEK) betreft de werkelijk gerealiseerde vastleggingen op het fonds in 2024. Het niet vastgelegde gedeelte wordt conform de werking van het begrotingsfonds naar 2025 overgedragen.

3. ISE Woonzorg en eerste lijn

Dit structurelement bevat uitgaven voor de eerstelijnsgezondheidszorg, voor de samenwerking tussen de zorgaanbieders in de eerste lijn en voor woonzorg.

Prestatie-informatie: aanbod binnen het domein thuiszorg

In 2023 is:

- 16.400.270,17 uur effectief gepresteerd in gezinszorg (+2,84% ten opzichte van 2022);
- 4.283.633,64 uur effectief gepresteerd in de aanvullende thuiszorg gezinszorg (+0,09% ten opzichte van 2022), onder te verdelen in volgende subcategorieën:
 - o 148.632,28 uur professionele oppashulp gezinszorg (-7,65% ten opzichte van 2022)
 - o 115.999,37 uur karwei-hulp gezinszorg (-4,17% ten opzichte van 2022)
 - o 4.019.001,99 uur poetshulp gezinszorg (+0,53% ten opzichte van 2022)
 - o 57,44% invulling programmatie Lokale Dienstencentra (+0,56% ten opzichte van 2022);
- 72.104,62 uur gepresteerd in gastopvang (-1,34% ten opzichte van 2022);
- 897.211,17 uur gepresteerd in de vrijwillige oppashulp (-8,06% ten opzichte van 2022).

Hiervoor is in 2023 952.999.892,38 euro uitgegeven (+11,01% ten opzichte van 2022).

Met deze indicator volgen we de realisatie van de operationele doelstelling 'We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen' onder SD2 Toegankelijkheid op.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening

Het project met als doel de kwaliteit van leven, wonen en zorg te meten voor bewoners van woonzorgcentra en hun vertegenwoordigers, een samenwerking tussen het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg, het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de Vlaamse Ouderenraad, werd verdergezet zoals afgesproken. Zowel de interviews met bewoners die daartoe in staat zijn en de observatie van bewoners die cognitief niet in staat zijn deel te nemen aan een interview, werden uitgerold en grotendeels gerealiseerd. Daarnaast startte ook de digitale bevraging van naasten van de bewoners. Juni 2025 is het voorziene einde van dit project.

Wat de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren betreft, hebben we via raadpleging van experts en analyse van pilootdata in 2024 een eerste set van indicatoren bepaald die kunnen worden gemeten via de BelRAI-LTCF. Eind 2024 startte daarop een onderzoek, uitgevoerd door het Steunpunt WVG, waarbij we kwaliteitsindicatoren willen berekenen op basis van de tot nu toe verzamelde BelRAI-data. Het Vlaams Instituut voor de Kwaliteit van Zorg (VIKZ) volgt het onderzoek actief mee op. Op basis van dit onderzoek zal een inschatting kunnen worden gemaakt in welke mate en op welke termijn een set van indicatoren zal kunnen berekend worden via de BelRAI-LTCF.

De beleidsuitgaven voor het VIKZ werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen

We breidden de gezinszorg verder uit. Zo werden twee nieuwe diensten voor gezinszorg opgestart in 2024. Het aanbod van de centra voor dagopvang, die worden uitgebaat door de diensten van gezinszorg, groeide in 2024 ook met twee nieuwe initiatieven. Daarnaast is ook het aanbod van de lokale dienstencentra verder geëvolueerd. Voor de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2024, spreken we over 13 nieuwe initiatieven. Voor zes lokale dienstencentra was er een overdracht van erkenning. Tot slot werd de regelgeving om de structurele financiering van de erkende centra voor herstelverblijf mogelijk te maken met ingang van 1 januari 2025 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 19 juli 2024.

In functie van het uitwerken van een nieuw financieringsmodel gezinszorg, dat eenvoudiger en transparanter is dan het huidige systeem en waarbij we verder evolueren naar 1 toekenning gezinszorg, bepaalden we in 2024 reeds enkele basisprincipes waar het nieuwe model op moet worden gebaseerd.

Om de kwaliteit van het zorgaanbod te bewaken binnen de thuiszorg, werd in 2024 volop ingezet op het opmaken van een handelingskader rond toezicht, remediëring en handhaving ten aanzien van de diensten voor gezinszorg. Dit handelingskader werd opgemaakt in samenwerking en overleg met de sector om ook voldoende draagvlak te creëren.

Via het ZorgAtlas Data Platform zal een zorgprognosemodel ontwikkeld worden. Het hoofddoel van dit zorgprognosemodel is om een zo correct mogelijk inzicht te bieden in de hoeveelheid en de aard van de zorg en ondersteuning die in Vlaanderen in de toekomst nodig zal zijn. In een eerste fase zijn we gestart met het definiëren van de concepten en de variabelen, het identificeren van de databronnen en de datalacunes en bekijken hoe het model geprogrammeerd zal worden. In deze fase beperkt de scope zich tot de gezinszorg, de residentiële ouderenzorg en de zorgbudgetten en tot het adequaat plannen van het toekomstige aanbod en tot het bepalen van welke budgetten nodig zijn voor dit aanbod en voor de zorgbudgetten (zie ook beleidsveld welzijn, ISE Beleidsondersteuning, O.D. 4.3.).

De beleidsuitgaven voor gezinszorg werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GHF2TH-WT.

Zie beleidsveld Sociale bescherming, OD 1.2, OD 1.3 en OD 1.4 voor realisaties wat betreft ouderenzorg op het vlak van zorgbudget voor ouderen, digitale vereenvoudigde transparante financiering en controle op de dagprijzen.

OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening

We werkten samen met de zorgaanbieders, zorgraden, VIVEL en de beroepsorganisaties verder aan een performante eerste lijn.

Het hervormingstraject van de zorgraden, geïnitieerd in 2022, werd gefinaliseerd in 2024. De zorgraden gingen in 2024 in transitie. Daarbij lag de focus op goed bestuur, de afstemming met het lokaal sociaal beleid van de lokale besturen in de eerstelijnszone en de uitbreiding van de zorgraden met de voorzieningen en netwerken erkend, vergund of gefinancierd door het VAPH en het agentschap Opgroeien Regie. Er vond een aanpassing van de gebiedsindeling van een aantal eerstelijnszones plaats, door de fusies van een aantal gemeenten en de afstemming op de referentieregio's. De zorgraad, erkend voor de eerstelijnszone Brussel-Hoofdstad, stemt voor het lokaal sociaal beleid af met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De zorgraden werden in deze transitie ondersteund door het VIVEL. De beleidsuitgaven voor de zorgraden werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT.

Eind 2023 werd, na een oproep voor een nieuwe partnerorganisatie voor de ondersteuning van de eerste lijn, VIVEL erkend als partnerorganisatie voor de periode van 01/01/2024 tot en met 31/12/2028. De kernopdrachten van VIVEL werden geconcretiseerd in het erkenningsbesluit en de zorgraden worden de belangrijkste klant van VIVEL. Dit had tot gevolg dat de zorgraden nu ook opgenomen zijn binnen de raad van bestuur van VIVEL. Er volgde verdere afstemming met het VIVEL in het kader van hun werking en rapportage. De beleidsuitgaven voor VIVEL werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT.

We startten in 2024 een traject op rond de vertegenwoordiging van patiënten in de eerstelijnszorg, alsook de rol van de burger en mantelzorger. Het Vlaams Patiëntenplatform (VPP) werd, naast vele andere organisaties, betrokken bij dit traject. Het VPP heeft in 2024 ook een ledenbevraging georganiseerd met de focus op het realiseren van impact. De beleidsuitgaven voor het Vlaams Patiëntenplatform werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT.

Op 8 november 2023 werd in uitvoering van het interfederaal plan geïntegreerde zorg (IFP-GIZ) een protocolakkoord gesloten tussen de federale overheid en de deelstaten. De eerste afspraken met de federale overheid en de deelstaten om het

project correct op te volgen via een passende beheersstructuur werden gemaakt. Dit protocolakkoord wil de basis van geïntegreerde zorg en ondersteuning uitwerken aan de hand van 8 afspraken. Deze afspraken dienen tot uitwerking te komen in 3 verschillende programma's:

1. Perinatale zorg (perinataal programma)
2. Kwetsbare personen
3. Obesitas bij kinderen en jongeren

In 2024 werd het perinataal programma uitgewerkt zodat het kan opstarten in 2025. Hiervoor werkten het departement zorg en het agentschap Opgroeien intensief samen met de expertisecentra kraamzorg, de zorgraden, VIVEL, de Huizen van het Kind en de aangestelde implementatiecoaches. We hebben een overeenkomst tussen het RIZIV en de Vlaamse overheid afgesloten die loopt tot 31/12/2028. Deze overeenkomst biedt de mogelijkheid om de knelpunten bij een grootschalige implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning te onderzoeken en op te lossen, in een pilootsetting, in afwachting van een regelgevend kader.

De andere programma's (kwetsbare personen en obesitas bij kinderen en jongeren) zijn in voorbereiding, in afwachting van een samenwerkingsakkoord geïntegreerde zorg. Dit samenwerkingsakkoord moet worden opgesteld om geïntegreerde zorg te kunnen realiseren binnen de bevoegdheden van de verschillende betrokken overheden. De onderhandelingen om dit samenwerkingsakkoord op te maken zijn lopende.

De beleidsuitgaven voor het interfederale plan werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT.

In 2023 zijn we gestart met het regelgevend traject om het eerstelijnsdecreet uit te voeren, waarmee we de organisatie van eerstelijnszorg voor mensen met zorg- en ondersteuningsbehoeften regelen. Het uitvoeringsbesluit werd goedgekeurd op 26 april 2024 en treedt officieel in werking op 1 januari 2025. Dit besluit legt de inhoudelijke principes van doelgerichte zorg en ondersteuning vast en concretiseert de begrippen zorgcoördinatie en casemanagement. Deze begrippen zijn ook opgenomen in het interfederaal plan voor geïntegreerde zorg (zie hierboven). Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

In 2023 werd een visie en een actie- en transitieplan opgesteld voor de hervorming van de palliatieve zorg. Het jaar 2024 stond in het teken van opstart van de transitie. Zo hebben we ad-hoc subsidies en opdrachten toegekend aan de multidisciplinaire begeleidingsequipes (MBE) en aan de palliatieve netwerken en palliatieve samenwerkingsverbanden. Op deze manier kunnen de terreinactoren de nodige hervormingstappen zetten bovenop hun reguliere werking. De MBE's kregen de opdracht om meer reliëf en variatie te ontwikkelen in hun coachende opdracht ten aanzien van de eerstelijnsactoren. Aan de palliatieve netwerken en palliatieve samenwerkingsverbanden werd gevraagd om in te zetten op het goed bestuur van hun vzw, het verkennen van de opleidingsnaden van actoren in hun regio en het verkennen hoe hun toekomstig personeelskader er kan uitzien. Er werd ook een consortium Palliatieve Zorg opgericht met als opdracht om de multidisciplinaire begeleidingsequipes en de palliatieve netwerken en palliatieve samenwerkingsverbanden te ondersteunen en begeleiden in hun transitie.

. In 2024 werd samen met Möbius, die de hervorming mee ondersteunde, een programmaplan opgemaakt waarin diverse werkgroepen werden beschreven die het regelgevingstraject van de hervorming moeten voeden. Deze werkgroepen werden in het najaar van 2024 opgestart. Tot slot werd ook een onderzoeksopdracht toegekend aan de End-of-life-research group (2024-2029) om de impact van de hervorming palliatieve zorg te meten en indicatoren te ontwikkelen waarmee de doelen van de hervorming gemeten kunnen worden.

De beleidsuitgaven voor de palliatieve zorg werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT.

Alivia, het digitaal zorg en ondersteuningsplan, werd verder ontwikkeld. Samen met KPMG, Digitaal Vlaanderen, Craftzing DXC.technology en Cegeka werkten we aan een verbeterde versie van Alivia. De toegang voor leden van het zorgteam wordt sterk vereenvoudigd en beter geïntegreerd met de bestaande services bij eHealth. Hiervoor wordt samen met Smals een aparte database 'zorgteam' gebouwd die ook de gegevensdeling met andere zorgtoepassingen moet verbeteren. De rol van zorgcoördinator werd verder uitgewerkt door coördinatie taken en zorgoverleg in te bouwen. Een meldingen- en agendafunctie moeten dan weer zorgen voor een nog overzichtelijkere en transparantere zorgplanning. Deze nieuwe functionaliteiten zullen eind 2025 in enkele woonzorgcentra uitgetest worden (cf. Infra). De uitgaven voor deze actie werden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (VV116 Elektronisch patiëntendossier - Geïntegreerd zorg en ondersteuningsplan).

Daarnaast werden de webtoepassing en mobiele app Alivia in 2024 getest in twee pilootregio's; Antwerpen en West-Vlaanderen. De doelgroep waren personen met palliatieve zorgnoden en personen met chronische, complexe zorg binnen een (vervangende) thuissituatie. In totaal zijn 40 personen met een zorg- en ondersteuningsnood ingestapt in het pilootproject met een doorlooptijd van zes maanden. De terugkoppeling vanuit 200 actoren waren overwegend positief. Voornamelijk op vlak van de toegang tot Alivia zijn nog enkele drempels weg te werken. De onderzoeksgroep "Academie voor de Eerste Lijn" voerde ook een etnografisch onderzoek uit over het gebruik van Alivia als hefboom voor doelgericht samenwerken. De beleidsuitgaven voor de pilootprojecten palliatieve zorg werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT.

De zorgcapaciteit en de toegankelijkheid van de eerste lijn zijn cruciaal voor een performant aanbod. De toegankelijkheid van de huisartsgeneeskunde in Vlaanderen werd in kaart gebracht in het najaar van 2024 door relevante data te inventariseren i.s.m. de sector. Momenteel worden de data nog verwerkt. Daarnaast werd het project zorgstroomcoach opgestart i.s.m. VIVEL, het ICHO, Domus Medica en VVSG. In het kader van dit project werden zeven innovatieve deelprojecten geselecteerd. Deze projecten hebben als doelstelling om de toegang tot de huisartsgeneeskunde in hun regio daadwerkelijk te verhogen. Tot slot, initieerden we nieuwe projecten rond "brede eerstelijnspraktijken", een type zorgaanbod dat verder gaat dan de traditionele huisartsenpraktijk door een geïntegreerde en multidisciplinaire benadering van zorg te bieden.. . De eerste oproep liep af op 29 februari 2024. Hier zijn drie van de vijf projecten succesvol afgerond. De andere twee liepen vertragingen op met betrekking tot hun infrastructuur. Zij kregen een verlenging toegekend. Hun bevindingen zullen verwerkt worden de komende jaren. De zes projecten van de tweede oproep hebben nog tot eind februari 2025 om hun project af te ronden. De beleidsuitgaven voor de zorgstroomcoach werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT. De beleidsuitgaven voor de brede eerstelijnspraktijken werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT.

We ondersteunden de huisartsen in hun praktijkvoering en begeleid onder andere via een partnerschap met PMV/z (Participatiemaatschappij Vlaanderen voor zelfstandige ondernemers) en het steunfonds impulseo. De aanvraagprocedures om een tegemoetkoming m.b.t. loonkost, telesecretariaat of renteloze lening aan te vragen als huisarts werden gedigitaliseerd i.s.m. PMV-Standaardleningen. Op die manier willen we de administratieve aanvraagprocedure zoveel mogelijk te vereenvoudigen. De tegemoetkoming in de loonkost en telesecretariaat werd verder gecontinueerd. In 2024 deden ongeveer 4.600 huisartsen een beroep op

deze tegemoetkomingen. De huisartsen kunnen ook een renteloze lening aanvragen. In 2024 hebben 72 huisartsen een renteloze lening aangevraagd.

De beleidsuitgaven voor werkingskosten en de digitalisatie PMV werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT. De beleidsuitgaven voor de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders (impulseo) werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KB-WT. De beleidsuitgaven voor de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders (impulseo) werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-PA.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

De projecten ter uitvoering van het mantelzorgplan die gestart zijn eind 2022 verliepen ook in 2024 zoals vooropgesteld en zijn afgelopen op 31 december 2024. De evaluatie van deze reeks aan projecten wordt verwacht eind maart 2025.

In 2024 liep het project rond de validatie en implementatie van hybride gezinszorg. Dit vervolgproject (het pilootproject ervan liep van 1 december 2021 tot en met 31 maart 2023) ging van start op 1 september 2023 en liep tot en met 31 december 2024. In dit project lag de focus op de verdere concretisering, validatie en het in kaart brengen van de randvoorwaarden voor een brede Vlaamse implementatie van hybride gezinszorg. Het ging hierbij om bijvoorbeeld onder naar de bereidheid van gebruikers om voor deze beeldzorg te betalen, het in kaart brengen van het volledige kostenplaatje, het uitbreiden van het aantal gebruikers en deelnemende diensten De evaluatie van het project wordt ten laatste 31 maart 2025 verwacht.

Momenteel loopt het project over het faciliteren van collectieve gezinszorg. Dit project kent een looptijd van 01/12/2023 – 31/12/2026. Dit project heeft als doel de huidige vormen van collectieve gezinszorg in kaart te brengen, de meerwaarde en aandachtspunten van collectieve gezinszorg te benoemen en te bekijken voor welke aspecten in de regelgeving, regelluwte verantwoordbaar kan zijn.

De bovenstaande beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GHF2TG-WT.

In 2024 werd een kwantitatief onderzoek uitgevoerd door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin om het verschil in scores op de BelRAI Screener in verschillende sectoren in kaart te brengen en om inzicht te verwerven in de factoren die invloed hebben op de score op de BelRAI Screener en in de toekomst het aantal betwistingen in het kader van de rechtentoekenning te verminderen.

We startte het POOMAH-project, ofwel 'Optimalisatie van het medicatieproces in woonzorgcentra' op om Vlaamse woonzorgcentra te ondersteunen in het verbeteren van de kwaliteit van hun medicatieproces. In totaal wordt ondersteuning voorzien voor ongeveer 100 woonzorgcentra en ter voorbereiding werd in 2024 een kleinere pilootstudie uitgevoerd met zes woonzorgcentra.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB

(duizend euro)		
	VAK 2024	VEK 2024

2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	51.554	57.320	54.401	52.184	63.246	61.337
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	3.520	3.520	2.595	3.520	3.520	2.595
Totaal	55.074	60.840	56.995	55.704	66.766	63.932

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GDFAKA-OP – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiemaatschappij-Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in renteloze leningen aan huisartspraktijken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	2.628	0	0
BA-JR 2024	2.628	0	0
BU 2024	1.983	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De lagere uitvoering is het gevolg van een lager aantal terugbetalingen op basis van het aantal toegekende leningen in het verleden.

GB0-9GDFAKA-OW – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiemaatschappij-Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in premies en tegemoetkomingen aan huisartspraktijken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	61	0	0
BA-JR 2024	61	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden minder premies teruggevorderd dan geraamd. Dit omwille van een nauwgezet toezicht bij de toekenning van de premies.

Uitgaven

GB0-1GDF2KA-PA – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen die een individuele praktijk of een huisartsengroepering (groepspraktijk) opstarten, kunnen een renteloze lening en een premie krijgen. Dit artikel bevat de uitgaven hiervoor.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling: OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.520	3.520	2.595	3.520	3.520	2.595

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet bleef ongewijzigd. De uitvoering is afhankelijk van het jaarlijkse aantal aanvragen.

GB0-1GDF2KA-WT – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget wordt aangewend voor de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders. De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor de Huisartsenkringen, Vivel, de Palliatieve netwerken, het Vlaams Patiëntenplatform en de Zorgraden.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening;
- OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening;
- OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en Pilotprojecten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	26.056	31.822	28.877	26.686	37.748	35.813

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 5.766 keuro VAK en 11.062 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 31 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd 9.074 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceproject Vlaamse Veerkracht VV116 'Elektronisch patiëntendossier – geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan' (MB van 26 april 2024 en MB van 2 december 2024);
- Er werd 4.535 keuro VAK en 1.757 VEK herverdeeld in het kader van de versterking van de palliatieve zorg (VR 2024 0706 DOC.0839/2BIS);
- Er werd 1.200 keuro VAK herverdeeld in het kader van zorgcoördinatie (VR 2024 0706 DOC.0839/2BIS);
- Er werd 200 keuro VEK herverdeeld ter compensatie van een prognose van te verwachten facturen (MB van 27 november 2024).

Het VAK-budget werd voor 90,74% benut en het VEK-budget voor 94,87% benut. Het verschil in budget en uitvoering VAK kan voornamelijk verklaard worden door het niet vastleggen van de subsidie voor de versterking van de zorgraden in 2024. Dit bedrag (2.400 keuro) wordt namelijk geïntegreerd in de reguliere werking van de zorgraden vanaf 1 januari 2025. Het verschil in de VEK-uitvoering is voornamelijk het gevolg van een lager aantal ontvangen facturen (990 keuro) binnen relanceproject VV116 in 2024.

GB0-1GDF2KB-WT – IMPULSEO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen of huisartsengroeperingen kunnen ook een tegemoetkoming krijgen voor een onthaal- en administratief bediende of een medisch telesecretariaat. Dit artikel bevat de uitgaven die betrekking hebben op deze tegemoetkomingen (Impulseobudget).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling: OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	25.498	25.498	25.524	25.498	25.498	25.524

Inhoudelijke toelichting:

Het budget werd volledig benut in 2024. De uitgaven bij BU 2024 liggen hoger dan het krediet bij BA-JR omwille van het boeken van een éénmalige anomalie van 26 keuro VAK en VEK ten gevolge van het op snelheid komen van het nieuwe BVR van 2023 waarvan de effecten in 2024 nog niet exact ingeschat konden worden.

4. ISE Gespecialiseerde Zorg

Dit structuurelement bevat de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de organisaties met een (psychosociale of fysieke) revalidatieovereenkomst en de geestelijke gezondheidszorg (centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG), initiatieven van beschut wonen (IBW), psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT)). Daarnaast zijn hier ook uitgaven voorzien voor beleidsontwikkeling m.b.t. normering, erkenning, programmering, subsidiëring en handhaving van de algemene ziekenhuizen, revalidatieziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen, de (psychosociale en fysieke) revalidatie en de geestelijke gezondheidszorg.

Prestatie-informatie: zorgaanbod in de residentiële gespecialiseerde zorg

In 2023 en 2024 is het volgende zorgaanbod gerealiseerd in de residentiële gespecialiseerde zorg:

1003 erkende bedden in de revalidatieziekenhuizen, zowel in 2023 als 2024);

409 erkende plaatsen in de residentiële revalidatieconventies (fysieke revalidatie of geestelijke gezondheidszorg), zowel in 2023 als 2024;

1.961 plaatsen aan opnamecapaciteit in de PVT's in 2023 en 1.927 in 2024 (capaciteit pvt is licht afgenomen omwille van zogeheten 'uitdovende' pvt-bedden bij vb. overlijden persoon of overstap naar andere zorgvoorziening);

2.938 plaatsen aan begeleidingscapaciteit in de IBW's in 2023 en 2.974 in 2024.

Deze cijfers geven weer welk zorgaanbod beschikbaar is voor de Vlaming met een zorgnood. Het is een duidelijke en objectieve indicator over het aanbod. De indicator geeft wel niet aan of deze erkende bedden of plaatsen ook effectief bezet zijn.

Deze indicator geeft uitvoering aan OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg onder SD2: Toegankelijkheid.

4.1 Strategische en operationele doelstellingen**SD 1: Kwaliteit**

OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie

6. We stelden in samenspraak met het VIKZ een nieuwe beheersovereenkomst op. Deze werd ondertekend op 31 mei 2024 en is in werking getreden op 1 januari 2025.

De eerste belangrijke prioriteit binnen de nieuwe beheersovereenkomst is de analyse van de governance. Deze werd reeds voorbereid in 2024 met de bedoeling ze uit te laten voeren in 2025. Het VIKZ lanceerde ook een nieuwe website in februari 2024 waar de resultaten van de indicatoren voor de sector algemene ziekenhuizen op een zeer toegankelijke manier worden getoond. De beleidsuitgaven van het VIKZ werden aangerekend op het begrotingsartikel GBO-1GDF2LA-WT.

Mede in het kader van de hervorming van de palliatieve zorg, ontwikkelen we een kwaliteitskader voor de ziekenhuizen (zie ook OD 2.2). De werkgroepen voor de hervorming van de palliatieve zorg werden opgestart in 2024 en lopen verder in 2025. Op basis van de werkgroep "rollen en opdrachten" zal ook een basis gelegd worden rond kwaliteit in de palliatieve zorg. De actielijn voor het kwaliteitskader voor de ziekenhuizen zal in functie daarvan opgestart worden.

OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg

In 2024 werkten we verder samen met Psyche volgens de opdrachten opgenomen in de lopende overeenkomst (2023-2025). Rond beeldvorming en destigmatisering werkte Psyche (onder de merknaam Te Gek!?) in 2024 opnieuw mee aan de 10-daagse van de geestelijke gezondheid (1-10 oktober 2024). Ook werd in 2024 de campagne 'Dat lucht op!' rond perinatale mentale gezondheid uitgerold, met aansluitend inzet op verduurzaming via een link met Kind & Gezin. De externe ombudsfunctie werd in 2024 uitgebreid met een aanbod naar de CAR's, de centra voor verslavingszorg en de psychosociale revalidatiecentra voor volwassenen. Ook in deze sectoren werd de continuïteit van de onafhankelijke ombudsfunctie verzekerd. Naast de uitvoering van deze opdrachten werd ook verder ingezet op het realiseren van meer eenvormigheid binnen deze fusie-vzw (die is ontstaan in het voorjaar van 2022).

Het Familieplatform Geestelijke Gezondheid zette o.a. in op de implementatie van de 'familiereflectie' van waaruit zorgorganisaties en hun netwerken een familiebetrokken zorg voor volwassenen en kinderen kunnen realiseren. Daarnaast werkten ze aan de maatschappelijke en beleidsmatige bekendmaking van familieondersteuning, organiseerden ze vormingen en studiedagen rond familiebetrokkenheid, en versterkten ze de samenwerking met familieorganisaties en zorginstanties.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GBO-1GDF2LA-WT.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg

Om toegankelijkheid te ondersteunen en bevorderen, investeerden we verder in de uitbreiding van de geestelijke gezondheidszorg. We vermelden de uitbreiding van de capaciteit van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) waarbij we ook in 2024 bijkomende middelen à rato van in totaal 743.000 euro toekenden aan zeven CGG's in ondergefinancierde regio's.

In 2024 werd een aanzet van Masterplan Forensische Geestelijke Gezondheidszorg opgemaakt, waarbij korte en lange termijn doelen werden bepaald met het oog op de uitrol van een globaal en geïntegreerd zorgpad voor de forensische doelgroep. Het masterplan moet de basis vormen voor toekomstige afspraken en eventueel bijkomende investeringen.

We werkten mee aan de uitvoering van het Vlaams Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (2020-2025). In het kader van het federale Masterplan III werd de detentiecapaciteit in 2024 verder uitgebreid. In het kader van deze stijgende detentiecapaciteit investeerden we ook bijkomend in het aanbod van de forensische CGG-werkingen en het project TANDEM, dat focust op het helpen van gedetineerden met geestelijke gezondheidsproblemen in het vinden van gepaste zorg- en hulpverlening na detentie.

Vanaf 2024 investeren we jaarlijks 1.260.000 euro in een specifiek aanbod binnen de CGG's ten aanzien van de Veilige Huizen. Dit aanbod focust zich enerzijds op het aanbieden van gespecialiseerde ambulante geestelijke gezondheidszorg aan minder- en meerderjarige slachtoffers en plegers van intrafamiliaal geweld met het oog op het stoppen van (intrafamiliaal) geweld en het stoppen van herhaling. Anderzijds bieden de CGG's ondersteuning aan het Veilig Huizen over geestelijke gezondheid in de aanpak van intrafamiliaal geweld en nemen de CGG's, waar mogelijk/nodig, deel aan casusoverleg in het kader van de ketenaanpak.

In uitvoering van het decreet over de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod werkten we verschillende onderdelen verder uit. Op 17 mei 2024 werd het BVR over de CAR's en goedgekeurd. Dit BVR omvat de erkenning van de functies die beide organisaties in de toekomst kunnen aanbieden, namelijk gespecialiseerde diagnostiek, gespecialiseerde behandeling, uitwisseling en samen inzetten van expertise tussen netwerkpartners. Dit als onderdeel van de grotere transitie van het Vlaamse zorglandschap naar geïntegreerde en persoonsgerichte zorg. In 2024 startten ook de voorbereidingen voor de ontwikkeling van een nieuw gemeenschappelijk financieersmodel voor CAR's en CGG's, voortbouwend op de principes van VSB. In het najaar liep een registratie oefening in de CAR's en CGG's om de kosten voor het realiseren van het huidige aanbod ("as is") in kaart te brengen. We zetten deze modelleringsoefening verder ter voorbereiding van een testfase.

Daarnaast werd ook het BVR over het organiseren, programmeren, erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken goedgekeurd. Dit uitvoeringsbesluit vormt de juridische basis om in de toekomst de bestaande geestelijke gezondheidsnetwerken voor kinderen en jongeren, en de netwerken voor volwassenen te erkennen. Er werd een bilateraal protocolakkoord afgesloten met de federale minister voor Volksgezondheid omtrent de geestelijke gezondheidsnetwerken, waarbij concrete afspraken verder geconcretiseerd moeten worden in een implementatie- en evaluatieplan.

We sloten een nieuwe overeenkomst over online hulpverlening geestelijke gezondheid af, die loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025. In 2024 werd geïnvesteerd in de bestendiging en verdere uitbouw van een aanbod aan onlinehulpverlening voor de meest voorkomende psychische problemen bij

jongvolwassenen (16-23 jaar) en volwassenen. Het aanbod bestaat uit informatie, zelfscreening, zelfhulp, chathulp, online begeleiding en blended begeleiding. Het is te vinden via zowel een centraal platform (OnlinePsyHulp.be) als via aparte publieke websites (alcoholhulp.be, depressiehulp.be, drughulp.be, cannabishulp.be, gokhulp.be, perinatale hulp, ...). Het achterliggend platform met online modules ter ondersteuning van hulpverleningstrajecten kan ook door externe hulpverleners ingezet worden. Dit wordt via een social profit model gericht verspreid. De aankoop van licenties is steeds gekoppeld aan een opleidings- en supervisie-traject, met het oog op kwaliteitsbewaking.

Aan het VPP werd in 2024 een subsidie toegekend voor het ondersteunen van ervaringsdeskundige patiëntvertegenwoordigers in elk van de 12 Vlaamse netwerken geestelijke gezondheid voor volwassenen.

In 2024 werden middelen vrijgemaakt om de reguliere begeleidingscapaciteit van de IBW uit te breiden, zodoende de zorg voor mensen met een ernstige en langdurige psychische aandoening te versterken. Er werden 100 bijkomende plaatsen erkende begeleidingscapaciteit toegekend in de vier regio's met de grootste ondercapaciteit.

In het kader van het crisisplan jeugdhulp werd extra geïnvesteerd in de geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren (zie ook beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning):

- Het programma vroegdetectie en vroeginterventie (CONNECT) in de netwerken geestelijke gezondheid kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel werd gecontinueerd en uitgebreid. Een nieuwe overeenkomst (1.9.2023-31.12.2026) werd aangegaan met één CGG per netwerk geestelijke gezondheid kinderen en jongeren (GGKJ) als penhoudende voorziening. Het voorbije jaar zetten de netwerken GGKJ zich in voor de bijsturing van het programma CONNECT op vlak van de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot doelgroep en aanbod met focus op gespecialiseerde vroegdetectie en -interventie, gericht op het vroegtijdig detecteren en voorkomen van specifieke pathologieën in bepaalde doelgroepen;
- Aansluitend breidden we de capaciteit van de CGG's uit zodat zij gericht kunnen inzetten op vlotte toeleiding naar vervolgzorg voor die kinderen en jongeren die, na vroegdetectie en/of vroeginterventie, nood hebben aan gespecialiseerde diagnostiek en/ of behandeling;
- We investeerden verder in perinatale mentale gezondheid. Sinds 1 november 2023 is het tweedelijnsaanbod versterkt. Enerzijds werd in elk van de 13 geestelijke gezondheidsnetwerken voor volwassenen in Vlaanderen en Brussel een CGG-werking versterkt om de expertise rond perinatale mentale gezondheid binnen hun werkingsgebied verder uit te bouwen. Anderzijds werden de bestaande intensieve thuisbehandelingsmodules van de moeder-babyeenheden budgettair versterkt, en werd er een bijkomende thuisbehandelingsmodule opgestart in Vlaams-Brabant en Brussel. Bovenop de verdere uitbouw van de intensieve thuisbehandelingsmodules werd ervoor gekozen om in de provincie Vlaams-Brabant te investeren in de oprichting van een dagbehandelingsmodule. Naast dit versterkt aanbod binnen de gespecialiseerde Perinatal Infant Mental Health gezondheidszorg, is er ook nood aan tijdige en kwaliteitsvolle indicatiestelling om het zorgaanbod zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten. Daarom werd ook een SWVG-onderzoek opgestart waarbij wordt nagegaan welke barrières en facilitators er momenteel bestaan ten aanzien van gerichte indicatiestelling en toeleiding bij perinatale mentale zorgvragen;
- Uit tellingen blijkt dat 20 à 25% van de getelde dak- en thuislozen jongvolwassen is. In het najaar van 2023 werden middelen van Opgroeien, VAPH en Departement Zorg samengevoegd voor

intersectorale teams die kwaliteitsvolle, outreachende en integrale begeleiding voor jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid voorzien. De teams werken vindplaatsgericht en zonder exclusie toe naar volgende outcomes: huisvesting, inkomen, job/opleiding/dagbesteding, minimaal 2 betekenisvolle anderen binnen een informeel netwerk en mentaal welzijn. Sinds 1 april 2024 zijn acht intersectorale teams, verspreid over Vlaanderen opgestart;

- We kenden aan zes CAR's een subsidie toe om zich als partner te kunnen engageren in een van de door Opgroeien geïnitieerde pilootprojecten 'vroegdiagnostiek'. In deze projecten wordt een vernieuwd organisatiemodel voor diagnostiek in praktijk gebracht, dat tijdige kwaliteitsvolle diagnostiek beoogt voorafgaand aan (en tijdens) zorg en ondersteuningstrajecten van kinderen, jongeren en hun gezin. Het aanbod dat en de doelgroep die met deze 'netwerkteams' wordt beoogd, valt buiten de huidige revalidatie-overeenkomsten van de CAR's. Met deze subsidie kunnen de CAR's hun expertise in gespecialiseerde diagnostiek in deze teams inzetten.

In 2024 werd een SWVG-onderzoek opgestart rond mapping van aanbod en noden bij diagnostiek voor volwassenen. Algemene doelstelling is een duidelijk zicht krijgen op het beschikbare aanbod aan diagnostiek voor volwassenen in Vlaanderen en Brussel, via een inventarisatie van plaatsen waar diagnostisch aanbod wordt gedaan, het in kaart brengen van de inhoud van dat aanbod en het nagaan in hoeverre (volgens de verstrekkers) het aanbod matcht met de vraag waar de grootste drempels zich situeren.

Er werd een SWVG-onderzoek opgestart om kritische succesfactoren voor het verhogen van de toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg voor volwassenen en ouderen in kaart te brengen. Meer bepaald wordt onderzocht welke klinische interventies en intersectorale modellen van samenwerking worden (of werden) in Vlaanderen uitgewerkt en wat blijkt wel/ niet te werken in de positieve beïnvloeding van de toegankelijkheid.

We werkten, op basis van advies van de Federale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen en in overleg met de koepelorganisatie Zorgnet Icuuro, verder aan het concept voor een hervormd zorgaanbod voor fysieke revalidatie. Via de hervorming willen we het zorgaanbod maximaal afstemmen op de zorgnood, die met een uniform classificatiemodel wordt geobjectiveerd. Omdat de hervorming zowel betrekking heeft op het aanbod in de algemene en universitaire bedden voor revalidatie, als in de revalidatieziekenhuizen, moet de hervorming in overleg met de federale overheid gebeuren. In 2024 zijn de gesprekken met de federale overheid hiertoe gestart. Ter voorbereiding van de nieuwe beleidscyclus werd de hervorming, via de uitwerking van een projectmatige planning, verder vormgegeven. In 2024 werd de focus gelegd op een vergelijkende analyse tussen het budget financiële middelen (BFM) voor de algemene en universitaire ziekenhuizen en het budget Revalidatieziekenhuizen (BRZ). Hierbij werden de verschillen opgelijst en nagegaan waar een gelijkschakeling mogelijk zou zijn.

De beleidsuitgaven voor O.D. 2.1. werden aangerekend op begrotingsartikels GB0-1GDF2LA-WT, beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg, en GM0-AGHF2TO-WT, revalidatie.

OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod

We zetten in 2024 actief in op het kwalitatief verstrekken van planningsvergunningen en erkenningen. Hierbij trachten we vanuit een

ondersteunende rol binnen een korte termijn voorafgaande vragen te beantwoorden.

We hebben in 2024 de planningsvergunningen voor twee bijkomende NMR-toestellen (nucleaire magnetische resonantie) toegekend. In het verlengde hiervan werd één van deze planningsvergunningen reeds omgezet in een erkenningsdossier met oog op een ingebruikname van één bijkomend toestel.

Op 19 januari 2024 werden de aanvullende programmatorische normen goedgekeurd voor het gespecialiseerd zorgprogramma "acute beroertezorg met invasieve procedures". Op basis van deze erkenningsnormen werd een groepsgewijze procedure tot toekenning van planningsvergunningen opgestart. We hebben nog geen eindbeslissing genomen wegens behandeling van bezwaren over de voornemens tot weigering en toekenning.

In 2024 werd één regionaal zorgstrategisch plan beoordeeld en goedgekeurd met opmerkingen. In het verlengde daarvan werden vier individuele zorgstrategische plannen van ziekenhuizen goedgekeurd. Bij de beoordeling van deze plannen stond steeds de afstemming van het aanbod op de behoefte van de regio centraal. Ter voorbereiding van de nieuwe beleidscyclus 2024-2029 maakten we ook een eerste analyse van het juridisch en organisatorisch kader dat momenteel van toepassing is. De bedenkingen vanuit de sector en het academisch veld die in 2024 in academische nota en studiedag werden toegelicht, werden daarbij mee in ogenschouw genomen.

In 2024 werden verder belangrijke stappen genomen om de kwaliteit van de borstkankerzorg verder te optimaliseren via de erkenningsprocedures. Hierbij staat een centralisatie van borstkankerzorg in erkende borstkankercentra centraal. Volgende stappen werden hierbij gerealiseerd:

- De mogelijkheid tot het werken met erkenningen van bepaalde duur (zes jaar) voor erkenningen die gekoppeld zijn aan een activiteitsnorm werd heringevoerd bij BVR van 21 juni 2024. Door de invoering van deze wijzigingsregelgeving wordt de mogelijkheid voorzien om bij ministerieel besluit erkenningen die gekoppeld zijn aan een activiteitsnorm, nl. een erkenningsnorm waarbij er een bestaande behoefte of ervaring wordt aangetoond met een gekwantificeerde medische activiteit, opnieuw slechts een geldigheidstermijn van zes jaar te verlenen. Hierdoor moeten ziekenhuizen binnen vastgestelde termijnen opnieuw actief aantonen dat zij aan alle voorwaarden voldoen. Een constante cyclische opvolging wordt hierdoor ingevoerd. De herinvoering van deze termijn van bepaalde duur wordt trapsgewijs voorzien, waarbij in eerste instantie de focus wordt gelegd op de erkenning voor borstklinieken. Om deze invoering voor te bereiden werd een analyse uitgevoerd van de erkenningsnormen. Doelstelling van deze analyse was om op basis van objectieve data de erkenningen te kunnen blijven opvolgen. Deze analyse gaf aanleiding tot gesprekken met de federale overheid en het kankerregister om de regelgeving en opvolging ervan sluitend te krijgen;
- Naast de aanpassingen die de federale overheid heeft gedaan aan de erkenningsnormen voor borstklinieken, pasten we, binnen de Vlaamse bevoegdheden, de erkenningsnormen aan. Hierbij werd gerealiseerd dat erkenningen voor zowel gecoördineerde als satelliet/geaffilieerde borstklinieken worden toegekend, met een beperkte overgangstermijn, op basis van het gemiddelde van het aantal nieuwe diagnoses over de laatste drie jaar. Hierdoor zal het in de toekomst onvoldoende zijn om enkel het jaar voorafgaand aan de erkenning een activiteitsnorm te halen. Het moet aangetoond worden dat over een langere periode van drie jaar dit relevant aantal wordt gehaald. Deze aanpassing werd gerealiseerd via BVR van 15 november 2024.

Niet enkel de erkenningsnormen voor borstklinieken werden aangepast. In samenspraak met de sector werden in het BVR van 15 november 2024 verschillende kwaliteitsaanpassingen doorgevoerd. Het werkpakket dat werd benoemd als "Quick Wins" binnen het project 'hervorming erkenningsnormen' werd hierdoor in 2024 afgerond.

Tot slot werd er vanuit de sector ziekenhuizen mee ingestapt in het beleidsdomeinbreed project stoomlijning handhaving. Hierbij werden alle mogelijkheden tot handhaving, waaronder ook een verplichte kwaliteitsopvolging is opgenomen, opgelijst. Leemtes werden hierbij ook in kaart gebracht.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

In 2024 werden belangrijke stappen gezet in het project BelRAI binnen de geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Dit project heeft als doel de uitdagingen binnen de GGZ aan te pakken en de kwaliteit en continuïteit van zorg te verbeteren. Het jaar begon met de opmaak van een projectplan voor de implementatie van BelRAI en de uitwerking van een overheidsopdracht voor het afronden van het modulaire BelRAI GGZ-instrument en het bijhorende handboek. Voor deze opdracht werd LUCAS - KU Leuven geselecteerd, dat in juni 2024 van start ging met het onderzoek. Tijdens het verdere verloop van het jaar werden niet alleen inhoudelijke stappen gezet, maar werden ook de sectoren en andere belanghebbenden betrokken. Zo werd een oproep gelanceerd om deel te nemen aan drie inhoudelijke workshops, gericht op de verdere ontwikkeling van het instrument en het handboek. De eerste twee workshops vonden plaats eind 2024 en leverden waardevolle input op aangaande de kansen die de introductie van dit instrument met zich zou meebrengen alsook de uitdagingen die naar voor komen bij implementatie. De derde workshop staat gepland voor midden januari 2025. Naar verwachting zal het onderzoek van LUCAS midden maart 2025 worden afgerond, waarna een implementeerbaar instrument met een bijhorend handboek beschikbaar zal zijn. Dit kan een belangrijke stap voorwaarts zijn in de uitrol van BelRAI binnen de GGZ.

4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	142.964	146.033	139.175	142.964	146.145	143.886
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0

Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	142.964	146.033	139.175	142.964	146.145	143.886

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

4.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GDF2LA-WT – BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor:

- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de centra voor geestelijke gezondheidszorg;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Familieplatform Geestelijke Gezondheid;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse gemeenschap en Psyche VZW;
- subsidiëring van de erkende centra voor menselijke erfelijkheid (4 centra);
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van de Zorg (VIKZ);
- subsidiëring van vernieuwingsprojecten in de geestelijke gezondheidszorg waaronder proeftuinen voor woonzorgvormen voor chronische psychiatrische patiënten, perinatale geestelijke gezondheidszorg, herstelacademies, Tandem (= toeleiding en aanmelding van gedetineerden na hun detentie naar de reguliere geestelijke gezondheidszorg), aangepaste woon-zorgvormen voor jongvolwassenen, aanklappende zorg aan zorgmijders met psychische problemen die sociaal huren, ondersteuning van ervaringsdeskundigen in de netwerken geestelijke gezondheid volwassenen;
- onderzoeken die uitgevoerd worden door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- subsidiëring van het programma vroegdetectie en -interventie dat geïmplementeerd wordt binnen de regionale netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.2 We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg;
- OD 2.1 We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg;
- OD 2.2 We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod;
- OD 3.1 We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	142.964	146.033	139.175	142.964	146.145	143.886

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 3.069 keuro VAK en 3.181 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 1.794 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd een totaal van 112 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 69 keuro voor VV137 'Eenmalige initiatieven om mensen die reeds psychisch kwetsbaar waren te ondersteunen' en 43 keuro voor VV138 'Opvolging actieplan mentaal welzijn' (MB van 26 april 2024);
- Er werd 1.275 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het sectoraal akkoord 2020-2022 (VR 2024 3105 DOC.0804/2).

Het VAK-budget werd voor 95,30% benut en het VEK-budget voor 98,45% benut.

VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN

1. ISE Jeugdhulp

ISE Jeugdhulp betreft de bijstand aan personen, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming. Onder dit ISE valt zowel de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, als de budgetten voor de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen.

Prestatie-informatie: aantal kinderen en jongen in jeugdhulp

In 2024 werden 35.763 kinderen en jongeren in verontrustende situaties ondersteund door private voorzieningen (inclusief pleegzorg) in de jeugdhulp erkend door Opgroeien (+3.625) zodat hun ontwikkelingskansen gevrijwaard blijven. Hiervoor werd 840.077.014 euro uitgegeven. Dat is een stijging met 79,06 mio ten opzichte van 2022.

Het aantal kinderen dat we bereiken met jeugdhulp door private voorzieningen is een belangrijke indicator. Het leert ons hoeveel kinderen er ondersteund/opgevangen/geholpen werden gedurende minstens 1 dag in het jaar.

Deze indicator kan gelinkt worden aan 'SD Kwaliteit' en 'SD Toegankelijkheid'.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier

We zetten in 2024 verder in op de monitoring van het bereik, prevalentie en regio in de jeugdhulp. Naast thematische rapporten over bijvoorbeeld crisis en verontrusting zetten we in op een dwarsdoorsnede-onderzoek van kinderen en jongeren die bereikt worden door Opgroeien, VAPH en de CAW's. De resultaten van dit onderzoek, dat uitgevoerd werd in de schoot van het Steunpunt WVG, werden gepresenteerd tijdens een gedachtewisseling in de commissie Welzijn. Qua resultaten gaf dit onderzoek ons onder andere een aantal scherpere inzichten die relevant zijn voor de keuzes die we in het masterplan jeugdhulp-jeugdbescherming zullen moeten maken, bv. met betrekking tot de groep kinderen en jongeren die wel onder de bevoegdheid van een Ondersteuningscentrum jeugdzorg (OCJ) of een Sociale Dienst Jeugdrechtsbank (SDJ) vallen, maar verder geen hulpverlening krijgen. Het heeft ons ook inzichten opgeleverd over welke mogelijkheden een datakoppeling over sectoren heen kan bieden.

Het longitudinaal onderzoek jeugdhulp liep ook in 2024 door. Ook hier is via een datakoppeling voor het eerst een rapport in de maak over trajecten in de VAPH-sector. Daarnaast werd er binnen de data van Opgroeien een verbreding gemaakt naar gegevens over rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (RTJ) waardoor we voor het eerst zicht zullen krijgen op trajecten over RTJ en NRTJ heen. Beide rapporten worden opgeleverd medio 2025.

We zetten daarnaast ook het onderzoek naar indicatoren voor de residentiële hulp verder. We verwachten hiervan eerste resultaten in de loop van 2025.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1.' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2-MA van Opgroeien regie.

OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap

We ondersteunden via erkenning, financiering en opvolging in 2024 de voorzieningen verder in het opnemen van hun opdracht inzake de opvang en de begeleiding van kinderen en jongeren. Specifiek voor jongeren in bijzondere complexe situaties hebben we het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2023 over de uitvoering van een hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten geïmplementeerd. Dit biedt een kader voor organisaties om in gedeelde verantwoordelijkheid samen trajecten te modelleren in functie van de concrete en evoluerende zorgnoden.

In september 2024 gingen zes pilootprojecten vroegdiagnostiek van start waar organisaties vanuit doorgedreven samenwerking een laagdrempelig en rechtstreeks toegankelijk aanbod ontwikkelen.

Daarnaast hebben we het aanbod verder opgevolgd en aangestuurd en hebben we stappen met betrekking tot de hervorming van het jeugdhulpaanbod voorbereid die verder uitgewerkt zullen worden in het masterplan jeugdhulp-jeugdbescherming.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2.' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie

In 2024 werd een decreet definitief goedgekeurd dat belangrijke wijzigingen inhoudt van het decreet over de rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp en het decreet over het jeugddelinquentierecht. We bereidden via een intersectorale aanpak ondersteunende initiatieven voor die in 2025 uitgevoerd zullen worden zodat de bepalingen van dit vernieuwde decreet op kwaliteitsvolle en duurzame manier toegepast wordt in de organisaties.

We gaven de hulpprogramma's geblokkeerde ontwikkelingstrajecten, die als doel hebben om trajecten van jongeren te deblokken door het organiseren van geïntegreerde zorg en ondersteuning op verschillende levensdomeinen, een opdracht om op basis van een visienota het aanbod in hun werkingsgebied te mappen. We verwachten de resultaten hiervan in de loop van 2025.

We realiseerden een uitbreidingsbeleid zodat ook in Vlaams-Brabant een aanbod 'veilig verblijf' beschikbaar is. Dit werd in het najaar van 2024 operationeel.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3.' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren

We brachten alle acties van het crisis- en investeringsplan jeugdhulp in de praktijk, en volgen de uitvoering ervan op (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning). In de eerste jaarhelft van 2025 voorzien we een evaluatie van de desbetreffende projecten.

We breidden het aantal OverKop-huizen in 2024 uit tot 70. We investeerden in het aanbod psycho-educatie en emotionele ontwikkeling. We hebben blijvend ingezet op de verknoping en versterking van laagdrempelig en toegankelijk basisaanbod voor alle kinderen en jongeren.

Binnen de werking van '1 gezin, 1 plan' maakten we gefaseerd werk van de uitvoering van de conceptnota 'onderwijs-welzijn' zodat internaten waar kinderen en jongeren die omwille van een verontrustende thuissituatie verblijven, via samenwerking gepast ondersteund worden. ondersteunden het project 'Upstreams' verder in drie werkingsgebieden '1 gezin, 1 plan' om via vroegdetectie en preventie uitval (schooluitval, thuisloosheid, ...) tegen te gaan. Met de uitvoering van het crisis- en investeringsplan maakten we, ingebed in '1 gezin, 1 plan', werk van preventieve interventies met vrijwilligers en flexibele vervolghulp na crisisbegeleidingen en -interventies.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD' 2.3. werden aangerekend op de begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit

Binnen het jeugddelinquentierecht realiseerden we in 2024 de zogenaamde tweede – en laatste – fase van de uitvoering van het decreet. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat jongeren in verontrustende situaties niet langer geplaatst worden

in een gemeenschapsinstelling. De focus komt hierbij te liggen op een aanpak waarbij naast multidisciplinariteit van de eigen teams, ook lokale samenwerking, het gezins- en netwerkgericht werken en de aandacht voor geestelijke gezondheid een versterkte plaats krijgen.

We investeerden de voorbije periode in bijkomende capaciteit en een aangepaste infrastructuur voor de gemeenschapsinstellingen. In de gemeenschapsinstelling De Grubbe te Everberg is de laatste fase van de bouwwerken afgerond en steeg de capaciteit naar 62 plaatsen.. In 2024 keurde het Vlaams parlement de decretale verankering van de module kortverblijf in de gemeenschapsinstellingen goed. We implementeerden ook de good practices binnen het reguliere aanbod en in overleg met alle partners. We implementeren het forensisch en herstelgericht aanbod in de gemeenschapsinstellingen.

In 2024 realiseerden we ook een aantal nieuwe, versterkte initiatieven inzake jeugddelinquentie en realiseerden een wijziging van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht net voor de zomer 2024. Het betreft diverse topics, zoals een decretale basis voor kortverblijf, de lokale ketenaanpak, het initiëren van een pilootproject rond elektronische monitoring, de uitvoering van de terbeschikkingstelling, etc.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' worden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO, alsook op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod

We stuurden de projecten 'gedeelde verantwoordelijkheid en de ideale wereld' bij richting een definitieve afronding eind 2025 zodat de beleidsrelevante resultaten uit deze projecten dan definitief geformuleerd zullen zijn en bijgevolg meegenomen kunnen worden in de hervorming van de sector.. Bijzondere aandacht daarbij ging uit naar de plek van gepaste diagnostiek in functie van gepaste toeleiding en het uitzetten van trajecten op maat van de jongere, waarbij de inschatting van de mate van beveiliging een essentieel onderdeel is. We werkten hiervoor een raamwerk diagnostiek uit.

We startten zes pilootprojecten vroegdiagnostiek op. Die pilootprojecten richten een gespecialiseerde plek voor laagdrempelige diagnostiek op. Op zo'n plek brengen we kennis en expertise samen om een zo ruim mogelijk aanbod te creëren opdat er antwoorden gevonden kunnen worden op de meest diverse diagnostische vragen.

We liepen met de vertrouwenscentra kindermishandeling een beleidstraject met als doel een heldere positionering op het terrein te creëren. Op basis van een evaluatie namen we regelgevende initiatieven in het bijzonder gericht op kwaliteitsbeleid en een betere samenwerking overheen de centra.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.3' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening

We bleven onderzoeken hoe we stappen vooruit kunnen zetten op het vlak digitaal samenwerken, zowel op het vlak van systemen als op het vlak van regelgeving.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en GDF-AGEF2UA-WT.

OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven

Het project PARKOUR liep ook in 2024 verder. Dit project creëert, een veilig digitaal ecosysteem waar de jongere vanaf 13 jaar aan het roer zit van zijn traject en beschikt over zijn eigen gegevens/verhaal en dit, indien hij dit wenst, op een veilige manier kan delen met een team. Hij kan zelf doelen formuleren. Via samenwerking met WATWAT zorgen we voor een automatische koppeling naar informatie of ondersteuningslijnen. Nabijheid staat hierbij voorop via vlotte en veilige samenwerking en communicatie. We hebben ook de opleidingen en terugkomdagen mediacoach verdergezet en uitgebreid en we hebben werk gemaakt van acties die e-inclusie en mediawijsheid van jongeren en hun sociaal netwerk binnen de jeugdhulp versterken. Deze actie is gelinkt aan het JKP.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GD0-AGAF2ZZ-WT.

SD 4: All policies

OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid

We gaven op basis van de resultaten uit drie pilootprojecten, en in uitvoering van de conceptnota 'onderwijs-welzijn', een bijkomende opdracht aan '1 gezin, 1 plan' voor de begeleiding van kinderen en jongeren die aan onderwijsinternaten toevertrouwd worden. We volgden de eerste fase van de transitie naar welzijn van de internaten met permanente openstelling, van Kastor en Koninklijk Werk IBIS op, maakten afspraken met Zorginspectie voor een 1-meting en zette de voorbereidende stappen voor een tweede en laatste fase van de transitie.

We zijn via het project 'Over drempels' blijven inzetten op de samenwerking met lokale besturen, jeugdhulporganisaties en vrijetijdsaanbod, met aandacht voor specifieke doelgroepen en de koppeling met OverKop-huizen.

We ondersteunden de intersectorale Housing first-projecten. De ervaringen die we met deze projecten opdoen, zullen een plek krijgen in een geactualiseerd actieplan jongvolwassenen.

We bleven investeren in een aanbod voor slachtoffers van tienerpooiers. We hebben via reconversie een gezinshuis erkend dat zorgt voor kleinschalige en huiselijke opvang van deze doelgroep.

We schuiven een lokaal afgestemde ketenaanpak naar voor in situaties waar een verontrustende thuissituatie aan de basis ligt van jeugddelinquentie. We volgden de bevindingen van de lokale aanpak in Antwerpen (Kompas+) op en stuurden – samen met de minister van Justitie en Handhaving – aan op actieve deelname van jeugdhulpactoren in de intensieve begeleiding van jongeren in hun context. In het kader van Vlaamse Veerkracht (Wijkverbeteringscontracten – integrale ketenaanpak welzijn-justitie-lokale besturen, VV151) is extra geïnvesteerd in een dergelijke aanpak. We volgden in 2024 vijf projecten (Antwerpen, Genk, Gent, Mechelen en Kortrijk) verder actief op in functie van versterkte inzichten in het belang van lokale samenwerking justitie-lokale besturen-welzijn en brengen

werkzame factoren in kaart in functie van het verduurzamen van deze manier van werken. We voorzien ook in een decretale verankering van de lokale ketenaanpak jeugddelinquentie minimaal voor elk gerechtelijk arrondissement. Zoals al gezegd, voorzien we door een wijziging aan het jeugddelinquentiedecreet een decretale basis voor de ketenaanpak.

We participeerden in de Lokale integrale veiligheidscellen en ondersteunden de lokale besturen in de uitbouw van hun regierol in een gecoördineerde aanpak van radicalisering. In het raam van het ontwikkelde decretale kader voor de lokale integrale veiligheidscellen in Vlaanderen namen we onze actieve rol verder op in functie van de afstemming van trajecten inzake radicalisering met focus op kinderen en jongeren. We hebben ook werk gemaakt van een protocol om gegevens te delen met OCAD voor wat betreft, de + 12-jarigen die omwille van radicalisme, terrorisme met het jeugdrecht in contact komen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers

We ondersteunden het cliëntforum verder, een netwerkorganisatie die vanuit een onafhankelijke positie opkomt voor de belangen van kinderen, jongeren, ouders en andere opvoedingsverantwoordelijken in de jeugdhulp en die hun stem wil versterken.

We evalueren op basis van wetenschappelijk onderzoek de aanpak van jeugddelinquentie in Vlaanderen. In het decreet jeugddelinquentierecht hechten we veel belang aan (wetenschappelijk) onderbouwd werken en voorzien we in een permanente monitoring en evaluatie van het decreet. We hebben dan ook een eerste evaluatieonderzoek opgestart, voortbouwend op het vooronderzoek dat door het Steunpunt WVG uitgevoerd werd met betrekking tot de "Monitoring en evaluatie van het decreet jeugddelinquentierecht". De focus van het onderzoek naar de implementatie en doelrealisatie van het decreet op niveau van het jeugdparket is inmiddels afgerond en het rapport werd gepubliceerd. Er zal ook nagegaan worden of er indicaties zijn van een gewenste verandering ten opzichte van de situatie voor de inwerkingtreding van het decreet en wat mogelijke knelpunten en verbeterpunten zijn.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: In kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp

We werkten verder op het onderzoek naar de kosten en de bijdragen van cliënten in de jeugdhulp.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

JEUGDHULP, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	877.997	909.187	948.303	886.550	920.376	920.375
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	877.997	909.187	948.303	886.550	920.376	920.375

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begroting van het agentschap Opgroeien regie.

1.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GEF2MX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien regie voor jeugdhulp.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	864.127	895.317	898.510	867.698	901.175	901.174

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF5MX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel staan de machtiging en de betaalbudgetten voor de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	13.870	13.870	49.793	18.852	19.201	19.201

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien Regie

Omschrijving

Het agentschap Opgroeien regie heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2024 zijn de gezinsbijslagen die werden uitbetaald voor kinderen in de gemeenschapsinstellingen, de middelen vanuit de federale overheid (enerzijds de middelen vanuit justitie en anderzijds de middelen vanuit Fedasil) en de terugvorderingen in het kader van verleende subsidies. In de begroting werden deze eigen ontvangsten ingeschat op 23.498 keuro. Hiervan werd er 24.556 keuro gerealiseerd. De reden voor deze afwijking is dat de gerealiseerde terugvorderingen van subsidies wat hoger lagen dan geraamd.

GB0-1GEF2MX-IS:

De toelage van bij BA2024 werd nog verhoogd met volgende herverdelingen uit de relanceprovisie:

- 1.686 keuro voor relanceproject VV138 (actieplan mentaal welzijn);
- 500 keuro voor relanceproject VV140 (1 Gezin 1 Plan);
- 123 keuro euro voor relanceproject VV141 (versterking aanpak intra-familiaal geweld);
- 306 keuro voor relanceproject VV151 (wijkverbeteringsprojecten).

De toelage van bij BA2024 werd nog verhoogd met 558 keuro in VAK en 230 keuro in VEK vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne.

Voorts werd er ook 12,05 mio euro overgeheveld uit de indexprovisie.

Tenslotte werd er vanuit het VAPH nog 18.582 keuro overgeheveld in het kader van de internaten met permanente openstelling, die sinds 1 september 2023 zijn overgekomen vanuit onderwijs.

GB0-1GEF5MX-IS:

De toelage van bij BA2024 werd nog verhoogd met 349 keuro in VEK voor investeringen in het kader van energie-efficiëntie.

Uitgaven

GDF-AGEF2MA-WT:

Op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT werd er 906.274 keuro (in VAK) en 912.132 keuro (in VEK) voorzien voor de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, waarvan 2.615 keuro aan VEK voor relancemaatregelen en 230 keuro aan VEK voor maatregelen in het kader van de Oekraïne-crisis.

De middelen in het kader van de Oekraïne-crisis werden op 14 keuro na volledig aangewend.

De relancemiddelen werden volledig aangewend.

In totaal was er een VEK-overschot van 2.363 keuro, dit wordt veroorzaakt door de initiatieven m.b.t. veilig verblijf die nog steeds niet allemaal zijn opgestart.

GDF-AGEF5MA-WT:

Op begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT werd er 13,87 mio euro aan vastleggingen gerealiseerd en 15,67 mio euro in VEK aangerekend.

2. ISE Groeipakket

Het beleid inzake het Groeipakket omvat de toelagen toegekend aan de gezinnen in het kader van het gezinsbeleid. Het geeft gezinnen maximaal de kans elk kind te laten groeien en zich zo volledig mogelijk te ontplooien. Bovendien biedt het gezinnen ondersteuning bij de kosten van de opvoeding van kinderen. In de toelagen Groeipakket zitten de startbedragen, de maandelijkse uitkeringen zoals basisbedragen en toeslagen en de jaarlijkse universele, selectieve en andere toelagen.

Prestatie-informatie: aandeel kinderen met een sociale toeslag Groeipakket

In september 2024 werd een sociale toeslag uitbetaald aan 32,4% van de kinderen met een Groeipakket. Het gaat om 531.352 kinderen (uit 286.135 gezinnen). In 2024 werd 387,9 miljoen euro uitgegeven voor deze maandelijkse toeslagen. Dit is een stijging met 43 miljoen euro ten opzichte van 2023.

De sociale toeslag is een tegemoetkoming voor gezinnen die met hun inkomen de opvoedingskosten moeilijker kunnen dragen.

De indicator kan gelinkt worden aan: Strategische doelstelling 5: Armoedebestrijding; Operationele doelstelling 5.1: We blijven het Groeipakket, met name de sociale toeslag en de selectieve participatietoelage, gericht inzetten in de strijd tegen kinderarmoede.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid

OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoelage'

Na het wegwerken van de achterstand bij de behandeling van de aanvragen zorgtoelage-evaluatie, hebben we de sterktes van de vereenvoudigde procedure in

een geoptimaliseerd model van zorgtoeslagevaluatie geïntegreerd, met nadruk op een korte doorlooptijd en een eenduidige manier van inschalen op basis van objectieve gegevens. Hierbij wordt primair ingezet op kwaliteitsbewaking en uniformiteit door middel van een vier-ogenprincipe. We pasten hiervoor het uitvoeringsbesluit zorgtoeslag aan. Wat de doorlooptijd betreft, garanderen we dat gezinnen het resultaat van een zorgtoeslagevaluatie ontvangen binnen de 2 maanden nadat ze een volledig dossier hebben bezorgd. We hebben het portaal geoptimaliseerd zodat alle drempels die ouders kunnen ervaren in de digitale aanvraagprocedure weggewerkt zijn, waarbij we er onder meer voor zorgen dat ouders al aangeleverde gegevens kunnen hergebruiken bij herzieningen..

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT en GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig

We bleven continu het Groeipakketdecreet en haar toepassing monitoren en bleven standaard beleidscijfers voorzien via dashboards, die ieder kwartaal worden geactualiseerd. Een deel van deze cijfers wordt nu sneller en toegankelijker ontsloten via de website www.groeipakket.be. Deze maandelijkse beleidsmonitoring geeft op basis van voorlopige cijfers een eerste, snelle inschatting van het aantal kinderen en gezinnen dat recht heeft op het Groeipakket, evenals het bedrag dat maandelijks wordt toegekend. Een meer gedetailleerd inzicht wordt geboden via de kwartaalcijfers uit de dashboards.

Naar aanleiding van 5 jaar Groeipakket hebben we een evaluatie van het Groeipakket uitgevoerd, in samenwerking met stakeholders, om zo tot gedragen beleidsaanbevelingen te komen. Het belang van het Groeipakket als een vrij besteedbaar onderdeel van het gezinsinkomen dat automatisch wordt toegekend, werd benadrukt. Evenals de koppeling van de bedragen aan de gezondheidsindex, met een minimum indexering van 2% per jaar.

Tot slot, implementeerden we de overgangsmaatregelen in verband met transitie van de internaten van het onderwijs naar welzijn om te vermijden dat zij twee derde van het Groeipakket moeten inleveren op het ogenblik van deze transitie.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten

We zetten via het programma 'klant centraal' een volgende stap in de ontwikkeling van de dienstverlening om gezinnen aangepaste en gerichte ondersteuning en communicatie te kunnen bieden in verband met hun Groeipakket. We breidden het netwerk van zitdagen Groeipakket verder uit en zijn aanwezig op 138 locaties in Vlaanderen.

We bouwden eveneens bruggen tussen initiatieven voor gemeenschappelijke doelgroepen waardoor we de toeleiding konden verhogen en de ondersteuning voor gezinnen die moeilijk te bereiken zijn, konden versterken. We richtten ons hiervoor op 3 concrete drempels: de taaldrempel, de logistieke drempel en de administratieve drempel:

- Voor het wegwerken van de taaldrempel werkten we nauw samen met lesgevers Nederlands van het KAAP-project (project waarbinnen

anderstalige ouders lessen Nederlands krijgen in de school van de kinderen) en Ligo (Centra voor Basiseducatie) om toeleiding naar zitdagen op te zetten voor nieuwkomers en anderstaligen die nog ontbrekende informatie moeten bezorgen;

- Voor het wegwerken van logistieke drempels sloten we in Kortrijk aan op hun buurtgerichte werking om te onderzoeken hoe we onze doelgroepen nog vindplaatsgerichter kunnen ondersteunen. We stelden vast dat demografie en de aanwezigheid van toeleiders zoals Ligo en het agentschap Inburgering en Integratie ook hier een impact hebben;
- Op administratief vlak werkten we aan de drempel die we vaststellen bij het invullen van formulieren voor ontbrekende inkomsten. We werkten een handleiding uit voor professionals zodat zij de doelgroep beter kunnen begeleiden in het verzamelen van de juiste informatie en onze medewerkers hierdoor de nodige informatie sneller ontvangen.

We zetten sterk in op het voorzien van een beveiligde omgeving die slimme koppelingen van data mogelijk maken. Dit ondersteunt het data-gedreven werken binnen het agentschap in al zijn vormen en toepassingen zoals ook het nagaan op welke manier we onze gezinnen het beste kunnen bereiken.

We concretiseerden de ambitie om - waar nodig - nog proactiever te informeren, via digitale kanalen zoals Mijn Burgerprofiel en de verzending van documenten via de e-Box voor de gezinnen die gebruiker zijn, maar ook via niet-digitale weg. Zo willen we gezinnen sneller informeren over hun Groeipakket en tegelijkertijd de impact van reactieve communicatie en vragen verlagen.

In het kader van het digitale aanbod, onderzochten we samen met Digitaal Vlaanderen of en in welke mate een transfer zou kunnen gebeuren van wat we nu aanbieden via het eigen platform Mijn FONS naar Mijn Burgerprofiel. Deze toegangspoort naar allerlei informatie en dienstverlening van de Vlaamse Overheid biedt functionele mogelijkheden die we voor het Groeipakket kunnen benutten, zoals notificaties on demand en digitalisering van formulieren. Eind 2024 is duidelijk geworden dat verdere integratie (en daarna de verdere uitbouw) van het FONS-portaal in Mijn Burgerprofiel mogelijk is. We bekijken de mogelijkheden om van deze opportuniteit gebruik te maken.

Nog op het vlak van het digitale aanbod hebben we verdere stappen gezet in het exploreren van de mogelijkheden van een chatbot. Er is op de sites www.fons.be en mijn.fons.be al een chatbot FONSKE in gebruik rond het thema schooltoeslag. We ontwikkelen ook chatconversaties over andere thema's waarna we de noden en het nut kunnen evalueren. We onderzoeken ook de inzet van AI-technologie ter ondersteuning van het dossierbeheer FONS en ter ontsluiting van meer gespecialiseerde informatie over de regelgeving in verband met het Groeipakket. De chatbot FLORIS voor intern gebruik, waarmee dossierbeheerders in dialoog informatie kunnen bevragen over de juridische kaders van het Groeipakket, is eind 2024 ontwikkeld om dan in gebruik te worden genomen eind 2025.

In het kader van Heerlijk Helder reviseerden we alle informatiebrieven, zodat de gezinnen beschikken over heldere en begrijpelijke informatie. Deze informatiebrieven werden gedeeld met de uitbetalers.

Om de burger beter te informeren en ondersteunen over hun eventuele zorgtoeslagevaluatie, blijven we onze dienstverlening constant verbeteren. We monitorden in samenwerking met partners (zoals uitbetalers, Huizen van het Kind, sociale partners) welke gezinnen één of meerdere drempels ervaren bij het proces zorgtoeslagevaluatie.

Het project MOOI (Mantelzorgers op zoek naar Objectieve en Onafhankelijke Informatie) werd afgerond. In dit project werd met alle relevante partners

toegewerkt naar innovatieve samenwerkingsmodellen om ouders kwaliteitsvol en correct te informeren over alle levensdomeinen voor de ondersteuning voor een kind met een beperking.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

SD 2: Innovatie

OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid

We ontwikkelden een AI-gedreven toepassing die de gezinsinspecteurs zou kunnen ondersteunen bij het prioriteren van de uit te voeren inspecties. Deze toepassing doet op basis van risico-inschatting een voorstel van dossiers waar zich mogelijk anomalieën in voordoen. De gezinsinspectie beslist of er verdere stappen naar onderzoek gezet moeten worden. De toepassing bevindt zich momenteel in testfase. Bij de ontwikkeling is er aandacht voor aspecten zoals verklaarbaarheid van de werking en de resultaten, transparantie, het ethische luik van een toepassing die gebruik maakt van kunstmatige intelligentie.

In het kader van de zorgtoeslagevaluatie analyseerden we verder welke voor het dossierbeheer noodzakelijke gegevens op een geautomatiseerde en elektronische wijze kunnen worden opgehaald bij authentieke bronnen, zodat dienstverlening nog beter kan gegarandeerd worden. In 2024 werd een haalbaarheidsstudie uitgevoerd om twee onderdelen van het proces van zorgtoeslagevaluatie deels te automatiseren met behulp van artificiële intelligentie.

We optimaliseerden verder de elektronische gegevensstromen of fluxen binnen het Groeipakket in het kader van automatische rechtentoekenning waarbij we streven naar een minimaal gegevensgebruik. Na een grondige voorbereiding met het agentschap Digitaal Vlaanderen optimaliseerden we de elektronische gegevensfluxen binnen het Groeipakket zo dat we automatisch enkel gegevens van de burger moeten verzamelen die betrekking hebben op de tijdsperiode waarbinnen er effectief een dossier wordt aangehouden voor deze burger. Deze optimalisatie wordt breed uitgerold binnen de Vlaamse overheid wat het minimale gegevensgebruik voor de burger verder zal ondersteunen.

We hebben de Centrale Groeipakketapplicatie (CGPA) sinds de eerste jaarhelft van 2024 rechtstreeks verbonden met het Europese digitale informatienetwerk EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information), waardoor elektronische berichten uitgewisseld kunnen worden tussen Europese uitbetalers van gezinsbijslagen. Op die manier verhogen we de efficiëntie van de intra-Europese informatie-uitwisseling en de behandeling van dossiers waar er een Europese coördinatie moet gebeuren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning

We bouwden de Centrale Groeipakketapplicatie (CGPA) in 2024 verder uit met aandacht voor het zo automatisch mogelijk toekennen van Groeipakketrechten. Bij deze ontwikkelingen hebben we telkens de nodige aandacht besteed aan efficiëntie en het gebruikskomfort voor het dossierbeheer. Ook in 2024 verzekerden wij de performante werking van de applicatie CGPA door een continue verbetering van zowel de applicatie als de gerelateerde processen. Daarnaast zetten wij verder in

op de automatische gegevensverwerking in CGPA door middel van het integreren van nieuwe datastromen (fluxen). We optimaliseerden ook het gebruik van de reeds beschikbare fluxen. Voor de fluxen die inhoudelijk of technisch wijzigden, zorgden wij ervoor dat de goede verwerking binnen het Groeipakket gegarandeerd bleef.

Inzake het onderzoek van uitwisseling attesten zwangerschap via beschikbare digitale kluizen overlegden we met Vitalink op welke manier het mogelijk is om deze gegevens te ontvangen.

We volgden de ontwikkeling binnen de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) op over de realisatie van de componenten rond actueel inkomen.

Om het niet opnemen van het recht op zorgtoeslag te voorkomen, zetten we breed in op informatiedeling via alle partners en kanalen. Zo zorgen we ervoor dat de evaluatie van specifieke ondersteuningsnoden kan opgestart worden, ongeacht tot wie het gezin zich wendt voor ondersteuning.

In nauwe afstemming tussen Opgroeien, het VAPH en andere belanghebbenden zetten we verder in op de realisatie van een "only once"-aanpak voor de inschaling van kinderen door maximaal gebruik te maken van al bekende gegevens. Op die manier beperken we de administratieve lasten voor ouders. Daartoe hebben we een proeftuin opgezet waarbij we voor een beperkt aantal kinderen (tussen 0-6 jaar) een gedeelde beeldvorming gebruiken voor de inschaling van PAB en voor zorgtoeslagevaluatie. Op die manier verwerven we inzicht over hoe het ICF-kader (International Classification of Functioning) een goede basis zou kunnen zijn voor een gedeeld inschalingsinstrument, zodat verdere stappen naar implementatie kunnen worden gezet.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QA-LO van VUTG.

OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor

De evolutie naar 1 uitbetalingsactor voor het Groeipakket is opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QW-IS van VUTG.

SD 3: Toegankelijkheid

OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding

Voor de ondersteuning bij het aanvragen van een zorgtoeslag voor kinderen met specifieke ondersteuningsnoden organiseerden we een proefproject in Leuven samen met het Huis van het Kind van Leuven. Met dit project wordt ingezet op een betere toeleiding van mogelijke rechthebbenden door duidelijke informatie te geven over de criteria van toekenning. We gingen op zoek naar nieuwe manieren of kanalen om ouders te informeren. Daarnaast werd ook het ondersteuningsnetwerk in Leuven in kaart gebracht en werden de krachten gebundeld en versterkt opdat ieder gezin de ondersteuning zou krijgen die nodig is om de aanvraag te vervolledigen. Via de zitdagen in het Huis van het Kind Leuven boden de uitbetalers hulp op basis van een aantal tools zoals een gidsende gespreksleidraad en een doorverwijsschema.

Daarnaast werd in de in 2024 opgestarte pilootprojecten basiszorg en vroegdiagnostiek afspraken gemaakt om ook de evaluatie van de zorgtoeslag als thema mee te nemen om de komende jaren na te gaan hoe ondersteuning aan gezinnen gericht kan uitgebouwd worden.

Er werden, op basis van een omgevingsanalyse vertrekkende vanuit de (kans)armoede-indicatoren, 18 nieuwe gemeenten met kwetsbare doelgroepen gedetecteerd waar er nog geen lokaal aanbod vanuit het Groeipakket bestond. Samen met de uitbetalers van het Groeipakket contacteerden we deze gemeenten proactief met het doel een samenwerking op te zetten rond een lokale, fysieke dienstverlening. Inmiddels werd met negen van de 18 gemeenten een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Voor twee gemeenten plannen we een dergelijke samenwerkingsovereenkomst voor begin 2025. Met de overige zeven gemeenten is er contact geweest maar gaat men voorlopig niet in op de vraag om een formele samenwerking af te sluiten.

In het kader van 'Klant Centraal' hebben we verder ingezet op een gerichte verbetering via samenwerking met scholen en kinderopvang. We hebben alle geplande acties voor 2024 uitgevoerd: het netwerk voor communicatie met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) werd uitgebreid met partners uit kinderopvang, onderwijs en welzijnssector. Ze werden allen proactief geïnformeerd over de kinderopvangtoeslag, kleutertoeslag en schooltoeslag voor kinderen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 3.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QA-LO van VUTG.

SD 4: All policies

OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen

We voerden een bijkomend onderzoek om de ondersteuning aan gezinnen met minder dan 12 punten nader te laten verkennen of en zo ja hoe de ondersteuning voor die gezinnen versterkt moest en kon worden. Uit het onderzoek kwam naar voren dat er nood is aan een grondige evaluatie van de medisch-sociale schaal, waarbij ook de opportuniteiten naar harmonisering kunnen worden meegenomen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket

We wijzigden de verdeelsleutel gezinsbijslagen en schooltoeslag waardoor we voor elk kind dat materiële ondersteuning krijgt van de overheid een gelijke behandeling kunnen garanderen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijlagen aan te passen naar de levensstandaard van het land

Oostenrijk werd door het Europees Hof van Justitie veroordeeld voor de verlaging van de bedragen van de gezinsbijlagen voor kinderen in andere EU-lidstaten met een lagere levensstandaard, want het creëerde hiermee een inbreuk op de Europese coördinatieregels met betrekking tot de sociale zekerheid. We bekijken de impact van dit vonnis op de mogelijkheden om de bedragen van de gezinsbijlagen aan te passen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.3' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: We blijven het Groepakket, met name de sociale toeslag en de selectieve participatietoeslag, gericht inzetten in de strijd tegen kinderarmoede

De doelgroep van de sociale toeslag is sinds 2023 uitgebreid (invoering extra toeslag voor kleine gezinnen) en versterkt (laagste inkomensgrens verhoogd).. Alle toeslagen blijven jaarlijks geïndexeerd met 2% en de inkomensgrenzen zijn gekoppeld aan de gezondheidsindex, om te voorkomen dat gezinnen hun sociale toeslag zouden verliezen indien hun inkomen door indexering plots boven de inkomensgrens zou uitkomen.

We blijven inzetten op een snelle betaling van de schooltoeslag, zo mogelijk voor de start van het schooljaar. We blijven ervoor zorgen dat de gezinnen waarvan we op dat moment de inschrijvings- en financiële gegevens ter beschikking hebben, reeds voor de start van het schooljaar een schooltoeslag kunnen ontvangen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QA-LO van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEIPAKKET, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	4.786.166	4.788.081	4.788.081	4.786.193	4.787.008	4.787.008
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.786.166	4.788.081	4.788.081	4.786.193	4.787.008	4.787.008

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begrotingen van de agentschappen Opgroeien regie en het VUTG.

2.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GEF2QX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage richting Opgroeien regie voor het Groeipakket (de beleidskredieten).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de operationele doelstellingen onder SD1 We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.680.582	4.680.582	4.680.582	4.680.582	4.680.582	4.680.582

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF2QY-IS – VUTG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De aanrekening op dit begrotingsartikel betreft de werkingstoelage voor VUTG met als publieke uitbetalingsactor Fons en de werkingstoelage voor de vier private uitbetalingsactoren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	105.584	107.499	107.499	105.611	106.426	106.426

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft het toelageartikel aan VUTG. De werkingstoelage aan het agentschap dient ter financiering van de werking van het agentschap zelf alsook de werkingstoelage aan de vier private uitbetalingsactoren. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van VUTG.

2.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Opgroeien Regie

Omschrijving

Het agentschap Opgroeien regie heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten

De beleidskredieten worden aan Opgroeien Regie toegekend via begrotingsartikel GB0-1GEF2QX-IS en aangevuld via eigen ontvangsten op begrotingsartikel GDF-BGEFAQB-OW.

De toelage voor de beleidskredieten (4.860.582 keuro) werd na BA2024 niet meer bijgesteld. De ontvangsten via GDF-BGEFAQB-OW betreffen voornamelijk de terugvorderingen van rechten uit de voorgaande jaren bij de private uitbetalingsactoren en werden bij begrotingsopmaak geraamd op 35.968 keuro. In de uitvoering werden 34.245 keuro aan ontvangsten gerealiseerd.

Uitgaven

De uitgaven van de beleidskredieten verlopen via begrotingsartikels GDF-AGEF2QB-WT (private uitbetalingsactoren) en GDF-AGEF2QY-IS (VUTG – publieke uitbetalingsactor). Daarnaast is er ook nog een uitgave voorzien op GDF-AGEF2QW-IS (responsabilisering voor het innen van openstaande terugvorderingen – private uitbetalingsactoren). De uitgaven bedragen in totaal 4.769.686 keuro of een overschrijding van het uitgavenkrediet met 53.725 keuro. In netto termen (dus inclusief de uitvoering op het ontvangstenartikel) betekent dit een overschrijding van 55.448 keuro. De variantie (in netto termen) is als volgt vastgesteld:

- Rechten 2024 die in de loop van 2024 worden toegekend (inclusief indexering): overschrijding van 17.986 keuro. De overschrijding zit vooral bij de schooltoeslag (+17.922 keuro), de sociale toeslag (+8.750 keuro) en de zorgtoeslag (+8.956 keuro). De overschrijding bij de sociale toeslag en schooltoeslag is een tijdelijk effect als gevolg van de inflatieopstoot van

2022, waardoor de inkomensgrenzen na toepassing van de indexeringsregels sterker werden geïndexeerd dan de effectieve evolutie van de inkomens. De overschrijding van de zorgtoeslag is een gevolg van de snellere verwerking van de aanvragen binnen de zorgtoeslagen;

- Regularisaties van de rechten van de voorgaande jaren: overschrijding met 36.429 keuro. Als gevolg hiervan werd de provisie (voor de toekenning van de rechten 2024 in 2025) ook opgetrokken ten opzichte van wat geraamd is.

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)

Omschrijving

Het agentschap heeft als opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen samen met de vijf Vlaamse uitbetalers van het Groeipakket nl. de publieke uitbetalingsactor Fons en de vier private uitbetalingsactoren Kidslife Vlaanderen, Infino Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen. Het Agentschap Uitbetaling Groeipakket AUG, de roepnaam van VUTG, staat dus in voor de organisatie en het beheer van de uitbetaling van het Groeipakket in Vlaanderen.

Ontvangsten

Ontvangsten	BO2024	BA2024	Definitieve begroting 2024	Uitvoering 2024
Algemene werking	106.397	105.726	106.792	106.740
<i>Toelage depWVG</i>	<i>106.282</i>	<i>105.611</i>	<i>106.426</i>	<i>106.426</i>
<i>Eigen ontvangsten</i>	<i>115</i>	<i>115</i>	<i>366</i>	<i>314</i>
Groeipakket	1.202.854	1.209.759	1.149.759	1.138.497
<i>Toelage Opgroeien Regie</i>	<i>1.188.292</i>	<i>1.195.197</i>	<i>1.135.197</i>	<i>1.123.394</i>
<i>Terugvorderingen van gezinnen m.b.t. Groei</i>	<i>14.562</i>	<i>14.562</i>	<i>14.562</i>	<i>15.103</i>
Overgedragen saldo	7.604	5.762	5.762	5.762

Inhoudelijke toelichting evolutie definitieve begroting 2024 – uitvoering 2024:

De ontvangsten voor algemene werking en Groeipakket bedragen in uitvoering 1.245.237 keuro ten opzichte van 1.256.551 keuro begroot.

Ontvangsten algemene werking:

De ontvangsten om de algemene werking te financieren zijn quasi gelijk in uitvoering t.o.v. begroot. Deze ontvangsten zijn ter financiering van de algemene werking van het agentschap en de werkingstoelage voor de private uitbetalingsactoren. Ze bestaan voornamelijk uit de toelage vanuit Departement Zorg voor 106.426 keuro. De eigen ontvangsten, die uiteindelijk 314 keuro bedragen zijn voornamelijk teruggevorderde kosten in het kader van werkzaamheden voor FamilyProEf, de samenwerking met steden en gemeenten binnen het project Gemeente zonder Gemeentehuis.

Ontvangsten Groeipakket:

De toelage vanuit Opgroeien Regie en de terugvorderingen bij de gezinnen voor te veel toegekende rechten in het verleden, vormen samen de financiering van de toekenning van de rechten Groeipakket aan de uitgavenzijde van het agentschap. De toelage vanuit Opgroeien Regie is de sluitpost. De afwijking in uitvoering t.o.v. begroting wordt besproken langs de uitgavenzijde.

Overgedragen saldo vorige boekjaren:

Het overgedragen saldo van vorige boekjaren bedraagt 5.762 keuro.

Uitgaven

Uitgaven	BO2024 VAK	BA2024 VAK	Definitieve begroting 2024 VAK	Uitvoering VAK 2024	BO2024 VEK	BA2024 VEK	Definitieve begroting 2024 VEK	Uitvoering VEK 2024
Algemene werking	106.397	105.699	107.865	107.341	106.397	105.726	107.622	107.065
<i>Lonen en werking</i>	<i>38.713</i>	<i>38.645</i>	<i>37.753</i>	<i>36.561</i>	<i>38.713</i>	<i>38.672</i>	<i>38.610</i>	<i>36.565</i>
<i>Investerings</i>	<i>1.925</i>	<i>1.925</i>	<i>4.983</i>	<i>5.560</i>	<i>1.925</i>	<i>1.925</i>	<i>3.883</i>	<i>5.280</i>
<i>Werkingsubsidie private</i>	<i>65.759</i>	<i>65.129</i>	<i>65.129</i>	<i>65.129</i>	<i>65.759</i>	<i>65.129</i>	<i>65.129</i>	<i>65.129</i>
<i>Waarborg</i>				<i>91</i>				<i>91</i>
Groeipakket	1.202.854	1.209.759	1.149.759	1.138.599	1.202.854	1.209.759	1.149.759	1.138.499
<i>Toelagen Gezinsbeleid</i>	<i>1.202.854</i>	<i>1.209.759</i>	<i>1.149.759</i>	<i>1.138.599</i>	<i>1.202.854</i>	<i>1.209.759</i>	<i>1.149.759</i>	<i>1.138.499</i>
Over te dragen saldo					7.604	5.762	4.932	5.435

Inhoudelijke toelichting evolutie definitieve begroting 2024 – uitvoering 2024:

De uitgaven bedragen 1.245.940 keuro in uitvoering van het vastleggingskrediet en 1.245.564 keuro in uitvoering van het vereffeningskrediet ten opzichte van 1.257.624 keuro begroot in vastleggingskrediet en 1.257.381 keuro begroot in vereffeningskrediet.

Uitgaven algemene werking:

De lonen en werking en investeringen zijn quasi volledig gerealiseerd in verbintenissen als uitvoering op het vastleggingskrediet en in verplichtingen als uitvoering op het vereffeningskrediet. Het betreft uitgaven voor de dagdagelijkse werking van het agentschap zelf. De investeringen zijn ook in 2024 voornamelijk verdere ontwikkelingen van de toepassing GPA voor de berekening en de uitbetaling van de Groeipakket-rechten.

De werkingssubsidie voor de vier private uitbetalingsactoren is volledig gerealiseerd in vastleggings- en vereffeningskrediet en financiert daarmee de operationele kosten van hun werking.

Uitgaven Groeipakket:

De toelagen Gezinsbeleid zijn quasi volledig benut zowel in vastleggings- als vereffeningskrediet (99%). Het Groeipakket wordt voor het volledige stelsel meer in detail besproken bij Opgroeien Regie.

Over te dragen overschot:

Het over te dragen overschot bedraagt 5.435 keuro. Het begrotingsresultaat, gerealiseerd op de stroom algemene werking, van 2024 is negatief. De intering voor 327 keuro is minder groot dan begroot.

2.2.4 Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Private uitbetalingsactoren

Omschrijving

De private uitbetalingsactoren Infino Vlaanderen, Kidslife Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen hebben samen met de publieke uitbetalingsactor Fons de opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen.

Ontvangsten

		Begroting JR 2024		BU JR 2024
Eigen ontvangsten OW		1.730.503,00		2.796.665,91
Betoelaging ZZ-OI		65.577.745,66		65.762.538,12
Overige OP				1.500.000,00
Overgedragen overschot vorige boekjaren		6.463.000,00		6.465.084,27
Over te dragen tekort van het boekjaar		1.888.265,00		1.134.000,00

De eigen ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit verkoop van niet-duurzame goederen en diensten en daarnaast rente-ontvangsten. De betoelaging is voornamelijk de werkingstoelage vanuit VUTG.

Uitgaven

	Begroting JR VAK 2024	Begroting JR VEK 2024	BU JR VAK 2024	BU JR VEK 2024
Lopende uitgaven, renten, andere financiële producten, niet-verdeelde uitgaven	66.211.168,77	66.211.168,77	66.905.761,70	66.905.761,70
Investerings	1.221.000,00	1.221.000,00	999.648,19	999.648,19
Overgedragen tekort vorige boekjaren		1.710.000,00		1.622.000,00
Over te dragen overschot van het boekjaar		6.517.000,00		8.130.417,08

De lopende uitgaven bestaan hoofdzakelijk uit lonen.

3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid

De dienstverlening van Opgroeien zet zich in voor de gezinnen als één geheel waarbij er geen scheidingslijnen zijn tussen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang, het Groeipakket en adoptie.

Prestatie-informatie: aandeel kinderen met minstens 1 consult in de eerste drie levensmaanden

In 2023 kreeg 92% van de borelingen in Vlaanderen een consult in de eerste 3 maanden. Hiervoor werd 49.750.290 euro uitgegeven.

De indicator maakt duidelijk welk aandeel van de kinderen geboren in een bepaald jaar binnen de eerste levensmaanden minstens één keer op consult kwamen op het consultatiebureau.

Deze indicator geeft uitvoering aan 'OD: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat' onder 'SD: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven'.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven

OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat

Ook in 2024 hebben de teams Kind en Gezin van Opgroeien ingezet op een kwaliteitsvolle ondersteuning van gezinstrajecten tijdens de eerste 1.000 dagen. Volgens de principes van het proportioneel universalisme schakelen we vanuit een zeer lokaal georganiseerde opvolging van gezinnen met jonge kinderen waar nodig generieke, specifieke of aanvullende ondersteuning, zorg en hulp bij. We organiseerden daarbij de teams Kind en Gezin verder in functie van hun inzet in geïntegreerde gezinstrajecten onder andere in verband met de opdrachten en het bijgeschakelen vanuit universele zorg en ondersteuning.

Daarnaast hebben we verdere stappen gezet om de opvolging van de gezinstrajecten voor gezinnen met kinderen van 0 tot 3 jaar maximaal te laten aansluiten op de evoluties in de pre- en postnatale zorg binnen en buiten het beleidsdomein (zie hieronder en 1.2). We verwijzen in het bijzonder naar de evoluties van het programma rond kwetsbare zwangeren in het interfederaal plan geïntegreerde zorg (zie ook Beleidsveld gezondheids- en woonzorg, ISE Woonzorg en eerste lijn). Deze acties zijn gelinkt aan het JKP (OD 1.1.1).

Inzetten op het voorkomen en eventueel opsporen van Adverse Childhood Events (ACE's)

Volgens internationaal onderzoek wordt de helft van de kinderen en jongeren blootgesteld aan één of meerdere ingrijpende negatieve ervaringen of Adverse Childhood Events vóór de leeftijd van achttien jaar. We zijn daarom gestart met het creëren van een ondersteuningsaanbod voor de eerstelijnszones gericht op het voorkomen van gezondheids- en welzijnsproblemen bij kinderen die opgroeien in een gezin met meerdere kwetsbaarheidsfactoren. We volgden de 10 projecten op die hierrond werken. De betrokken organisaties werkten nauw samen met een eerstelijnszone waarbinnen ontwikkeld materiaal werd uitgetest op basis waarvan aanpassingen konden worden doorgevoerd. De projecten werden ondersteund via een financiële impuls én via vormingen en coaching door een consortium van universiteiten, hogescholen en middenveldorganisaties, gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting. Gelijktijdig met en flankerend aan de pilootprojecten, loopt een praktijkgericht implementatie- en evaluatieonderzoek. We verwachten eerste resultaten in de loop van 2025.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangerschappen

De geïntegreerde gezinstrajecten vullen we beleidsdomeinbreed op maat in.

De ondersteuning van ouderschap, ook tijdens de zwangerschap en de link met Infant Mental Health, is een integraal onderdeel hiervan. De trajecten zijn ingebed in de screening en netwerken van perinatale mentale gezondheid, het gericht inzetten van kraam- en gezinszorg en alertheid bij het vermoeden van een handicap. Hierbij zijn verbanden gelegd met de rol van de Huizen van het Kind en de regierol van het lokaal bestuur inzake lokaal sociaal beleid. Deze actie is gelinkt aan het JKP (OD 1.1.1).

Inzetten op perinatale zorgpaden vanuit een verbinding gezondheid - welzijn

We implementeerden de lokale perinatale zorgtrajecten, waarbij er vanuit de gezondheidszorg verbindingen worden gelegd naar de geestelijke gezondheidszorg en de welzijnszorg, verder. We hanteren hierbij onder meer het instrument voor psychosociale anamnese vroeg in de zwangerschap en we hebben hierbij de krachten van PeriNet (voorheen het Vlaams Expertise Netwerk Perinatale Mentale Gezondheid) en het project Born in Belgium Professionals (maakt deel uit van het perinataal programma, zie ook beleidsveld Gezondheids- en woonzorg) gebundeld.

Op basis van het rapport van het Vlaams Expertise Netwerk Perinatale Mentale Gezondheid 'Vlaamse visie en prioriteiten ter ondersteuning van perinatale mentale gezondheid' investeerden we gericht in de versterking van het aanbod ter preventie en ter behandeling van perinatale mentale problemen. In proeftuinen in vijf Huizen van het Kind werd veerkrachtondersteunend groepsaanbod gerealiseerd onder coördinatie van het Expertisecentrum Kraamzorg De Kraamvogel.

Aanklappende en meer geëigende jeugdhulp ten aanzien van zwangeren realiseren

Binnen het luik van de intensieve jeugdhulp hebben we in overleg met de centra integrale gezinszorg, de centra kinderopvang en gezinsondersteuning en andere jeugdhulporganisaties een aanklappende en meer geëigende jeugdhulp ten aanzien van aanstaande ouders uitgetekend. Dit gebeurde in het kader van een reconversiebeweging waarbij bestaande capaciteit op een innovatieve manier wordt ingevuld.

Door het realiseren van zorggarantie bij (dreigende) uithuisplaatsing zijn we beter in staat in de meest precaire situaties toch een kansrijke vroege ontwikkeling van kinderen te garanderen. We bundelden daartoe de krachten van onder meer de bovenlokale teams, de teams van Kind en Gezin en de kinderopvang enerzijds en pleegzorg en gezinshuizen anderzijds.

We hebben het project 'veilig en omringd opgroeien in de buik' verder ondersteund en opgevolgd, met het oog op verdere ontsluiting vanaf 2025.

We ondersteunden gedetineerden verder in hun ouderrol. Prioritair doen we dit naar aanstaande en jonge moeders die met hun kind in de gevangenis verblijven.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD. 1.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GD01GAF2ZZ-LO en begrotingsartikels GDF-AGEF2MA-WT en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen

We volgden het resultaat van de procesaudit vaccinaties op om zo de kwaliteit van de onderzochte processen verder te optimaliseren en verder in te zetten op het voorkomen van koude keten-incidenten. In overleg met de federale overheid blijven we zoeken naar mogelijkheden om de monitoring en opvolging van de verplichte poliovaccinatie te automatiseren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.3' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

SD 2: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner

De lokale besturen zijn, voor wat de Huizen van het Kind en de buitenschoolse opvang en activiteiten, een belangrijke partner, niet het minst omwille van de regierol inzake lokaal sociaal beleid.

We ondersteunden in samenwerking met VVSG de ondersteuning van lokale besturen en lokale samenwerkingsverbanden in de uitrol van het decreet lokaal sociaal beleid. Op die manier groeide ook de uitbouw van de lokale loketten kinderopvang gestaag verder (in >90% van de Vlaamse gemeenten is een gesubsidieerd lokaal loket kinderopvang actief).

We bleven werken aan meer betrouwbare en kwaliteitsvolle registraties om ons uitbreidingsbeleid nog meer te kunnen afstemmen op reële tekorten. Zo kunnen deze loketten nog beter de spil zijn van een kinderopvangmodel op maat van de noden van ouders, de arbeidsmarkt en de ruimere samenleving, inclusief het netwerk gezinsondersteuning en jeugdhulp. We verkenden daarbij samen met Digitaal Vlaanderen de mogelijkheden om een centrale registratietool te ontwikkelen. De business case digitale strategie lokale loketten werd opgeleverd in november 2024.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven

Inzetten op Huizen van het Kind als geïntegreerde basisvoorzieningen

Naast de reguliere opvolging van de Huizen van het Kind, hebben we in het najaar van 2024 zes pilootprojecten opgestart die de komende twee jaar, onder begeleiding en wetenschappelijke opvolging, werken rond 1) de doorontwikkeling van de huizen als laagdrempelige en toegankelijke fysieke plek voor gezinnen met jonge kinderen, 2) het effectief aanbieden van geïntegreerde trajecten, 3) competentieverhoging bij de medewerkers. We stimuleren in die beweging de verdere inbedding van de lokale loketten kinderopvang in de Huizen van het Kind.

We werkten, samen met de VGC, verder aan een geïntegreerd Vlaams gezinsbeleid in Brussel. De focus in 2024 lag op de operationalisering van de zeven fysieke locaties Huis van het Kind en 11 ankerpunten. Bijzondere aandacht ging uit naar de integratie van de consultatiebureaus daarin. Daarnaast blijven we verder werken aan de ontwikkeling van het nieuwe samenwerkingsverband Huis van het Kind Brussel.

Inzetten op een doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs voor jonge kinderen (0- 6 jaar).

Het project Doorgaande lijn, waarin nagegaan wordt hoe de pedagogische en zorgcontinuïteit voor het jonge kind (0 tot 6 jaar) kan worden versterkt in een lokaal partnerschap tussen kinderopvang baby's en peuters, kleuteronderwijs en buitenschoolse kleuteropvang, heeft een eerste fase afgerond (de uitgaven worden aangerekend op project Doorgaande lijn kinderopvang – onderwijs, VV147). In deze eerste fase werden de mogelijkheden en moeilijkheden van een geïntegreerde samenwerking in kaart gebracht. Op basis daarvan is er een eerste stap in het creëren van meer regelluwte gezet. Deze regelluwte biedt meer mogelijkheden tot meer geïntegreerde samenwerking en experimenteren. In de tweede fase hebben we gerichte acties verdergezet en gedocumenteerd met het oog op het beschrijven van praktijkmodellen en het formuleren van beleidsadviezen in functie van eventuele verderzetting en/of reguliere verankering. Het evaluatierapport met beleidsaanbevelingen zal in het voorjaar 2025 bekendgemaakt worden.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit, de toegankelijkheid, de financiële leefbaarheid en de werkbaarheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in een traject naar werk

We doen een extra investering voor kwaliteit en werkbaarheid in de kinderopvang

We werkten verder aan het creëren van een gelijk subsidiespeelveld in de kinderopvang. Om de leefbaarheid van de voorzieningen groepsopvang met louter de basissubsidie te versterken, hebben we de basissubsidie (T1) verhoogd naar 3.000 euro per plaats.

Opvanginitiatieven die de omschakeling van de basissubsidie T1 naar de T2 subsidie aanvroegen, maar deze nog niet kregen toegekend in 2023 door de beperkingen van het budget, kregen daartoe in 2024 effectief wel de kans. In totaal werden 5702 plaatsen naar T2 omgezet.

We gaven daarmee de betrokken initiatieven extra ruimte om te investeren in betere loon- en arbeidsvoorwaarden voor en in ondersteuning van hun medewerkers, en zo ook de pedagogische kwaliteit. Maar evenzeer hebben we zo het inkomenstarief voor meer plaatsen geïntroduceerd wat de financiële toegankelijkheid van deze kinderopvang versterkt voor gezinnen, in het bijzonder voor gezinnen met lagere inkomens.

5.702

In 2024 investeerden we ook verder in uitbreiding van het aanbod. We voorzagen budget voor 5.000 nieuwe plaatsen. Zo kon iedere nieuwe plaats met vrije prijs de basissubsidie (trap 1) krijgen. Er gebeurde ook een oproep voor 2.000 nieuwe plaatsen met de T2 subsidie voor inkomenstarief op basis van een programmatieoefening. We voorzagen ook extra subsidiemodules voor ruimere openingsmomenten om meer mogelijkheden tot kinderopvang te bieden aan ouders met atypische werkuren.

In deze uitbreidingsplannen integreerden we ook de uitbreidingen zoals voorzien voor 2024 in de meerjarenprogrammatie, met name de vrije toegang tot de subsidie voor nieuwe T1 plaatsen, de bijkomende T2 plaatsen in gemeenten die een groot tekort aantonen op basis van gegevens van het lokaal loket kinderopvang, en de uitbreiding van de flexibele opvang met dringende opvangplaatsen en subsidiemodules voor verruimde openingsmomenten. We integreerden ook de herinzet van subsidies voor T2 plaatsen die in voorgaande jaren werden toegekend, maar die niet werden gerealiseerd of die inmiddels niet meer actief zijn. Dit gebeurde bij voorrang in of zo dicht mogelijk bij de gemeenten waar deze subsidies voorheen actief of toegekend waren.

Samen met de Vlaamse minister van Werk startten we tot slot een project om kinderopvang via bedrijven nog sterker te stimuleren. We willen de drempels verlagen door een systeem te ondersteunen waarbij bedrijven kunnen investeren in bijkomende opvangplaatsen voor hun medewerkers in kinderopvanglocaties van bestaande organisatoren kinderopvang in de buurt van hun werknemers, en waartoe we als overheid bijdragen met de basissubsidie T1.

Met deze aanpak zetten we noodzakelijke stappen in de verdere uitbouw van de kinderopvang als toegankelijke voorziening, met voldoende en voor gezinnen betaalbaar aanbod beschikbaar in de buurt.

Investeren in werkbaar werk op de werkvloer van de kinderopvang.

We hebben ingezet op een verbetering van werkbaar werk op de werkvloer van de kinderopvang. Dit draagt bij aan kwaliteitsvol werk en minder werkdruk voor de medewerkers.

We hebben – mede naar aanleiding van de aanbeveling van de onderzoekscommissie over veiligheid in de kinderopvang – met betrekking tot de maximale kind-begeleider ratio in de kinderopvang in 2024 een eerste significante stap gezet, en de maximale ratio zal naar 1 begeleider per 5 kinderen in groepen met enkel baby's tot 12 maanden, 1 begeleider per 8 kinderen in groepen met enkel kinderen vanaf 12 maanden en 1 begeleider per 7 kinderen in gemengde groepen verlagen tegen 1/1/2027. Opvanginitiatieven krijgen zo 3 jaar de tijd om zich aan te passen aan deze ratio. Ook logistieke medewerkers kunnen tijdelijk meegerekend worden voor deze lagere ratio. Zo kan de werkdruk voor de kinderbegeleiders toch al verminderd worden wanneer er op korte termijn geen bijkomende kinderbegeleiders worden gevonden.

De maximale kind-begeleider ratio zal ook in de gezinsopvang verlagen naar 1 begeleider per 7 kinderen tegen 1 januari 2027. We ondersteunden dit met diverse maatregelen die een mogelijk inkomensverlies voor de onthaalouder compenseren en die de job van kinderbegeleider in de gezinsopvang aantrekkelijker maken:

- We werkten aan de verdere uitbreiding van het aantal onthaalouders dat kan overgaan naar het werknemersstatuut dat we in 2023 structureel in de subsidieregelgeving hebben ingeschreven. In 2024 voorzagen we budget om bijkomend alvast 350 VTE onthaalouders toe te laten in te stappen in dit werknemersstatuut. Doordat onthaalouders-werknemers een vast loon krijgen voor de opvang van gemiddeld 4 voltijdse kinderen, draagt dit ook bij tot een verlaging van het effectieve aantal kinderen dat zij tegelijk opvangen en dus de verlaging van de kind-begeleider ratio in de gezinsopvang;
- Voor aangesloten onthaalouders in het sui generis statuut impliceert het verlagen van de kind-begeleider ratio een beperking van de piekprestaties met risico op verlies aan inkomen. Daarom trokken we hun kostenvergoeding op;
- Het verlagen van de kind-begeleider ratio geeft ook voor de zelfstandige onthaalouders risico op inkomensverlies. Daarom verhoogden we de T1 subsidie;
- Door een federaal sociaal akkoord werd het gemiddeld gewaarborgd minimum maandinkomen (GGMMI) verhoogd in 2022, met als effect hogere RSZ-bijdragen bij organisatoren gezinsopvang voor hun onthaalouders in het sui generis statuut. Ook in 2024 deed zich dergelijke GGMMI-verhoging voor, waartoe we de subsidie analoog verhoogden;
- We onderzochten de mogelijkheid om een investeringspremie voor onthaalouders toe te kennen. Op die manier wilden we de financiële drempel verlagen om gezinsopvang te kunnen opstarten en te blijven aanbieden, wat de aantrekkelijkheid van het beroep van onthaalouder versterkt. De maatregel kon echter niet uitgevoerd worden, omdat er momenteel nog geen akkoord is voor fiscale vrijstelling van deze premie. We gaan verder in overleg met de federale overheid.

Vereenvoudigen en doelgerichter maken van de voorrangsregels

Omdat het aanbod nog niet toereikend is voor alle gezinnen die kinderopvang wensen te gebruiken, bleven we voorrangsregels hanteren in de kinderopvang met T2 subsidie. De nu al in de regelgeving gevatte absolute voorrang voor ouders die

opvang nodig hebben om te kunnen werken, hebben we in de praktijk sterker tot uiting komen. We maakten de voorrangsregels eenvoudiger en duidelijker.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 2.3' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert

Een toekomst voor interlandelijke adoptie

Bij de interlandelijke adoptie staat steeds het belang van het kind voorop.

Meerouderschap

Het concept van het meerouderschap blijft een belangrijke basisgedachte bij adoptie, opdat alle betrokkenen in het adoptieproces, indien zij dat wensen en met de nuance dat dit op casusniveau dient te worden bekeken, erkend kunnen worden in hun relatie tot het kind. We onderzoeken dan ook steeds of er bij alle partijen bereidheid is om contact te behouden met de biologische of eerste ouder(s).

Partnerschappen met herkomstlanden evalueren

Om de kansen voor kinderen te vergroten op een gepaste thuis en tegelijk ook het risico op mistoestanden uit te sluiten, screenen we de samenwerking op niveau van de naties (aankomstland – herkomstland). Van ieder herkomstland waarmee een lopende samenwerking bestaat, voert het Vlaamse Centrum Adoptie (VCA) een risicoanalyse uit.

Na de screening door het VCA zijn er twee groepen kandidaat-adoptanten:

- Zij voor wie de procedure in het gekozen herkomstland verder loopt;
- Zij voor wie geen samenwerking met herkomstland meer mogelijk is.

Voor deze laatste groep voorzagen we de mogelijkheid om te heroriënteren naar de herkomstlanden waarmee Vlaanderen nog wil samenwerken.

Vlaanderen ging ter plaatse naar de landen waarmee, na een risicoanalyse, werd beslist dat er samengewerkt kan worden of nieuwe samenwerking kan worden gezocht om te komen tot intense samenwerkingsafspraken. Daarbij hoort dat bij zo'n doorstart of opstart heel goed wordt uitgelegd hoe Vlaanderen wil werken, welke kandidaat-ouders Vlaanderen heeft, voor welke kindprofielen, etc. Op kindniveau wordt het systeem vervolgens gestuurd door de vraag van de herkomstlanden om binnen de gemaakte afspraken kinderen te plaatsen. We verankeren deze werkwijze waarrond vandaag al goede praktijken met een aantal herkomstlanden bestaan, in de werking van interlandelijke adoptie. In 2024 gingen we zo op werkbezoek in Colombia (groen gescreend) om afspraken te maken rond de (opstart) van de samenwerking met VCA. In het najaar werd afgereisd naar Togo (oranje gescreend) om te evalueren of een verdere samenwerking wenselijk of haalbaar is.

In 2024 werd het decreet houdende de organisatie van interlandelijke adoptie gewijzigd, waarbij met name de opdrachten van de overheid en de ééngemaakte adoptiedienst, en de samenwerking tussen beiden verder werd gespecificeerd. Dit decreet moet nog (verder) worden aangevuld en uitgevoerd, vooraleer kan worden overgegaan tot vergunning van een nieuwe dienst. In afwachting van verdere

stappen, worden enkel lopende adoptieprocedures afgewerkt door het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Pleegzorg en adoptie verbinden

Er zijn verschillen tussen adoptie en pleegzorg, maar als we vertrekken vanuit de nood van vele kinderen aan opvang in een gezinscontext, dan moeten we elke kans grijpen om kinderen een opvangperspectief te geven, en net daarom is het van belang om ook pleegzorg en adoptie te verbinden. We hebben daarom een onderzoek laten uitvoeren dat de basis moet vormen voor een maximaal gemeenschappelijk voorbereidingstraject voor kandidaat adoptieouders en kandidaat pleegouders te laten samen sporen om op die manier alle kandidaat-ouders aan te spreken op hun bereidheid om een kind, al dan niet tijdelijk, in hun gezin te verwelkomen.

Inzetten op nazorg en begeleiding

We onderzochten hoe we het bestaande nazorgbeleid konden versterken, met specifieke aandacht voor kinderen met bijzondere ontwikkelingsbehoeften, en maken werk van een verbeterde registratie van gegevens en documentenbeheer. Na de stopzetting van de vergunning van de drie interlandelijke adoptiediensten, werd hun archief overgedragen aan het Vlaams Centrum voor Adoptie, dat instaat voor de bewaring en ontsluiting van adoptiedossiers ten behoeve van geadopteerden. Er werd een aanpak uitgewerkt voor de verwerking en bewaring van deze dossiers, met het oog op het inzagerecht van de geadopteerde. Om de aanpak naar de toekomst toe op basis van bovenstaande krijtlijnen verder te concretiseren, werd aan Steunpunt Adoptie een projectsubsidie voor uitwerking van beleidsvoorstellen toegekend.

Alle beleidsuitgaven voor 'SD 3' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 4: Kwaliteit

OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren

We zetten verder in op integrale kwaliteitsontwikkeling in de kinderopvang

Een kwaliteitsvolle kinderopvang hangt sterk samen met de kwaliteit van de kinderopvangorganisaties en de competenties van de medewerkers. Een doordachte verdere uitbouw van het kinderopvanglandschap vergt organisaties met het nodige beleidsvoerende vermogen, een diversiteit van competenties op de werkvloer en in de omkadering, en mogelijkheden tot loopbaanpaden en leerladders.

We investeerden daarom ook in maatregelen om op de werkvloer de draaglast van de medewerkers te verlichten en de werkbaarheid van het werk te versterken.

Begin 2024 werd het internationaal vergelijkend onderzoek 'Teaching and Learning International Survey' (TALIS) ook in de Vlaamse kinderopvang opgestart. In het kader van dit onderzoek zullen kinderbegeleiders en verantwoordelijken bevraagd worden over hun werkervaringen, jobtevredenheid, opleidingsmogelijkheden, ... We volgden dit onderzoek van nabij op, want de resultaten zijn zeer relevant bij de verdere ontwikkeling van beleidslijnen en -keuzes in functie van werkbaar, duurzaam en kwaliteitsvol werken in de kinderopvang.

Net als elders in de zorg- en welzijnssector, blijft de personeelskrapte in de kinderopvang een uitdaging. We zetten onverminderd de dialoog verder met Werk en Onderwijs, minstens voor de knelpuntberoepen kinderbegeleider en verantwoordelijke in de kinderopvang. De samenwerking met VDAB en de Centra voor Volwassenonderwijs werd aangehouden opdat nog meer geschikte kandidaten niet enkel instromen, maar ook afstuderen in de beroepsopleiding kinderbegeleider in het volwassenenonderwijs. In samenwerking met VGC, Actiris en VDAB werd ook gewerkt aan de inzet van geco's in kwalificerende trajecten in de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel.

Samen met het werkveld werd vorm gegeven aan het beroepskwalificatiedossier in het kader van een graduaatsopleiding kinderopvang.

We monitorden de mate waarin de medewerkers in de kinderopvang de kwalificatievereisten in het kader van het decreet kinderopvang van baby's en peuters tegen 1 april 2024 hebben behaald. Daarnaast ontwikkelden we ook een plan voor een aangepaste aanpak in functie van het kunnen realiseren van voldoende actieve kwalificerende trajecten voor de nieuwe instromers. Dit hebben we ook gevraagd aan de partners die mee instaan voor deze kwalificerende opleidingen, in het bijzonder aan de sociale partners en VIVO.

We voeren het actieplan "Kinderopvang, veilig en toekomstgericht" verder uit

We bleven verder inzetten op de realisatie van het actieplan kinderopvang dat is opgesteld op basis van de aanbevelingen van de Parlementaire Onderzoekscommissie naar de veiligheid in de kinderopvang en de procesaudit van Audit Vlaanderen.

Zo werden, op basis van de decretale onderbouw, de nodige voorbereidingen getroffen om de uitvoeringsbesluiten te wijzigen. De herziene handavingsprocedures worden verder geïmplementeerd en geconsolideerd.

We gingen door met het proactief informeren, sensibiliseren en ondersteunen van organisatoren. Hierbij hadden we specifieke aandacht voor het referentiekader beleidsvoerend vermogen (dat in samenspraak met de stakeholders wordt uitgewerkt.

We realiseerden en consolideerden het eenduidige contactpunt voor klachten en meldingen voor alle sectoren van Opgroeien.

We onderzochten op basis van de evaluatieresultaten van MeMoQ (instrument voor de opvolging van de pedagogische kwaliteit) welke bijstellingen in het instrument of de aanpak nodig zijn en voerden deze door.

In de context van de uitvoering van het actieplan kinderopvang voorzagen we ook in bijkomende flankerende maatregelen. Het voorzorgsprincipe stond voorop in het handavingsbeleid. De ervaringen van de afgelopen jaren leerden dat een aanvullende versterking nog nodig is voor opdrachten gaande van juridische opvolging, over psychosociale ondersteuning, samenwerking met lokale besturen en beleidsimplementatie tot verder vormgeven aan het vernieuwde inspectiebeleid. We voorzagen daarom 13 bijkomende VTE voor Opgroeien en 6 bijkomende VTE voor Zorginspectie.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers

Het tevredenheidsonderzoek over de dienstverlening van Kind en Gezin bij ouders en de dienstverlening aan opvangorganisatoren werd in 2023 afgerond door het marktonderzoeksbureau Homo Sapiens Sapiens (deel van M.A.S., Market Analysis & Synthesis). Het onderzoek toonde naast vele sterke punten, ook enkele werkpunten aan. We benutten de resultaten en aanbevelingen om gerichte verbeteracties op te zetten en blijven inzetten op het borgen van sterke punten.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 4.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

SD 5: All policies

OD 5.1: We realiseren, met oog voor de versterkte regierol van lokale besturen, de versterking van de Huizen van het Kind en de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten

Ook in 2024 bleven de lokale besturen aan zet om een samenwerkingsverband op te richten en een lokaal beleid rond buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) te ontwikkelen. We bleven hierbij inzetten op ondersteuning en zetten de samenwerking met VVSG en andere ondersteuners verder om te bekijken waar de behoeften van de lokale besturen liggen om het decreet lokaal uit te rollen.

Samen met Digitaal Vlaanderen verkenden we, zoals reeds vermeld, de mogelijkheden voor een centrale registratietool die het mogelijk moet maken voor lokale besturen om vlot de effecten en het bereik van hun beleid en acties met betrekking tot BOA meetbaar te maken, te registreren en te delen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier

We hebben verdere stappen gezet met betrekking tot de afstemming van de inkomens- en gezinsbegrippen in de kinderopvang en het Groeipakket. We streefden daarbij naar automatische toekenning van inkomensattesten, maar ook naar vereenvoudiging en efficiëntie. In 2023 werd een onderzoek uitgevoerd waarbij het effect van de harmonisering van de inkomens- en gezinsbegrippen in kaart is gebracht, zowel op het niveau van de gezinnen als naar budgettaire impact.

We bekeken in een samenwerking tussen Financiën en Begroting, Opgroeien en het VUTG of bepaalde kindgerelateerde voordelen binnen de fiscaliteit kunnen worden overgeheveld naar het Groeipakket. Eind 2024 werd het onderzoeksrapport opgeleverd. Op basis van diverse simulatiemodellen werden de effecten van deze overheveling in kaart gebracht, zowel budgettair als op gezinsniveau alsook de impact op de armoedebestrijding.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 5.2' werden voor Opgroeien regie aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en GDFAGEF2UA-WT en voor VUTG op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-LO.

SD 6: Innovatie

OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken

In functie van een betere gegevensuitwisseling tussen verschillende entiteiten, hebben we al heel wat belangrijke stappen gezet voor versterkte uitwisseling tussen de databanken van dossierbeheer kinderopvang, van Zorginspectie en van de klachtenregistratie over kinderopvang. In 2024 maakten we werk van de uitwisseling van financiële gegevens over kinderopvangvoorzieningen.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 6.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regio.

OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers

We zijn gestart met het gefaseerd opnemen van de gegevens over het recht op het Groeipakket (en alle bijhorende onderdelen) in het Vlaams Kadaster Groeipakket. Deze gekwalificeerde gegevens werden via een webservice beschikbaar gesteld aan alle federale, regionale en gemeentelijke instellingen en instanties die hiervoor gemachtigd zijn. In 2024 voegden we de types sociale toeslag toe aan het kadaster, die dan ook benut kunnen worden door de lokale besturen.

We bleven ook verder inzetten op de gegevensdeling met de lokale besturen in functie van ondersteuning in het voeren van een lokaal sociaal beleid. Voor gezinnen met kinderen in Vlaanderen biedt gegevensdeling de mogelijkheid tot gerichte, maximaal geautomatiseerde en proactieve toekenning van voordelen door in te zetten op het hergebruik van Groeipakketdata. In tegenstelling tot een aanvraagproces is deze aanpak proactief, snel, eenvoudig, rechtvaardig (automatische rechtentoekenning), maximaal digitaal en is er geen bijkomende aanvraag of dataverstrekking nodig van de burger.

We stelden lokale dashboards ter beschikking, zodat lokale besturen de (budgettaire impact van een) maatregel in kaart kunnen brengen. Daarnaast willen we lokale besturen structureel versterken om zelf op basis van Groeipakketgegevens te kunnen zorgen voor een automatische rechtentoekenning van lokale voordelen. Daarom zijn in 2024 de voorbereidingen getroffen om de webservice Magda Online uit te breiden met 'bulkbevragingen' in plaats van individuele bevragingen, zodat lokale besturen voor een lijst van kinderen het overzicht krijgen m.b.t. de toeslagen Groeipakket, wat gebruiksvriendelijker is. Grotere gemeenten hebben vaak zelf al aansluiting op gegevens via Digitaal Vlaanderen. Via het afsluiten van een protocol met Opgroeien kunnen ze ook de Groeipakketgegevens benutten en dit koppelen met andere gegevens, zoals inschrijvingen in onderwijs of gegevens arbeidsongeschiktheid, e.d..

We zetten ook in op een dienstverlening op maat naar de lokale besturen: doelgroepen kunnen actief gecontacteerd/geïnformeerd worden, voordelen kunnen toegekend worden zonder aanvraag van rechthebbenden. Middelen – zowel personeel als financiële – kunnen op een effectieve manier ingezet worden: financiële middelen bereiken de gewenste doelgroep, omdat doelgroepen exact geïdentificeerd kunnen worden, en medewerkers kunnen dankzij de verregaande automatisering vrijgemaakt worden voor andere inzet. In 2024 bouwden we een volwaardige applicatie waarmee we alle standaard datavragen van lokale besturen kunnen uitwerken en bestanden of brieven opmaken. 104 lokale besturen namen contact op om het aanbod te verkennen. Dat is meer dan 1 op 3 lokale besturen in Vlaanderen. Voor 21 besturen voerden we al één of meerdere opdrachten uit (brieven, gegevensdeling) en 19 besturen bestelden één of meerdere anonieme

omgevingsanalyses voor interne bespreking in functie van beleidskeuzes of meerjarenplannen.

De digitalisering en automatisering via deze dienstverleningen zorgt voor een efficiënte interne werking en maakt binnen het lokale gezinsbeleid verregaande administratieve vereenvoudiging mogelijk.

De nodige regelgevende wijzigingen werden doorgevoerd zodat Opgroeien zelf de gegevensstromen vanuit het Groeipakket kan benutten om een 'Toegangspoort Informatiestromen Voor Opgroeien (TIVO)' te ontwikkelen, zodat ook andere afdelingen van Opgroeien elektronische gegevens van authentieke bronnen kunnen ontvangen of raadplegen. Deze opdracht werd in de loop van 2024 uitgebreid naar een analyse van alle noodzakelijke gegevens met de bijhorende juridische onderbouw.

Daarnaast zetten we in op de gegevensdeling tussen de kraamklinieken en het agentschap zodat de continuïteit van een geïntegreerd zorgtraject in de perinatale periode mogelijk wordt gemaakt.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 6.2' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT van Opgroeien regie en op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QA-LO van VUTG.

SD 7: Armoedebestrijding

OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede

De lokale teams hebben vroegtijdig zicht op de leefsituatie van gezinnen met jonge kinderen. Het is dan ook van belang dat we de samenwerking met de Sociale Huizen/OCMW's en de Huizen van het Kind versterken. We werkten binnen de bepalingen van het oprichtingsdecreet Kind en Gezin een samenwerkingsovereenkomst uit en voorzien een protocol voor elektronische gegevensdeling op individueel niveau. In 2024 hebben we verder ingezet op het verdiepen van de bestaande en de ontwikkeling van nieuwe samenwerkingsverbanden tussen de lokale teams en de OCMW's in functie van individuele ondersteuning en het tegengaan van onderbescherming. Deze actie was gelinkt aan het VAPA.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 7.1' werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GEINTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0

Toe-lagen IS	1.234.606	1.221.658	1.221.658	1.182.396	1.184.800	1.184.800
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.234.606	1.221.658	1.221.658	1.182.396	1.184.800	1.184.800

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begroting van het agentschap Opgroeien regie.

3.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GEF2UX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien voor geïntegreerd gezinsbeleid.

Dit begrotingsartikel omvat de apparaatskredieten voor kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, adoptie, geïntegreerd gezinsbeleid en het Groeipakket alsook de beleidskredieten die worden ingezet met betrekking tot kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.234.606	1.221.658	1.221.658	1.182.396	1.184.800	1.184.800

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap Opgroeien regie heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden. Zie ook de toelichting op detailniveau.

Ontvangsten

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2024 zijn de financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang.

Er werd in 2024 228.020 keuro aan financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang gerealiseerd t.o.v. de geraamde 239.360 keuro.

Dit komt door de onderaanwending van het uitbreidingsbudget, er is bijgevolg een overschatting van het aantal prestatiedagen. Dit heeft zowel impact aan ontvangsten- als uitgavenzijde.

Voorts zijn er ook de lopende ontvangsten, de ontvangsten i.k.v. sociale maribel, de ontvangsten van de federale overheid en de ontvangsten van de steden i.k.v. kinderopvang.

Er werd 11.708 keuro geraamd en er werd 6.199 keuro gerealiseerd.

De hoofdreden van deze lagere realisaties is te wijten aan de lagere ontvangsten in het kader van kinderopvangplaatsen geprefinancierd door de steden Antwerpen, Gent en Brussel. Deze werden nog overschat bij BA2024. Deze werden behouden op het niveau van voorgaande jaren.

Door de uitbreidingsmiddelen van de laatste jaren, ook voor de grootsteden, worden heel wat plaatsen sinds 2024 gefinancierd door de toelage aan Opgroeien regie, waardoor de grootsteden minder moeten prefinancieren.

GB0-1GEF2UX-IS:

De toelage van bij BA2024 werd nog verhoogd met volgende bijkredieten uit de relanceprovisie:

- Er werd 300 keuro VEK herverdeeld voor relanceproject VV116 m.b.t. ICT in het kader van het actieplan kinderopvang;
- Er werd 200 keuro VEK herverdeeld voor relanceproject VV136 m.b.t. vernieuwend aanbod Huizen van het Kind;
- Er werd 120 keuro VEK herverdeeld voor relanceproject VV139 m.b.t. Overkop-huizen;
- Er werd 65 keuro VEK herverdeeld voor relanceproject VV140 m.b.t. samenwerkingsverbanden 1 Gezin 1 Plan;
- Er werd 567 keuro VEK herverdeeld voor relanceproject VV147 m.b.t. doorgaande lijn;
- Voorts werd er ook 14,622 mio euro overgeheveld uit de indexprovisie;
- Er werd ook 1.428 keuro overgeheveld vanuit Ago in het kader van sectoraal akkoord;
- Tenslotte werd er 29,1 mio euro aan VAK en 15 mio euro aan VEK overgeheveld naar Departement Zorg in het kader van de toeslag eindejaarspremie.

Uitgaven

GDF-AGEF2UA-LO:

De uitgaven op dit begrotingsartikel bedragen 94.594 keuro en stemmen overeen met de raming.

GDF-AGEF2UA-WT:

De belangrijkste uitgavenpost zijn de subsidies in het kader van kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie alsook de werkingsuitgaven in het kader van geïntegreerd gezinsbeleid.

Het overschot van 43,8 mio euro in VEK heeft alles te maken met het overschot dat zich realiseert op het uitbreidingsbeleid kinderopvang.

De marge hier realiseert zich enerzijds op de 217,6 mio euro die bijkomend in VEK werd toegekend bij BO2024 voor uitbreidingsbeleid kinderopvang alsook op het reeds voorziene uitbreidingsbudget 2024 afgesproken bij aanvang van de legislatuur.

Dit overschot dient samen bekeken te worden met de geraamde ouderbijdragen die niet volledig gerealiseerd werden naar aanleiding van het niet gerealiseerd groeipad op uitbreidingsbeleid kinderopvang.

VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Personen met een handicap

Onder dit ISE worden de ondersteuningsvormen opgenomen die personen met een handicap in staat stellen om een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit te bereiken. Onder handicap wordt verstaan: elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. Het aanbieden van verschillende ondersteuningsvormen heeft als doel om zo veel mogelijk ondersteuning op maat te leveren.

Prestatie-informatie: Aantal personen met VAPH-ondersteuning, hulpmiddelen of recht op een zorgbudget en combinaties van ondersteuning.

In 2023 beschikten 30.149 personen over een persoonsvolgend budget. In de loop van 2022 waren dat er nog 29.211. In 2023 hadden 2.552 personen een persoonlijk assistentiebudget. Dit is een forse stijging ten opzichte van 1.957 kinderen en jongeren met een PAB in 2022. Er waren in 2023 44.757 actieve gebruikers van hulpmiddelen en woningaanpassingen. Deze personen met een handicap kregen een uitbetaling voor hulpmiddelen en aanpassingen in de afgelopen 10 jaar. Dit betekent een daling ten opzichte van 45.345 actieve gebruikers in 2022.

In 2023 kregen 33.149 personen met een (vermoeden van) handicap Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). In 2022 bedroeg dit aantal 28.812. 1.266 personen met een (vermoeden van) handicap kregen Globale Individuele Ondersteuning (GIO). In 2022 waren dat er nog 1.079. In de loop van 2023 hadden 10.529 kinderen en jongeren met een handicap een overeenkomst bij een Multifunctioneel Centrum (MFC). In de loop van 2022 kregen 9.758 kinderen en jongeren MFC-ondersteuning

In 2023 hadden 6.998 personen recht op een zorgbudget. In 2022 ging dit om 14.975 personen. De sterke daling van het aantal gerechtigden zorgbudget in 2023 komt doordat kinderen met een geldige erkenning zorgtoeslag en kinderen die bij de intersectorale toegangspoort (ITP) een geldige erkenning hadden, zijn overgeheveld naar Opgroeien op 1 januari 2023. De erkenningen van die kinderen zijn stopgezet op 31 december 2022. In totaal zijn er in 2023 108.410 personen met VAPH-ondersteuning of recht op een zorgbudget en 105.744 personen krijgen effectief ondersteuning. Voor 2022 ging dit om 107.610 personen, waarvan 105.057 personen effectief ondersteuning kregen. In dit cijfer zijn mensen die wachten in de prioriteitengroepen maar nog geen andere vorm van VAPH-ondersteuning hebben in afwachting van hun PVB niet meegerekend. Eind 2023 wachtten 261 personen met een handicap op een persoonsvolgend budget in prioriteitengroep 1, 7.255 personen in prioriteitengroep 2 en 10.162 personen in prioriteitengroep 3. In 2022 bedroegen die aantallen 210 (PG1), 6.171 (PG2) en 10.345 (PG3).

Bovenstaande cijfers maken duidelijk in welke mate het VAPH erin slaagt bijstand, zorg en ondersteuning voor personen met een (vermoeden van) handicap te voorzien (SD2 Toegankelijkheid). De realisatie van de operationele doelstellingen "OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit", "OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen" en "OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten" wordt in beeld gebracht.

1.2 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Kwaliteit

OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan

Om het intersectorale kwaliteitskader uitvoering te geven werd in samenwerking met de andere beleidsdomeinen het belanghebbendenoverleg kwaliteit opgestart (zie ook beleidsveld welzijn, ISE Beleidsondersteuning). Samen met Opgroeien gebeurde een eerste oefening om de kwaliteitsvoorwaarden voor organisaties met dubbele erkenning op elkaar af te stemmen. Voor de sectorale vertaling ervan werd een wetenschappelijk onderzoek opgestart om te komen tot een nieuw regelluw impactgericht kwaliteitskader. Het huidige kwaliteitsbesluit werd geactualiseerd aan in voege zijnde bepalingen omtrent b.v. meldingen. Zo werd ook het beleidsplan geïncorporeerd in het geheel van het kwaliteitssysteem en de zelfevaluatie. Er werd ook tijd besteed aan de intersectorale uitwerking van het waarderingsplatform. De visie op participatie werd uitgewerkt in een actieplan, via co-creatie met diverse stakeholders. Daar werd ook de interne klachtenprocedure bij zorgaanbieders geëvalueerd. Samenwerking met jeugdhulp werd rond dit thema geïnitieerd. De vertaling ervan naar een nieuw VAPH-kwaliteitskader gebeurt in co-creatie via de kwaliteitstafels.

We gingen verder met het ontwikkelen van een nieuw systeem voor Overkoepelende Registratie en rapportering van Klachten en meldingen (project ORK), en volgden in de tussentijd ook de ontwikkelingen op binnen een VO - brede werkgroep rond tweedelijnsklachten (waar ook het aspect meldingen aan bod kwam).

Binnen het project Infrastructuurdoelstellingen werden de verdere besprekingen rond de modaliteiten voor infrastructuur gevoerd. Het gaat enerzijds om normering binnen collectieve settings en anderzijds over elementen van kwaliteit en veiligheid van infrastructuur. Er werd gezorgd dat voorstellen verder werden uitgespit en gefinetuned om de diversiteit van de sector te kunnen ondersteunen. Zo werd in het kader van haalbaarheid en kwaliteit verschillende vereisten besproken voor nieuwe en bestaande infrastructuur, alsook de afstemming met intersectorale regelgeving (zoals het decreet rechtspositie minderjarigen) en mogelijke overgangsperiodes. Bij deze besprekingen werd zo veel mogelijk gealigneerd op andere regelgeving, zonder de eigenheid van de eigen sector te verliezen.

In afwachting van verder wetenschappelijke onderzoek en intersectorale ontwikkelingen, implementeren we een sectorale visie op vrijheidsbeperkende maatregelen. Coördinatie en afstemming met andere projecten die een gevolg kennen in het nieuwe kwaliteitskader loopt ook verder: kleinschalige initiatieven, infrastructuur, de-institutionalisering, minderjarigenbeleid enzovoort.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten

We werkten verder aan doelmatige besteding via diverse initiatieven. Onder andere het project 'Een vernieuwd perspectief voor beleid betreffende personen met een handicap', dat in 2024 werd gerealiseerd, zette daarop in. Intensieve

samenwerking met de sector leidde tot een gedragen reflectiedocument dat de lange termijnvisie van de sector uitschrijft. Wat betreft de verdere stappen rond de deelbudgetten van prioriteitengroep 2 werd in een eerste fase het nodige budget ingezet binnen prioriteitengroep 2 om de cliënten die (een uitnodiging tot) een deelbudget ontvingen al een volledig persoonsvolgend budget toe te kennen..

Vanuit het project Kwaliteitstoets werkten we verder aan controles op de doeltreffendheid van persoonsvolgende budgetten. We volgden de evolutie in de besteding en benutting van de persoonsvolgende budgetten in cash en in voucher verder op aan de hand van jaarlijkse analyses. We bekeken ook welke mogelijkheden bestaande tools (zoals de Quality Monitoring Tool) hadden om een meerwaarde te kunnen bieden bij het proces van doeltreffendheidscontroles. Grondig onderzoek wees uit dat de zoektocht naar gepast instrumentarium dient verdergezet te worden.

We streven ook continu naar een meer doelmatige besteding van budgetten door in te zetten op transparantie over zorg en ondersteuning. Dat gebeurde onder andere via het project 'Transparantie'. De applicaties Erkenningen en Zorgwijs werden aangepast om grotere transparantie rond de woon- en leefkosten te bekomen. Er werden eveneens een handleiding, instructiefilmpje en werksessies voorzien om deze aanpassingen voor te stellen aan de sector, die bovendien ook online (m.u.v. de werksessie) beschikbaar werden gesteld. Het evaluatietraject rond (het gebruik van) de model 'individuele dienstverleningsovereenkomsten' (IDO's) liep ook in het afgelopen jaar verder. Er werd een plan van aanpak opgemaakt om het gebruik van de modeldocumenten te stimuleren. We verzamelden waardevolle informatie in de sector over het gebruik en de toepassing ervan.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen

We gaven ook in 2024 ruimte aan pilootprojecten om zich volgens de principes van het vernieuwde rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) verder te ontwikkelen. Begin 2024 werden alle 111 initiatieven beoordeeld. Dit resulteerde in individuele coaching en ondersteuning voor sommige initiatieven. Er werden ook stappen gezet, samen met het project Kwaliteitskader, op de implementatie van participatie door gebruikers. Verder werd ook een visietekst, op basis van ervaringen tijdens de afgelopen twee werkingsjaren, verder afgewerkt.

We werkten verder aan de resterende aanbevelingen over de ondersteuning voor kleinschalige initiatieven en aan te passen regelgeving. Het Raadgevend Comité gaf advies over het brede voorstel met alle geïnventariseerde knelpunten. Er is draagvlak gegroeid voor het ontwikkelen van een algemeen kwaliteitskader dat ook haalbaar is voor kleinschalige initiatieven (i.p.v. specifieke aparte regelgeving voor vernieuwende initiatieven). In functie van efficiëntie werd beslist om regelgevende aanpassingen niet in aparte regelgeving toe te voegen, maar voor een integratie te gaan in de bredere BVR's.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening inzake hulpmiddelen en aanpassingen

De refertelijst voor hulpmiddelen en woningaanpassingen werd in het afgelopen jaar, in samenwerking met de permanente werkgroep, geëvalueerd, aangepast en geïmplementeerd. Algemeen werden alle tegemoetkomingen verhoogd met 5% omwille van de vaststelling dat de prijzen op relatief korte termijn sterk stegen

door toenemende productiekosten. Verder zijn er bijkomende aanpassingen aan hulpmiddelen onder de domeinen 'activiteiten dagelijks leven', 'communicatie', 'mobiliteit' en 'wonen' gerealiseerd. Naast de uitbreiding van de mogelijkheden voor de terugbetaling van hulpmiddelen voor gebruik bij een vergunde zorgaanbieder, multifunctioneel centrum (MFC) of ouderinitiatief werden diverse tegemoetkomingen binnen de verschillende aangehaalde domeinen in de refertelijst geëvalueerd en aangepast of nieuw ingevoerd. Voorbeelden zijn de nieuwe vergoeding voor de onruststoel, de aangepaste vergoedingen voor de verschillende types bedboxen, het draadloos brailletoetsenbord voor een smartphone, wijzigingen bij verscheidene autoaanpassingen en verhoging van de refertebedragen voor onder meer assistentiehonden, aanpassen toegang tot de woning, het plaatsen van een inloopdouche, een aangepast toilet, een onderzitbare wastafel en een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad.

We blijven het aanbod aan hulpmiddelen en aanpassingen opvolgen en passen de regelgeving aan waar nodig. Er wordt ook blijvend ingezet op de kwaliteit van advisering, onder meer door opleiding van multidisciplinaire teams (MDT's) en het up to date houden van de informatie op onze website. Daarnaast is de mogelijkheid gecreëerd dat vergunde zorgaanbieders en MFC's door het VAPH kunnen erkend worden als MDT voor de advisering van individuele materiële bijstand (IMB). Daarmee bieden we meer mogelijkheden voor personen met vragen naar IMB-ondersteuning.

We volgen de evaluatie die VIPA zal uitvoeren actief op, en houden de vinger aan de pols om beter te kunnen afstemmen waar nodig. Ook op deze manier kunnen we kwaliteit inzake dienstverlening rond hulpmiddelen en aanpassing hoog houden.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.4 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RB-WT.

SD 2: Toegankelijkheid

Om de toegankelijkheid en bereikbaarheid van ondersteuning te verbeteren, werden extra middelen op verschillende manieren ingezet. In het traject voor het uitwerken van nieuw beleid RTH werden tijdens de pilootfase vier basisprincipes vastgesteld en medio 2024 in regelgeving verankerd: laagdrempeligheid, flexibiliteit, en lokale en intersectorale verankering. Zowel de initiatiefnemers van de pilootfase als reguliere RTH-aanbieders worden aangemoedigd om deze basisprincipes toe te passen. Er werd een onderzoek uitgevoerd om de praktische toepassing van deze principes bij gebruikers te evalueren. We hebben betaalbaarheid van zorg, ondersteuning en hulpmiddelen behouden als een belangrijke factor voor toegankelijkheid.

Om de toegankelijkheid tot ondersteuning voor kinderen en jongeren met een handicap te verhogen, werkten we aan een vernieuwde zorg en ondersteuning, in nauw overleg met Opgroeien en het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. We werken actief mee aan de ontwikkelingen met betrekking tot het geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid. We hadden én hebben speciale aandacht voor twee doelgroepen: jonge kinderen en jongvolwassenen. We hebben de bestaande procedures onder de loep genomen en bekeken wat jongvolwassenen nodig hebben voor een inclusieve toekomstplanning en -realisatie. We focusten ons daarnaast op alle werkzaamheden rond jonge kinderen, zowel intern als extern. We zetten daarbij in op verschillende domeinen: afstemming met andere sectoren, sensibilisering, enzovoort.

OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit

We voerden het zorginvesteringsplan verder uit. In 2024 werd steeds onmiddellijk een persoonsvolgend budget ter beschikking gesteld aan de automatische-toekenningsgroepen. Bij de minderjarigen stelden we bij voorrang budgetten ter beschikking aan de aanvragen voor persoonlijke assistentiebudgetten (PAB) in het kader van de spoedprocedure en de prioritaire dossiers. Het uitbreidingsbeleid voor de PAB's werd ook verder uitgerold. Alle beleidsuitgaven voor PAB werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

We streven ernaar om een reëel perspectief op zorg en ondersteuning te kunnen blijven aanbieden aan personen met een handicap. Wachtenden in prioriteitengroep 1 (PG 1) ontvingen een PVB binnen 18 maanden na aanvraag. Voor zorgvragers in prioriteitengroep 2 (PG 2) bekeken we de mogelijkheden, grenzen en effecten van het werken met deelbudgetten en voor zorgvragers met een vraag in prioriteitengroep 3 (PG 3) gingen we verder aan de slag met de resultaten van de bevraging (project Een vernieuwd perspectief voor beleid betreffende personen met een handicap/ project Ondersteuningstrajecten PG 3). Er werden vervolgonderzoeken opgestart m.b.t. welke soort praktische hulp wachtenden het meest kan helpen en of diensten voor gezinszorg hierin een rol kunnen spelen door de zorgvragers hierin te bevragen. Daarnaast werd ook bekeken wat mogelijke drempels en opportuniteiten kunnen zijn van die diensten voor gezinszorg, door wachtenden in PG3 door diensten gezinszorg en hun doorverwijzers te bevragen. Alle beleidsuitgaven voor PVB worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

We evalueerden de vernieuwende initiatieven die in 2023 werden genomen in het kader van de pilootfase RTH en creëerden een aangepast beleidskader RTH, m.i.v. aangepaste regelgeving, waarbinnen de in 2023 toegekende bijkomende capaciteit RTH verder kan gecontinueerd worden. Alle beleidsuitgaven voor RTH werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT.

De resultaten van het onderzoek in kader van de terbeschikkingstelling van deelbudgetten aan de wachtenden in prioriteitengroep 2 werden vrijgegeven en toegelicht op de commissie welzijn. Op basis van de conclusies en aanbevelingen werden voorstellen meegenomen in de meerjarenanalyse en reflectiedocument van het VAPH omtrent deze doelgroep.

In 2024 gingen we, samen met Woonzorg, verder aan de slag met één van de belangrijke vaststellingen uit de bevraging van de wachtenden in prioriteitengroep 3. We probeerden beter zicht te krijgen op welke 'praktische hulp' de wachtenden precies zouden willen krijgen (verdere specificering) en op hun (on)bekendheid met de diensten voor gezinszorg. Verder onderzochten we waarom personen met een handicap de weg naar de diensten gezinszorg onvoldoende leken te vinden en wat hen tegenhoudt om er (meer) gebruik van te maken. Tot slot werden ook diensten voor gezinszorg en hun doorverwijzers bevraagd zodat we hun ervaring in het ondersteunen van personen met een handicap en de eventuele drempels hierin in beeld kunnen brengen.

We gaven verder uitvoering aan het crisis- en investeringsplan en versterkten de multifunctionele centra om kinderen en jongeren met complexe ondersteuningsvragen beter te kunnen ondersteunen. Binnen de MFC's werd bijkomende capaciteit voorzien voor crisisopvang en crisisbegeleiding, voor kinderen en jongeren voor wie 7/7 verblijf noodzakelijk is en voor schoolvervangende dagopvang. Samen met de FOD Volksgezondheid en Agentschap Opgroeien richtten we intersectorale units op waar expertises rond personen met een handicap, psychiatrische problematiek en contextproblematiek geïntegreerd kunnen aangepakt worden.

In het kader van de toenemende groep complexe zorgvragers bij meerderjarigen breidden we de consulentenwerking en de observatie-, diagnose- en

behandelingsunits (ODB-units) uit. Tevens werd de opdracht outreach toegevoegd aan de opdrachten van de ODB-units. Ook werd geïnvesteerd in bijkomende capaciteit voor intramurale dagbesteding in meerdere gevangenissen en werd een systeem van top-ups voor complexe zorgvragers geïmplementeerd. Daarnaast erkenden we time-outplaatsen voor meerderjarigen en verknopingsunits. Deze zaken kaderen in het crisisplan meerderjarigen.

We bleven in 2024, zoals de voorbije jaren, inzetten op een snelle uitbetaling van ingediende kosten voor individuele materiële bijstand (IMB) en een regelmatige evaluatie van de termijn waarbinnen deze uitbetalingen gerealiseerd worden. Alle beleidsuitgaven voor IMB werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RB-WT.

Tot slot ronden we begin 2024 samen met onze stakeholders de meerjarenanalyse af. We leverden een drieluik af dat als basis heeft gediend voor de nieuwe legislatuur: 1) een terugblik op de realisaties van de voorbije regeerperiode, 2) een vooruitblik met (financiële) scenario's inzake de onbeantwoorde noden en het budget dat nodig is om deze in te vullen en 3) een reflectiedocument met inhoudelijke krijtlijnen en prioriteiten voor de nabije toekomst, waaronder de opmaak van een nieuw Perspectiefplan 2040. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen

We ronden de transities en vernieuwingsoperaties die tijdens deze regeerperiode werden gestart af:

- we evalueerden de pilootfase RTH en deden een voorstel tot verdere aanpassing van het beleid en de regelgeving RTH;
- we zetten verder in op de begeleiding en opvolging van de internaten GO! en de Internaten met permanente openstelling (IPO) die najaar 2023 werden ingekanteld in Welzijn;
- we maakten het mogelijk voor MFC's om een werking voor gezinshuisouder op te starten;
- we finaliseerden de lopende acties inzake online hulpverlening;
- we pasten de VAPH-website verder aan i.f.v. nieuwe initiatiefnemers van kleinschalige initiatieven voor woon- en dagondersteuning, zetten verder in op het sensibiliseren van aanbieders rond het belang van Zorgwijs, we ronden de aanpassing van de regelgeving voor geregistreerde ouderinitiatieven af en werkten een voorstel tot aanpassing van de regelgeving m.b.t. de erkenning van wooninfrastructuur uit.

Voor minderjarigen zetten we verder in op het toekennen van PAB's, ook specifiek prioritaire PAB's en spoed PAB's. We gingen verder in gesprek met de sector om zowel MFC 2.0 als het intersectorale project Vroeg en Nabij verder te bespreken. In 2024 ging er veel aandacht naar de uitrol van het crisis- en investeringsplan en het opstellen van het decreet rond geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid. Flexibiliteit, resultaatgerichtheid en ruimte voor sociaal ondernemerschap bleven belangrijke pilaren van het vernieuwde beleid.

We brachten de noden voor de specifieke doelgroepen jonge kinderen en jongvolwassenen in kaart. Het grondig in kaart brengen van de noden en wensen van de doelgroep, alsook mogelijke barrières, is belangrijk om toekomstig beleid voldoende vorm te kunnen geven. We zetten in op verknoping en bekendmaking en een snellere bijschakeling indien nodig.

We ronden de evaluatie af van globale individuele ondersteuning (GIO), waarbij hulp wordt geboden in de gewone kinderopvang of school van het kind. We stemmen met de andere actoren verder af waar ieders rol zit en waar er overlap is zodat aanbod zo efficiënt mogelijk kan worden ingezet.

We zijn gestart met het onderzoeken of het huidige PAB-instrument kan vervangen worden door een methodiek van zorgzwaartebepaling dat meer is afgestemd op de huidige mogelijkheden van een PAB en een geactualiseerde visie omvat op de zorg- en ondersteuningsnoden van minderjarigen met een handicap. Voor de 0 tot en met 5-jarigen zoeken we afstemming met de inschalingen i.k.v. zorgtoeslag en dit aan de hand van het ontwikkelen van een gemeenschappelijke beeldvorming.

We ronden de visienota rond toekomsttraject in de kinderopvang af. De trajecten voor 'de eerste 1.000 dagen' en ACE's liepen verder in samenwerking met het Agentschap Opgroeien (zie ook beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerd gezinsbeleid).

We zetten een volgende stap naar een vernieuwd financieringssysteem. Hierbij werd de aftrek bijdrage A opgeheven en werd het systeem van de variabele prestaties grondig herwerkt. Intensief overleg met de sector leidde tot een compromis rond beide problemen. We werkten ook verder aan verbeterde transparantie van het systeem voor gebruikers.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.2 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT, met uitzondering van de beleidsuitgaven voor RTH, die aangerekend werden op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT.

OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten

We zetten in 2024 intensief in op de voorbereiding van de implementatie van de vernieuwde toeleidingsprocedure voor het persoonsvolgend budget. Na de hervorming van specifieke procedures (noodsituatie, maatschappelijke noodzaak en spoedprocedure) vorig jaar, werd gekeken naar een hervorming van de algemene procedure. Hiervoor werd samengewerkt met verschillende stakeholders en adviesorganen. Op basis van evaluaties van bestaande procedures en knelpunten, werd de implementatie van de vernieuwde toeleidingsprocedure voorbereid. Het gaat zowel over de laatste stappen in het inhoudelijk luik, alsook juridische, communicatieve en IT-matige voorbereidingen.

Ook de evaluatie van zorgnoden en vragen binnen de andere prioriteitengroepen (PG2 en 3) werd opgenomen. We namen enerzijds de werking en effecten van de deelbudgetten PG2 onder de loep, en anderzijds gingen we verder aan de slag met de bevindingen uit de bevraging PG3 en meer concreet de vraag naar meer professionele ondersteuning bij de nood aan praktisch hulp.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RA-WT.

OD 2.4: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen

In 2024 lag de focus op het evalueren en verbeteren van o.a. de toeleidingsprocedures en prioriteitengroepen (jonge kind en jongvolwassenen). Een andere belangrijke stap was ook de evaluatie en implementatie van oplossingen voor verschillende problemen met de financiering (zoals bijdrage A of de variabele prestaties bij voorzieningen). We hebben, in bijzonder intensief

overleg met de sector, samengewerkt om deze oplossingen mogelijk te maken. We gaven reeds erkende en nieuwe organisaties de mogelijkheid om nieuwe vormen van RTH te ontwikkelen en uit te proberen om te streven naar nog meer vraaggestuurde, laagdrempelige en flexibel inzetbare RTH. In het tweede werkingsjaar van dit traject werden alle ervaringen uit de gezamenlijke brainstorm momenten en individuele coachings samengelegd om de eerste hand te leggen aan een sectorbrede nota die het vernieuwde beleid rond RTH moet expliciteren. We werkten ook verder om resterende aanbevelingen met betrekking tot de ondersteuning van kleinschalige initiatieven en aan te passen regelgeving duurzaam te integreren in bestaand beleid.

Alle beleidsuitgaven in het kader van de nieuwe financiering werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

OD 2.5: We verschuiven middelen van structuren naar personen

We bleven voortdurend zoeken naar mogelijkheden om middelen te verschuiven van structuren naar personen. Bij de herwerking van de toelidingsprocedure werd ervoor gezorgd dat de wijzigingen een administratieve vereenvoudiging zouden kunnen zijn. Er was blijvende aandacht voor het verlagen van de kosten die gepaard gaan met een uitgebreid voortraject (meerdere documenten en betrokken actoren, verwerkings- en beoordelingstijd).

OD 2.6: Personen met een gelijke zorgwaarde krijgen een gelijke financiering

Personen met een gelijke zorgwaarde volgens het zorgwaarde-instrument, kregen een afgestemde financiering ofwel via een persoonsvolgend budget ofwel via directe financiering. We voerden de aanpassingen aan de PVB's in het kader van correctiefase 2 zoals gepland verder door. Alle beleidsuitgaven voor OD 2.6 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid

We onderzochten de mogelijkheid om wetenschappelijk onderzoek in te zetten om de vereisten van een leeftijdsonafhankelijk beleid in kaart te kunnen brengen. Het gaat onder meer over het in kaart brengen van noden en hiaten in de huidige ondersteuning en het bepalen van een haalbaar stappenplan met een raming van de budgettaire consequenties.

Samen met het agentschap VSB zetten we in 2024 de nodige stappen voor de geplande extra bevoegdheidsoverdracht van aankoppelwielen aan de rolstoel en rolstoelhulpmotoren van VAPH naar VSB. In 2024 werd het protocol voor gegevensuitwisseling tussen VAPH en VSB afgerond. Deze overdracht van bevoegdheid zou gepaard gaan met een overdracht van middelen van VAPH naar VSB. In 2024 betaalde het VAPH in totaal 1.137.966,10 euro terug voor de aankoop van aankoppelwielen en rolstoelhulpmotoren.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.7 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RB-WT.

OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning

Verschillende beleidstrajecten hadden een expliciet intersectorale invalshoek bij de opzet en/of doelstellingen. Het project Jongvolwassenen leverde een doorgedreven analyse en evaluatie op van allerlei intersectorale problematieken waarmee

jongvolwassenen tijdens deze cruciale levensfase te maken krijgen. Het project Jonge kinderen legde zijn focus bij de samenwerkingen met de huizen van het kind, lokale besturen en kinderopvang. Ook binnen het project 'Vernieuwde zorg & ondersteuning kinderen & jongeren met een handicap' werd verder gewerkt aan een intersectoraal beleid voor kinderen en jongeren. Onder meer door de actieve opvolging van het geïntegreerde gezinsbeleid en Vroeg & Nabij zetten we onze schouders onder de verdere uitwerking van intersectorale zorg & ondersteuning.

In 2024 zetten we verder in op de afstemming VAPH - GGZ met het oog op een gepaste behandeling, ondersteuning, time-out ... voor personen met een dubbele diagnose (verstandelijke) handicap en psychiatrische stoornis. Via een Vlaamse intersectorale stuurgroep reflecteren we samen met de betrokken partners uit beide sectoren, VAPH en GGZ, over problemen en knelpunten op het snijvlak van beide sectoren. Het doel is om samen oplossingen te zoeken en beleidsaanbevelingen te formuleren.

In 2024 namen we het initiatief om een duurzame oplossing te realiseren voor personen die - ondanks het beschikken over een persoonsvolgend budget - zeer moeilijk bemiddelbaar blijken te zijn omwille van een erg complexe, meervoudige problematiek die een combinatie van VAPH-, GGZ- en vaak ook forensische expertise vereist. We breidden hiertoe de capaciteit van de ODB-units binnen het VAPH uit van 18 tot 30 plaatsen en voegden een bijkomende opdracht toe aan de werking van de ODB-units, m.n. outreachend werken. Tevens werden extra middelen voorzien voor de consulente teams in functie van bijkomende collectieve bemiddeling.

Samen met het departement Zorg, Agentschap Opgroeien en de FOD Volksgezondheid werkten we aan implementatie van intersectorale units (zie supra).

In 2024 werden diverse vormingen georganiseerd, waaronder voor studenten, professionals en personeel van de psychosociale dienst in Brusselse en Vlaamse gevangenissen. We hebben niet als hoofddoel om personen met een (vermoeden van) handicap een diagnostisch traject aan te bieden, maar wel om methodieken te ontwikkelen om diagnostiek uit te kunnen voeren bij een specifieke groep van personen met een (vermoeden van) handicap. Deze methodieken, gebaseerd op bestaande en gevalideerde testen, worden ontwikkeld en verfijnd aan de hand van cases van echte personen. Hierdoor wordt er wel kwaliteitsvolle diagnostiek uitgevoerd, maar dit is beperkt tot een kleine groep. Tegelijkertijd wordt onderzocht hoe de opgedane kennis kan worden geborgd in het veranderende diagnostische landschap en welke organisatie(s) het beste geplaatst zijn om deze kennis te verspreiden.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.8 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT en GH0-AGGF2RE-WT.

OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen

De uitbreiding van de mogelijke hulpmiddelen waarop zorgaanbieders beroep kunnen doen, werd ingevoerd. De hulpmiddelen die bijkomend via IMB kunnen vergoed worden, werden weerhouden na een bevraging van en overleg met de sector, rekening houdend met het beschikbare budget en de principes in het IMB-besluit (BVR van 13 juli 2001). De nood aan en haalbaarheid van verdere aanpassingen aan de IMB-regelgeving wordt onderzocht wanneer VIPA de infrastructuurforfaits in overleg met de sector evalueert (zie ook Beleidsveld Zorginfrastructuur). Door duidelijkheid te geven over wat voorzieningen minimaal

aan infrastructuur moeten voorzien, wordt ook duidelijk wat een gebruiker minimaal kan verwachten wanneer hij woonkosten betaalt.

Daarnaast werd een algemene verhoging met 5% van alle bedragen in de refertelijst, de refertelijst bis en de hulpmiddelenfiches ingevoerd op 1/01/2024 (zie ook supra). We pasten bijkomend de vergoedingen aan voor specifieke hulpmiddelen in diverse domeinen van de refertelijst wanneer nog een substantiëlere, aangepaste verhoging noodzakelijk en haalbaar was.

SD 3: Innovatie

OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan

Digitalisering van de dienstverlening en de uitbreiding van het e-loket mijnvaph.be waren het afgelopen jaar de twee zaken waarop we sterk hebben ingezet. Voor gebruikers is vooral het gebruiksgemak, laagdrempeligheid en toegankelijkheid erg belangrijk. Daarnaast zijn stappen gezet om ervoor te zorgen dat een veiligere elektronische uitwisseling van gegevens (tussen overheden) ervoor kan zorgen dat gebruikers efficiënter kunnen geholpen worden. Ook de uitwisseling van gegevens met zorgaanbieders werd verder uitgewerkt.

In 2024 hebben we verder ingezet op de gebruiksvriendelijkheid en de vindbaarheid van de site: we gaan na of we via gebruikersonderzoek of zoekmachineoptimalisatie hier nog verdere stappen in kunnen zetten. Ook in 2024 zetten we verder in op de informatisering van nieuwe modules in mijnvaph, herwerken van Module D (Adviesrapport).

We werkten aan het verhogen van de toegankelijkheid en de gebruiksvriendelijkheid van het e-loket mijnvaph.be. Verschillende werkgroepen gingen aan de slag om de herwerking van het e-loket voor te bereiden en te implementeren. Er werden verbeteringen voorzien zowel voor burgers als professionele actoren. We hebben een kader uitgetekend om aan de slag te gaan met het VAPH-universum. Dit universum moet zorgen voor een eengemaakte, consistente gebruikerservaring (UX) voor de bezoeker, op vlak van lay-out en gedrag. Het kader bevat de basisprincipes van het universum (zoals webcomponenten, tools en structuren, het installeren van een 'dedicated design team', ...). Daarnaast werd ook een aanpak voor de herwerking, in functie van toegankelijkheid, voor alle formulieren binnen het VAPH voorgelegd.

In 2024 experimenteerden we met Artificiële Intelligentie (AI) om de dienstverlening voor onze klanten te optimaliseren. We vergelijken zorgzwaarte inschalingen met de resultaten van het voorspellend model.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens

Samen met de andere entiteiten van de Vlaamse Overheid werd aan de slag gegaan om efficiënte manieren te onderzoeken om gegevens op veilige en correcte wijze uit te wisselen. Er werd hierbij reeds maximaal gekeken naar gebruiksvriendelijkheid en gebruiksgemak voor de burger. Verder onderzoek, ook in functie van kosten en baten voor elke betrokken entiteit, moet nog gevoerd worden. We werkten aan de voorbereiding van de regelgeving om de toegang tot informatie voor onze samenwerkende organisaties te faciliteren. Ook aspecten

zoals bewaartermijnen en het werken met verschillende profielen werden onderzocht. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.3: We investeren in onlinehulp, in elk geval in de vorm van chathulp

We namen deel aan een onderzoek naar het opstellen van een kwaliteitskader voor onlinehulp (voor gebruikers, professionals en organisaties) (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning). Wij bewaakten hierbij ook de mogelijke overlap met de werkzaamheden binnen het project Kwaliteitskader. Alle beleidsuitgaven voor chathulp werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

SD 4: All policies

OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden

De afstandstolkendienstverlening van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB) werd duurzaam verankerd in de reguliere werking van het CAB. In 2024 is de dienstverlening met betrekking tot tolken voor doven en slechthorenden juridisch, procesmatig en technisch afgestemd met het beleidsdomein Werk. Alle beleidsuitgaven voor OD 4.1 worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen

We brachten de noden van jongvolwassenen in kaart met betrekking tot ondersteuning op transitiemomenten. We hadden daarbij speciale aandacht voor intersectorale knelpunten en mogelijkheden.

We gingen verder met het project 'CultuurSensitieve zorg bij personen met een Handicap (CuSeHa)' gericht op het verlagen van de drempels tot zorg op het kruispunt van (vermoeden van) handicap en een migratieachtergrond. Alle beleidsuitgaven voor het CuSeHa-project werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 4.3: We versterken onze samenwerking met lokale besturen en stimuleren lokale initiatieven inzake zorg en ondersteuning

Op lokaal vlak intensifieerden we de samenwerking met lokale besturen en stimuleerden we lokale initiatieven voor zorg en ondersteuning. Zo stimuleerden we kleinschalige lokale initiatieven verder in hun werking. We subsidieerden GiPSO, een faciliterende organisatie die ondersteuning biedt aan ouderinitiatieven en andere startende kleinschalige initiatieven met bijzondere aandacht voor intersectorale en lokale samenwerking. Binnen het traject gericht op nieuw beleid voor RTH wordt lokale en intersectorale samenwerking bij de deelnemende initiatieven actief aangemoedigd en gestimuleerd.

Alle beleidsuitgaven voor OD 4.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 4.4: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover

We continueerden de Academische Werkplaats De-Institutionalisering (AWDI) en reikten via onderzoek handvaten aan om de-institutionalisering in de praktijk te brengen zonder de (kwaliteit van) zorg en ondersteuning waar vooral kwetsbare groepen nood aan hebben te hypothekeren. Alle beleidsuitgaven voor de academische werkplaats werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT.

We namen stappen om de VN-conventie inzake de rechten van personen met een handicap verder te implementeren in Vlaanderen. Verder monitorden en rapporteerden we over de implementatie van de VN-conventie inzake de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen. We leverden ook concrete acties aan om bij werkpunten te kunnen voldoen aan de internationale vereisten zoals opgesteld door de VN. Daarnaast gingen we ook de voortgang van Vlaanderen met betrekking tot de VN - conventie en geformuleerde aandachtspunten toelichten en verdedigen bij de Verenigde Naties. Samen met de andere deelstaten brachten we een uitgebreide analyse over de reeds gezette stappen en noodzakelijke verdere trajecten.

Ook in 2024 namen we verder deel aan de werkgroep "Werkgroep Internationaal beleid & UNCRPD" alsook aan de werkgroep "Statistiek" en de werkgroep "Werkgroep European Disability Card" die in het kader van de Interministeriële Conferentie (IMC) Handicap werden opgericht. We namen deel aan de constructieve dialoog met het UNCRPD-Comité dat instaat voor de opvolging van de implementatie van de VNCRPH die plaatsvond in Genève.

SD 5: Armoedebestrijding

OD 5.1: We voeren de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten door met aandacht voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen

Deze doelstelling is gerealiseerd.

Via wetenschappelijk onderzoek hadden we verder aandacht voor de betaalbaarheid van de woon- en leefkosten. Daarnaast ging ook aandacht naar het realiseren van meer transparantie rond woon- en leefkosten in de applicaties bij de IT-matige uitrol van het project Transparantie.

We namen ook in 2024 verder deel aan de werkgroep "erkenning, tegemoetkomingen en sociale diensten" van de IMC Handicap die ingaat op de toekenning van de federale tegemoetkomingen en de effecten op de betaalbaarheid van de woon-en leefkosten.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties

We hebben aandacht voor begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties. We deden dat vooral door het continueren van bestaande ex-ante en ex-post controles. Deze verschaften waardevolle informatie om personen met een handicap te kunnen ondersteunen bij de besteding van hun budget. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	2.799.113	2.827.496	2.827.496	2.091.919	2.117.665	2.117.665
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.799.113	2.827.496	2.827.496	2.091.919	2.117.665	2.117.665

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij het onderliggende begrotingsartikel.

1.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GGF2RX-IS – VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft de werkingstoelage aan het VAPH.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.799.113	2.827.496	2.827.496	2.091.919	2.117.665	2.117.665

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 28.383 keuro VAK en 25.746 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 18.582 keuro VAK en VEK herverdeeld naar Opgroeien in het kader van de integratie van de internaten (IPO/MPIGO!) binnen Welzijn (MB van 29 november 2024);

- Er werd 12.000 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet in het kader van de uitvoering van het arrest van de Raad van State 258.354 van 8 januari 2024 (VR 2024 1312 DOC.1269/2);
- Er werd 34.633 keuro VAK en 31.996 keuro VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd 317 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het sectoraal akkoord 2020-2022 (VR 2024 3105 DOC.0804/2);
- Er werd 15 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de centrale provisie bij AgO in het kader van de invoering van het HR 5-sporenbeleid (VR 2024 1312 DOC.1287/4).

De ingeschreven werkingstoelage werd volledig ter beschikking gesteld van het VAPH. Het VAK en VEK werden voor 100% benut.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Omschrijving

Het VAPH:

- streeft naar een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap;
- treedt op als een klantgerichte en efficiënte partner van personen met een handicap en de organisaties die zorgen voor een kwaliteitsvolle ondersteuning;
- werkt het beleid uit voor personen met een handicap op het vlak van zorg en ondersteuning en evalueert de uitvoering ervan;
- behandelt aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen en aanvragen voor het persoonsvolgend budget voor meerderjarigen;
- stelt persoonsvolgende budgetten ter beschikking en ziet toe op de besteding ervan;
- erkent en vergunt diensten en voorzieningen die personen met een handicap begeleiden of opvangen;
- stemt de vraag naar zorg en ondersteuning af op het aanbod via regionaal overleg met gebruikers, diensten en voorzieningen.

**Inhoudelijke toelichting globaal:
Totale Ontvangsten:**

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2024	1e aanpassing BA - JR	BU	1e aanpassin g BA - JR	BU	1e aanpassin g BA - JR	BU
ESR-ontvangsten OW	22.065	25.147	0	0	0	0
Toelagen OI	2.117.665	2.117.665	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	455.308	455.690	0	0	0	0
Totaal	2.595.038	2.598.502	0	0	0	0

De ontvangstenbegroting werd voor 100,13 % uitgevoerd of een meerontvangst van 3,464 miljoen euro.

Deze meerontvangsten betreffen vooral hoger dan verwachte terugvorderingen (negatieve afrekeningen) van voorzieningen m.b.t. voorgaande jaren, ten belope van 3,471 miljoen euro.

Daarnaast zijn er o.m. meerontvangsten m.b.t. wettelijke subrogatie (+1,134 miljoen) en terugvorderingen van internaten (i.k.v. opstartfase) (+1,482 miljoen en minderontvangsten bij de terugvorderingen van de cliënten PAB (-1,147 miljoen euro) en PVB cash (-1,086 miljoen euro).

Als we enkel de ESR-aanrekenbare ontvangsten in rekening brengen, bedragen de meerontvangsten 3,082 miljoen euro.

Totale Uitgaven:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2024	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR- uitgaven WT, LO, PR	2.801.309	2.829.692	2.801.706	2.543.192	2.568.938	2.564.837
Overige LE, PA, andere	25.021	25.021	17.032	26.100	26.100	17.032
Totaal	2.826.330	2.854.713	2.818.738	2.569.292	2.595.038	2.581.869

Globale bespreking:

Het verschil tussen de BA 2024 en BA-JR 2024 situeert zich volledig bij de ESR-uitgaven, ten belope van 28,383 miljoen euro aan VAK en 25,746 miljoen euro aan VEK. De verklaring van de aanpassing is hierboven reeds opgenomen.

De uitgavenbegroting werd wat betreft de VEK in 2024 voor 99,49 % uitgevoerd of een niet-uitvoering van 13,169 miljoen euro. Deze niet-uitvoering situeert zich voor 9,068 miljoen euro op niet ESR-aanrekenbare uitgavenposten (terugvorderbare voorschotten PVB/PAB voor 7,987 miljoen euro en het gebudgetteerd over te dragen saldo eind 2024 ten bedrage van 1,079 miljoen euro).

Als we enkel de ESR-aanrekenbare uitgaven in rekening nemen, bedraagt de niet-uitvoering voor de uitgaven 4,102 miljoen euro.

De uitgavenbegroting werd wat betreft de VAK in 2024 voor 98,74 % uitgevoerd of een niet-uitvoering van 35,975 miljoen euro. Deze niet-uitvoering situeert zich voor 7,989 miljoen euro op niet ESR-aanrekenbare uitgavenposten (terugvorderbare voorschotten PVB/PAB).

Als we enkel de ESR-aanrekenbare uitgaven in rekening nemen, bedraagt de niet-uitvoering voor de VAK-uitgaven 27,986 miljoen euro.

Het boekjaar 2024 wordt afgesloten met een positief budgettair resultaat van 16,634 miljoen euro (2.598,502 miljoen euro ontvangsten - 2.581,869 miljoen euro uitgaven). De budgettaire ontvangsten van 2.598,502 miljoen euro bevatten het eind 2023 overgedragen gecumuleerd budgettair saldo van 450,285 miljoen euro. Dit overgedragen saldo - verminderd met de inkomsten uit de verkoop van het kantoorgebouw - werd bij de BA2024 aangewend ten belope van 449,077 miljoen euro, door een éénmalige vermindering van de werkingstoelage. Daarnaast is er een jaarlijkse afname van het overgedragen saldo ten belope van 131 keuro voor de huur van de gebouwen van de Vlaamse overheid door de diensten van het VAPH. Voor 2025 wordt de werkingstoelage opnieuw op het 'normale peil' gebracht. Aangezien er in de begroting reeds een over te dragen saldo van 1,079 miljoen was voorzien, betekent dit dat het resultaat 15,555 miljoen beter is dan voorzien in de definitieve begroting 2024. Dit is het resultaat van:

- 3,464 miljoen euro meerontvangsten;
- 12,090 miljoen euro minderuitgaven.

Als we enkel rekening houden met de voor de Vlaamse overheid relevante ontvangsten en uitgaven in het kader van de rapportering van het ESR-vorderingensaldo ('ESR-aanrekenbare' ontvangsten en uitgaven), dan sluit het boekjaar 2024 af met een positief resultaat van + 7,184 miljoen euro tov de definitieve begroting. Dit is het resultaat van:

- 3,082 miljoen euro meerontvangsten;
- 4,102 miljoen euro minderuitgaven.

Ontvangsten

GH0-BGGFARA-OW ONTVANGSTEN - TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat terugvorderingen van ten onrechte uitbetaalde vergoedingen in het kader van de toeleiding.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	10	0	0
BA – JR 2024	10	0	0
BU 2024	3	0	0

GH0-BGGFARB-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor hulpmiddelen, alsook terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie (WS) met betrekking tot de hulpmiddelen. Door de opdeling van de ontvangsten per doelstelling, worden de terugvorderingen WS verdeeld volgens hun oorsprong.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	500	0	0
BA – JR 2024	500	0	0
BU 2024	126	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De minderontvangsten hebben te maken met lager dan verwachte terugvorderingen in het kader van hulpmiddelen.

GH0-BGGFARC-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Hierop wordt geen afzonderlijk krediet voorzien aangezien de afrekening van de zorgverstrekkende organisaties steeds globaal per subsidie-eenheid (SE) gebeurt, voor alle zorgvormen samen (rechtstreeks toegankelijke hulp en niet-rechtstreeks toegankelijke hulp, zowel voor meerderjarigen als minderjarigen). De aanrekening gebeurt globaal op GH0-BGGFARD-OW.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA – JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

GH0-BGGFARD-OP ONTVANGSTEN PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft terugvorderingen van eerder toegekende terugvorderbare voorschotten aan meerderjarige budgethouders PVB bij beëindiging van de cashbesteding en minderjarige budgethouders PAB bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH of door overstap naar het PVB.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	5.000	0	0
BA – JR 2024	5.000	0	0
BU 2024	5.405	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Gelet op het steeds stijgend aantal budgethouders én op het stijgend aantal cash besteders, stijgen de uitgaven, maar stijgt tevens het aantal uitstromers, met meer ontvangsten tot gevolg.

GH0-BGGFARD-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (nRTH).

Het omvat zowel terugvorderingen van te veel betaalde voorschotten aan zorgaanbieders als ten onrechte uitgekeerde vergoedingen aan de PAB- en PVB-budgethouders bij de besteding van hun budget.

Tevens worden op dit begrotingsartikel de terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie en cumulverbod aangerekend. Deze gebeuren voornamelijk van verzekeringsmaatschappijen.

Daar de afrekeningen per subsidie-eenheid (SE) van de zorginstellingen gebeuren van zowel RTH als nRTH samen, worden de terugvorderingen van de SE globaal op dit artikel aangerekend.

Tot slot wordt het artikel ook gespijsd met door de federale overheid aan de zorgvoorzieningen toegekende RSZ-kortingen. De zorgvoorzieningen storten deze korting door, aangezien de toegekende subsidie geen rekening houdt met deze korting.

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	20.800	0	0
BA – JR 2024	20.800	0	0
BU 2024	24.539	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Voor terugvorderingen PAB en PVB cash worden minderontvangsten van respectievelijk 1,147 miljoen euro en 1,086 miljoen euro genoteerd.

Inzake terugvorderingen van de voorzieningen werd globaal 13,085 miljoen euro in ontvangsten geboekt of een meerontvangst van 4,585 miljoen euro. Inzake negatieve afrekeningen van voorschotten 2023 werd 3,129 miljoen euro teruggevorderd, dit is 2,629 miljoen euro boven de ingeschatte NOO (Nog te ontvangen ontvangstenstaten). Ook voor afrekeningen 2022 werd nog 1,276 miljoen euro teruggevorderd (842 keuro meer dan de ingeschatte NOO). Deze hoger dan verwachte terugvorderingen m.b.t. voorgaande jaren verklaren voor 3,470 miljoen euro de meerontvangsten van de voorzieningen. Voor negatieve afrekeningen van voorschotten m.b.t. 2024 werd een NOO van 1 miljoen euro ingeschreven.

De toename van het aantal negatieve afrekeningen voor de laatste werkingsjaren heeft o.a. te maken met de verhoging van het voorschot van december van 8% van de geschatte jaarsubsidie naar 12%. De reden van deze verhoging is dat sinds de uitrol van de nieuwe financiering fase 1 de voorschotten van januari later worden uitbetaald dan de eerste werkdag van de maand zoals in de andere 11 maanden van het jaar wel het geval is. Om de voorzieningen wat marge te geven om deze periode te overbruggen werd beslist het percentage van het voorschot voor december sinds 2022 op te trekken naar 12%.

In het kader van wettelijke subrogatie en cumulverbod werd 3,784 miljoen euro aan ontvangsten geboekt, een meerontvangst van 1,144 miljoen euro.

GH0-BGGFARE-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERINGEN VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van subsidies toegekend aan organisaties.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	300	0	0
BA – JR 2024	300	0	0
BU 2024	295	0	0

GH0-BGGFARF-OL ONTVANGSTEN LENINGEN BELEIDSVOORBEREIDINGEN EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat waarborgen gestort aan het VAPH. Het artikel is eerder symbolisch voor het geval er een waarborg zou gestort worden. Aan de uitgavenzijde wordt eenzelfde bedrag ingeschreven (uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-LE).

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	1	0	0
BA – JR 2024	1	0	0
BU 2024	0	0	0

GH0-BGGFARF-OP ONTVANGSTEN PARTICIPATIES BELEIDSVOORBEREIDINGEN EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugstorting van eerder door het VAPH betaalde waarborgen. Het artikel is eerder symbolisch voor het geval er een waarborg zou gestort worden door het VAPH die nadien zou teruggestort worden. Aan de uitgavenzijde wordt eenzelfde bedrag ingeschreven (uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-PA).

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	20	0	0
BA – JR 2024	20	0	0
BU 2024	0	0	0

GH0-BGGFARF-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat alle terugvorderingen vanuit de apparaatskredieten en opbrengsten van verkopen van goederen en diensten, alsook eventuele terugvorderingen van de loonkost van gedetacheerde personeelsleden.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	455	0	0
BA – JR 2024	455	0	0
BU 2024	184	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De minderontvangst heeft vooral te maken met lager dan verwachte terugvorderingen van de loonkost van gedetacheerde personeelsleden.

GH0-BGGFAZZ-OI ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel betreft de werkingstoelage afkomstig van de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de opdrachten van het VAPH.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	2.091.919	0	0
BA – JR 2024	2.117.665	0	0
BU 2024	2.117.665	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Zie werkingstoelage aan het VAPH (GB0-1GGF2RX-IS).

GH0-BGGFAZZ-OG OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel betreft het desgevallende gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren.

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	450.287	0	0
BA – JR 2024	450.287	0	0
BU 2024	450.285	0	0

Uitgaven

GH0-AGGF2RA-WT TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de vergoedingen voor de multidisciplinaire verslagen (MDV) uitgevoerd door multidisciplinaire teams (MDT). Het agentschap erkent niet alleen de teams maar vergoedt hen ook voor de opmaak van het MDV.

Het MDV bestaat uit verschillende modules. Afhankelijk van het type aanvraag (eerste of volgende aanvraag, PVB of IMB, type procedure) zijn één of meerdere modules noodzakelijk om tot een volledige objectivering van de aanvraag te komen.

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	6.503	6.503
BA – JR 2024	5.503	5.503
BU 2024	5.163	5.163

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd na de BA2024 verlaagd met 1 miljoen euro door een interne verschuiving ten voordele van GH0-AGGF2RD-WT.

Inzake de vergoedingen aan de MDT's werd een bedrag van 5,163 miljoen euro gerealiseerd (93,85%).

GH0-AGGF2RB-WT FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Aan personen door het VAPH erkend als persoon met een handicap kunnen tegemoetkomingen worden verschaft om hulpmiddelen aan te kopen of aanpassingen uit te voeren om dagelijkse activiteiten zelfstandig uit te voeren thuis. In bepaalde gevallen kan ook gekozen worden voor een tegemoetkoming voor de huur van een hulpmiddel. Een aantal hulpmiddelen die individueel gebruikt worden, worden ook terugbetaald aan personen die verblijven in een voorziening.

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	48.206	37.231
BA – JR 2024	46.206	35.231
BU 2024	35.151	35.151

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd na de BA2024 verlaagd met 2 miljoen euro door een interne verschuiving ten voordele van GH0-AGGF2RD-WT.

Het saldo eind 2024 van het encours van de vastleggingen IMB bedraagt 43,281 miljoen euro.

GH0-AGGF2RC-WT FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Personen met een (vermoeden) van handicap die beperkte handicap specifieke hulp nodig hebben kunnen gebruik maken van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Rechtstreeks toegankelijke hulp is zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen. De persoon met een (vermoeden) van handicap dient niet te beschikken over een persoonsvolgend budget en dient eveneens de procedure toeleiding niet te doorlopen.

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	124.370	124.370
BA – JR 2024	124.370	124.370
BU 2024	124.370	124.370

GH0-AGGF2RD-PA PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTEEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet betreft de behoefte voor het toekennen van terugvorderbare voorschotten bij PAB voor minderjarigen en bij de cashbesteding van PVB voor meerderjarigen.

Het krediet wordt voorzien voor nieuwe toekenningen in het kader van de automatische toekenningen en/of het uitbreidingsbeleid en voor mogelijke wijzigingen in de besteding van het PVB van voucher naar cash bij bestaande cliënten.

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	25.000	25.000
BA – JR 2024	24.938	24.938
BU 2024	16.951	16.951

Inhoudelijke toelichting:

Er werd na de BA2024 een interne verschuiving doorgevoerd van 62 keuro naar GH0-AGGF2RF-PA.

Inzake terugvorderbare voorschotten werd 16,951 miljoen euro uitgekeerd (12,885 miljoen euro voor PVB en 4,065 miljoen euro voor PAB). De kredieten zijn ruim ingeschat om zeker over voldoende middelen te beschikken voor het uitkeren van terugvorderbare voorschotten bij nieuwe terbeschikkingstellingen van een PAB en PVB. Het gaat hier om niet ESR-aanrekenbare uitgaven.

GH0-AGGF2RD-WT FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De financiering van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning (nRTH) omvat de hoofdmoot van het totale te besteden budget van het VAPH.

Dit budget omvat de directe financiering die betrekking heeft op de zorg van de cliënten, en toegekend wordt aan de cliënten of aan organisaties.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de cliënten zijn een persoonlijk assistentiebudget (PAB) voor minderjarigen en een persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de organisaties kunnen meerdere vormen aannemen:

- Multifunctioneel Centrum;
- Persoonsvolgende Convenant;
- Intersectorale Prioritaire Hulpvragen;
- Observatie-, Diagnose en Behandelingsunits;
- Gespecialiseerde units voor geïnterneerden;
- Handicapspecifieke dagondersteuning in de gevangenis, alsook psychosociale begeleiding;
- Unit voor geïnterneerden;
- Rechtstreeks gefinancierde zorg voor geïnterneerden;
- Zorg voor personen met een niet aangeboren hersenletsel.

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	2.557.364	2.310.695
BA – JR 2024	2.590.415	2.340.609
BU 2024	2.577.250	2.339.966
Aanwending VAK-ruiter	0	

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd na de BA2024 verhoogd met 5.000 keuro door een interne verschuiving.

Het krediet werd na de BA2024 bijkomend aangepast omwille van de volgende oorzaken:

- Een verlaging met 18.582 keuro in VAK en VEK omwille van de herverdeling van kredieten van het VAPH naar Opgroeien in het kader van de integratie van de internaten (IPO/MPIGO!) binnen Welzijn;
- Een verhoging met 12.000 keuro ingevolge de herverdeling vanuit een provisioneel krediet in het kader van de uitvoering van het arrest Raad van State 258.354 van 8 januari 2024;
- Een verhoging met 34.633 keuro in VAK en met 31.996 keuro in VEK ten gevolge van de overschrijdingen van de spilindex.

Opdat de engagementen en uitgaven gedaan door het VAPH in overeenstemming zouden zijn met de regels van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO), werd de aanrekening van PAB en PVB vanaf boekjaar 2023 aangepast:

Elk door het VAPH ter beschikking gesteld PAB en PVB wordt voortaan ten belope van de waarde van dat PAB/PVB in dat jaar (= maximaal te besteden bedrag) op de begroting aangerekend op het VAK. Binnen dat VAK kunnen kosten worden vergoed (via cash- en/of voucherbesteding) die dan worden aangerekend op het VEK.

De VAK-kredieten voor PAB en PVB werden vanaf 2023 verhoogd omwille van de structurele onderbenutting die vastgesteld wordt bij de budgethouders. Met die bijkomende VAK-kredieten kunnen extra PAB en PVB ter beschikking gesteld worden, zonder dat de beschikbare VEK-kredieten overschreden worden.

De totale besteding in VAK bedraagt 2.577,250 miljoen euro (98,72%) en betekent een minderuitgave van 13,165 miljoen euro.

De totale besteding in VEK bedraagt 2.339,966 miljoen euro (99,97%) en betekent een minderuitgave van 643 keuro.

PAB

Voor de terugbetaling van de goedgekeurde kostenstaten werd 97,896 miljoen euro gerealiseerd in VEK.

Het vermelde bedrag is inclusief een raming van de NOF (Nog te ontvangen Facturen) voor 2024. Voor cashkosten kunnen de cliënten nog facturen indienen tot einde maart 2025.

PVB

De realisaties voor PVB bedragen 1.404,618 miljoen euro in VEK.

Het deel dat aan de voorzieningen is gestort via derdebetalerssysteem, maar op naam van de cliënt is aangerekend, bedraagt 1.142,133 miljoen euro. De pure cash besteding bedraagt 262,484 miljoen euro.

De vermelde bedragen zijn inclusief een raming van de NOF voor 2024. Voor cashkosten kunnen de cliënten nog facturen indienen tot einde maart 2025.

Subsidies aan zorginstellingen

De realisaties bedragen 833,575 miljoen euro in VEK. Dat bedrag is inclusief een raming van de NOF voor 2024. De afrekeningen van de voorzieningen zullen pas alle verwerkt zijn in de loop van 2026.

In deze realisatie zit ook de 'top up' voor de voucherbesteding van PVB-budgethouders. Dat is de extra subsidie die vergunde zorgaanbieders ontvangen boven op het deel van het PVB dat aangerekend werd op het PVB-budget van de cliënt.

De uitgaven bevatten voor 38,8 miljoen euro middelen beschikbaar gesteld vanuit de netto-beleidsruimte voor 2024.

Aanwending van de begrotingsruiter:

Omwille van de integratie van een aantal internaten (IPO en MPIGO!) in Welzijn werden kredieten overgeheveld vanuit het beleidsdomein Onderwijs naar het beleidsdomein Welzijn. De geboden zorg kon hiermee worden uitgebreid en beter afgestemd op de noden van de zorgbehoevenden. Dit leidt ook tot een hogere kost. De kost wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten (met inbegrip van de overgedragen middelen vanuit het beleidsdomein Onderwijs).

GH0-AGGF2RE-WT FINANCIERING VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet omvat de subsidies aan organisaties, zowel gereguleerde, semi-gereguleerde als niet gereguleerde subsidies.

Het betreft enerzijds organisaties die een direct ondersteunende rol verlenen aan de personen met een (vermoeden van) handicap of het beleid en anderzijds organisaties die een intermediaire rol verlenen aan organisaties die personen met een (vermoeden van) handicap of het beleid ondersteunen.

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	28.265	28.265
BA – JR 2024	26.265	26.265
BU 2024	26.024	25.888

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd na de BA2024 verlaagd met 2 miljoen euro door een interne verschuiving ten voordele van GH0-AGGF2RD-WT.

De uitgaven betreffen o.a.

- Bijstandsorganisaties: 2,981 miljoen euro;
- CAB-doventolken: 2,258 miljoen euro;
- Ex-Derde ArbeidsCircuit: 2,434 miljoen euro;
- Revalidatie: 3,937 miljoen euro;
- Vrijtijdsorganisaties: 2,614 miljoen euro;
- Diensten Ondersteuningsplan: 8,388 miljoen euro.

GH0-AGGF2RF-LE LENINGEN - BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de terugbetaling van ontvangen waarborgen die gestort werden aan het VAPH. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een terugbetaling te kunnen doen als er een waarborg zou gestort worden aan het VAPH. Het krediet

hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OL, waar de ontvangen waarborg wordt geregistreerd.

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	1	1
BA – JR 2024	1	1
BU 2024	0	0

GH0-AGGF2RF-LO LONEN - BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de lonen van de personeelsleden van het VAPH aangerekend, evenals de loongerelateerde kosten (RSZ, vergoeding woon-werkverkeer, ...).

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	26.778	26.778
BA – JR 2024	27.210	27.210
BU 2024	24.862	24.857

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd na de BA2024 verhoogd met 317 keuro in VAK en VEK in uitvoering van het sectoraal akkoord 2020-2022 voor de personeelsleden van de Vlaamse overheid en met 15 keuro in VAK en VEK ingevolge de verdeling vanuit de provisie 5-sporen voor de meerkost ten gevolge van de implementatie van de aanvullende ziekteregeling voor contractuele personeelsleden.

Er werd 24,857 miljoen euro gerealiseerd (91,35%), of een niet-uitvoering van 2,353 miljoen euro. Het personeelsplan van het VAPH werd bij beslissing van de Vlaamse regering van 22 december 2023 uitgebreid met 12 koppen en dit in het kader van kwaliteitsvolle dossierafhandeling. Deze personeelsuitbreiding, alsook andere selecties ter vervanging van bijvoorbeeld pensioenen, kon echter pas vanaf de tweede helft van het jaar 2024 opgestart worden.

Daarnaast heeft de gewijzigde berekening van de voorziening voor niet-opgenomen vakantiedagen tot een (eenmalige) vermindering van de realisaties geleid van 998 keuro.

GH0-AGGF2RF-PA PARTICIPATIES – BELEIDSVOORBEREIDING EN –UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden waarborgen en borgtochten aangerekend die verschuldigd kunnen zijn, bv. voor een levering of huur. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een gevraagde waarborg bij een dienst te kunnen storten. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OP, waar de terugstorting van de waarborg aan het VAPH zal worden geregistreerd.

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	20	20
BA – JR 2024	82	82
BU 2024	82	82

Inhoudelijke toelichting:

Er werd een interne verschuiving doorgevoerd van 62 keuro van GH0-AGGF2RD-PA.

GH0-AGGF2RF-WT WERKING – BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden alle kosten aangerekend die verband houden met de interne werking van het VAPH. Het gaat onder meer om de huur, elektriciteit, verwarming evenals alle vormen van dienstverlening (telefonie, IT, ...).

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	9.723	9.750
BA – JR 2024	9.723	9.750
BU 2024	9.082	9.440

GH0-AGGF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel betreft het overschot van het boekjaar, aangevuld met het gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren. Omwille van de decretaal ingeschreven overdracht van kredieten zal een deel hiervan worden aangewend in het lopend jaar.

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	1.079
BA – JR 2024	0	1.079
BU 2024	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het boekjaar 2024 wordt afgesloten met een positief budgettair resultaat van 16,634 miljoen euro. Dat zal worden ingeschreven bij de BA2025.

IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Vlaamse sociale bescherming

De Vlaamse sociale bescherming (VSB) is een solidair verzekeringsmodel waarbij inwoners van Vlaanderen jaarlijks – verplicht – een zorgpremie betalen. Voor Brusselaars is er de mogelijkheid van een vrijwillige aansluiting. De uitvoering hiervan is toevertrouwd aan de zorgkassen. In geval van zorgbehoefendheid kan men in ruil voor deze premie een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming die momenteel uit volgende pijlers bestaat:

- zorgbudgetten voor zwaar zorgbehoevenden (vroeger zorgverzekering), voor ouderen met een zorgnood (vroeger tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden) en voor mensen met een handicap (ook basisondersteuningsbudget);
- financiering van residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging), revalidatieziekenhuizen, revalidatieovereenkomsten, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, mobiliteitshulpmiddelen, multidisciplinaire begeleidingsequipes palliatieve verzorging en het multidisciplinair overleg.

Prestatie-informatie: aantal lopende dossiers zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

Op 31 december 2023 waren er 276.209 lopende dossiers zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Er is voor dit type zorgbudget voor het jaar 2023 voor een bedrag van 412,4 miljoen euro aan tegemoetkomingen uitbetaald. We zien dus een stijging met 3.940 lopende dossiers ten opzichte van 2022.

Met deze indicator volgen we de realisatie van de operationele doelstelling 'Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep' onder SD1 Toegankelijkheid op.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht

In 2024 startten we voor deze doelstelling met het project Zorgprognose. In 2025 en verder bouwen we een tool om de evolutie van de zorgnoden in beeld te brengen met het oog op de meerjarenbegroting vanaf 2029 en de programmatie van voorzieningen. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

De uitgaventoetsing over het zorgbudget zorgbehoevenden en het zorgbudget ouderen werd afgerond en het eindrapport werd gepubliceerd op de website van Financiën en Begroting. We bekijken hoe deze informatie meegenomen kan worden in het inkomensonderzoek waarmee we onrechtvaardigheden willen wegwerken. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

De beleidsuitgaven voor het zorgbudget ouderen met een zorgnood werden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TB-WT – Tegemoetkomingen hulp aan bejaarden.

OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning

De nieuwe eCalcura toepassing, voor de financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging werd verder doorontwikkeld. De invoer van de gegevens van de referentieperiode 2023/2024 voor de berekening van de financiering voor 2025 werd voor de eerste maal volledig gerealiseerd in de eCalcura toepassing. Daarbij werd gebruik gemaakt van authentieke bronnen (eCad, Rijksregister en eWZCfin) om de datakwaliteit te verbeteren en planlast te verminderen. In functie van de integratie van de IFIC-meerkostfinanciering, die de transparantie moet verhogen, werden ook IFIC-gegevens opgevraagd via eCalcura.

Het project tot implementatie van een transparante sectorspecifieke boekhouding in de residentiële ouderenzorg werd verdergezet. Met het BVR van 19 juli 2024 werd ook het regelgevend kader voorzien voor de vrijwillige pilootrapportering over boekjaar 2023, de vrijwillige rapportering over boekjaar 2024 en de verplichting rapportering vanaf 2025. Op basis van de pilootrapportering werd het rapporteringssjabloon verder verfijnd. Een begeleidingstraject i.f.v. de verplichte rapportering werd opgezet en intussen werden de eerste stappen gezet in de verkenning hoe de rapportering gedigitaliseerd en vereenvoudigd kan worden via het ZorgAtlas Data Platform.

We streven een stabiele en gezonde bedrijfsvoering na via maatregelen voor een strikter financieel beleid in woonzorgcentra. Met het BVR van 8 maart 2024 werd het regelgevend kader voorzien dat de maatregelen regelt die samen met de koepels ouderenzorg en de Vlaamse ouderenraad werden uitgewerkt.

OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg

Met het BVR van 21 juni 2024 voerden we een wijziging aan de indexatiemethodiek in vanaf 1 april 2024. De dagprijsindexering worden daarmee geënt op de overschrijding van de spilindex gekoppeld aan de afgevlakte gezondheidsindex om op die manier nauwer aansluiting te vinden bij de indexatie van de pensioenen. Met het BVR van 19 juli 2024 werd vervolgens het geactualiseerde prijzenbeleid met ingang van 1 september 2024 ingevoerd. De besluiten zijn het resultaat van een traject waarbij het dagprijsbeleid in de residentiële ouderenzorg tegen het licht werd gehouden.

OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig

In 2024 legden we de laatste hand aan de uitgaventoetsing inzake mobiliteitshulpmiddelen. Het eindrapport over de uitgaventoetsing is gefinaliseerd en gepubliceerd op de website van DFB.

De beleidsuitgaven voor mobiliteitshulpmiddelen werden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TK-WT – Mobiliteitshulpmiddelen.

OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming

Op 1 januari 2024 werd de sector revalidatie opgenomen in de Vlaamse Sociale Bescherming. Voor thuiszorg en geestelijke gezondheidszorg wordt de inkanteling nog verder onderzocht.

OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor

In 2024 werd er verder ingezet op de uitrol van BelRAI Long Term Care Faciliteits (LTCF) in de Vlaamse woonzorgcentra. Door de uitrol is er meer representatieve data ter beschikking gekomen om verder wetenschappelijk onderzoek te voeren naar de validatie van de zorgzwaarte-indicatoren (InterRAI Resource Utilization Groups (RUG's) en case-mix systeem) in Vlaanderen. Dit onderzoek vormt een van de basisbouwstenen om de BelRAI-instrumenten verder in te zetten in het kader van zorg-gebonden financiering. In de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) gebeurde er verder wetenschappelijk onderzoek naar het afwerken van het BelRAI GGZ modulair systeem ter voorbereiding van een eventuele pilootfase.

OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen

De audit over de werking van de zorgkassen werd afgerond. In 2024 werden de individuele vaststellingen met de zorgkassen besproken en aan de aanbevelingen wordt opvolging gegeven in de komende legislatuur.

OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB

We gingen samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) na op welke manier de werking van de VSB in Brussel op een laagdrempelige manier kan bekend gemaakt worden. Er werden gesprekken hieromtrent opgestart met vertegenwoordigers van Brussel. We contacteerden diverse Brusselse eerstelijnsfora maar kregen tot dusver nog geen vraag tot uitgebreide toelichting. We blijven dit aanbod doen in onze contacten met Brusselse eerstelijnsfora. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.294.369	1.301.029	1.146.039	1.297.321	1.305.214	1.286.234
Toe-lagen IS	3.877.627	3.929.005	3.929.579	3.877.775	3.930.928	3.930.928
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.171.996	5.230.034	5.075.617	5.175.096	5.236.142	5.217.162

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GHFATX-OI – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat éénmalige ontvangsten voor de begrotingstechnische verwerking van de uitgaven voor IFIC in 2024.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	40.000	0	0
BA-JR 2024	40.000	0	0
BU 2024	40.000	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft een correctie van een onterecht geboekte overlopende rekening van 40 miljoen euro in 2023 binnen de boekhouding van VSB. De kosten moesten door het Departement Zorg gedragen worden. Dit bedrag werd als een uitzonderlijke opbrengst binnen VSB geboekt. Dit bedrag werd in de BA 2024 bij VSB ook als zodanig ingeschreven op dit artikel.

Uitgaven

GB0-1GHF2TF-WT – MAXIMUMFACTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Uiterlijk tot 31 december 2019 bleef de federale overheid belast om, tegen vergoeding, de persoonlijke aandelen van de rechthebbenden voor de prestaties die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen op een geplafonneerde wijze te integreren in zijn maximumfactuur, tenzij de gemeenschappen anders beslissen. Het RIZIV en de ziekenfondsen passen de bestaande regelgeving toe zoals voorheen. Het horizontaal protocol werd verlengd om dit te kunnen opvangen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.104	4.104	11.386	4.104	4.104	3.795

Inhoudelijke toelichting:

In de praktijk is er geen overbesteding VAK gebeurd. Voor de afrekeningen van de jaren 2022 en 2023 werden eerdere budgettaire aanrekeningen op de begrotingsjaren 2022 en 2023 gemobiliseerd en dit zowel in VAK als VEK. Op het begrotingsjaar 2024 werd de verwachte afrekening 2024 zowel in VAK als VEK aangerekend.

GB0-1GHF2TG-WT – THUIS- EN OUDERENZORGBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 zorgt voor het wetgevend kader voor de subsidiëring van woonzorgvoorzieningen en verenigingen. Deze voorzieningen dragen ertoe bij dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen, voor de thuiszorgvoorzieningen gaat het om:

- lokale dienstencentra;
- diensten voor oppashulp;
- diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
- diensten voor gastopvang;
- centra voor kortverblijf type 3;
- centra voor herstelverblijf;
- verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Ook projecten in de thuiszorg worden op dit begrotingsartikel gefinancierd.

Voor de ouderenvoorzieningen betreft het volgende subsidies die vanop dit artikel worden uitbetaald:

- de werkingssubsidies voor de centra voor dagverzorging;
- de tegemoetkoming voor de regularisatie van de project-gesco's in de ouderenzorg;
- de DAC-supplementen voor de woonzorgcentra;
- de subsidiëring van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de 9 regionale expertisecentra;
- de subsidiëring van de BEVAK-serviceflats;
- projectsubsidies ouderenzorg.

Daarnaast wordt op dit artikel nog budget voorzien voor de uitvoering van de sociale akkoorden in de woonzorg wat betreft:

- de dotatiefondsen sociale maribel;
- de maatregelen voor de vrijstelling van arbeidsprestaties en eindeloopbaan;
- de tegemoetkoming in de vakbondspremie.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald:

- OD 2.1 We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	272.857	275.888	290.425	275.809	281.063	293.457

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 3.031 keuro VAK en 5.254 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 264 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie versterking ouderenzorgbeleid naar projecten ouderenzorg (VR 2024 0706 DOC.0839/2BIS);
- Er werd 1.050 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie versterking ouderenzorgbeleid voor de financiering van de centra voor herstellverblijf (VR 2024 0706 DOC.0839/2BIS);
- Er werd 636 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie versterking ouderenzorgbeleid naar nieuwe initiatieven lokale dienstencentra (VR 2024 0706 DOC.0839/2BIS);
- Er werd 1.081 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd 770 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de tevredenheidsmeting in de woonzorgcentra (MB van 26 april 2024);
- Er werd 1.453 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van de relanceprojecten "Implementatie projecten mantelzorgplan" (480 keuro) en "Versterking van de referentierol dementie in de thuiszorg- referentiepersoon artsen dementie" (973 keuro) (MB van 26 april 2024).

Eind 2024 werd gevraagd aan Departement Financiën en Begroting om een anomalie te boeken op GD361 van 18.301.758,63 euro VAK en VEK om de betalingen eindeloopbaan in maart 2025 en in januari 2026 voor rechtenjaren 2022-2024 te kunnen uitvoeren. De VAK-anomalie werd correct geboekt voor 18.301.758,63 euro, in VEK werd deze anomalie echter verkeerdelijk twee keer geboekt waardoor het VEK-budget niet verhoogde met 18.301.758,63 euro maar met 36.603.517,26 euro.

Rekening houdend met deze anomalie is het effectief beschikbare budget op GB0-1GHF2TG-WT voor 2024 294.190 keuro VAK en 317.667 keuro VEK.

Hiermee komt de uitvoering van het VAK-budget op 98,72% en de uitvoering van het VEK-budget op 93,38%. Had de VEK-anomalie op GD361 correct geboekt geweest voor 18.302 keuro in plaats van voor 36.604 keuro, dan zou er een invulling van het VEK-budget zijn van 98,03%.

GB0-1GHF2TH-WT – THUIS- EN GEZINSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden diensten voor gezinszorg gesubsidieerd die er toe bijdragen dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald:

- OD 2.1 We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	986.734	1.004.260	822.895	986.734	1.004.260	969.223

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 17.526 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 3.756 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie versterking ouderenzorgbeleid voor de verhoging van de vergoeding van de verplaatsingen met de wagen door het verzorgend en logistiek personeel van de diensten voor gezinszorg (VR 2024 0706 DOC.0839/2BIS);
- Er werd 13.770 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2).

Het VAK budget is voor 81,94% benut. Het verschil van 181.365 keuro tussen BA-JR 2024 en BU 2024 is te verklaren als volgt:

Op de begroting van 2024 was er 1.004.260 keuro VAK beschikbaar. De volgende middelen werden vastgelegd in 2024 (VAK):

- Er werd 2.174 keuro VAK herverdeeld binnen begrotingsartikel en vastgelegd voor de upgrade en herimplementatie van de bestaande VESTA en VO-toepassingen via een BSM met Smals.;
- Er werden voorschotten aan de diensten voor gezinszorg van 2024 uitbetaald en een geschat saldo 2024 van de diensten voor gezinszorg vastgelegd incl. de eindvastlegging van de index (VR 2024 1312 DOC.1267) voor een totaalbedrag van 997.721 keuro, waardoor er 4.365 keuro VAK niet vastgelegd werd in 2024 (1.004.260 keuro – 2.174 keuro - 997.721 keuro):

	keuro
Subsidie veiligheidsconsulent	69
Gezinszorg voorschot 1 en 2	310.516
Annulatie voorschot dienst gezinszorg vzw Hunnegem	-6
Gezinszorg voorschot 3 en 4	296.496
Aanvullende thuiszorg 4 voorschotten	127.252
Toeslagen gezinszorg + aanvullende thuiszorg	111.532
Voorschotten nieuwe initiatieven	340
Projectsubsidie individueel maatwerk 2023	284
Saldo diensten gezinszorg 2024 (schatting)	149.879
Eindvastlegging index (VR 2024 1312 DOC.1267)	1.359
Totaal	997.721

- Voor het saldo 2023 van de diensten voor gezinszorg werd er 178.228 keuro VAK vastgelegd en 177.000 keuro VEK vereffend. Het verschil van 1.228 keuro tussen VAK en VEK werd geannuleerd in november 2024, toen bleek dat de effectieve betaling lager was dan 177.000 keuro.

Samenvattend:

	(keuro)
Onbenut VAK 2024	4.365
Eindejaar vastlegging saldo 2023	178.228
Annulatie openstaande saldo 2023	-1.228
Totaal	181.365

Van het vastgelegde saldo 2023 voor de diensten voor gezinszorg (178.228 keuro) werd er na de saldoberekening in 2024 effectief 152.992 keuro uitbetaald. De effectieve saldering van de diensten voor gezinszorg m.b.t. het begrotingsjaar 2024 zal pas midden 2025 gekend zijn.

Het VEK-budget werd voor 96,51% benut.

GB0-1GHF2TI-WT – REVALIDATIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet:

- De werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G- (geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over acht instellingen;
- De uitgaven voor de revalidatie-overeenkomsten.

Beide sectoren zijn inmiddels ingekanteld in de VSB waardoor dit artikel enkel nog gebruikt wordt om de periode 2019-2023 af te rekenen voor de relevante sectoren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	5.839	0	0	5.839

Inhoudelijke toelichting:

De huidige uitgaven die op dit artikel geboekt worden zijn de laatste facturaties van de revalidatieziekenhuizen en de revalidatieovereenkomsten voor de periode van vóór de inkanteling in de VSB. Voor de revalidatieziekenhuizen is dit de periode 2019-2021 en voor de overeenkomsten is dit 2019-2023.

Op dit artikel werd in 2024 een anomalie voorzien van in totaal 38.614 keuro die opgenomen is als overlopende rekening. Om deze reden is ze niet meegenomen als budget voorzien bij BA 2024 terwijl er wel aanrekeningen op gebeurd zijn. Het resterende budget op dit artikel zal volgens de huidige ramingen voldoende zijn om de nog te verwachten facturen op aan te rekenen. Het jaar 2025 vormt verder het laatste jaar waarin er nog facturen voor de relevante periode kunnen ontvangen worden, na de finale afrekening zal dit artikel afgesloten worden.

GB0-1GHF2TJ-WT – GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanop dit artikel worden de initiatieven beschut wonen en de psychiatrische verzorgingstehuizen gefinancierd. Beide sectoren zijn inmiddels ingekanteld in de VSB waardoor dit artikel enkel nog gebruikt wordt om de periode 2019-2023 af te rekenen voor de relevante sectoren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.718	4.718	4.826	4.718	5.119	3.252

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 401 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 401 keuro VEK herverdeeld in het kader van de IFIC-middelen PVT 2021-2023. Hiervoor werd eerder al het VAK-budget opgenomen in een overlopende rekening. De hier gecompenseerde VEK was met andere woorden nodig om de vereffening uit te voeren;
- Door de werking van grootboekcorrecties omwille van overlopende rekeningen 2023 is er feitelijk geen VAK overschrijding op dit artikel in 2024. Bij BA 2024 werd een budget van 4.718 keuro VAK en VEK voorzien om de laatste facturaties uit de periode 2019-2023 op te kunnen vangen zowel in 2024 als in 2025 via overlopende rekening. Momenteel worden alle facturen die nog ontvangen worden opgevangen binnen dit budget. Dit totaal zal ook voldoende zijn om alle nog te verwachten facturen te

vereffenen. Het artikel functioneert met andere woorden enkel nog als locatie waar de finale afrekeningen op worden aangerekend.

GB0-1GHF2TR-WT – UITVOERING SOCIALE AKKOORDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de sociale akkoorden en meer specifiek de budgetten eindeloopbaan en sociale maribel voor de sectoren Psychiatrische verzorgingstehuizen, Multidisciplinaire begeleidingsequipes en revalidatieovereenkomsten voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	10.521	10.668	10.668	10.521	10.668	10.668

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 147 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2024 in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);

Het volledige VAK- en VEK-budget werd benut. De betalingen in het kader van eindeloopbaan worden berekend op basis van verschillende referentieperiodes uit voorgaande jaren. Het finale budget eindeloopbaan van 2024 wordt met andere woorden afgerekend in 2025 en zo verder. Omwille van dit jaaroverschrijdend karakter van de uitgaven werd het resterende budget 2024 opgenomen als een overlopende rekening naar 2025. Hierdoor werd het budget 2024 volledig benut.

GB0-1GHF2TU-PR – PROVISIE VERSTERKING OUDERENZORGBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er wordt een provisie voorzien voor nieuwe beleidsinitiatieven.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	15.435	1.391	0	15.435	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 14.044 keuro VAK en 15.435 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 174 keuro VEK herverdeeld naar GB0-1GCF2EA-WT en GB0-1GCF2EB-WT in het kader van optimale VEK benutting (MB van 3 september 2024);
- Er werd 7.195 keuro VEK herverdeeld naar GB0-1GCF2BA-WT in het kader van de toeslag eindejaarspremie (MB van 13 december 2024);
- Er werd 14.044 keuro VAK en 8.066 keuro VEK herverdeeld (VR 2024 0706 DOC.0839/2BIS):
 - o 1.050 keuro VAK en VEK ten behoeve van 'Centra voor herstelverblijf';
 - o 636 keuro VAK en VEK ten behoeve van de uitgaven 'Groeipad lokale dienstencentra';
 - o 264 keuro VAK en VEK ten behoeve van het project 'Transparante boekhouding';
 - o 135 keuro VAK en VEK voor de subsidies in het kader van het beheer van de Waarderingstool;
 - o 5.000 keuro VAK en 2.222 keuro VEK voor de versterking van de palliatieve zorg;
 - o 3.756 keuro VAK en VEK voor een verhoging van de brandstofkosten bij de diensten gezinszorg;
 - o 2.000 keuro VAK voor de inzet van jobstudenten als ondersteuningspersoneel binnen de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf;
 - o 1.200 keuro VAK in het kader van zorgcoördinatie.

Het betreft een provisie-artikel waarop geen uitgaven rechtstreeks aangerekend worden. De middelen op dit artikel worden in de loop van het jaar herverdeeld naar de specifieke begrotingsartikelen waar de uitgaven aangerekend worden. Daarom is de begrotingsuitvoering hier 0.

GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse sociale bescherming is een solidair verzekeringsmodel waarbij inwoners van Vlaanderen jaarlijks een zorgpremie betalen. In geval van zorgbehoevendheid kan men in ruil voor deze premie een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming. De Vlaamse sociale bescherming bestaat momenteel uit volgende pijlers:

- zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (vroegere zorgverzekering);
- zorgbudget voor mensen met een handicap (vroegere basisondersteuningsbudget);
- zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (vroegere tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden - THAB);
- financiering residentiële ouderenzorg (zijnde de woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra);
- mobiliteits- en hulpmiddelen;
- rolstoeladviesteams;
- multidisciplinair overleg;
- revalidatieziekenhuizen;
- revalidatieconventies;
- psychiatrische verzorgingstehuizen;
- initiatieven beschut wonen;
- multidisciplinaire begeleidingsteams palliatieve zorgen;
- een aparte pijler werd voorzien voor het Algemeen Beleid binnen het AVSB.

De uitvoering van de VSB gebeurt door de zorgkassen.

In de BA 2024 werd het dotatieartikel GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB) begroot op 3.877.627 keuro in VAK en 3.877.775 keuro in VEK. In de loop van 2024 werd dit budget op basis van verscheidene herverdelingsrondes (relance, indexprovisie en VIA6) aangepast tot 3.929.579 keuro in VAK en 3.930.928 keuro in VEK.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.877.627	3.929.005	3.929.579	3.877.775	3.930.928	3.930.928

Inhoudelijke toelichting:

De toelage aan het agentschap VSB wordt verdeeld over de verschillende VSB-pijlers (met inbegrip van de werkingssubsidies aan de mutualistische zorgkassen).

Het betreft de volgende pijlers die in de begroting 2024 voor onderstaande bedragen werden opgenomen (*)

- Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (ZZZ): 132.824 keuro;
- Zorgbudget Ouderen met Zorgnood (ZBO): 350.720 keuro;
- Zorgbudget Personen met Handicap (ZPH): 30.131 keuro;
- Tegemoetkomingen Mobiliteit en Hulpmiddelen (MOHM)- met inbegrip van de Rolstoel Adviesteams (RATS): 96.936 keuro;
- Tegemoetkomingen in de Residentiële Ouderenzorg (ROZ): 2.815.746 keuro;
- Multidisciplinair Overleg (MDO): 1.369 keuro;
- Revalidatie Ziekenhuizen (RZH): 118.863 keuro;
- Revalidatie Conventies (RCO): 204.108 keuro;
- Psychiatrische Verzorgingstehuizen (PVT) met inbegrip van de Initiatieven Beschut Wonen (IBW): 151.269 keuro;
- Aparte pijler Algemeen Beleid AVSB: 16.311 keuro;
- Multidisciplinaire Begeleidingsequipes Palliatieve zorgen (MBE): 12.651 keuro.

(*) Met inbegrip van de in 2024 toegekende bedragen uit index, relance en VIA 6 – herverdelingsrondes (cijfer uit Orafin AVSB). Het totaal toelagebedrag bij begrotingscontrole 2024: 3.930.928 keuro. Bedrag werd in 2024 in totaliteit aangerekend op het budget van het Agentschap.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begrotingsuitvoering van het agentschap VSB.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming

Omschrijving

Per begrotingsartikel wordt infra een beknopte toelichting gegeven bij de begroting van het agentschap en de uitvoering ervan in 2024 in VEK aan ontvangsten- en uitgavenzijde. Het agentschap VSB is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de Vlaamse Regering.

Ontvangsten

Inkomsten uit beleggingen overheid/niet overheid (ESR 26.10 en ESR 26.20)

Er werd in de begrotingscontrole 2024 een bedrag aan inkomsten uit beleggingen overheid/niet overheid ad. 21.369 keuro ingeschreven. Er werd in 2024 23.112 keuro gezamenlijk op deze beide ESR geïnd. Dit zijn dus 1.743 keuro meerontvangsten dan oorspronkelijk waren voorzien.

De meeropbrengsten situeren zich in hoofdzaak bij de inkomsten afkomstig uit beleggingen in de overheidssector (Vlaams, Belgisch en EMU-papier) inzonderheid de belegging in Vlaams papier die het agentschap bij de Vlaamse overheid deed in 2024.

Dividenden Vladubel (ESR 28.20)

Het dividend Vladubel – Zorgverzekering werd in de BA 2024 geraamd op 10.286 keuro en voor éénzelfde bedrag opgenomen in de begrotingsuitvoering.

In de begroting moet, op advies van de controleorganen (revisor en Rekenhof) vanaf 2020 het bruto dividend opgenomen worden bij de inkomsten (ESR 28.20) en RV bij de uitgaven (zie ESR 12.50 aldaar):

Bruto-dividend: 10.286.040
Uitgaven RV 30%: 3.085.812
Netto-dividend: 7.200.228

De RV van 30% op dividenden wordt als uitgaven ingeschreven onder de allocatie AGH041 - ESR 12.50 bij het artikel GM0-AGHF2TA-WT - Algemeen beleid.

Zorgpremies (ESR 38.50)

De raming gaat uit van de bevolkingsprojecties van het ADSEI waarop de percentages bijdragenplichtigen en betalende leden VSB van 2023 worden toegepast.

We vertrekken van het percentage van de bevolking – ouder dan 25 jaar – dat een zorgpremie moet betalen en daarbij gaan we na welk percentage van de bevolking de zorgpremie tijdig betaalt. Er wordt ook rekening gehouden met de verminderde zorgpremie voor wie een VT-statuuut heeft.

De zorgpremie wordt jaarlijks geïndexeerd.

In de begroting 2024 van het agentschap VSB werden de voor 2024 te ontvangen zorgpremies geraamd op 277.484 keuro. In realiteit werd uiteindelijk voor 279.482 keuro aan ontvangen zorgpremies geboekt (bron: rapporteringsbladen van de zorgkassen van 15 februari 2025). Een meeropbrengst van 1.998 keuro.

Vordering boetes en achterstallige zorgpremies (ESR 38.50)

Vanaf 2021 wordt enkel nog de administratieve geldboete van het betrokken kalenderjaar opgelegd.

De vordering aan administratieve boetes werd in de begrotingscontrole 2024 geraamd op 13.732 keuro. De finale effectieve vordering op basis van 1 boetemailing (in december 2024) bedroeg voor de boetes en achterstallige zorgpremies tezamen 17.781 keuro. Aan te rekenen op de ESR 38.50 allocatie BGH011.

Er werd een actualisatie van de definitief oninbare vorderingen boetes evenals een actualisatie van de waardevermindering vordering boetes ad. 6.450 keuro (op de ESR 53.20 aangerekend) doorgevoerd.

Overige belangrijke ontvangstenposten (ESR 38 en ESR 48)

Er werd een bedrag van 7.658 keuro aan inningen uit internationale overeenkomsten (7.500 keuro geraamd in de BA 2024) aangerekend. Het gaat om terugvorderingen van kosten gedragen door VSB voor sociaal verzekerden in andere Europese lidstaten die via het RIZIV naar het agentschap VSB toekomen. Er werd tevens een bedrag van 8.746 keuro aan terugstortingen van te veel uitbetaalde voorschotten aan de voorzieningen (pijler residentiële ouderenzorg) in de begrotingsuitvoering verwerkt.

De inkomsten uit subrogatiedossiers worden jaarlijks rond 15 mei door de zorgkassen gerapporteerd. In 2024 werd aan inkomsten uit subrogatie een bedrag ad. 4.401 keuro aangerekend.

GM0-BGHFAZZ-OI – Ontvangsten Interne Stroom

De belangrijkste ontvangst in de begroting van het agentschap betreft de toelage zoals ze onder begrotingsartikel **GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)** in de administratieve begroting van de Vlaamse overheid wordt opgenomen.

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage, verdeeld over de verschillende VSB-pijlers, aan het Agentschap VSB en bedraagt in totaal 3.930.928 keuro. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begrotingsuitvoering 2024 van het Agentschap.

Uitgaven

GM0-AGHF2TA-PA - PARTICIPATIES – SOCIALE BESCHERMING – ALGEMEEN BELEID (ESR 81.12)

Volgens de nota VR van 3 maart 2023 en het BVR Klimaatplan dat principieel werd goedgekeurd op 7 februari 2025, konden oproepen gelanceerd worden in 2023 en 2024 voor renteloze energieleningen. Deze werden toegekend onder de vorm van financieringstoezeggingen die binnen de twee jaar worden omgezet in leningcontracten.

De geldopname strekt zich maximaal tot het einde van de bouwwerken uit of tot drie jaar na aanvang (BVR Klimaatplan, artikel 9/35, §1). Gezien de aanvang van de werken dikwijls samenvalt met de afsluiting van het leningscontract, zal er dus maximaal vijf jaar verstreken zijn tussen de financieringstoezegging en de laatste geldopname. Van de 27.241 keuro aan financieringstoezeggingen, was er eind 2024 2.606 keuro aan geld opgenomen en geregistreerd.

GM0-AGHF2TA-WT - Werking en Toelagen – Vlaamse Sociale Bescherming – Algemeen Beleid

De ESR 12.11 omvat de algemene werkingsuitgaven van het AVSB (budget BA 2024: 2.764 keuro en na een managementmatige herverdeling ad. -950 keuro in december 2024 herleidt tot 1.814 keuro), de kosten met betrekking tot het beheer van de beleggingen (budget: 665 keuro), de facturatie door het controle orgaan MEDIWE (indicatiestellingen – budget: 416 keuro) en de uitgaven die verband houden met de inning van de administratieve geldboetes en de achterstallige zorgpremies: de boetemailing van december 2024, de deurwaarderskosten en de uitgaven voor het call center (budget BA 24: 1.500 keuro) en de uitgaven met

betrekking tot het relanceproject VV158 – Spending Reviews Vlaamse Brede Herooverweging (VBH) ad. 116 keuro.

Uitvoering: totaal 5.508 keuro – raming actueel budget (na managementmatige herverdeling met de ESR 74.40 ad. 950 keuro) is 4.511 keuro derhalve een meeruitgave van 997 keuro in hoofdzaak te wijten aan de stijgende kosten met betrekking tot de inning van de administratieve geldboetes en achterstallige zorgpremies.

De algemene werkingsuitgaven (ESR 12.11) van het agentschap VSB zijn:

De belangrijkste posten:

- erelonen en honoraria van advocaten;
- allerhande vormen van dienstverlening door derden (hosting, support, onderhoud ICT, projectmanagement, adviezen experts, studies);
- de presentiegelden aan de leden van de administratieve en beroepscommissie.

De relanceprojecten (VV 45 – Kwaliteit en Good governance Woonzorgcentra) in de Ouderenzorg (ICT-dienstverlening) worden eveneens gedeeltelijk onder dit artikel en deze ESR aangerekend (in 2024 voor een bedrag van 252 keuro).

De ESR 12.21 die onder dit artikel vallen betreffen:

De RIZIV-vergoeding voor de administratieve bijstand van de internationale dossiers en die door het AVSB betaald werd in het najaar 2024 bedroeg 5.893 keuro (raming 5.893 keuro na aanpassing met +1.993 keuro bij BA 2024).

De subrogatiefee die al in VAK en VEK op het budget 2024 werd aangerekend en aan de zorgkassen zal uitbetaald worden: 434 keuro (geraamd op 100 keuro). De VI/ZK ontvangen een variabel percentage van de geïnde subrogatiebedragen (de zgn. subrogatiefee). Dit percentage is afhankelijk van het geïnde volume in verhouding tot de uitgegeven tegemoetkomingen. In 2024 werd een inhaaloperatie in de uitbetaling van de fee aan de zorgkassen doorgevoerd op basis van door hen ingediende rapporteringen.

De uitgaven voor medische inschalingen door de FOD Sociale Zaken begroot op 1.950 keuro bedroegen op basis van de eindafrekening voor het jaar 2024 1.907 keuro. Een te ontvangen creditnota ad. 43 keuro werd geboekt en zal worden verrekend met de eerste voorschotfactuur in 2025.

De in de uitgaven in rekening gebrachte roerende voorheffing (30%) op het dividend van het aandelenfonds Vladubel (ESR 12.50) ad. 3.086 keuro (zie ook supra bij het ontvangstenartikel GM0-BGHFATC-OW).

ESR 31.32 – Subsidies aan de vzw Vlaams Investeringsplatform Bel Rai (VIP Bel Rai) en aan de vzw Kwaliteitscentrum voor de Diagnostiek (KCD)

Er werden in 2024 respectievelijk een bedrag van 2.100 keuro zijnde 900 keuro gefactureerde vastleggingen en vereffeningen huidig jaar en 1.200 keuro gefactureerde vastleggingen en vereffeningen op de overdracht uit 2023 (vzw VIP Bel Rai) en 575 keuro (vzw KCD) aangerekend.

Aan de VZW Vlaams IT – platform BelRAI is de opdracht gegeven om een Vlaams BelRAI-platform te ontwikkelen. Dit platform is noodzakelijk om de uitrol van BelRAI in Vlaanderen te realiseren. In 2021 werd de BelRAI screener geïmplementeerd voor het toekennen van zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en voor de werking van de diensten gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk. In 2022 volgden de BelRAI Home Care met sociaal supplement en de BelRAI screener voor kinderen. In 2023 werd de BelRAI Long Term Care Facility

geïmplementeerd. In 2024 werd de werking met de BelRAI-instrumenten in het platform verder geoptimaliseerd.

De Vlaamse sociale bescherming voert BelRAI gefaseerd in als evaluatie-instrument voor zorgzwaarte. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD). Het KCD staat in voor de ontwikkeling van de methodologie en heeft daarnaast een belangrijke coördinerende en sturende rol op het vlak van opleiding en intervisie. Concreet betekent dit dat het KCD de vormingspakketten ontwikkelt, waarmee de trainers aan de slag gaan evenals de inhoud voor intervisie achteraf. In 2024 werd de werking met het KCD verdergezet en geoptimaliseerd.

ESR 74.40 – Investeringsuitgaven agentschap VSB inclusief het relanceproject VV115 – Digitalisering van de RIZIV-sectoren

In totaal werd 13.031 keuro aan ICT-investeringen door het agentschap VSB aangerekend op een actueel budget van 10.707 keuro (cfr. de managementmatige herverdeling met de ESR 12.11 ad. + 950 keuro).

Betreft de verdere uitbreiding, aanpassingen en analyse van de applicaties voor de diverse bestaande en in te kantelen VSB-pijlers. Ook de uitgaven op de relanceprojecten VV115 (Digitalisering RIZIV-sectoren), VV116 (Elektronisch patiëntendossier) en VV45 (Good Governance WZC) worden op deze ESR aangerekend.

Relanceprojecten VV115 en VV116 binnen artikel GM0-AGHF2TA-WT

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project VV115 – Digitalisering RIZIV-sectoren in 2024 een bedrag in VEK ad. 2.757 keuro toegewezen aan het artikel GM0-AGHF2TA-WT (allocatie AGH 048). Hier werd een bedrag van 2.756 keuro in VEK aangerekend. Bijgevolg een volledige aanrekening. In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project VV116 – Elektronisch patiëntendossier – Geïntegreerde zorg en Ondersteuningsplan in 2024 een bedrag in VEK ad. 354 keuro toegewezen aan het artikel GM0-AGHF2TA-WT (allocatie AGH 045). Hier werd een bedrag van 346 keuro in VEK aangerekend.

GM0-AGHF2TB-WT tot en met GM0-AGHF2TQ-WT – Diverse VSB – Pijlers (zorgbudgetten en zorgtickets/tegemoetkomingen)

Detail van de decretaal toegekende budgetten 2024 voor de VSB-pijlers:

Totaal na begrotingsaanpassing 2024 en na eventuele herverdelingen uit diverse provisies (index, relance, VIA6) – zie supra zijn deze VSB-pijlers opgenomen respectievelijk voor:

Zorgbudgetten (ESR 34.31) met volgende pijlers:

- zorgbudget zwaar zorgbehoevenden - ZZZ (art. GM0-AGHF2TC-WT): 434.322 keuro;
- zorgbudget ouderen met zorgnood – ZBO (art. GM0-AGHF2TB-WT): 344.992 keuro;
- zorgbudget personen met handicap - ZPH (art. GM0-AGHF2TD-WT): 29.911 keuro.

Aanvullend onder de ESR 34.31 opgenomen VSB-pijlers:

- Tegemoetkomingen Mobiliteits- en Hulpmiddelen (MOHM – art. GM0-AGHF2TK-WT) (ESR 34.31): 87.933 keuro
- Rolstoeladviesteams (RATS – art. GM0-AGHF2TK-WT) (ESR 34.31): 1.496 keuro
- Multidisciplinair Overleg (MDO – art. GM0-AGHF2TM-WT) (ESR 34.31): 1.369 keuro

- Revalidatie Ziekenhuizen (REVA Z – art. GM0-AGHF2TN-WT) (ESR 34.31): 117.367 keuro
- Zorgtickets (ESR 34.32) met volgende VSB-pijlers:
- Tegemoetkomingen Ouderenzorg (art. GM0-AGHF2TL-WT) (ESR 34.32):
- woonzorgcentra (WZC) en centra voor kortverblijf (CVK): 2.711.562 keuro;
- dagverzorgingscentra (DVC): 49.161 keuro.

Daarnaast zijn nog opgenomen:

- infrastructuurforfait in de ouderenzorg: 32.006 keuro (ESR 52.10);
- informaticapremies in de ouderenzorg: 10.347 keuro (ESR 31.22);
- relanceproject VV45 – Good governance WZC: 4.008 keuro.
- Revalidatie Conventies (REVA C – art. GM0-AGHF2TO-WT) (ESR 34.32): 201.463 keuro
- Psychiatrische Verzorgingstehuizen (PVT – art. GM0-AGHF2TP-WT) (ESR 34.32): 94.251 keuro
- Initiatieven Beschut Wonen (IBW – art. GM0-AGHF2TP-WT (ESR 34.32): 55.186 keuro
- Multidisciplinaire Begeleidingsequipes Palliatieve Zorgen (MBE – art. GM0-AGHF2TQ-WT): 12.482 keuro

Uitvoeringscijfers einde 2024 in VEK: inclusief – waar toegepast - de geboekte te ontvangen facturen (detail van de te ontvangen facturen per VSB-pijler wordt infra vermeld). De afrekeningen in 2024 van de verschillende subsidies die in 2023 aan de zorgkassen werden toegekend, werden eveneens in rekening gebracht.

ESR 34.31 (overige sociale uitkeringen – geldelijke uitkeringen)

Omvatten:

- zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (ZZZ): 436.371 keuro (een mali met 2.048 keuro in vergelijking met decretaal budget; reden is een hoger aantal personen in de mantel- en thuiszorg dan geraamd);
- zorgbudget ouderen (met zorgnood) (ZBO): 332.499 keuro (een boni van 12.493 keuro in vergelijking met het decretaal budget; reden is een lager aantal rechthebbenden dan geraamd, effect van de stijging van de pensioenen waardoor deze pijler een dalende trend vertoont – dit effect speelt evenwel enkel en alleen wanneer er een aanvraag of herziening van het dossier plaatsvindt);
- zorgbudget personen met handicap (ZPH): 24.522 keuro (een boni met 5.388 keuro in vergelijking met het decretaal budget; reden is een veel lager aantal achterstallen dan geraamd).

Tegemoetkomingen Mobiliteits- en Hulpmiddelen: 86.240 keuro. Een boni van 1.693 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

Tegemoetkomingen Rolstoeladviesteams: 1.800 keuro. Een mali van 304 keuro in vergelijking met het decretaal budget. Reden: een stijging van de tegemoetkomingen van de RAR (rolstoeladviesrapporten) vanaf 1 mei 2024 van 312,64 euro naar een nieuw geïndexeerd bedrag ad. 318,89 euro.

Tegemoetkomingen Revalidatie Ziekenhuizen: 111.513 keuro (met inbegrip van de te ontvangen facturen). Een boni van 5.853 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

Multidisciplinair Overleg: 569 keuro op basis van de uitbetaalde overleggen in 2024. Een boni met 800 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

ESR 34.32 (overige sociale uitkeringen – uitkeringen in natura):

Zorgtickets:

Tegemoetkomingen Ouderenzorg:

- woonzorgcentra (WZC) en centra voor kortverblijf (CVK): 2.636.300 keuro (met inbegrip van de diverse geboekte te ontvangen facturen). Een boni van 84.399 keuro in vergelijking met het decretaal budget;
- dagverzorgingscentra (DVC): 33.782 keuro (met inbegrip van de diverse te verwachte facturen). Een boni van 15.379 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

Daarnaast:

- infrastructuurforfait in de ouderenzorg: 29.337 keuro (inclusief de te ontvangen facturen) (aangerekend op diverse ESR binnen het budget 2024 AVSB);
- relanceproject VV45 – Good governance WZC: 2.805 keuro.

Tegemoetkomingen Revalidatie Conventies: 201.561 keuro (met inbegrip van de te ontvangen facturen) – een volledige benutting einde 2024.

Tegemoetkomingen Psychiatrische Verzorgingstehuizen: 94.251 keuro (met inbegrip van de te ontvangen facturen) – een volledige benutting einde 2024.

Tegemoetkomingen Initiatieven Beschut Wonen: 53.978 keuro dit is een boni van 1.208 keuro.

Tegemoetkomingen Multidisciplinaire Begeleidingsequipes Palliatieve Zorgen: 10.167 keuro dit is een boni van 2.315 keuro.

Detail van de voor 2024 geboekte en in VAK/VEK aangerekende en bij revisorale controle gevalideerde te ontvangen facturen (TOF) van de verschillende VSB-pijlers: totaal 164.721 keuro.

TOF Indicatiestellingen – Prestaties 2024 – pijler ZZZ	1.070.074
TOF Indicatiestellingen – S bladen 15/02/25 – pijler ZZZ	714.775
TOF Facturatie pijler MOHM 2024	12.865.000
TOF Facturatie pijler RATS 2024	640.690
TOF Prognose Facturatie 2024 - WZC	61.803.169
TOF Prognose Facturatie 2024 - DVC	1.343.648
TOF Afrekening zorgkassen 2024 - WZC	4.214.262
TOF Subsidie Jobstudenten WZC	57.881
TOF Jongdementie WZC	373.454
TOF 2024 Facturatie MBE	2.488.271
TOF Aanvullende financiering saldo 2024 - WZC	4.897.509
TOF Facturatie 2024 – Revalidatie Ziekenhuizen	15.457.678
TOF Facturatie 2024 – Revalidatie Conventies	10.873.805
TOF Afrekeningen 2022/2023 – Revalidatie Conventies	37.125.536
TOF Facturatie 2024 – Psychiatrische Verzorgingstehuizen	4.873.520
TOF Facturatie 2024 – Initiatieven Beschut Wonen	5.798.375
TOF Infrastructuurforfait Ouderenzorg 2024	122.933
TOTAAL GEBOEKTE TOF BOEK/ BEGROTINGSJAAR 2024	164.720.580

De relance projecten (VV 45 – Inzetten op kwaliteit en good governance bij de WZC) zijn mede opgenomen in het artikel GM0-AGHF2TL-WT (allocatie AGH049) de Ouderenzorg (ICT-dienstverlening) en dit voor 4.008 keuro. Er werd een bedrag van 2.805 keuro aangerekend.

De informaticapremies in de Ouderenzorg alsmede de subsidies aan de jobstudenten en de toekomstverkenning langdurige zorg werden aangerekend voor 6.333 keuro (budget 2024 was 10.347 keuro).

ESR 42.90 – Werkingssubsidies aan de zorgkassen + facturatie indicatiestellingen zorgkassen + informaticapremies ouderenzorg

Onder deze ESR vallen:

- De ingeschreven bedragen aan werkingssubsidies voor de diverse VSB-pijlers aan de zorgkassen (35.914 keuro) (dekken de loon- en werkingskosten van de mutualistische zorgkassen);
- De vergoedingen aan de gemachtigde indicatiestellers (8.831 keuro).

Deze zijn in het totaal voor 42.664 keuro aangerekend in de begroting. De minderuitgaven zijn voornamelijk te wijten aan een lagere aanrekening van de facturen indicatiestellingen van de zorgkassen.

Uit voorzorg werd net zoals de voorbije jaren een bedrag aan te ontvangen facturen indicatiestellingen 2025 slaande op 2024 in de begroting en boekhouding van het agentschap opgenomen. Voor het jaar 2024 gaat het om 1.785 keuro.

ESR 12.21 – FOD Sociale zekerheid (medische inschalingen)

De betalingen d.m.v. kwartaalvoorschotten aan de FOD Sociale Zekerheid voor de tussenkomsten medische inschalingen pijler zorgbudget ouderen met zorgnood (ESR 12.21) werd na bekomen van de afrekening 2024 van de FOD begin 2025 aangerekend voor een bedrag van 1.907 keuro (allocatie AGH014).

GM0-AGHF2TY-IS – INTERNE STROMEN – SOCIALE BESCHERMING – VLAAMSE ZORGKAS

ESR 41.60 – Specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse Zorgkas en facturatie indicatiestellingen vzw Vlaamse Zorgkas

Met toepassing van artikel 14, derde lid van het decreet heeft het toenmalige Vlaams Zorgfonds op 10 mei 2001 de vzw Vlaamse Zorgkas opgericht. De vzw Vlaamse Zorgkas heeft een specifieke opdracht: de ambtshalve aansluiting van personen die zich niet hebben aangesloten bij een zorgkas.

De vzw Vlaamse Zorgkas ontvangt een specifieke werkingssubsidie die terug te vinden is onder ESR 41.60 van de uitgavenbegroting van het agentschap VSB. Deze werkingssubsidie werd in 2024 in totaal begroot op 1.590 keuro.

De vzw Vlaamse Zorgkas heeft geen eigen personeel en doet – evenals het agentschap VSB – een beroep op ambtenaren van het Departement Zorg voor de uitvoering van haar werkzaamheden.

De belangrijkste uitgavenposten voor de vzw zijn:

- post- en portkosten (inclusief de ambtshalve aansluitingen);
- mailings- en verwerkingskosten;
- prestaties van het contactcenter.

De overige kosten betreffen de uitgaven voor het financieel beheer (voornamelijk erelonen van de commissaris-revisor en het extern boekhoudkantoor en bankkosten) en kosten voor drukwerken, verzekeringen en wettelijke bekendmakingen.

De in 2024 toegekende werkingssubsidie werd begroot op 1.590 keuro en kan onderverdeeld worden naar:

1.061 keuro als specifieke werkingssubsidie en 250 keuro uit een herverdeling vanuit de pijlers werking Revalidatie Ziekenhuizen (141 keuro), PVT (61 keuro), IBW (39 keuro) en MBE (9 keuro).

De specifieke werkingssubsidie werd in 2024 middels kwartaalvoorschotten voor 1.311 keuro in VAK en VEK aangerekend.

Een bedrag van 279 keuro voor het honoreren van de facturatie indicatiestellingen in het kader van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden werd eveneens opgenomen bij dit artikel.

De indicatiestellingen werden in 2024 voor 286 keuro bij het agentschap VSB op basis van de door de zorgkas ingediende facturen aangerekend.

GM0-AGHF2ZZ-OV – OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR (ESR 03.22)

Na finalisatie en validatie van de jaarrekening en de begrotingsuitvoering van het boek- en begrotingsjaar 2024 bedraagt het over te dragen overschot 392.722 keuro. Dit is een stijging met 237.563 keuro in vergelijking met het geraamde bedrag uit de begrotingscontrole 2024 (155.159 keuro).

X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Zorginfrastructuur

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) subsidieert de realisatie van duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur. De subsidies dienen om nieuwe gebouwen op te richten of om bestaande gebouwen voor lange termijn in orde te stellen op functioneel en bouwtechnisch vlak. Het VIPA komt tussen in de bouwkost. Het gaat om de kosten voor bouwen en eerste uitrusting bij het nieuw bouwen, uitbreiden of verbouwen van gebouwen. Het VIPA ondersteunt en begeleidt initiatiefnemers om vanuit een langetermijnvisie zorg- en welzijnsinfrastructuur te realiseren. Het VIPA treedt ook op als kenniscentrum en adviseert, sensibiliseert en inspireert zowel de initiatiefnemers als het beleid om betaalbare, kwaliteitsvolle en duurzame zorginfrastructuur te ontwikkelen. Het VIPA zet actoren ertoe aan om een zorgvriendelijke woon- en leefomgeving te creëren zodat mensen met zorgnoden maximaal aan de samenleving kunnen blijven deelnemen.

Prestatie-informatie: aantal m² betoelaagde zorginfrastructuur

We maakten in 2024 36.675 m² zorginfrastructuur door middel van de VIPA-betoelaging kwaliteitsvol(ler). Hiervoor kenden we in 2024 in totaal een budget van 42.081.547 euro toe

Per sector is de maximale subsidiabele oppervlakte vastgelegd waarin VIPA tussenkomt. De bovenstaande cijfers betreffen echter niet de subsidiabele oppervlakte, maar de reële oppervlakte van de betoelaagde bouwprojecten. Dit cijfer is relevant voor alle sectoren die onder de klassieke financiering van VIPA vallen: algemeen welzijnswerk, jeugdhulp, gezinnen met kinderen, personen met een handicap (allesbehalve woon- en dagondersteuning en dagondersteuning), preventieve en ambulante gezondheidszorg, thuiszorg en psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT). Met deze indicator volgen we de realisatie van de operationele doelstelling 'Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies' onder SD1 Toegankelijkheid op.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: Toegankelijkheid

OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies

In 2024 ondersteunden we de verschillende sectoren verder bij de verduurzaming van hun infrastructuur, door ze tijdig richting zero-emissie te brengen door het aanbieden van energieaudits, renteloze energieleningen en klimaatsubsidies.

Ook in 2024 was er een constructieve samenwerking tussen VIPA en VEB (Het Vlaams Energiebedrijf). In elke - in het kader van deze samenwerking uitgevoerde - energieaudit worden er steeds twee alternatieve opties (hybride en volledig hernieuwbaar) voorzien op een fossiele maatregel. Daarnaast konden de voorzieningen naast een audit, die de gewenste maatregelen in kader van zero-emissie in kaart brengt, ook een audit vragen in kader van hittepreventie en een gezonde binnenluchtkwaliteit.

Het kwaliteitskader voor ventilatie werd voor de woonzorgcentra uitgewerkt volgens planning. De beleidsdoelstelling voor binnenluchtkwaliteit, gebaseerd

binnen het kwaliteitskader, werd verankerd in de erkenningsnormen. Het kwaliteitskader werd ook uitgebreid naar andere sectoren, waar kwetsbare volwassenen of kinderen langdurig verblijven zoals kinderopvang, lokale dienstencentra, voorzieningen voor personen met een handicap en psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT). Er volgt voor deze sectoren geen verankering van een beleidsdoelstelling voor binnenluchtkwaliteit in erkenningsnormen. Het kwaliteitskader is hier in eerste plaats sensibiliserend en ondersteunend bedoeld. Als één van de bouwstenen van dat globaal kwaliteitskader voor ventilatie, werd voorzieningen de mogelijkheid geboden om - gekoppeld aan de energieaudit - ook te opteren voor een ventilatieaudit. De directe link tussen een ventilatieaanpak en de energiefactuur vormde het argument om een audit van de ventilatievoorzieningen systematisch als onderdeel van een energieaudit te voorzien.

De uitgaven voor deze actie werden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (projectnr. VV045 – inzetten op kwaliteit en good governance van WZC en vooruitschuif nieuw beleid – financiering van de uitbreiding van een kwaliteitskader voor ventilatie in WZC naar andere zorg- en welzijnsvoorzieningen WVG).

In 2024 werkten we verder aan een voorstel om het subsidiesysteem van de ziekenhuizen te wijzigen en te vereenvoudigen waar nodig, enerzijds nog naar aanleiding van de eerder uitgevoerde parameterstudie van het steunpunt WVG, maar anderzijds vooral om ook een oplossing te bieden voor de complexiteit van het huidige subsidiesysteem.

In de sector van de woonzorgvoorzieningen creëerden we de mogelijkheid voor de centra voor herstelverblijf om VIPA-investeringsubsidies aan te vragen. Voor centra voor kortverblijf type 3 hebben we een wijziging doorgevoerd om tot een optimalere VIPA-betoelaging te komen.

In de sector van de jeugdhulp creëerden we de mogelijkheid dat voorzieningen, naast groepsopvang, ook studio's kunnen realiseren waarin jongeren zelfstandig kunnen wonen, zoals dit al mogelijk was in de sector van het algemeen welzijnswerk. In de sectoren van de jeugdhulp en van het algemeen welzijnswerk vereenvoudigden we de bouwtechnische normen voor de realisatie van kleinschalige projecten (maximum zeven wooneenheden) .

We wezen ook de rol van centraal aanspreekpunt voor projecten met innoverende zorginfrastructuur als opdracht toe aan de Commissie Multifunctionele Infrastructuur. Zo hebben de innoverende zorgprojecten een centraal aanspreekpunt, verloopt de afstemming tussen de verschillende partijen vanuit één centraal punt en kan de Vlaamse overheid, waar zinvol, afwijken van zorgregulering om de realisatie van dergelijke innoverende zorgprojecten te faciliteren.

De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de ziekenhuizen, personen met een handicap, klimaat en de vroegere alternatieve financiering werden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT. De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de andere sectoren werden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

De oplevering van GRO 3R (drie regio's: Vlaanderen, Wallonië, Brussel) gebeurde niet in de zomer van 2024 maar in februari 2025. De aanpassing van het VIPA GRO ZORG addendum was afhankelijk van deze oplevering. De timing van die

aanpassing van het GRO ZORG addendum werd bijgevolg verschoven naar 2025. Ook voor de verdiepte uitwerking van het luik toegankelijkheid binnen GRO had dit gevolgen en schoof de timing op naar 2025.

Een overkoepelend kader voor brandveiligheidsvoorschriften werd uitgewerkt zodat de voorschriften ongeacht de sector bruikbaar zijn in functie van de specifieke bestemming van de infrastructuur. In 2024 werd dit voor nieuwe gebouwen concreet ingevuld en afgestemd op actuele evoluties en kennisinzichten uit het beoordelingskader van de VIPA III- studie (voorwaarden voor laadinfrastructuur, een aangepaste evacuatiestrategie voor zorgvoorzieningen, specifieke brandveiligheidsvoorschriften voor leefgroepsettings). Ook de handavingsprocedure werd eenvormig uitgewerkt op Vlaams niveau. Deze werd concreet van toepassing gesteld voor ouderenvoorzieningen met het BVR van 26 april 2024 tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan lokale dienstencentra, centra voor dagverzorging, centra voor dagopvang, centra voor kortverblijf, centra voor herstelverblijf, groepen van assistentiewoningen en woonzorgcentra moeten voldoen en tot bepaling van de procedure voor de uitreiking van het attest van naleving van die normen.

Hiervoor werden geen budgetten aangewend.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350
Toe-lagen IS	369.666	377.786	654.568	342.283	343.891	343.891
Overige LE, PA, andere	505.340	505.340	517.795	505.340	505.340	517.795
Totaal	877.356	885.476	1.174.714	849.973	851.581	864.036

Inhoudelijke toelichting:

De toelagen worden hierna verder toegelicht onder de begrotingsartikelen GB0-1GIF2SX-IS en GB0-1GIF5SX-IS.

De overige ontvangsten hebben betrekking op GB0-1GIF2SX-LE.

1.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GIFASX-OI – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel dekt de afrekening met de ziekenhuizen die tot een negatieve ESR-kost leidt.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	21.933	0	0
BA-JR 2024	21.933	0	0
BU 2024	100.727	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De afrekening met de ziekenhuizen zorgt voor een lagere ESR-kost. Dit zorgt enerzijds voor het afbouwen van de initiële expliciete ESR-uitgave van 75.383 keuro naar 0 en anderzijds voor een expliciete ESR-opbrengst van 25.344 keuro.

GB0-9GIFASX-OP – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel dekt de uiteindelijke terugbetaling van de C2-vordering die pas in 2025 aan de orde is.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 was de aflossing nog niet aan de orde.

Uitgaven**GB0-1GIF2SB-WT – VLABZORGINVEST****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat de middelen die voorzien worden voor investeringen teneinde de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse Rand weg te werken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024

Uitgaven	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting:

De subsidie aan Vlabinvest Apb werd conform het BVR volledig vastgelegd en vereffend in 2024.

GB0-1GIF2SX-IS – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat in de eerste plaats de toelagen aan het VIPA met betrekking tot:

- Werkingskosten;
- Alternatieve subsidies: het intrestdeel dat ESR-matig moet aangerekend worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Forfaits:
 - o Ziekenhuizen (instandhouding + strategisch forfait);
 - o Ouderenforfait;
 - o VAPH-forfait;
- Revalidatieziekenhuizen;
- A1/A3 BFM: ESR-kost: in hoofdzaak het intrestdeel dat dient aangerekend te worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel.
- Klimaatsubsidies: het aandeel van het VIPA.

Daarnaast landen hier ook de VEK- en VAK-bedragen voor de klimaatmaatregelen binnen het programma van EU Repower.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	281.886	305.355	305.355	281.886	282.635	282.635

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 23.469 keuro VAK en 749 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Extra budget voor de gewone klimaatsubsidies (uit het Vlaams Klimaatfonds, buiten EU Repower) voor 14.360 keuro (VR 2024 0305 DOC.0637/2 en VR 2024 0612 DOC. 1246/2):
 - Vanuit de klimaatprovisie werd 8.000 keuro bekomen;
 - Vanuit de klassieke subsidie werd 6.360 keuro gecompenseerd.
- Extra budget uit de provisie voor EU Repower voor zowel potentieelscans als klimaatmaatregelen voor 9.109 keuro: 8.360 keuro voor oproep 1 voor de klimaatmaatregelen (enkel VAK) en 749 keuro voor potentieelscans (zowel VAK als VEK) (MB van 26 april en 2 december 2024).

De cijfers met betrekking tot VEK kunnen als volgt verklaard worden:

- het VEK stijgt met 749 keuro voor de potentieelscans, wat geput wordt uit de provisie van het programma van EU-Repower (MB van 2 december 2024).

GB0-1GIF2SX-LE – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit omvat het niet-ESR-aanrekenbare kapitaaldeel van de volgende uitgaven:

- Gebruikstoelagen;
- A1/A3 BFM.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	429.941	429.941	442.413	429.941	429.941	442.413

Inhoudelijke toelichting:

Van 1^e BA-JR naar BU stijgt het VAK met 12.472 keuro. Dit omvat twee bewegingen:

- Het niet moeten uitvoeren van een gebruikstoelage van -30 keuro;
- De toename van de aflossing voor A1/A3 BFM met 12.502 keuro.

Het VEK volgt het VAK.

GB0-1GIF2SX-PA – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit betreft de vordering op de ziekenhuizen ten gevolge van een negatieve C2-afrekening in het kader van A1/A3 BFM.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	75.399	75.399	75.382	75.399	75.399	75.382

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd globaal een negatieve C2 vastgesteld waarbij 2/3 van de negatieve bedragen pas in 2025 worden verrekend. Dit leidt tot een vordering van 75.382 keuro bij BU 2024. Dit bedrag ligt 17 keuro lager dan bij BA wegens actualisatie van de gegevens.

GB0-1GIF5SX-IS – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat enerzijds de toelage aan het VIPA met betrekking tot de klassieke infrastructuursubsidies die over de bouwperiode worden uitbetaald. Anderzijds landen hier ook de VEK-bedragen vanuit de provisie voor de ventilatieaudits.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	87.780	72.431	349.213	60.397	61.256	61.256

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd -15.349 keuro VAK en 859 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 7.889 keuro VAK herverdeeld naar GB0-1GDF2JA-WT in het kader van eenmalige ICT-investeringen inzake de in de zesde staatshervorming overgehevelde bevoegdheden meer bepaald voor de ontwikkeling van Vaccinnet (MB van 19 juli 2024);
- Er werd 1.100 keuro VAK herverdeeld naar VUTG in het kader van eenmalige ICT-investeringen inzake de in de zesde staatshervorming overgehevelde bevoegdheden meer bepaald voor de ontwikkeling van de Centrale Groeipakketapplicatie (CGPA) (MB van 11 september 2024);
- Er werd 6.360 keuro VAK herverdeeld naar GB0-1GIF2SX-IS in het kader van de cofinanciering van klimaatsubsidies (MB van 11 december 2024);
- Er werd 859 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceproject VV45 'Inzetten op kwaliteit en good governance van woonzorgcentra', meer bepaald voor de ventilatieaudits (MB van 26 april 2024 en MB van 2 december 2024).

Het verschil tussen de VAK-kredieten BA-JR 2024 en de begrotingsuitvoering 2024 van in totaal 276.782 keuro is te verklaren door twee technische VAK-toevoegingen:

- 5.527 keuro werd toegevoegd aan de toelage om de vastlegging voor de ventilatie-audits bij het VIPA te kunnen honoreren. Bij het VIPA was dit reeds bij de uitgaven ingeboekt in 2022. Om begrotingstechnische redenen diende overeenstemmend het VAK van de toelage bij het Departement Zorg te worden verhoogd;
- 271.255 keuro werd toegevoegd omwille van de overschakeling naar een systeem waarbij zowel het VAK als het VEK in Orafin worden weergegeven, terwijl dit tot en met 2023 enkel het VEK was. Hiervoor werd het encours in kaart gebracht, dit wil zeggen het openstaande VAK dat nog voortvloeit uit verplichtingen van de voorgaande jaren. Dit gebeurde in samenspraak met het Rekenhof die samen met het VIPA de grootte van het benodigde VAK heeft vastgesteld en welk bedrag als anomalie werd geboekt om encours voor het toelageartikel bij het Departement Zorg te creëren.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Omschrijving

Het VIPA staat in voor de infrastructuursubsidies aan de welzijns- en zorgvoorzieningen.

Ontvangsten

De ontvangsten in VEK betreffen:

- De toelagen zoals hiervoor vermeld onder begrotingsartikels GB0-1GIF2SX-IS en GB0-1GIF5SX-IS;
- De bedragen voor de aflossing van de ESR-schuld onder GB0-1GIF2SX-LE;
- De terugbetaling van de vordering A1/A3 BFM – C2 zoals vermeld onder begrotingsartikel GB0-9GIFASX-OP;
- Eigen ontvangsten van 1.031 keuro waarvan 1.028 keuro door terugvordering van subsidies;
- Een expliciet ESR-ontvangst C2 van 25.344 keuro zoals vervat in begrotingsartikel GB0-9GIFASX-OI, naast de impliciete ESR-opbrengst door de niet-uitgave van 75.383 keuro.

Uitgaven

Voor de uitgaven herhalen we de uitleg in de toelichting bij de jaarrekening.

VEK (p.15, keuro):

Uitgaven (in VEK)	In keuro	Budget	uitvoering	delta
I. ESR-uitgaven				
AGA001	werkingskosten	418	616	198
AGI001	hypothekkosten	25	0	0
AGI002	klassieke	60 397	75 944	15 547
AGI003	alternatieve (intrestdeel)	43 822	43 812	-10
AGI004	personen met handicap	8 000	6 463	-1 537
AGI006	ESR-kost A1/A3 BFM	0	0	0
AGI007	instandhoudingsforfait	156 904	149 335	-7 569
	strategisch forfait bouwkalender	53 321	53 440	119
AGI008 + AGI012	strategisch forfait - oude preaire	14 123	14 123	0
	strategisch forfait - nieuwe preaire	5 597	5 651	54
AGI011+18	Klimaatfonds + cofinanciering	8 700	7 385	-1 315
AGI014	revalidatieziekenhuizen (intrestdeel)	0	341	341
AGI024	C2: doorplaatsen ESR-opbrengst	25 344	25 344	0
AGI025	Ventilatie-audits	859	1 064	205
AGI029	correctie overlopende rekening energiekost		-26	
AGI030	EU Repower	749	1 063	314
	ESR-kost	378 259	384 556	6 348
II. Schuldaflossing				
AGI016	alternatieve schuld	120 342	120 312	-30
AGI017 (1)	BFM (excl. revalidatieziekenhuizen)	312 035	312 066	31
AGI017 (2)	revalidatieziekenhuizen	10 036	10 036	0
	schuldaflossing	442 413	442 413	1
III. Participatiename				
AGI019	C2: vordering	75 399	75 382	-17
	Totaal (exclusief saldo)	896 071	902 352	6 348
	over te dragen overschot	71 297	81 921	
	interne verrichtingen	25	0	
	totaal na saldo	967 393	984 273	

AGI001:

De werkingskosten overschrijden de gebudgetteerde uitgave met 198 keuro.

Het budget van 418 keuro bestaat uit 2 componenten:

- de toelage van 118 keuro;
- de gebudgetteerde eigen opbrengsten van 300 keuro.

De effectieve eigen opbrengsten bedroegen echter meer dan de gebudgetteerde 300 keuro.

In totaal bedroegen die immers 1.031 keuro (1.028 keuro uit terugvorderingen + 3 keuro andere eigen opbrengsten) waarvan 341 keuro voortvloeit uit de afrekening van de revalidatieziekenhuizen.

Ten opzichte van de gebudgetteerde eigen opbrengsten betekent dit dus een meeropbrengst van: $1.031 - 341 - 300 = 390$ keuro. Dit dekt dan ook ruimschoots de 198 keuro overschrijding van de werkingskosten.

AGI002:

Bij de klassieke subsidies is er een VEK-overbenutting van 15.547 keuro.

Hiertoe hebben volgende factoren bijgedragen:

- **de afwikkeling van de hogere vastleggingen in de periode 2017-2020:**

dit wordt in onderstaande tabel (in euro) geïllustreerd waarin de betalingen per jaar afgezet worden ten opzichte van de vastleggingen. In de periode 2022-2024 liggen de betalingen (lichtblauw gearceerd) gemiddeld hoger dan de voorgaande jaren, wat een vertraagd gevolg is van de hogere vastleggingen in de periode 2017-2020 (groene cellen). Verwacht wordt dat gelet op de eerdere vertragingen in de bouw (door Corona), dit verhoogd betaaleffect zich nog minstens een jaar zal doorzetten.

	17	18	19	20	21	22	23	24
betalingen	26 890 050	38 999 262	42 313 808	57 437 015	55 230 554	75 214 666	62 930 816	75 944 066
vastleggingen	79 995 419	71 232 836	85 446 398	72 206 401	54 586 278	59 107 324	65 339 286	58 346 221

- **de versnelde opvraging van betaalschijven:**

In de tabel hierna wordt het betaalpatroon weergegeven voor de afgewerkte subsidiedossiers waarvoor de subsidiebelofte werd verstrekt in een bepaald jaar.

Voor de subsidiebeloften uit 2020 en 2021, werd maar 0,35% resp. 1,42% van het vastgelegde bedrag uitbetaald in het eerste jaar. Corona vertraagde immers de opstart van de bouwwerken.

We stellen ook ruimer bekeken voor de volgende jaren vast dat vanaf 2017-2018 het aandeel van betalingen in de eerste vier jaar begint te dalen.

Dit is opnieuw niet zo vreemd omdat ook vroegere dossiers de uitvoering van de werken in 2020 belemmerd zagen door Corona. Vanaf 2021 en vooral 2022 zien we dan weer een versnelde betaalopvraging gedurende de eerste vier jaar.

	jaren1-4	jaar1	jaar2	jaar3	jaar4	jaar5	jaar6	jaar7	jaar8	jaar9	
16	67,43%	5,97%	16,46%	23,66%	21,35%	13,63%	8,68%	5,76%	1,24%	3,26%	100,00%
17	53,63%	2,64%	12,79%	12,22%	25,98%	19,27%	10,21%	6,19%	8,50%	2,19%	100,00%
18	52,21%	5,04%	15,27%	19,35%	12,55%	16,34%	10,97%	11,72%	7,39%	1,37%	100,00%
19	27,37%	0,36%	0,83%	6,15%	20,04%	31,01%	17,69%	13,98%	8,15%	1,81%	100,00%
20	63,29%	0,35%	13,33%	23,90%	25,71%	23,83%	8,85%	3,36%	0,67%	0,00%	100,00%
21	71,44%	1,42%	12,10%	27,08%	30,84%	20,10%	6,23%	2,23%	0,00%	0,00%	100,00%
22	88,73%	1,90%	21,15%	36,09%	29,58%	7,13%	4,00%	0,14%	0,00%	0,00%	100,00%
23	86,00%	6,76%	20,35%	32,91%	25,98%	10,61%	3,38%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%

Gezien de betalingen zich over een periode van vijf tot zeven jaar uitstrekken verwachten we nog altijd een hoog betaalniveau in 2025 door de voornoemde impact van de hogere vastleggingen tot 2020 en gelet op de versnelde uitbetaling.

AGI007: Instandhoudingsforfait:

Het niet gerealiseerd groeipad van het instandhoudingsforfait is te wijten aan een lager dan verwacht forfait toestelfinanciering en een lager dan verwacht instandhoudingsforfait op basis van de effectieve parameters en toegepaste correctiefactor.

AGI011+AGI018: klimaat (excl. EU Repower):

Voor de klimaatsubsidies wordt er geen subsidie voorzien, maar wordt er steeds ingeteerd op het saldo. Het groeipad was 1.315 keuro minder dan gebudgetteerd door een vertraagde timing van de bouwwerken.

AGI014:

Voor de revalidatieziekenhuizen is er ogenschijnlijk een overschrijding van het VEK met 341 keuro. Dit bedrag stemt echter overeen met de terugvordering voor één ziekenhuis, wat vervat zit in de eigen opbrengst, meer bepaald de terugvorderingen (zie eerder)

AGI025 (ventilatie)+AGI030 (klimaat via EU Repower):

- Via de verkregen opbrengsten werden voor ventilatie (AGI025) 205 keuro en voor EU Repower (AGI030) 128 keuro toegerekend, die nog niet via de provisies in 2024 werden bekomen, maar wel in 2025 zullen worden bekomen;
- Die verkregen opbrengst strijkt de overschrijding bij de AGI025 volledig weg, bij de AGI030 (EU Repower) rest er echter nog 186 keuro. Dit betreft het BTW-deel dat niet op de EU Repower-budgetten mag worden aangerekend.

VAK:

Uitgaven (in VEK)	In keuro	Budget	uitvoering	delta
I. ESR-uitgaven				
AGA001	werkingskosten	418	649	231
AGI001	hypotheeekkosten	25	0	0
AGI002	klassieke	72 431	58 346	-14 085
AGI003	alternatieve (intrestdeel)	43 822	43 812	-10
AGI004	personen met handicap	8 000	6 463	-1 537
AGI006	ESR-kost A1/A3 BFM	0	0	0
AGI007	instandhoudingsforfait	156 904	149 335	-7 569
AGI008 + AGI012	strategisch forfait bouwkalender	53 321	53 440	119
	strategisch forfait - oude precaire	14 123	14 123	0
	strategisch forfait - nieuwe precaire	5 597	5 651	54
AGI009	hypotheeekkosten	25	0	-25
AGI011+18	Klimaatfonds + cofinanciering	14 360	15 305	945
AGI014	revalidatieziekenhuizen (intrestdeel)	0	341	341
AGI024	C2: doorplaatsen ESR-opbrengst	25 344	25 344	0
AGI025	Ventilatie-audits	0	0	0
AGI029	Energiekost	0	-31	-31
AGI030	EU Repower	9 109	9 312	203
	ESR-kost	403 479	382 090	-21 364
II. Schuldaflossing				
AGI016	alternatieve schuld	120 342	120 312	-30
AGI017 (1)	BFM (excl. revalidatieziekenhuizen)	312 035	312 066	31
AGI017 (2)	revalidatieziekenhuizen	10 036	10 036	0
	schuldaflossing	442 413	442 413	0
III. Participatiename				
AGI019	C2: vordering	75 399	75 382	-17
	Totaal (exclusief saldo)	921 291	899 885	-21 364

Voor volgende posten kijken VEK en VAK (traditioneel) af waarvoor de mutaties nog bijkomend worden geduid:

Klassieke subsidies:

- Het gebudgetteerde VAK-krediet bedroeg 72.431 keuro, de resultante van begrotingsrondes, maar ook van de compensaties waardoor onder andere 6.360 keuro naar de cofinanciering voor de klimaatsubsidies ging (AGI018);
- De VAK-uitvoering bedroeg 58.346 keuro of 14.085 keuro minder. Dit stemt op 2 keuro na overeen met de vereiste buffer die als volgt werd afgeklopt bij BO25 (in keuro):

benodigde buffer	2 024	2025	2026
forfaits & recurrente compensaties	65 995	70 811	88 269
buffer:			
75% delta 25/24	3 612		
60% delta 26/25	10 475		
	14 087		

Klimaatsubsidies:

- Het budget bedroeg 14.360 keuro, bestaande uit:
 - o Vanuit de klimaatprovisie werd 8.000 keuro bekomen (kolom 2024, groene cel). Hierna blijft er nog 5.287 keuro op te vragen uit de klimaatprovisie:

Klimaat: beschikbaar VAK in keuro		2022	2023	2024	saldo
klimaatfonds 2022	21 320	-5 000	-10 033	-6 287	0
klimaatfonds 2023	7 000			-1 713	5 287
	28 320	-5 000	-10 033	-8 000	5 287

Tabel 31: opvragingen klimaatprovisie in keuro

- De 6.360 keuro compensatie vanuit de klassieke subsidie.
- De uiteindelijke benutting lag 945 keuro hoger dan het budget. Die overschrijding wordt echter ruimschoots gecompenseerd met het tragere groeipad van het VAPH-forfait.

XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

BELEIDSDOMEIN G – BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	5	496	0	189.343	189.512
BA-JR	5	496	0	196.045	197.389
BU	5	679	0	185.776	188.966

Departement Zorg

PROGRAMMA GA - GB0 - DEPARTEMENT ZORG

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	5	496	0	62.957	62.957
BA-JR	5	496	0	66.077	66.052
BU	5	679	0	58.595	60.292

Ontvangsten

GB0-9GAFAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend met betrekking tot de interne werking (apparaatskredieten) van het ministerie WVG.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	5	0	0
BA-JR 2024	5	0	0
BU 2024	5	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De gerealiseerde ontvangst in 2024 lag in lijn met de raming bij begrotingsopmaak 2024.

GB0-9GAFTZY-OW – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd. Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd, worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZY-LO van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	345	0
BA-JR 2024	0	345	0
BU 2024	0	388	0

Inhoudelijke toelichting:

De voornaamste reden voor het verschil (43 keuro) tussen de reële ontvangsten en de initiële raming bij begrotingsopmaak 2024 ligt bij een verkeerde aanrekening. Er werd op dit begrotingsartikel een bedrag van 30 keuro aangerekend dat eigenlijk had moeten worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-9GAFTZZ-OW. Deze verkeerde aanrekening werd rechtgezet op begrotingsjaar 2025.

GB0-9GAFTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consulenten tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	151	0
BA-JR 2024	0	151	0
BU 2024	0	291	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd een bedrag van 30 keuro aan ontvangsten verkeerd aangerekend op begrotingsartikel GB0-9GAFTZY-OW in plaats van op dit begrotingsartikel. Deze verkeerde aanrekening werd inmiddels rechtgezet maar zal pas zichtbaar zijn in de bedragen van begrotingsuitvoering 2025. Met inbegrip van deze verkeerde aanrekening zou het bedrag van begrotingsuitvoering 2024 op dit begrotingsartikel 321 keuro bedragen. Er zijn twee redenen aan te halen om het verschil (170 keuro) tussen de reële ontvangsten en de initiële raming bij begrotingsopmaak 2024 te verklaren. Enerzijds waren er twee detacheringen nog niet bekend bij de opmaak van de raming bij begrotingsopmaak 2024. Anderzijds werd de werkwijze aangepast waarop deze ontvangsten in de boekhouding werden opgenomen (volgens begrotingsjaar waarop de ontvangsten betrekking hebben en niet volgens datum van ontvangst); dit maakt dat voor twee detacheringen de ontvangsten op begrotingsjaar 2024 betrekking hebben op vijf kwartalen (met inbegrip van het 4de kwartaal 2023) in plaats van vier kwartalen.

Uitgaven**GB0-1GAF2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen, toelagen en sociale voordelen aangerekend van de personeelsleden van het Departement Zorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	56.602	58.071	52.148	56.602	55.653	52.147

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 1.469 keuro VAK en -949 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 667 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het sectoraal akkoord 2020-2022 (VR 2024 3105 DOC.0804/2);
- Er werd 786 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd 8 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie voor het Noodfonds Oekraïne in het kader van het preventief zorgaanbod voor Oekraïense ontheemden (VR 2024 2604 DOC.0585/2TER);
- Er werd 8 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de centrale provisie bij AgO in het kader van de invoering van het HR 5-sporenbeleid (VR 2024 1312 DOC.1287/4);
- Er werd 2.418 keuro VEK herverdeeld in functie van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-kredieten: 1.968 keuro VEK naar begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT (MB van 4 november 2024) en 450 keuro VEK naar begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT (MB van 27 november 2024).

Het benuttingspercentage (verhouding 'BU 2024' op 'BA-JR 2024') lag in 2024 voor het budget VAK op 90% en voor het budget VEK op 94%. De voorbije jaren keurde de Vlaamse Regering een aantal personeelsuitbreidingen goed bij het Departement Zorg. Ook lag de uitstroom in 2024 hoger dan in voorgaande jaren. De invulling van deze functies vraagt de nodige tijd. Dit gaf aanleiding tot een eenmalig saldo op begrotingsjaar 2024.

GB0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen van het Departement Zorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.859	5.859	5.799	5.859	8.197	7.572

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 2.338 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 1.968 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT in functie van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-kredieten (MB van 4 november 2024);
- Er werd een totaal van 370 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 200 keuro voor VV119 'Ontwikkelen rechtenverkenner 2.0' en 170 keuro voor VV120 'Verbeteren van de sociale kaart' (MB van 26 april 2024).

Het benuttingspercentage (verhouding 'BU 2024' op 'BA-JR 2024') lag in 2024 voor het budget VAK op 99% en voor het budget VEK op 92%.

GB0-1GAF4ZY-LO – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd. Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend. Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZY-OW van de middelenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	345	514	359	345	514	359

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom 'BA 2024' is de raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2024 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel; het bedrag in kolom 'BA-JR 2024' bestaat enerzijds uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (136 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2024 (378 keuro). Bij de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2024 zit een verkeerde aanrekening vervat voor een bedrag van 20 keuro; deze ontvangsten hadden moeten terechtkomen op begrotingsartikel GB0-1GAF4ZZ-LO in plaats van op dit begrotingsartikel. Deze verkeerde aanrekening werd inmiddels rechtgezet.

Het verschil (14 keuro) tussen de initiële raming bij begrotingsopmaak 2024 (345 keuro) en begrotingsuitvoering 2024 (359 keuro) ligt voornamelijk bij indexaanpassingen die nog niet waren ingecalculeerd bij de opmaak van de raming.

GB0-1GAF4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds twee begrotingsartikels van toepassing (GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT).

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend met betrekking tot enerzijds de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem en anderzijds met betrekking tot de personeelsleden aangeworven ter vervanging van personeelsleden met verlof voor opdracht.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	7	1.289	1	7	1.289	1

Inhoudelijke toelichting:

Begrotingsartikels GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT vormen de uitgavenzijde van hetzelfde begrotingsfonds. In kolom 'BA 2024' is de raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2024 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel; het bedrag in kolom 'BA-JR 2024' bestaat enerzijds uit het overgedragen saldo (1.280 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2024 (259 keuro) en verminderd met een bedrag van 250 keuro dat binnen dit begrotingsfonds werd herverdeeld naar GB0-1GAF4ZZ-WT.

GB0-1GAF4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds twee begrotingsartikels van toepassing: GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT.

Op dit begrotingsartikel worden uitgaven aangerekend met betrekking tot het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	144	344	289	144	400	213

Inhoudelijke toelichting:

Begrotingsartikels GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT vormen de uitgavenzijde van hetzelfde begrotingsfonds. In kolom 'BA 2024' is de raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2024 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel. Het bedrag in kolom 'BA-JR 2024' bestaat uit het overgedragen saldo (150 keuro in VAK en VEK; bij VAK verminderd met 56 keuro voor openstaande saldi van overgedragen vastleggingen) verhoogd met een bedrag dat binnen dit begrotingsfonds werd herverdeeld vanuit GB0-1GAF4ZZ-LO (250 keuro in VAK en VEK).

Bij de opmaak van de ramingen op dit begrotingsfonds aligneren we de uitgavenzijde op de verwachte ontvangstenzijde. De ontvangsten lagen hoger dan geraamd; dit maakt dat er ook voor een hoger bedrag langs uitgavenzijde kon worden besteed.

IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien

PROGRAMMA GA - GD0 – OPGROEIEN

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	0	0	0	126.386	126.555
BA-JR	0	0	0	129.968	131.337
BU	0	0	0	127.180	128.674

Uitgaven

GD0-1GAF2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de personeelsuitgaven aangerekend in het kader van jeugdhulp binnen het agentschap Opgroeien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	123.081	126.663	124.001	123.081	126.663	124.001

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 3.582 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 1.860 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het sectoraal akkoord 2020-2022 (VR 2024 3105 DOC.0804/2);
- Er werd 1.719 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2024 2911 DOC.1216/2 en VR 2024 1312 DOC.1267/2);
- Er werd 3 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de centrale provisie bij AgO in het kader van de invoering van het HR 5-sporenbeleid (VR 2024 1312 DOC.1287/4).

Het budget werd voor 97,90% benut. De marge op dit begrotingsartikel is gerelateerd aan de niet volledige aanwending van het personeelsbudget voor De Grubbe en het personeelsbudget voor de consultants wegens krapte op de arbeidsmarkt.

GD0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen in het kader van jeugdhulp binnen het agentschap Opgroeien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.305	3.305	3.180	3.474	4.674	4.674

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 1.200 keuro VEK herverdeeld in 2024 vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceproject Vlaamse Veerkracht VV113 'Blended care jeugdhulp' (MB van 26 april 2024).

Het VAK-budget werd voor 96,22% benut en het VEK-budget werd voor 100% benut.

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld**Uitgaven**

GB0-1GBF2JA-PR – UITGAVEN IN HET PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID N.A.V. COVID-19

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel staan de middelen voor uitgaven in het kader van het preventief gezondheidsbeleid naar aanleiding van COVID-19. Het betreft een provisie-artikel waarop geen uitgaven rechtstreeks aangerekend worden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.000	3.445	0	5.000	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2024 en BA-JR 2024 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 1.555 keuro VAK en 5.000 keuro VEK herverdeeld in 2024.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 1.555 keuro VAK en VEK herverdeeld voor de organisatie van de Covid-19 herfstvaccinatiecampagne 2024 (VR 2024 2911 DOC.1220/2BIS en VR 2024 0706 DOC.0840/1);
- Er werd 3.445 keuro VEK herverdeeld in functie van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-kredieten (MB van 13 december 2024).

Het betreft een provisie-artikel waarop geen uitgaven rechtstreeks aangerekend worden. De middelen op dit artikel worden in de loop van het jaar herverdeeld naar de specifieke begrotingsartikelen waar de uitgaven aangerekend worden. Daarom is de begrotingsuitvoering hier 0.

XII. LIJST MET AFKORTINGEN

1G1P	1 gezin – 1 plan
AI	Artificiële intelligentie
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BOB	Basisondersteuningsbudget
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR	Centrum voor ambulante revalidatie
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor informatie, communicatie en vorming in de welzijnssector
CIG	Centrum Integrale Gezinszorg
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CRA	Coördinerend en raadgevend arts
CRM	Customer relationship management
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
DNA	Deoxyribonucleic acid
DOP	Diensten ondersteuningsplan
DZOP	Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EUREGHA	European Network of Local and Regional Health Authorities
EWI	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie
GBO	Geïntegreerd Breed Onthaal
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HBM	Humane biomonitoring
HIGKP	Integratie- en gelijkekansenbeleidsplan
IBW	Initiatief Beschut Wonen
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IFG	Intrafamiliaal Geweld
IJH	Integrale Jeugdhulp
IMB	Individuele materiële bijstand
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
JKP	Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan
KOALA	Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding
LDC	Lokaal dienstencentrum
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LIVC	Lokale Integrale VeiligheidsCel
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LOGO	Locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie
LTCF	Long Term Care Facilities
MAGDA	Maximale gegevensdeling tussen administraties
MBE	Multidisciplinaire begeleidingsequipe voor palliatieve verzorging
MDT	Multidisciplinair team
MFC	Multifunctioneel centrum
MMK	Medisch milieukundige
MMPPS	Medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch en/of sociaal probleem
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap

NAH	Niet-aangeboren hersenaandoening
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OI	Ontvangsten Interne Stroom (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OST	Outbreak support team
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PAAZ	Psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis
PAB	Persoonlijk Assistentiebudget
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
PVB	Persoonsvolgend Budget
PVF	Persoonsvolgende Financiering
PVT	Psychiatrisch Verzorgingstehuis
PZ	Psychiatrisch Ziekenhuis
REVA	Revalidatievoorzieningen
RHN	Regions for Health Network
RIZIV	Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
ROB	Rustoord voor bejaarden
RVT	Rust- en verzorgingstehuis
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening
SAM	Steunpunt Mens en Samenleving
SUM	Samenwerkingsplatform Uitbraakmanagement
TO	Toegewezen ontvangsten
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VASGAZ	Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VCA	Vlaamse Centrale Autoriteit
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VGC	Vlaamse gemeenschapscommissie
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord
VIKZ	Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VIVEL	Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn
VECK	Vlaams expertisecentrum kindermishandeling
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VK	Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
VLORA	Vlaamse Ouderenraad
VN	Verenigde Naties
VSBB	Vlaamse sociale bescherming
VTE	Voltijds equivalent
VUTG	Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
WZC	Woonzorgcentrum

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Titel: Kaderbesluit om uitvoering te geven aan het nieuwe kwaliteitsdecreet	
ISE	Beleidsondersteuning
Aard van het initiatief	Besluit van de Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Kaderbesluit om uitvoering te geven aan het nieuwe kwaliteitsdecreet, waarin de kwaliteitsthema's en modaliteiten voor belanghebbendenoverleg worden bepaald
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg, Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring van het besluit door de Vlaamse Regering op 3 mei 2024.

Titel: Fase 2 en 3 van aanpassing van het preventiedecreet.	
ISE	Preventie
Aard van het initiatief	Wijziging decreet
Korte omschrijving	In de 2 ^{de} fase werden een aantal wijzigingen uitgewerkt met betrekking tot Milieugezondheidszorg en meldingen infectieziekten. In de derde fase wordt een aantal wijzigingen uitgewerkt met betrekking tot GDPR-conformiteit inzake bron- en contactonderzoek, vaccinatie en de initiatieven rookstopbegeleiding, leefstijlaanbod op verwijzing alsook i.k.v. de bevolkingsonderzoeken naar kanker.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Fase 2: definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op 26 april 2024. Fase 3: de inhoudelijke voorbereidingen werden afgerond in het najaar 2024. De Vlaamse Regering gaf haar 2 ^{de} principiële goedkeuring op 14 maart 2025 aan het ontwerp. De definitieve goedkeuring wordt verwacht in Q3 2025.

Titel: Besluit Vlaamse Regering voor het nieuwe overheidskader voor de Centra Ambulante Revalidatie (CAR) en de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG)	
ISE	Gespecialiseerde Zorg
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	We werken aan een gemeenschappelijk overheidskader voor de gespecialiseerde ambulante centra CAR en CGG voor de uitvoering van drie functies: gespecialiseerde diagnostiek, gespecialiseerde behandeling en uitwisseling en samen inzetten van expertise tussen netwerkpartners. In een 2024werd een conceptnota en BVR door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Dit BVR omvat de erkenning van de drie bovengenoemde functies en legt de eerste bouwstenen voor een gedeeld financieringskader en kwaliteitskader vast. Dit financieringsmodel zal in een volgende fase worden uitgewerkt en uitgetest door enkele CAR en CGG.

Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering op 17 mei 2024. Een testfase is voorzien vanaf 2026).

Titel: Besluit Vlaamse Regering erkenning van de geestelijke gezondheidsnetwerken	
ISE	Gespecialiseerde Zorg
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Het BVR tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, wat betreft het organiseren, programmeren en erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken werd goedgekeurd op 25 mei 2024.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring BVR op 25 mei 2024.

Titel: Wijziging BVR i.k.v. BelRAI-screener	
ISE	Vlaamse sociale bescherming
Aard van het initiatief	Wijziging besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Invoering van de BelRAI-screener als inschalingsinstrument voor nieuwe aanvragen van het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Nog lopend

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024 tot wijziging van het ministerieel besluit van 12 augustus 2005 houdende bijzondere bepalingen inzake prijzen voor de sector van de instellingen voor bejaardenopvang en het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, wat betreft prijsindexeringen	
ISE	Woonzorg en eerste lijn
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Regelt de indexatie van de dagprijzen in WZC, CVK, GAW en CDV. De voorziening kan enkel nog maar indexeren wanneer de spilindex is overschreden.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg

Uitvoering vooropgestelde planning	Reeds van toepassing.
---	-----------------------

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 over de prijzen voor woonzorgvoorzieningen	
ISE	Woonzorg en eerste lijn
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Regelt te volgen procedure bij het indienen van een prijsaanvraag.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Reeds van toepassing vanaf 01/09/2024.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2024 houdende de maatregelen tot het versterken van de financiële weerbaarheid van de woonzorgcentra	
ISE	Woonzorg en eerste lijn
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Om de financiële weerbaarheid van de woonzorgcentra te vergroten, zijn een aantal maatregelen opgelegd: - Melding negatief eigen vermogen en indienen remediëringsplan; - Gereguleerde intrestvoet op (intragroeps-)lening; - Voorwaarden bij risicodragende beleggingen; - Voorwaarden bij schenkingen; - Vervreemden, huren en verhuren van onroerende goederen tegen de werkelijke waarde; - Voorwaarden bij waarborgen aan derden
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	2024: communicatie naar de sector 2025-....: processen uitwerken

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 tot het opleggen van specifieke boekhoudkundige rapporteringsverplichtingen aan woonzorgcentra en, in voorkomend geval, aan het bijbehorende centrum voor kortverblijf	
ISE	Woonzorg en eerste lijn
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Wettelijke verankering van het project 'invoering van de sectorspecifieke, transparante boekhouding in de residentiële ouderenzorg'
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg

Uitvoering vooropgestelde planning	2024-2025: zachte uitrol (boekjaren 2023 en 2024) 2026: rapporteringsverplichting (boekjaar 2025)
---	--

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de regels om een subsidie toe te kennen aan de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf voor de inzet van jobstudenten als ondersteuningspersoneel in de periode van 1 juli 2024 tot en met 30 september 2024	
ISE	Woonzorg en eerste lijn
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Subsidie voor de inzet van jobstudenten als ondersteuningspersoneel in de zomer van 2024.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Afgerond

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 tot financiering van sommige sociale akkoorden in bepaalde gezondheidsinrichtingen en -diensten, wat betreft de financiering van bepaalde zorgvoorzieningen in de Vlaamse sociale bescherming en de financiering van sociale akkoorden	
ISE	Woonzorg en eerste lijn
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Diverse maatregelen op vraag van de sector en het kabinet. Bijkomende maatregelen om de personeelsproblematiek in de zorg het hoofd te bieden, het mentaal welzijn van bewoners te bevorderen en het aanpassen van het sanctiemechanisme bij een tekort aan zorgpersoneel. Daarnaast werd er voorzien in een afwijkmogelijkheid om het aanleveren van een gebrek aan of foutieve gegevens met financieel gevolg te vermijden.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	De maatregelen die vanaf 2024 van toepassing waren zijn afgerond, sommigen maatregelen gingen in vanaf 2025 en zijn uitgevoerd/worden nog uitgevoerd.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 april 2014 tot vaststelling van de procedures voor de gezondheidszorgvoorzieningen, wat betreft de erkenning van bepaalde duur voor erkenningen waarvoor een activiteitsnorm geldt, en het brandveiligheidsattest	
ISE	Gespecialiseerde zorg
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Invoer van erkenningen van bepaalde duur voor zorgprogramma's, diensten, functies binnen algemene ziekenhuizen indien binnen de erkenningsnormen een activiteitsnorm is opgenomen.

Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Verdere uitvoer via MB vooropgesteld eind 2025 begin 2026.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 15 november 2024 tot wijziging van regelgeving over erkenningsnormen voor ziekenhuizen en hun diensten, voor een dienst voor medische beeldvorming waarin een transversale axiale tomograaf wordt opgesteld, voor een functie gespecialiseerde spoedgevallenzorg, voor een functie voor intensieve zorg, voor een functie mobiele urgentiegroep, voor het zorgprogramma voor oncologische basiszorg en het zorgprogramma voor oncologie, voor het coördinerend gespecialiseerd oncologisch zorgprogramma voor borstkanker en het gespecialiseerd oncologisch zorgprogramma voor borstkanker

ISE	Gespecialiseerde Zorg
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Aanpassing erkenningsnormen voor algemene ziekenhuizen vanuit kwaliteitsoogpunt
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Regelgeving toepasselijk vanaf 29/12/2024

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 tot bepaling van aanvullende programmatienormen voor het gespecialiseerde zorgprogramma "acute beroertezorg met invasieve procedures"

ISE	Gespecialiseerde zorg
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Aanvullende programmatorische normen voor het toekennen van een planningsvergunning voor het gespecialiseerd zorgprogramma "acute beroertezorg met invasieve procedures".
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Verdere uitvoer via MB vooropgesteld eind 2025 begin 2026.

Titel: Uitvoering decreet jeugddelinquentierecht in samenwerking met minister van Justitie en Handhaving: verankering

ISE	SD Toegankelijkheid ISE Jeugdhulp
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Opheffing maximale leeftijdsgrenzen, Verankering lokale ketenaanpak in elk gerechtelijk arrondissement, formule kortverblijf in de gemeenschapsinstelling, elektronische monitoring in fase voorlopige rechtspleging, in werking stellen terbeschikkingstelling, gegevensverwerking door en gegevensdeling met het agentschap Justitie en Handhaving

Betrokken entiteit(en)	Opgroeien Agentschap Justitie en Handhaving
Uitvoering vooropgestelde planning	Goedgekeurd op 19 april 2024

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering betreffende elektronische monitoring voor minderjarigen	
ISE	SD Toegankelijkheid ISE Jeugdhulp
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Uitvoeringsbesluit m.b.t. de inhoudelijke en technische elementen m.b.t. inschatting voor de uitvoering van EM door een subteam (EM-begeleiding) binnen de sociale dienst en de modaliteiten van de controle en de begeleiding waarmee de elektronische monitoring gecombineerd moet worden.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien Agentschap Justitie en Handhaving
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring op 31 mei 2025

Titel: Aanpassing van het Decreet betreffende de integrale jeugdhulp	
ISE	SD Innovatie ISE Jeugdhulp
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Invoeren van juridische bepalingen die het mogelijk maken een digitaal platform voor de jongere te lanceren en voor de jongere om de betreffende applicatie te gebruiken.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien Digitaal Vlaanderen
Uitvoering vooropgestelde planning	Lichte vertraging, wordt in 2025 geïnitieerd.

Titel: Aanpassing besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag	
ISE	ISE Groeipakket
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Aanpassen van de procedure 'evaluatie van de specifieke ondersteuningsbehoefte' door een geoptimaliseerd model van zorgtoeslagevaluatie in te voeren, met nadruk op een korte doorlooptijd en een eenduidige manier van inschalen op basis van objectieve gegevens.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden

	van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen, het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag en het Besluit Ondersteuningstoeslag van 2022 (BS. 13 maart 2024).
--	--

Titel: Aanpassing BVR integrale jeugdhulp en BVR erkenning en subsidiëring vertrouwenscentra kindermishandeling en partnerorganisatie	
ISE	ISE Jeugdhulp
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Invoegen bepalingen rond kwaliteitsbeleid en opvolging van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie het VECK. Aanpassen subsidiebedragen en inschrijven van een mogelijkheid tot éénmalige verlenging van de termijn voor de uitvoering van een onderzoek naar maatschappelijke noodzaak jeugdhulpverlening.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Het besluit is goedgekeurd op 31/05/2024

Titel: Decreet tot wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, wat betreft de begeleiding bij interlandelijke adoptie en het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg en het decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015, wat betreft de invoering van een gezamenlijk voortraject pleegzorg-adoptie	
ISE	ISE geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Wijziging decreet houdende regeling interlandelijke adoptie; tot invoering van gezamenlijk voortraject pleegzorg-adoptie, uitwerking gegevensverwerking- en uitwisseling bij interlandelijke adoptie, gewijzigde verhouding VCA-interlandelijke adoptiedienst;
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Nog geen planning qua uitvoering decreet

Titel: Decreet geïntegreerd gezins- en jeugdbeleid	
ISE	ISE Jeugdhulp ISE Geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Kaderdecreet dat basis bevat voor nieuwe ontwikkelingen naar een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid.
Betrokken entiteit(en)	

Uitvoering vooropgestelde planning	Decreet is goedgekeurd op 17/05/2024
---	--------------------------------------

Titel: Wijziging decreet rechtspositie minderjarige in de jeugdhulp en jeugddelinquentie	
ISE	ISE Jeugdhulp
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Ingrijpende wijziging van het decreet rechtspositie minderjarigen waaronder nieuwe rechten, uitbreiden van bestaande rechten en nieuwe regels rond vrijheidsbeperkende maatregelen, sanctiebeleid en afzondering en fixatie in de jeugdhulp.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien Departement Zorg VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	De definitieve goedkeuring van het wijzigingsdecreet vond plaats in 2024.

Titel: BVR subsidie pilootprojecten vroegdiagnostiek	
ISE	ISE Jeugdhulp ISE geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Dit BVR kent een subsidie toe aan 6 clusters van eerstelijnszones voor het oprichten van laagdrempelige diagnostische plekken binnen een pilootproject van 2 jaar.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	De projecten zijn opgestart

Titel: BVR subsidie pilootprojecten zorg en ondersteuning op lokaal niveau	
ISE	ISE geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Dit BVR kent een subsidie toe aan zes clusters van eerstelijnszones voor het oprichten van laagdrempelige plekken met kwaliteitsvol ondersteuningsaanbod op maat van gezinnen op lokaal niveau
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	De projecten zijn opgestart

Titel: Decreet tot wijziging van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters en het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten	
ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	decreet

Korte omschrijving	Wijzigingen van decreet van 20 april 2012 in hoofdzaak met betrekking tot de handhaving
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	19 april 2024

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vergunningsbesluit van 22 november 2013, het Procedurebesluit van 9 mei 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 tot toekenning van een kwaliteitslabel aan organisatoren van kleuteropvang

ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Aanpassingen van twee besluiten in het kader van de controle van het goed zedelijk gedrag en de verwerking van het uittreksel strafregister
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Tweede principiële goedkeuring met het oog op het inwinnen van een tweede advies van de Raad van State na aanpassingen op advies van de VTC en GBA

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering houdende het toezicht op en de handhaving van de naleving van de voorwaarden voor de kinderopvang van baby's en peuters door het agentschap Opgroeien regie

ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Vervanging van het huidige handhavingsbesluit en integratie van de uitvoering van het voorzorgsbeginsel en de beveiligende maatregelen
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	2025

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vergunningsbesluit van 22 november 2013 en het Subsidiebesluit van 22 november 2013 in het kader van de uitvoering van de septemberverklaring van de Vlaamse Regering van 2023

ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	In de septemberverklaring van de Vlaamse Regering van 2023 werd 270 miljoen euro extra voorzien om de kinderopvang te versterken. Het budget werd onder andere ingezet om de leefbaarheid én de kwaliteit van de kinderopvang te verhogen. Daarom werd in het Vergunningsbesluit de kindratio verlaagd. Er werd een overgangperiode van drie jaar voorzien om de nieuwe ratio te behalen. Ook de voorrangregels worden aangepast en subsidiebedragen werden aangepast.

Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd 01/03/2024

Titel: Aanpassing uitvoeringsbesluiten toeleiding PVB	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	Aanpassing van de uitvoeringsbesluiten toeleiding persoonsvolgend budget (PVB)
Korte omschrijving	De nieuwe toeleidingsprocedure voor PVB is gepland tegen het voorjaar 2024. Voor de nieuwe procedure dienen een of meerdere uitvoeringsbesluiten (BVR) aangepast te worden.
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	Uitgesteld wegens het aflopen van de legislatuur

Titel: Aanpassing verschillende BVR's mbt indexformules	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	Aanpassing indexformules met indexering op 1/1
Korte omschrijving	De vorige indexformules verwezen soms naar een historisch referentiepunt. Om te vermijden dat door opnieuw een (beperkte) indexering toe te passen, de niet- indexering gedurende de voorbije jaren zou tenietgedaan worden door een strikte toepassing van de formule, werd in de desbetreffende regelgevingen een uniforme formulering ingevoerd die tevens 'future proof' is, onafhankelijk van toekomstige niet-indexeringen.
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	afgerond

Titel: Aanpassing decreet 7 mei 2004 en 25 april 2014	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	Aanpassing bepalingen gegevensverwerking, toeleidingsprocedure, strafregister, en samenloop administratieve en gerechtelijke procedures
Korte omschrijving	Aanpassen rechtsgrond in het decreet voor het verwerken van persoonsgegevens, aanpassing nieuwe toeleidingsprocedure, samenloop administratieve en gerechtelijke procedures (met ook op afschaffing voornemen) en de verplichting aan voorzieningen erkend en vergund voor het bieden van ondersteuning aan meerderjarige personen met een handicap om bij indiensttreding van een medewerker een uittreksel uit het strafregister op te vragen.
Betrokken entiteit(en)	VAPH

Uitvoering vooropgestelde planning	lopende
---	---------

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 tot wijziging van diverse besluiten inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden

ISE	Zorginfrastructuur
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Wijzigingen aan verschillende besluiten m.b.t. administratieve vereenvoudiging en verduidelijking, bouwtechnische normen, toevoeging centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning en vertrouwenscentra kindermishandeling aan VIPA-toepassingsgebied, ...
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op 19 juli 2024. Van kracht sinds 21 september 2024.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2019 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige woonzorgvoorzieningen, tot wijziging van diverse bepalingen in dat verband ingevolge het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, wat betreft de centra voor herstelverblijf en de centra voor kortverblijf type 3

ISE	Zorginfrastructuur
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Voorziet de mogelijkheid dat centra voor herstelverblijf gebruik kunnen maken van VIPA-betoelaging voor infrastructuurwerken. Daarnaast voorziet het een wijziging in functie van een optimalere VIPA-betoelaging voor de centra voor kortverblijf type 3.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op 21 juni 2024. Van kracht sinds 17 augustus 2024.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2024 tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan lokale dienstencentra, centra voor dagverzorging, centra voor dagopvang, centra voor kortverblijf, centra voor herstelverblijf, groepen van assistentiewoningen en woonzorgcentra moeten voldoen en tot bepaling van de procedure voor de uitreiking van het attest van naleving van die normen

ISE	Zorginfrastructuur en Woonzorg en eerste lijn
------------	---

Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Voorziet een aangepaste procedure voor attestering van de brandveiligheid voor de vermelde voorzieningen
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op 26 april 2024. Van kracht sinds 1 juli 2024.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering 7 juni 2024 tot wijziging van bijlage 11 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, wat betreft de erkenningsvoorwaarde inzake ventilatie	
ISE	Woonzorg en eerste lijn
Aard van het initiatief	Besluit Vlaamse Regering
Korte omschrijving	Voorziet aangepaste erkenningsvoorwaarden voor de binnenluchtkwaliteit en ventilatie voor woonzorgcentra
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op 7 juni 2024.

XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

MOTIES

NIHIL

RESOLUTIES

ISE Beleidsondersteuning/welzijnswerk

- Resolutie met vaststellingen en aanbevelingen van de Bijzondere commissie voor de evaluatie van de aanpak van seksueel misbruik in de Kerk en in andere gezagsrelaties in het algemeen en van de rol van instellingen en voorzieningen op het terrein van jeugd, welzijn en onderwijs in het bijzonder (2178 (2023-2024) nr.1).z

In 2024 is, in het kader van de regeringsonderhandelingen, de resolutie geanalyseerd en een eerste inschatting gemaakt van mogelijke beleidsmaatregelen en budgettaire consequenties.

ISE Woonzorg en eerste lijn:

- Resolutie over de invoering van een betaalbaarheidsmonitor in de Vlaamse woonzorgcentra (1971 (2023-2024) nr. 1)

In 2024 konden rondom deze resolutie nog geen stappen worden gezet. We bekijken in het licht van de nieuwe legislatuur hoe we hiermee aan de slag kunnen. Het realiseren van een dergelijke resolutie zal steeds een data en IT-project vereisen waarvoor de noodzakelijke projectmiddelen en planning moet worden voorzien. Daarnaast zal het noodzakelijk zijn om informatie, waarover we momenteel niet beschikken, te verzamelen uit andere bronnen.

- Resolutie over de aanpak van ouderenmis(be)handeling @ (1972 (2023-2024) nr. 1)

Rond de signaalfunctie en vroegdetectie van de verzorgenden van de diensten voor gezinszorg werd door de koepelorganisatie een sectoraal plan opgemaakt zodat diensten hun verzorgenden nog beter kunnen voorbereiden om deze rol op te nemen. In dit sectoraal plan worden ook bijscholing en vorming naar voor geschoven, hetgeen door de koepelorganisatie verder bekend gemaakt wordt. In 2024 deden een aantal diensten voor gezinszorg ook beroep op VLOCO om hun medewerkers (verzorgenden en hun verantwoordelijken) systematisch bij te scholen rond het thema "ouderenmis(be)handeling". Op korte termijn voorziet VLOCO het vormingsaanbod voor verzorgenden en andere professionals op de nieuwe website bekend te maken.

- Resolutie over de ondersteuning van mensen met jongdementie (2129 (2023-2024) nr.1)

Er wordt een regelgevend initiatief voorbereid om de middelen voor de bijkomende erkenning voor personen met dementie op jonge leeftijd te begrenzen tot de leeftijd van 65 jaar.

XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Vlaamse woonzorgcentra - Financiering, [april 2025] financiële stromen en inzet van zorgpersoneel

Aanbeveling 1 – Aan alle types wzc's een sectorspecifieke boekhouding en rapportering opleggen, met duidelijke instructies over alle rubrieken en eenduidige aanrekeningsregels. Tot nu toe zijn de financiële cijfers van de verschillende wzc's moeilijk vergelijkbaar wegens het gebruik van verschillende schema's van jaarrekeningen en verschillen in aanrekeningsregels. Bovendien zijn er bij inrichtende machten met gemengde activiteiten geen publiek beschikbare financiële cijfers op het niveau van het wzc. Richtlijnen formuleren over de rapportering van de financiële stromen met verbonden entiteiten om meer transparantie te bieden over deze financiële stromen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Invoering van een sectorspecifieke transparante boekhouding in de residentiële ouderenzorg	Eind 2026	In uitvoering	Momenteel bevindt het project zich in de fase van een zachte uitrol met vrijwillige deelname aan het opleidingstraject. Voorzieningen kunnen tot eind 2025 het rapporteringssjabloon invullen en indienen m.b.t. boekjaar 2024. Vanaf 2026 is er een rapporteringsverplichting voor boekjaar 2025. Voorzieningen dienen 3 maanden na de goedkeuring van de jaarrekening door de algemene vergadering of de OCMW- en gemeenteraad hun sjabloon in te dienen. De eerste ingediende rapporteringssjablonen m.b.t. boekjaar 2025 worden eind september 2026 verwacht.

Aanbeveling 2 – Het basisdossier met informatie over de groepsstructuur van de woonzorgcentra uitwerken, alsook de applicatie om de relevante gegevens op te slaan en te verwerken.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
---------------------	--------------------------	--------	---------------------------

1 /

Aanbeveling 3 – De verschillende authentieke databronnen met relevante informatie over wzc's en andere zorgvoorzieningen ter beschikking stellen van de gebruikers (bijvoorbeeld op de website) opdat zij bewust zouden kunnen kiezen voor een bepaald wzc.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
---------------------	--------------------------	--------	---------------------------

1	e-WZCfiches	Uitgevoerd	Uitgevoerd	De fiches per woonzorgcentrum staan op de website van de sociale kaart.
---	-------------	------------	------------	---

Wat de aanbevelingen in verband met 'Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden' betreft, vermelden we enkel die aanbevelingen waarin WVG een trekkende rol opnam. De coördinatie hiervan ligt bij Justitie en Handhaving. Eind oktober 2024 bezorgde Agentschap Justitie en Handhaving, na afstemming met alle betrokken domeinen en partners, ook reeds een gecoördineerd antwoord op de aanbevelingen aan het Rekenhof.

Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden [april 2025]

Aanbeveling 6 – De Vlaamse overheid kan in volgende gevallen haar bevoegdheden uitoefenen zonder de federale hervormingen af te wachten: het hulp- en dienstverleningsplan invoeren en die invoering niet meer laten afhangen van de invoering van het detentieplan. De overheid dient de doelgroepen aan te duiden op wie de inspanningen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsplan zullen worden geconcentreerd.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Pilootprojecten	In uitvoering	Er is een concepttekst opgesteld rond het hulp- en dienstverleningsplan die via een pilootproject werd uitgetest in de gevangenissen van Hoogstraten, Hasselt en Beveren. Daartoe kregen CAW De Kempen, CAW Limburg en CAW Oost-Vlaanderen tijdelijk extra middelen voor 0,5 VTE trajectbegeleiding voor de periode van 01/09/2023 tot 31/12/2024. De effectieve pilootprojecten liepen af eind december 2024. Men is bezig met de evaluatie en de analyse van de resultaten die op het nog te organiseren symposium (juni 25) voorgesteld zullen worden.

Aanbeveling 12 – De Vlaamse overheid dient meer oog te hebben voor, ook beperkte, efficiëntiewinsten. Het Rekenhof wijst al op de volgende terreinen waar een dergelijke winst kan worden geboekt: als een gedetineerde daartoe toestemming heeft gegeven, dienen alle CAW-teams toegang te hebben tot zijn dossier, opdat onthaalgesprekken niet onnodig moeten worden herhaald en lopende begeleidingstrajecten vlot kunnen worden voortgezet. In dit opzicht is het ook wenselijk dat alle CAW-teams eenzelfde algemene, onderbouwde methodiek hanteren bij de onthaalgesprekken en dat het onthaalbeleid een grotere consistentie vertoont over de verschillende soorten gevangenissen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Onthaalmethodiek	In uitvoering	Sinds 2023 zijn er sectorale afspraken gemaakt over 'zorgcontinuïteit tijdens detentie' waardoor informatie uit cliëntdossiers overgedragen worden van het ene naar het andere CAW, mits de toestemming van de cliënt. Daarnaast werd een rapport 'Optimalisering van de praktijken met betrekking tot het onthaal van gedetineerden' opgemaakt door SAM vzw en bezorgd aan de CAW-sector, die hiermee aan de slag gaat om te komen tot een methodisch kader. Het proces inzake een onderbouwde onthaalmethodiek is lopende.

Aanbeveling 13 – De Vlaamse overheid dient meer oog te hebben voor, ook beperkte, efficiëntiewinsten. Het Rekenhof wijst al op de volgende terreinen waar een dergelijke winst kan worden geboekt: de trajectbegeleiders en de organisatie-ondersteuners dienen goed op de hoogte te zijn van eventuele wachtlijsten van alle partnerorganisaties. Zij zijn namelijk de primaire doorverwijzers naar het hulp- en dienstverleningsaanbod wanneer behoeften vastgesteld worden tijdens het (groeps)onthaal. Alle partnerorganisaties dienen de nodige inspanningen te doen om eventuele wachtlijsten in kaart te brengen en uit te wisselen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Kennis wachtlijsten		De partners op het terrein zijn zeer goed op de hoogte van de wachtlijsten. Zie KN 19496 voor uitgebreidere toelichting.

Aanbeveling 14 – De Vlaamse overheid dient de inhoudelijke werking van de volgende hulp- en dienstverleners te versterken: de rol van de CAW-medewerker, zodat individueel onthaal niet via afspraken alleen wordt opgenomen door een justitiële actor zoals de PSD.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	onthaalopdracht		Er is geen sprake van een uitbesteding van de onthaalopdracht van de CAW's aan de PSD. Beide diensten zijn wettelijk

verplicht om een onthaalaanbod te organiseren en dit wordt zo uitgevoerd in elke gevangenis. De CAW's blijven voortdurend zoeken naar efficiënte manieren om de beschikbare middelen in te zetten, en afspraken met samenwerkingspartners (met respect voor ieders finaliteit) horen hierbij.

Aanbeveling 15 – De Vlaamse overheid dient de inhoudelijke werking van de volgende hulp- en dienstverleners te versterken: de rol van de trajectbegeleider, zodat die de link met trajecten voor en na detentie daadwerkelijk kan maken, alsook de afstemming tussen de verschillende trajecten tijdens detentie en de continuïteit van die trajecten. De trajectbegeleider dient als volwaardig kennispunt te fungeren voor algemene noden onmiddellijk na vrijlating (huisvesting, sociale administratie, OCMW-werking).

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Concepttekst		In uitvoering	Dit is gelinkt aan de ontwikkeling van het HDV-plan. Een concepttekst rond het hulp- en dienstverleningsplan is uitgewerkt en uitgetest in drie gevangenissen. De betrokken CAW ontvingen hiervoor tijdelijk extra middelen. Om dit plan verder uit te rollen werd een inschatting gemaakt van de benodigde personeelsinzet en een draaiboek opgesteld met een professioneel handelingskader voor trajectbegeleiders. De brede uitrol hangt af van de budgettaire mogelijkheden. In het voorjaar van 2025 worden de projectresultaten gepresenteerd op een netwerksymposium.

Contactopsporing in Vlaanderen tijdens de COVID-19-[april 2025] pandemie – Beheer en opvolging door het VAZG

Aanbeveling 1 – Een plan voor noodsituaties voor volksgezondheid opstellen, inclusief een onderdeel voor contactopsporing

- Voorzien in beheersmaatregelen voor de geïdentificeerde risico's, zoals de beperkte personeels capaciteit
- Het plan regelmatig af toetsen aan de praktijk en aanpassen waar nodig

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Opstellen van een generiek GPP waarbij contactopsporing deel van uitmaakt.		In uitvoering	Er wordt gewerkt aan een generiek preparedness plan (GPP) dat voortbouwt op basis van het federaale GPP, waar ergenerische plannen worden gemaakt bekeken wordt voor opschaling van om de reguliere werking op te schalen voor tijdens crisistijd. Ondertussen is de reguliere werking uitgeschreven en wordt er gekeken waar de noden liggen om op te schalen in crisistijd.
2 Crisisoefeningen		In uitvoering	Er worden crisisoefeningen gepland om de plannen te testen en te kijken waar er bijsturingen noodzakelijk zijn. Momenteel We zitten in werken we aan de voorbereiding van de crisisoefeningen, en de oefeningen welke uitgevoerd zouden worden in loop van najaar 2025. uitgevoerd moeten worden.

Aanbeveling 2 – Zich voorbereiden op de mogelijkheid om taken in crisissituatie (op grote schaal) uit te besteden, in niet-crisistijd netwerken uitbouwen en tijdig aan marktprospectie doen om potentiële inschrijvers te identificeren

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Aanwerving oproepbare REP		In uitvoering	Er is een marktonderzoek gebeurd om een geschikte partner te zoeken die de rol als oproepbare reserve eenheid paraatheid kan opnemen. Deze organisatie zou op korte termijn in crisis actief kunnen zijn. De gesprekken omtrent samenwerkingsovereenkomst met deze organisatie worden op korte termijn opgestart

mits goedkeuring van de Vlaamse Regering.

Aanbeveling 3 – Rollen, verantwoordelijkheden en taken in tijden van crisis evalueren en verduidelijken, op basis van overleg met de andere overheden om overlap of verwarring te voorkomen

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Federaal GPP		In uitvoering	Naar aanleiding van het ECDC rapport actieplan wordt er gewerkt aan het herschrijven van het federaal GPP. De betrokken overheden, zowel federaal als en de gefedereerde entiteiten zitten samen om hieraan te werken. De rollen en verantwoordelijkheden worden tijdens dit overleg besproken.

Aanbeveling 4 – Waken over de kwaliteit van de redactie van een overeenkomst, bv coherentie bewaken, belangrijkste concepten definiëren, toepassingsperiodes expliciteren, etc

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Samenwerkingsovereenkomst REP		In uitvoering	Mits goedkeuring van de Vlaamse Regering omtrent de aanwerving van een oproepbare REP zal er een samenwerkingsovereenkomst uitgewerkt worden met de betrokken organisatie. Door met één organisatie samen te werken willen we de coherentie behouden. Binnen de samenwerking zullen kwaliteitsvereisten gesteld worden en zal er specifieke opleiding gevraagd worden om de nodige kwaliteit te halen.

Aanbeveling 5 – Ook bij bijzondere opdrachten of projecten zoals de contactopsporing, een risicoanalyse uitvoeren en aan risicobeheer doen

- De mate waarin dat gebeurt, moet in verhouding staan tot het maatschappelijk belang en financieel gewicht van het project
- De frequentie waarmee dat wordt geactualiseerd, moet afhangen van de snelheid waarmee de omstandigheden en kenmerken van het project wijzigen
- Dat moet ook aan de basis liggen van wat er contractueel wordt vastgelegd

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
---------------------	--------------------------	--------	---------------------------

1	Uitwerking GPP	In uitvoering	Bij het uitwerken van het GPP wordt er breed en holistisch gekeken naar genomen maatregelen. Er wordt gekeken naar de sociale impact van maatregelen, rekening gehouden met kwetsbare populatie en er is binnen het GPP aandacht voor het budgettaire kader. Het budgettaire kader is één van de elementen waarmee rekening moet worden gehouden binnen een crisis.
---	----------------	---------------	---

Aanbeveling 6 – de efficiëntie van de uitgevoerde werkzaamheden van de opdrachtnemer monitoren aan de hand van indicatoren en rapportering

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Samenwerkingsovereenkomst REP		Te starten	In de overeenkomst met de opdrachtnemer zullen kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren worden vastgelegd, om de kwaliteit en de efficiëntie van de uitgevoerde werkzaamheden te monitoren

Aanbeveling 7 – De resultaten van de efficiëntie- en kwaliteitsmetingen moeten met gepaste frequentie en detailniveau worden opgevolgd

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Samenwerkingsovereenkomst REP		Te starten	Er zullen duidelijke afspraken beschreven worden binnen de samenwerkingsovereenkomst met de organisatie die eerste opschaling van reguliere werking kan opnemen.

Aanbeveling 8 – een systeem van organisatiebeheersing afspreken met de opdrachtnemer en nagaan of het werd uitgevoerd zoals contractueel is afgesproken

- Dat systeem bevat interne controlemechanismen
- Het is passend voor de organisatiestructuur die de opdrachtnemer heeft aangenomen

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
---------------------	--------------------------	--------	---------------------------

1	Samenwerkingsovere enkomst REP	In uitvoer ing	Voorafgaand aan ieder kalenderjaar zal in overleg met de opdrachtnemer een concreet werkplan worden opgesteld voor activiteiten van het komende jaar. In dit werkplan worden mijlpalen vastgelegd voor de uitvoering van de activiteiten. Deze mijlpalen worden opgevolgd tijdens periodieke overlegmomenten.
---	-----------------------------------	----------------------	--

Aanbeveling 9 – Een voldoende bemand controleteam aanstellen om de registratie en facturatie van prestaties van de opdrachtnemer te controleren naargelang de omvang van de opdracht

Omschrijving acties	Uitvoer ing gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Crisismanagement team		In uitvoer ing	Het crisis preparedness team is een crisisplan voor Departement Zorg aan het uitwerken. Hierbij zal er een crisismanagementteam samengesteld worden. Hierbij zal ook de nodige aandacht besteden naar opvolging van een controlebevoegdheden al dan niet via delegatie.

Aanbeveling 10 – toezicht uitoefenen op de financiële controles die worden opgelegd aan de opdrachtnemer binnen de overheidsopdracht, door verantwoordingsdocumenten op te vragen waarin onderliggende berekeningen en controles worden aangetoond

Omschrijving acties	Uitvoer ing gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Samenwerkingsovere enkomst REP		Te starten	In crisis luwe tijd zal er worden gewerkt aan een samenwerkingsovereenk omst omtrent de oproepbare REP. Daarin zullen de nodige afspraken vastgelegd worden rond financiële controles omtrent de financiële middelen. Deze lijn zal ook doorgetrokken worden in crisistijd. Dezelfde principes worden vanuit crisisluwe

			periode doorgetrokken naar crisistijd.
Aanbeveling 11 – een performant informatie- en documentatiesysteem hanteren en meer algemeen (contractueel) vastleggen welke informatie hoe lang moet worden bijgehouden			
Omschrijving acties	Uitvoer ing gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 SUM		In uitvoering	In SUM werd de module voor tuberculose volledig uitgewerkt. Momenteel wordt het platform verder uitgebreid naar andere infectieziekten. Er is een technische mogelijkheid voor samenwerking met externe partners. SUM voorziet in de technische implementatie voor het naleven van de wettelijke bewaartermijnen van gegevens zoals vastgelegd in het Preventiedecreet.
2 Preventie decreet		In uitvoering	De bewaartermijnen voor gegevens die in SUM worden verwerkt zijn vastgelegd in een herziening van het Preventie decreet tot uitbreiding en verfijning van de meldingsplicht infectieziekte en registratie en verwerking persoonsgegevens. De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van wijzigingsdecreet, na advies van VTC. Over dit voorontwerp wordt nu advies ingewonnen bij de Raad van State.
Aanbeveling 12 – de onderbouwing van beslissingen (en de ondersteunende basisinformatie) met grote impact op de uitvoering of de kostprijs van een project afdoende schriftelijk vastleggen en bewaren			
Omschrijving acties	Uitvoer ing gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Crisismanagement		In uitvoering	Beslissingen met grote impact op de uitvoering of de kostprijs worden genomen na informeren en raadplegen van het

			kabinet of Vlaamse regering, met de nodige financiële en inhoudelijke toelichting.	
Aanbeveling 13 – Erop toezien dat de medewerkers van het VAZG die de controles uitvoeren, een controlespoor vastleggen, zodat achteraf zichtbaar is welke controles werden uitgevoerd				
Omschrijving acties	Uitvoerings gepland tegen	Status	Toelichting	bij de status
1 Samenwerkingsovereenkomst REP		Te starten	Alle gegevens omtrent de samenwerkingsovereenkomst en de verschillende opdrachten die hieruit vloeien zullen bewaard worden op een SharePoint. Hierbij zullen ook de verschillende documenten gekoppeld aan de controlepunten binnen de overeenkomst bewaard worden alsook de stukken die deze staven.	

Wat de aanbevelingen in verband met 'Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten – Leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs' betreft, vermelden we enkel die aanbevelingen waarin WVG een rol opnam. De coördinatie hiervan ligt bij Onderwijs.

Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten –[april 2025]				
Leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs				
Aanbeveling 5 – De aanloopfase en de NAFT's verder uitbouwen, zodat er een voldoende aanbod met gepaste omvang en duur is, dat tegemoetkomt aan de behoefte van de kwetsbaarste leerlingen				
Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status	
1 Start externe effectevaluatie	September 2025	Gepland	Coördinatie bij Onderwijs, Opgroeien volgt mee op.	
2 Eindrapport externe effectevaluatie	Eind 2026	Gepland	"	
3 Resultaten effectevaluatie zijn vertaald in acties in masterplan jeugdhulp-jeugdbescherming	Voorjaar 2027	Gepland	"	

**XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET
GRONDWETTELIJKE HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'**

Arresten van het Grondwettelijk hof

NIHIL

Arresten van het hof van justitie

NIHIL